

การศึกษาบทแปลเรื่องสั้นแนวขบขันของเทศกัณฑ์ นิยมเหตุ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2544

ISBN 974-04-0018-3

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

Copyright by Mahidol University

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาบทแปลเรื่องสั้นแนวขบขันของเทศกัณฑ์ นิยมเหตุ

[Handwritten signature]

นางสาวเพชรลดา ชั่งจิตศิริโรจน์
ผู้วิจัย

[Handwritten signature]

ผู้ช่วยศาสตราจารย์โสภณา ศรีจำปา Ph.D.
ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

[Handwritten signature]

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชุมาวดี ขำหิรัญ ศศ.บ., M.D.
กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

[Handwritten signature]

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชวีราภรณ์ วรรณดี อ.บ., อ.ม.
กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

[Handwritten signature]

ศาสตราจารย์เลียงชัย ลิ้มล้อมวงศ์ Ph.D.
คณบดี
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล

[Handwritten signature]

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชุมาวดี ขำหิรัญ ศศ.บ., M.D.
ประธานคณะกรรมการประจำหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาและ
วัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษายทแปลเรื่องสั้นแนวขบขันของเทศกัคดี นิยมเหตุ

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

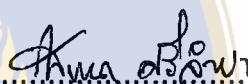
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา

วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

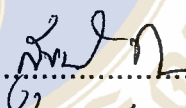
นางสาวเพ็ชรดา ชิ่งจิตศิริโรจน์

ผู้วิจัย

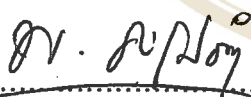
ผู้ช่วยศาสตราจารย์โสภณา ศรีจำปา Ph.D.

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุสมาวดี จำหิรัญ ศศ.บ., M.D.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พุทธรชาติ โปธิบาล

อ.บ., ศศ.ม., อ.ด. กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีรภรณ์ วรรณดี อ.บ., อ.ม.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

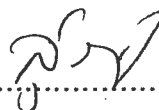

ศาสตราจารย์เลียงชัย ลิมล์่อมวงศ์ Ph.D.

คณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหิดล

ศาสตราจารย์คุณหญิงสุริยา รัตนกุล อ.บ., Ph.D.

ผู้อำนวยการ

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท

มหาวิทยาลัยมหิดล

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ โสภนา ศรีจำปา ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชมาวดี ขำหิรัญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วชิราภรณ์ วรรณดี และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พุทธชาติ โปธิบาล จากมหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งเป็นคณะกรรมการควบคุม วิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำแนะนำ รวมทั้งเสนอข้อคิดเห็น ข้อผิดพลาดที่ควรแก้ไขในการวิจัย และคอย กระตุ้นผลักดันให้ผู้วิจัยวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จสมบูรณ์ไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคนที่คอยห่วงใยและเป็นกำลังใจ และให้กำลังใจอุปการะไฮเทคแก่ผู้วิจัย ตลอดเสมอมา และกราบขอบพระคุณคุณย่าและคุณอาที่สนับสนุนทางการเงิน และคุณพ่อและ คุณแม่ที่คอยห่วงใยและให้โอกาสข้าพเจ้าได้ศึกษาและเรียนรู้อีกครั้ง

ท้ายสุดนี้ คุณค่าและประโยชน์อันใดที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศแด่ คุณ เทศภักดี นิยมเหตุ เจ้าของบทแปลเรื่องสั้นที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาในครั้งนี้

เพ็ชรลดา ช้างจิตศิริโรจน์
ผู้วิจัย

3936340 LCCD/M : สาขาวิชา : ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา;

ศศ.ม. (ภาษา และวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา)

คำสำคัญ : ภาษาแนวขบขัน / การแปลคำ

เพื่อชดดา ซึ่งจิตศิริโรจน์ : การศึกษาบทแปลเรื่องสั้นแนวขบขันของเทศภักดิ์ นิยมเหตุ

(A STUDY OF HUMOROUS SHORT STORY AS TRANSLATED BY TESAPAK

NIYOMHET) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : โสภณา ศรีจำปา Ph.D., สุขุมาวดี ขำหิรัญ,

ศศ.บ., M.A., วชิราภรณ์ วรรณคดี, อ.บ., อ.ม., 135 หน้า. ISBN 974-04-0018-3

การศึกษาวินิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ภาษาในบทแปลเรื่องสั้นแนวขบขัน และศึกษาวิธีการแปลเฉพาะตัวของเทศภักดิ์ นิยมเหตุ การศึกษาใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพโดยเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสารและจัดแบ่งประเภทผลการวิเคราะห์จากบทแปลเรื่องสั้นแนวขบขัน เรื่อง “หลายรักของโคบี”

จากผลการศึกษาพบว่า เทศภักดิ์ มีการเลือกใช้คำและสำนวนที่ไม่นิยมใช้ในงานเขียนทั่วไปมาแปล ได้แก่ คำผิดระดับ คำศัพท์ใหม่ที่หรรษา คำผิดบริบท คำที่มีความหมายเกินจริง คำที่มีความหมายน้อยกว่าความจริง และคำผิดหน้าที่ รวมทั้งมีการเล่นคำและการใช้สำนวนโวหารทั้งที่ในต้นฉบับใช้คำปกติทั่วไป ในหัวข้อการแปล เทศภักดิ์ใช้กลวิธีการปรับบทแปล 7 วิธี ได้แก่ 1) การทับศัพท์ 2) การเพิ่มความ 3) การใช้คำหรือสำนวนไทยในการอธิบายความ 4) การใช้คำหรือสำนวนในเชิงวัฒนธรรมไทย 5) การสร้างคำใหม่ 6) การเปลี่ยนความหมาย และ 7) การไม่แปล

ในการเลือกใช้ภาษาในระดับคำและสำนวนในการแปลเรื่องสั้นแนวขบขันเรื่องนี้ ผู้แปลมีการเลือกใช้คำและสำนวนโดยคำนึงถึงความหมายที่ถูกต้องครบถ้วน และรักษาลีลาท่วงทำนองบรรยากาศสอดคล้องกลมกลืนกับต้นฉบับ บางครั้งอาจมีการปรับเปลี่ยนความหมายหรือการไม่แปลทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านที่เป็นคนไทยมีความแตกต่างทางวัฒนธรรมสามารถเข้าใจ ถึงแม้ว่าเนื้อความบางส่วนอาจเปลี่ยนแปลงหรือขาดหายไปแต่สาระสำคัญของเรื่องยังคงอยู่

3936340 LCCD/M : MAJOR : LANGUAGE AND CULTURE FOR COMMUNICATION AND DEVELOPMENT; M.A. (LANGUAGE AND CULTURE FOR COMMUNICATION AND DEVELOPMENT)

KEY WORDS : HUMOROUS LANGUAGE / WORD TRANSLATION

PETLADDA SEUNGJITSIRIROTE : A STUDY OF HUMOROUS SHORT STORY AS TRANSLATED BY TESAPAK NIYOMHET. THESIS ADVISORS : SOPHANA SRICHAMPA Ph.D., SUKHUMAVADEE KAMHIRAN B.A., M.A., WACHIRAPORN WANDEE B.A.,M.A., 135 p. ISBN 974-04-0018-3

The purposes of this research were to study the humorous short story language and the techniques used by Tesapak Niyomhet. The data were categorized and compared by using qualitative methods on a translation of a collection of short stories entitled: "The Many Loves of Dobie Gillis."

The results of this study showed that the translator utilized words or expressions which were sometimes different from their ordinary usage. The translator did this by using words inappropriate to the level of formality, by using newly created words that are open to interpretation, by using words out of context, and by using bad grammar, pun, figurative language, exaggeration, and understatement. The findings also show that there are 7 types of translation techniques for selecting words or expressions: 1) transliteration, 2) explanations of terms, 3) using Thai words instead of original descriptions, 4) using words that are related to Thai culture, 5) creating new words, 6) changing meanings, and 7) omitting parts of words

The translator chose words that were similar in meaning, style, and tone to the original words. Sometimes it was necessary to change the meaning or omit parts of words so that, Thai people, who have different culture could understand. Although some meaning were changed or lost, the translation still has basically the same content.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
บทที่	
1. บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของหัวข้อ	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย	3
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.4 ขอบเขตในการวิจัย	3
1.5 ข้อตกลงเบื้องต้น	4
1.6 นิยามคำศัพท์	4
2. ทบทวนวรรณกรรม	5
2.1 พัฒนาการทางการแปลในเชิงศาสตร์และศิลป์	5
2.1.1 ยุคการแปล “ศิลปะเพื่อศิลปะ”	5
2.1.2 ยุคการแปลแห่งศาสตร์และศิลป์	6
2.2 การปรับบทแปล	8
2.3 การใช้ภาษาสื่ออารมณ์ขัน	9
2.3.1 ความหมายและประเภทของอารมณ์ขัน	9
2.3.2 แนวคิดจากการใช้ภาษาสื่ออารมณ์ขันในงานภาษาต่างประเทศ	11
2.3.3 แนวคิดจากการใช้ภาษาสื่ออารมณ์ขันในงานภาษาไทย	17
2.3.4 แนวคิดทางด้านภาษาศาสตร์ในการใช้ภาษาสื่ออารมณ์ขัน	19
2.2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3. วิธีดำเนินการวิจัย	34
3.1 รูปแบบของการวิจัย	34
3.2 วิธีดำเนินการวิจัย	34
4. ลักษณะของเรื่องสั้น เรื่อง “หลายรักของโคบี”	37
5. การใช้ภาษาในบทแปลเรื่องสั้นแนวขบขันของเทศกดี นียมเหตุ	40
5.1 การใช้คำ	41
5.1.1 การใช้คำผิดระดับ	42
5.1.1.1 การใช้คำศัพท์สูง	42
5.1.1.2 การใช้คำหยาบ	45
5.1.2 การสร้างศัพท์ใหม่ให้หรรษา	47
5.1.3 การใช้คำผิดบริบท	52
5.1.4 การใช้คำที่มีความหมายเกินจริง	57
5.1.5 การใช้คำที่มีความหมายน้อยกว่าความจริง	63
5.1.6 การใช้คำผิดหน้าที่	66
5.2 การเล่นคำ	69
5.2.1 การเล่นคำโดยการซ้ำคำ	69
5.2.2 การเล่นคำที่มีความหมายสัมพันธ์กัน	75
5.2.3 การเล่นคำโดยการแยกคำ	79
5.3 การใช้สำนวนโวหาร	80
5.3.1 การใช้สำนวนโวหารไทย	80
5.3.2 การใช้สำนวนที่มีความหมายเทียบเคียงกับต้นฉบับ	81
6. การปรับบท	85
6.1 การทับศัพท์	85
6.1.1 การทับศัพท์คำ	85
6.1.2 การทับศัพท์คำและใช้คำศัพท์เดิมหรือสร้างคำ	87
6.1.3 การทับศัพท์คำและเติมลักษณะนามข้างหน้า	89
6.1.4 การทับศัพท์คำและเติมคำอธิบาย	90

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
6.2 การเพิ่มความ	91
6.3 การใช้คำหรือสำนวนไทยแทนการอธิบายความ	94
6.4 การใช้คำหรือสำนวนในเชิงวัฒนธรรมไทย	97
6.5 การสร้างคำใหม่	101
6.6 การเปลี่ยนความหมาย	104
6.7 การไม่แปล	107
7. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	111
7.1 สรุปผลการศึกษา	111
7.2 อภิปรายผลการศึกษา	113
7.3 ข้อเสนอแนะ	116
บรรณานุกรม	118
ภาคผนวก ก	120
ภาคผนวก ข	124
ประวัติผู้วิจัย	135

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของหัวข้อ

การศึกษาและการเรียนรู้กระบวนการแปลมานานนับศตวรรษ ทำให้นักทฤษฎีผู้เกี่ยวข้องเริ่มเข้าใจว่าการแปลมิใช่การถอดคำต่อคำจากต้นฉบับลงสู่ฉบับแปล และมีได้คำนึงถึงความถูกต้องตรงตามความหมายของต้นฉบับเพียงเท่านั้น หากแต่จะต้องคำนึงถึงความถูกต้องเหมาะสม และความไพเราะงดงามสอดคล้องกับภาษาในต้นฉบับ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ต้องอาศัยความรู้และความสามารถของนักแปลผสมผสานเข้ากับจินตนาการ ดังคำกล่าวที่ว่า “การแปลเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์” เช่นเดียวกับนักวิชาการหลายท่านได้แสดงความเห็นในเรื่องนี้ ดังนี้

ไนดา (Nida 1964 อ้างใน สัจฉวี สายบัว 2538 : 5) กล่าวถึงการแปลว่า

“การแปลเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ การมองว่าการแปลเป็นเรื่องของศิลป์อย่างเดียว เป็นการมองข้ามหลักและข้ออธิบายที่มีอยู่ในการทำงานแปลทุกชนิด ซึ่งมีประโยชน์ต่อผู้ที่จะเป็นนักแปลที่ดี ในทำนองเดียวกันผู้ที่เห็นการเปลี่ยนแปลงเป็นเรื่องของทฤษฎีและหลักเกณฑ์ที่จะเรียนรู้ได้แต่เพียงอย่างเดียว โดยไม่คำนึงถึงความสำคัญของส่วนที่เป็นศิลป์และการฝึกฝน ก็ไม่อาจผลิตงานแปลที่ดีได้ ไม่ว่าจะเป็นงานแปลของตัวบทชนิดที่ให้สาระและข้อมูล หรือตัวบทที่มุ่งเสนอความรู้สึกส่วนตัว”

ดังนั้นงานแปลทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นงานแปลที่มีวัตถุประสงค์ที่ให้ข้อมูลเป็นหลัก เช่น บทความทางวิชาการ สารคดี ข่าวสาร หรือแม้แต่งานประเภทบันเทิงคดี ประเภทนวนิยาย วรรณกรรม เรื่องสั้น ภาพยนตร์ กลอน ย่อมต้องอาศัยผู้แปลที่มีความสามารถทั้งศาสตร์และศิลป์ เพื่อที่จะถ่ายทอดงานแปลได้อย่างมีคุณภาพ กล่าวคือ เป็นงานที่มีความถูกต้อง มีรูปแบบภาษาตรงกับต้นฉบับ และมีสำนวนภาษาสละสลวยตามระดับของภาษา

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้งานแปลทุกประเภทจะอาศัยความสามารถทางด้านศิลป์ รวมทั้งความรู้พื้นฐานทางภาษาและหลักการถอดความทางด้านศาสตร์ แต่งานแปลทางด้านบันเทิงคดีอาศัยความ

สามารถเฉพาะตัวที่ใช้ศิลปะมากกว่า นพพร ประชากุล (2530 : 197) กล่าวว่า “งานประเภทบันเทิงคดีหากมีการถ่ายทอดความหมายผิดพลาดหรือคลาดเคลื่อนไปจะยิ่งร้ายแรงยิ่งกว่างานประเภทอื่น ทั้งนี้เพราะเนื้อความทางบันเทิงคดีมีจุดหมายเพื่อสุนทรียะ ไม่ว่าจะป็นในแง่ด้านเนื้อหา ลีลา หรือผลทางอารมณ์ความรู้สึก อีกทั้งถ้อยคำในวรรณกรรมจะต้องสัมพันธ์กับครรลองของขนบประเพณีและความเชื่อ รวมทั้งเนื้อเรื่องไม่ได้ขึ้นต่อความจริงในโลกจริง หากแต่อ้างอิงต่อความเป็นจริงในโลกศิลปะ”

ด้วยเหตุที่ความสามารถทางด้านศิลปะเป็นสิ่งจำเป็นและมีอิทธิพลเป็นอย่างยิ่งต่อการแปล อีกทั้งมีลักษณะพิเศษในการใช้ความสามารถเฉพาะตัวไม่สามารถสอนกันได้ และต้องผ่านการฝึกฝนพัฒนาและใช้ประสบการณ์สั่งสมมาเอง จึงเป็นเหตุให้ผู้วิจัยสนใจศึกษางานแปลประเภทบันเทิงคดีที่ใช้ความสามารถเฉพาะตัว และยิ่งไปกว่านั้น ผู้วิจัยเลือกงานแปลประเภทขบขัน เพราะเห็นว่าการใช้ภาษาที่จะเข้าใจต้นฉบับได้เป็นอย่างดี มีความสามารถในการเขียนที่จะเลือกสรรคำแล้วนำถ้อยคำมาเรียบเรียงถ่ายทอดเรื่องราวได้อย่างถูกต้องตรงตามเนื้อความเดิม ผู้อ่านที่เป็นคนไทยมีความต่างทางวัฒนธรรมจะสามารถรับรู้และเข้าใจเรื่องราวใกล้เคียงกับต้นฉบับมากที่สุด อีกทั้งนักแปลยังต้องรักษาลีลา และบรรยากาศใกล้เคียงกับต้นฉบับอีกด้วย

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์การเลือกใช้คำและสำนวนในบทแปลเรื่องสั้นแนวขบขันของ เทศภักดิ์ นิยมเหตุ แม้ว่านักแปลท่านนี้จะมีผลงานแปลเพียง 10 เล่ม แต่ก็นับรวมอยู่ในกลุ่มนักแปลที่มีชื่อเสียง และได้รับการยกย่องว่าเป็นนักแปลที่มีความสามารถโดยเฉพาะงานแปลประเภทอารมณ์ขัน ผลงานของเทศภักดิ์แม้จะผลิตออกมานานหลายปีแล้ว แต่ในปัจจุบันผลงานหลายเล่มยังคงได้รับความนิยมและบางเล่มก็มีการนำมาพิมพ์ซ้ำหลายครั้ง

หนังสือที่นำมาวิเคราะห์ชื่อเรื่อง “หลายรักของโดบี้” มาจากต้นฉบับภาษาอังกฤษเรื่อง “The Many Loves of Dobie Gillis” เป็นหนังสือรวมเรื่องสั้นทั้งหมด 10 เรื่องที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ลักษณะการใช้คำและสำนวนในบทแปลเรื่องสั้นแนวขบขันเล่มนี้มีลักษณะที่น่าสนใจ กล่าวคือ นักแปลเลือกใช้คำที่ไม่นิยมนำมาใช้ในการเขียนทั่วไป เช่น คำผิดระดับ คำผิดบริบท คำผิดหน้าที่ การใช้คำเกินจริงหรือน้อยกว่าความเป็นจริงการพลิกแพลงเล่นคำ รวมทั้งมีการสร้างคำหรือสำนวนแปลกใหม่ตามจินตนาการของผู้แปล หากดูผิวเผินอาจถือได้ว่าผู้แปลถ่ายทอดความหมายโดยใช้ถ้อยคำเกินไปจากต้นฉบับภาษาอังกฤษ แต่เมื่อพิจารณาในแง่

ของบริบทและความหมายโดยรวมแล้ว ความหมายยังคงสอดคล้องเหมาะสมกับต้นฉบับเดิม และยังคงรักษาความสละสลวยไว้ได้ด้วย ซึ่งความกล้าริเริ่มและความแปลกใหม่ในการใช้คำของผู้แปล ทำให้งานแปลแนวอารมณ์ขันชิ้นนี้มีสีสันมากขึ้น โดยที่ยังคงความรู้สึกและอรรถรสกลมกลืนกับบรรยากาศของเรื่อง

ผู้วิจัยคาดว่างานวิจัยชิ้นนี้จะทำให้เห็นแนวทางในการเลือกใช้คำและสำนวนในบทแปลได้อย่างเหมาะสมกลมกลืนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในงานแปลแนวขบขัน และงานแปลที่มีลักษณะใกล้เคียงกันได้ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้ภาษาในบทแปลเรื่องสั้นแนวขบขัน
2. เพื่อศึกษากลวิธีการแปลเฉพาะตัวของ เทศภักดิ์ นิยมเหตุ

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางสำหรับนำไปใช้ในงานแปลแนวขบขัน
2. ทำให้ทราบถึงกลวิธีการแปลของนักแปล เทศภักดิ์ นิยมเหตุ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงานแปลหรืองานที่เกี่ยวข้องต่อไป

1.4 ขอบเขตในการวิจัย

1.4.1 ศึกษาเรื่องสั้นแนวขบขันเรื่อง “หลายรักของโดบี้” แปลโดย เทศภักดิ์ นิยมเหตุ จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์มติชน พ.ศ. 2539 จากต้นฉบับเรื่อง “The Many Loves of Dobie Gillis” ของ Max Shulman (United State : Garden City Book, 1953) ซึ่งประกอบด้วยเรื่องสั้น 10 เรื่อง

1.4.2 ศึกษาวิเคราะห์การใช้คำประเภทต่างๆ ที่มีลักษณะไม่นิยมนำมาใช้ในงานเขียนทั่วไป แต่สามารถนำมาใช้ในงานแนวขบขัน ได้แก่ คำผิกระดับ คำศัพท์ที่สร้างขึ้น คำผิบริบท คำที่มีความหมายเกินจริง คำที่มีความหมายน้อยกว่าความเป็นจริง คำผิดหน้าที่

1.4.3 ศึกษาวิเคราะห์การเล่นคำในบทแปล ได้แก่ การเล่นคำโดยการซ้ำ การเล่นคำที่มีความหมายสัมพันธ์กัน และการเล่นคำโดยการแยกคำ

1.4.4 ศึกษาวิเคราะห์การใช้สำนวนโวหาร ได้แก่ การใช้สำนวนโวหารไทย และการใช้สำนวนที่มีความหมายเทียบเคียงกับต้นฉบับ

1.4.5 ศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการปรับบทแปลระดับคำ ได้แก่ การทับศัพท์ การเพิ่มความหมายหรือสำนวนแทนการอธิบายความ การใช้คำหรือสำนวนในเชิงวัฒนธรรมไทย การสร้างคำใหม่ การเปลี่ยนความหมาย และการไม่แปล

1.5 ข้อตกลงเบื้องต้น

ข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ทั้งที่เป็นต้นฉบับภาษาอังกฤษและฉบับแปลที่เป็นภาษาไทยจะมีเลขหน้าอยู่ท้ายประโยค โดยใช้อักษร P. + เลขหน้า เช่น (P.18) หมายถึง มาจากต้นฉบับภาษาอังกฤษหน้า 18 และ น. + เลขหน้า เช่น (น.9) หมายถึง มาจากต้นฉบับภาษาไทยหน้า 9

1.6 นิยามคำศัพท์

การปรับบทแปล หมายถึง การปรับเปลี่ยนบทแปลเนื่องจากความแตกต่างทางวัฒนธรรม เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายขึ้น โดยยังคงให้ความสำคัญกับความหมายและรูปแบบภาษาให้เท่าเทียมกับต้นฉบับ

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงวรรณกรรมและแนวคิดที่เกี่ยวข้องซึ่งจะนำไปศึกษาและวิเคราะห์ในบทต่อไป โดยแบ่งออกเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ พัฒนาการทางการแปลในเชิงศาสตร์และศิลป์ การปรับบทแปลระดับคำ และการใช้ภาษาสื่ออารมณ์ขัน

2.1 พัฒนาการทางการแปลในเชิงศาสตร์และศิลป์

หอมหวล ชื่นจิตร (2527 : 3-9) และ สิทธา พินิจภูวดล (2529 : 16-27) อธิบาย พัฒนาการทางการแปลในเชิงศาสตร์และศิลป์ โดยแบ่งออกเป็น 2 ยุค คือ ยุคการแปล “ศิลปะเพื่อศิลปะ” และยุคการแปลแห่งศาสตร์และศิลป์

2.1.1 ยุคการแปล “ศิลปะเพื่อศิลปะ”

การแปลตั้งแต่ยุคต้นคริสตกาลจนถึงศตวรรษที่ 19 เป็นยุคที่ผลิตงานแปลโดยคำนึงถึงศิลปะเป็นหลัก กล่าวคือ มีการถ่ายทอดงานแปลโดยยึดถือตรงตามตัวอักษรในต้นฉบับซึ่งเป็นไปในลักษณะเป็นการสื่อสารทางเดียวจากผู้แปล โดยมิได้คำนึงถึงผู้รับภาษา คุณภาพของงานแปลขึ้นอยู่กับความสามารถเฉพาะตัว หรือพรสวรรค์ของผู้แปลในการฝึกฝน ลองผิดลองถูกและค้นหาประสบการณ์ด้วยตนเอง งานแปลส่วนใหญ่เป็นคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนา บทสวดมนต์ สาสน์จากพระเจ้า และพระธรรมคำสอน ซึ่งกระทำกันในหมู่นักปราชญ์ราชบัณฑิต

จุดเริ่มต้นที่แท้จริงของการแปลยังไม่มีหลักฐานสืบทราบแน่นอน ส่วนการแปลในด้านวรรณกรรมที่เก่าแก่ที่สุด เป็นเอกสารที่ขุดพบในบริเวณเมือง เอบลา (Ebla) ในประเทศซีเรีย สันนิษฐานว่าเขียนขึ้นราว 3,000 ปีก่อนคริสตกักราช ซึ่งมีการแลกเปลี่ยนเอกสารเพื่อการเจรจาติดต่อกันทางการค้าระหว่างชนชาติ สำหรับการแปลหนังสือและกวีนิพนธ์ ผู้ถ่ายทอดคนแรกเป็นทาสชาวกรีก ชื่อ ลิวอิส แอนโดรมิกัน ซึ่งถ่ายทอดมหากาพย์ โอดิสซีย์ (Odyssey) ของโฮเมอร์ (Homer) จากภาษากรีก เป็นโคลงภาษาละติน งานแปลในช่วงศตวรรษที่ 5 ก่อนคริสตกาลนี้ เป็นงานแปลด้านอารยธรรม ศาสนา และวิชาการ

ต่อมาในช่วงคริสตศตวรรษที่ 14 การเปล่มีบทบาทในงานปรัชญา การแพทย์ และงานทางประวัติศาสตร์ รวมทั้งทางด้านวิชาการและวิทยาศาสตร์ และมีนักแปลต่างชาติร่วมแปลหลายประเทศ ในคริสตศตวรรษที่ 14 การแปลแพร่หลายทั้งในยุโรปและเอเชีย นักแปลต่างมีอิสระในการแปลจนเกิดปัญหาขัดแย้งระหว่างนักแปลด้วยกันเอง มีการแปลซ้ำซ้อน การแปลคลาดเคลื่อน หรือแปลโดยไม่เคารพต้นฉบับ เป็นเหตุให้ประเทศฝรั่งเศสตั้งบัณฑิตยสถาน (Academie) ขึ้นเพื่อควบคุมการใช้ภาษาฝรั่งเศสและควบคุมการแปลให้ถูกต้องได้มาตรฐาน

คริสตศตวรรษที่ 15 เป็นต้นมา มีการพิมพ์หนังสือเกิดขึ้น ส่งผลให้งานแปลด้านวรรณคดีและศาสนามีการแพร่หลายไปอย่างรวดเร็ว ตัวอย่างเช่น มาร์ติน ลูเธอร์ (Martin Luther) แปลคัมภีร์ไบเบิลเป็นภาษาเยอรมัน ซึ่งถือว่าได้รับความสำเร็จอย่างยิ่งยวดในการใช้ภาษา การเลือกสรรถ้อยคำ เพราะมีสำนวนโวหารอันงดงาม ถือเป็นการวางรากฐานให้แก่วัฒนธรรมร่วมทุกชนชั้น ทั้งยังเป็นการเปิดโลกกว้างทางสติปัญญาให้แก่ประชาชนธรรมดาทั่วไป ซึ่งวิธีการแปลของเขามีได้ยึดต้นฉบับเดิมเป็นสำคัญ แต่เป็นการแปลที่ถ่ายทอดจิตวิญญาณของต้นฉบับเดิม โดยมีจุดประสงค์ในการแปลเพื่อให้ประชาชนธรรมดาทั่วไปสามารถอ่านและเข้าใจได้ จวบจนในคริสตศตวรรษที่ 19 งานแปลทางศาสนามีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และถ่ายทอดเป็นภาษาต่างๆทั่วโลก หลังสงครามโลกครั้งที่สอง มีงานแปลของหน่วยงานต่างๆ ขององค์การสหประชาชาติ ได้แก่ การแปลข่าวสารคดี บทความ ความรู้ และอื่นๆ เพื่อจุดประสงค์ในการสร้างสันติภาพของโลก

สรุปได้ว่า การแปลในยุคนี้มีวิธีการแปลอยู่ 2 วิธี คือ การแปลตามพยัญชนะกับการแปลแบบอิสระ และเกิดความขัดแย้งระหว่างการแปลทั้งสองแบบนี้จนมีการคลี่คลายในยุคต่อไป

2.1.2 ยุคการแปลแห่งศาสตร์และศิลป์

ในศตวรรษที่ 20 ประเทศต่างๆ ในโลกมีความสัมพันธ์กันมากขึ้น อันเนื่องมาจากเทคโนโลยีทางการติดต่อสื่อสารสะดวกรวดเร็ว การแปลเข้าไปมีบทบาทในงานทางวิทยาศาสตร์ การเมือง เศรษฐกิจ และการทูต ทั้งในงานภาครัฐและเอกชน วัตถุประสงค์ของการแปรเปลี่ยนไปจากการสร้างสรรค์ เป็นการแปลเพื่อสื่อสารให้ข้อมูล

นอกจากนี้มีการนำเอาวิชาการหลายแขนงมาประยุกต์รวมกับการแปล โดยเฉพาะวิชาภาษาศาสตร์ ซึ่งที่จริงมีการศึกษาและวางรากฐานวิชานี้มาตั้งแต่ศตวรรษที่ 19 แล้ว โดยเริ่มเอาทฤษฎีทางภาษาศาสตร์มาวิเคราะห์ความหมายของภาษา และนำเอาวากยสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงสร้าง

ของประโยคมาประยุกต์ใช้กับงานแปล การแปลที่มุ่งเน้นความสามารถในการแปลที่มีศิลปะแต่เพียงอย่างเดียว แปรเปลี่ยนเป็นการแปลที่ให้ความสำคัญกับความหมาย มีระเบียบวิธีการที่แน่นอน มีการผสมผสานระหว่างเทคนิคกับวิทยาศาสตร์ เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ซึ่งผู้แปลจะมีบทบาทเป็นทั้งศิลปิน นายช่าง และผู้แก้ปัญหาหาข้อพิสูจน์ได้ ซึ่งการกำหนดหลักเกณฑ์การแปลที่แน่นอน ทำให้มีหลักการแปลที่สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างทั่วถึง และประสานความขัดแย้งจากยุคที่ผ่านมา ในขณะเดียวกันก็มีการสร้างถ้อยคำสำนวนวิธีใหม่ๆ เพื่อใช้ควบคู่ไปกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่อย่างต่อเนื่อง

และในปัจจุบันกรมวิชาการ (2540 : 71) ได้แบ่งการแปลที่เป็นศาสตร์และศิลป์ได้ 2 ประเภท ดังนี้

1. การแปลโดยพยัญชนะ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 การแปลคำต่อคำ วิธีนี้เป็นวิธีการแปลที่นิยมใช้ในการแปลพระคัมภีร์ไบเบิล ในระยะแรก ผู้แปลจะรักษาโครงสร้างและความหมายของภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปลอย่างเคร่งครัด ทำให้เนื้อความของภาษาฉบับแปลเข้าใจได้ยากมาก วิธีนี้ไม่เป็นที่นิยมกันแล้วในปัจจุบันนี้

1.2 การแปลตรงตัว เป็นการแปลโดยพยายามคงความหมาย ท่วงทำนอง รูปแบบ และโครงสร้างของต้นฉบับไว้มากที่สุด มุ่งความถูกต้องครบถ้วนและความแม่นยำแน่นอนของต้นฉบับเป็นสำคัญ ไม่นิยมการตัดทอนหรือแต่งเติมคำหรือข้อความใด ๆ ทั้งสิ้น ปัจจุบันนี้การแปลแบบนี้ยังคงใช้อยู่มักเป็นการแปลเพื่อจุดประสงค์เฉพาะอย่าง เช่น การแปลคัมภีร์ไบเบิลในปัจจุบัน การแปลกฎหมายสนธิสัญญาระหว่างประเทศ ประกาศของทางราชการ เป็นต้น

2. การแปลอิสระ คือการแปลที่ไม่ได้มุ่งรักษาโครงสร้าง ความหมาย ท่วงทำนอง หรือรูปแบบของต้นฉบับอย่างเคร่งครัด มีการโยกย้ายขยายความตัดทอนหรือเปลี่ยนแปลงรูปคำหรือข้อความทางด้านไวยากรณ์ได้ การแปลอิสระนี้รวมไปถึงการถ่ายทอดใจความในภาษาเดียวกันด้วยการแปลแบบนี้ใช้กับเรื่องที่ไม่จำเป็นต้องรักษาความถูกต้องแน่นอนของต้นฉบับนัก เช่น การแปลเรื่องสั้น นวนิยาย นิทาน เป็นต้น

2.2 การปรับบทแปลระดับคำ

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าแนวคิดการแปลในปัจจุบันมีการแปลตรงตัวและแปลอิสระ และการแปลงานบันเทิงคดีส่วนใหญ่มักใช้การแปลแบบอิสระ ซึ่งการแปลลักษณะนี้ต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบบางอย่างเพื่อให้สอดคล้องกับความแตกต่างทางวัฒนธรรม ผู้วิจัยได้นำแนวคิดที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้ศึกษาวิเคราะห์งานแปลในระดับคำ ดังนี้

สัญญาวิ สายบัว (2540 : 74-84) กล่าวถึงวิธีการปรับบทแปลในระดับคำไว้ว่า ภาษาต้นฉบับและภาษาของฉบับแปลนั้นมีความแตกต่างทั้งระบบภาษา ทักษะคติ ความเชื่อ สังคม และวัฒนธรรม ดังนั้นการนำเอาภาษาอีกภาษาหนึ่งมาสื่อความหมายต้องมีการปรับบทแปลบ้าง ไม่ว่าจะการแปลนั้นจะมีลักษณะตรงตัว หรือแปลแบบอิสระ ทั้งนี้เพื่อให้บทแปลนั้นสื่อความหมายให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้

ขอบเขตของการปรับบทแปลนั้น ไม่ใช่การเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขบทแปลให้แตกต่างไปจากต้นฉบับตามความพอใจของผู้แปล แต่ทำต่อเมื่อมีความจำเป็นให้บทแปลนั้นอ่านเข้าใจง่ายขึ้น โดยที่คำนึงถึงความหมายเป็นสำคัญ และมีการเปลี่ยนรูปแบบบ้างตามความเหมาะสม หลักเกณฑ์นี้ใช้ได้ในการแปลงานเขียนทุกชนิดยกเว้น การแปลงานเขียนประเภทจินตนาสาร ซึ่งรูปแบบมีความสำคัญเท่าๆ กับความหมาย

สำหรับการปรับบทแปลในระดับคำ เป็นการปรับคำ ถิ่นนวน หรือโวหารที่ใช้แปล จะทำต่อเมื่อคำหรือถิ่นนวนในต้นฉบับไม่สามารถหาเทียบเคียงได้ในฉบับแปล จึงแก้ปัญหาคำด้วยการเติมคำอธิบาย โดยเติมคำลักษณะนามข้างหน้า เติมข้อความสั้นๆ เพื่ออธิบายความ หรือเติมคำอธิบายในรูปของเชิงอรรถ อีกทั้งมีการใช้วลีหรือประโยคแทนคำ การใช้คำที่อ้างอิงถึงความหมายที่กว้างขึ้น การเติมตัวเชื่อมระหว่างกลุ่มความคิด และการตัดคำหรือถิ่นนวนทิ้งไปในกรณีที่คำซ้ำ หรือใช้คำที่สื่อความหมายอย่างเดียวกัน

เชวง จันทระเขตต์ (2528 : 167-173) เสนอว่าสารที่สื่อความหมายระหว่าง 2 วัฒนธรรมคือสารจากต้นฉบับและในฉบับแปลมีความแตกต่างกันมาก ไม่ว่าจะเป็นภาษา ทักษะคติ ความรู้ และระบบสังคม และเพื่อให้ผู้อ่านสามารถการรับสารได้อย่างถูกต้องและได้ผล ผู้แปลจึงควรปรับแต่งฉบับแปลให้มีลักษณะเหมาะสมกับขอบเขตประสบการณ์ของผู้อ่านให้มากที่สุด

ในการปรับแต่งบทแปลในระดับคำ ใช้วิธีการแทรกคำเข้าในคำแปลเพื่อเพิ่มน้ำหนักหรือนัยความหมาย หรือเติมคำบอกลักษณะประเภทหรือชนิดหน้าคำบางคำที่ไม่มีในภาษาไทย เติมคำอธิบายในวงเล็บหลังคำหรือประโยค เติมคำอธิบายในรูปของเชิงอรรถ เติมคำเพื่อให้เหมาะสมกับสมมติหรือวรรณะและระดับของภาษา การปรับแต่งโดยวิธีตัดคำ และการทับศัพท์

หอมหวล ชื่นจิตร (2527 : 26-35) กล่าวถึงการแปลว่า ผู้แปลที่ดีต้องมีความรู้ความเข้าใจ และเชี่ยวชาญทั้งสองภาษา คือ ภาษาต้นฉบับ และภาษาฉบับแปล นอกจากนั้นต้องเข้าใจความหมายและอรรถรสที่แฝงเร้นอยู่ในคำศัพท์หรือสำนวนนั้นๆ รวมทั้งสามารถเลือกสรรคำที่เหมาะสมที่สุดในด้านความหมาย กาละ และเทศะมาใช้ วิธีในการเลือกสรรคำนั้นต้องกำหนดคำเทียบที่มีความหมายที่ทัดเทียมกันทั้งสองภาษา โดยต้องคำนึงถึงลักษณะลีลาการเขียนของต้นฉบับ สุ่มเสียง นุคลิกนิสัย และระดับภาษาของตัวละคร ในการถ่ายทอดความหมายของคำสามารถพิจารณาได้จากเสียงโดยดูจากท่าทางอาการของผู้พูด จากบริบทแวดล้อม บทสนทนา ความหมายแฝงเร้น และวัฒนธรรม

จากแนวคิดการปรับบทแปลในระดับคำที่กล่าวมานั้น มีข้อพึงสังเกตได้ว่า การแปลโดยเฉพาะงานแปลประเภทบันเทิงคดีนั้น ส่วนมากมักประสบปัญหาที่ไม่สามารถหาคำได้ทัดเทียมกับความหมายของต้นฉบับ จึงต้องมีการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงคำเหล่านั้นบ้าง แต่มีขอบเขตจำกัดโดยคำนึงถึงผู้อ่านว่าสามารถผลที่เหมือนหรือใกล้เคียงกับต้นฉบับทั้งความหมายและรูปแบบ

2.3 การใช้ภาษาสื่ออารมณ์ขัน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การใช้ภาษาสื่ออารมณ์ขัน มีประเด็นดังต่อไปนี้

2.3.1 ความหมายและประเภทของอารมณ์ขัน

พจนานุกรม Collin (1999 : 701) ให้ความหมายของ Humor หรือ อารมณ์ขัน ไว้ดังนี้

“1) The quality of being funny 2) Also called : sense of humor, the ability to appreciate or express that which is humorous 3) Situations, speech, or writings that are humorous”

แอบรัมส์ (Abrams 1993 : 218-221) อธิบายไว้ในพจนานุกรมศัพท์วรรณศิลป์ว่า คำว่า “Humor” มีความใกล้เคียงกับคำว่า “Wit” เพราะทั้งสองคำนี้ต่างถูกนำมาใช้ในงานทางวรรณกรรม ซึ่งปรากฏผ่านตัวละคร เรื่องราว และตัวอักษร เพื่อให้ผู้อ่านรู้สึกสนุกสนานและพึงพอใจ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ทั้งสองคำนี้ต่างถือว่าเป็นรูปแบบนำเสนอของงานแนวขบขัน แต่ก็มี ความแตกต่างกัน กล่าวคือ “Wit” เป็นความขบขันที่มาจากความคิดที่แยบคาย ผู้รับสารนั้นผ่านกระบวนการทางความคิดมาก่อนแล้วจึงเกิดความรู้สึกขบขัน อย่างที่เรียกกันว่า “ขบแล้วขัน” และถึงแม้ผู้พูดจะมีความตั้งใจให้รู้สึกน่าขัน แต่คำพูดที่เปล่งออกมาแฝงด้วยความรู้สึกจริงจัง ในขณะที่ “Humor” เป็นความขบขันที่เกิดจากการเห็น ได้ยินได้ฟัง และรับรู้ แล้วเกิดความตลกขบขันทันที ไม่ได้ใช้ลักษณะคำพูดที่มีรูปแบบชวนให้คิดแต่อย่างใด ตัวอย่างเช่น

“Wit” :History repeats itself. Historians repeat each other.

“Humor” :The only sure way to double your money, is to fold it and put it in your hip pocket.

นอกจากนี้ “Wit” ใช้ในงานแนวขบขันซึ่งเป็นถ้อยคำที่ปรากฏอยู่ในงานเขียน หรือเป็นคำพูดเท่านั้น ส่วน “Humor” จะใช้ในงานขบขันที่หลากหลายประเภทมากกว่า ไม่ว่าจะเป็นงานเขียน หรือแม้แต่งานที่ไม่ใช่ตัวอักษร เช่น ความน่าขันจากลีลาท่าทาง การแต่งกาย รูปภาพการ์ตูน และ ความขบขันจากเรื่องราวสถานการณ์ต่างๆ”

เช่นเดียวกับ อีสต์แมน (Eastman 1936 : 49-52) ที่ได้แบ่งลักษณะของอารมณ์ขันไว้ 2 ประเภท คือ “Witty jokes” เป็นความตลกขบขันที่มาจากความคิดอันคมคาย ชวนให้ประหลาดใจ และเกิดความพอใจที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน อีกประเภทคือ “Ludicrous jokes” เป็นความตลกขบขันที่เกิดจากความน่าขัน (look funny)

อีสต์แมน (Eastman 1936 : 62-112) แบ่งประเภทของอารมณ์ขัน ออกเป็น 8 ประเภทดังนี้

- 1) Nonsense เป็นความขบขันที่มาจากเรื่องราวที่ไร้สาระ ไม่เป็นแก่นสาร ส่วนมากเป็นการหยอกเย้าบุคคล หรือสถานการณ์
- 2) Funny Things and People เป็นการนำเอาสิ่งใกล้ตัว ไม่ว่าจะเป็นคน สัตว์ สิ่งของ มาบอกเล่า หรือบรรยายตามความเป็นจริง หรือมีการปรุงแต่งให้เกิดความขบขัน

- 3) Funny Picture เป็นภาพการ์ตูนทั่วไป ความขบขันที่เกิดขึ้นอาจมาจากตัวภาพนั้นๆ เอง หรือมาจากคำบรรยายใต้ภาพ
- 4) Poetic Humor เป็นการใช้คำเพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพจากความรู้สึกและจินตนาการ แล้วสื่อถึงอารมณ์ขันตามมา ลักษณะงานประเภทนี้จะปรากฏในรูปของร้อยแก้วและร้อยกรอง
- 5) Comical Figures of Speech เป็นการใช้อธิบายความสิ่งที่เป็นามธรรมโดยเปรียบเทียบกับสิ่งที่เป็นรูปธรรมเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่าย ทำให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพและเกิดความขบขัน
- 6) Two kinds of Comic Action ความตลกขบขันชนิดแรกเป็นการแสดงที่มาจากลีลาท่าทาง บุคลิกการแต่งกายของผู้แสดง รวมทั้งสถานการณ์ที่ผู้แสดงจัดเตรียมขึ้นเพื่อให้ผู้ชมเกิดความขำขัน และผู้ชมก็สามารถคาดเดาถึงความน่าขันเหล่านั้นได้ เช่น การแสดงของชาติ แชลีน ส่วนอีกชนิดเป็นความขำขันจากเหตุบังเอิญที่ผู้แสดงสร้างขึ้น แต่ผู้ชมไม่ได้คาดคิดว่าจะเกิดขึ้น เช่น ขณะที่ตัวละครหมุนโทรศัพท์ที่แขวนไว้บนกำแพง ภูๆ โทรศัพท์ทั้งเครื่องก็หล่นลงมาจนชิ้นส่วนแยกออกจากกัน เป็นต้น
- 7) Cartoons เป็นการ์ตูนหรือภาพล้อเลียน เช่น ภาพล้อเลียนเสียดสีการเมือง ซึ่งรูปภาพและคำบรรยายใต้ภาพจะอธิบายเป็นเรื่องราวให้ผู้อ่านชวนคิดและจินตนาการจนเกิดความขบขัน
- 8) Jokes เป็นเรื่องตลก เรื่องขำขันของบุคคล หรือบางสิ่งบางอย่าง หรือเหตุการณ์ อาจเป็นการพูดคุยสนทนาที่ไม่เป็นจริงเป็นจัง ทำให้ผู้ฟังได้รับความสนุกสนาน ขำขัน หรือผ่อนคลายความตึงเครียด

2.3.2 แนวคิดจากการใช้ภาษาสื่ออารมณ์ขันในงานภาษาต่างประเทศ

อีสต์แมน (Eastman 1936 : 114-210) เสนอการใช้ภาษาในการสื่ออารมณ์ขันในหัวข้อ Having Fun with Language ไว้ 5 ประเภท ดังนี้

- 1) Atrocious Pun เป็นการเล่นคำที่ทำให้เกิดอารมณ์ขันจากความโง่เง่า ไร้สาระของผู้คน โดยการทำให้ผู้อ่านรู้สึกไม่ดี แต่ไม่รุนแรง เช่น ใช้วิธีหยอกเย้า ล้อเลียนลักษณะที่ด่าด้อยกว่า ความขบขันที่เกิดขึ้นไม่ได้มาจากคำเพียงคำเดียว และไม่ได้รู้สึกขบขันโดยทันที แต่ต้องผ่านการขบคิดจากการรับรู้และเข้าใจความหมายของคำและเรื่องราวทั้งหมดก่อน เช่น

An Oxford scholar, meeting a porter who was carrying a hare through the streets, accosted him with this extraordinary question: "Prithee sir, is that thy own hare or wig?" (ผู้แต่งเล่นคำว่า "hare" กับคำว่า "hair" ในการหยอกล้อเรื่องศีรษะล้าน)

2) Witty Pun เป็นการเล่นคำที่ผู้แต่งมีความตั้งใจให้ผู้อ่านได้ขบคิดถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยใช้ภาษาที่คมคายผสมผสานกับอารมณ์ขัน ซึ่งอารมณ์ขันที่แฝงคมความคิดนี้ ผู้อ่านจะหัวเราะได้เนื่องมาจากความฉลาดเข้าใจคิดของผู้แต่ง เช่น

"I am the Kuhn of Kuhn, Loeb and Co."

(เป็นคำพูดของชายพิวค้ำ ซึ่งขณะที่เอ่ยประโยคนี้อยู่เขากำลังพยายามเปิดประตูเข้าไปในสำนักงานแห่งหนึ่งอย่างเอาเป็นเอาตาย แต่ไม่มีใครเปิดต้อนรับให้ ความขบขันจากภาพและคำบรรยายได้ภาพนี้แฝงความคิดที่เสียดสีบุคคลที่รังเกียจคนพิวค้ำโดยดูจากคำว่า "Kuhn" ที่พ้องเสียงกับคำว่า "coon" ซึ่งมีความหมายว่า "คนนิโกร")

3) Poetic Pun เป็นการเล่นคำหรือเสียงให้มีจังหวะ หรือสัมผัสคล้องจอง เพื่อให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพจากความรู้สึก จินตนาการ แล้วก่อให้เกิดความตลกขบขัน ไม่ว่าจะมาจากงานร้อยแก้ว โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน หรือสำนวนโวหารต่างๆ เช่น

Shall a mother's tender care

Fail toward the child she – bear?

(บทกลอนนี้แต่งขึ้นโดยเด็กคนหนึ่ง ซึ่งอาจทำให้ผู้อ่านสงสัยว่ามีการใช้คำผิดจากคำว่า "dear" เป็น "bear" หรือจงใจใช้คำนี้ เพราะมีเสียงสัมผัสถูกต้องคล้องจองกันดีกับคำว่า "care" ความขบขันนี้มาจากความเคลือบแคลงใจของผู้อ่านที่ไม่แน่ใจว่าเด็กใช้คำผิดหรือรู้สึกริขระตามที่เขียน

4) Distorted word เป็นธรรมชาติที่ผู้คนจะรู้สึกขบขันเมื่อได้อ่านได้ฟังถ้อยคำที่ผิดๆ ถูกๆ ซึ่งผู้เขียนใช้วิธีสร้างความขำขันประเภทนี้จากความซื่อไร้เดียงสา ความไม่รู้จริง หรือแกล้งไม่รู้ เช่น

So in itch hintermeesion it axeested critchures wot it belunged in de following kettegories.

Wiz.

Number Wan - SEA FOOD - Feesh, clemes, hoysters, lobsters, shreemp, scellops.

Number Two - RAPTILES – Snakes, worms, caterpillars, lizards, scorpions, mounsters.

Number Tree - MEMMELS – Kemels, &c.

Number Furr - PIPPLE – Man, weemen, goils boyiss, babizz, tween...

(การเลือกใช้คำผิดและการสะกดผิด เนื่องมาจากการออกเสียงและสำเนียงผิดๆ)

5) Bad Grammar (การใช้ไวยากรณ์ผิด) ทั้งที่มาจากกรรการเรียงคำผิด หรือการสร้างประโยคที่ไม่ถูกต้อง จะทำให้ความหมายผิดเพี้ยนไปหรือไม่ชัดเจน สร้างความคลุมเครือสับสน ซึ่งทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ขันได้ เช่น

My kompany consists of myself two boys a forrun Italyun who play the hand orging, 1 cangaroo, 6 snakes, calerfirmy bare and other wild bests two numerous to mention.

(นอกจากผู้แต่งจะใช้ที่สะกดผิดแล้วยังเลือกใช้คำที่เกี่ยวข้องกับจำนวนนับที่ผิดอีกด้วย)

หรือ

Hon. Miss Maizie Jone, young lady of considerable antiquity & large average weight, poemise pay me 10c hr. teach her bisickle ride. I teach her gently by up-hill but by down-hill teaching become deliciously rapid because of nervousness enjoyed by hon. Machinery. Japanese boy is earnest to stop it & can not do until Baker Wagon ensure & leave Hon. Maizie broken among machinery. I am Hospital Corps for help; but Hon. Maizie become loudly thankless. Time there was ๗ hr. & no pay.

(ข้อความนี้เขียนขึ้นโดยเด็กชายชาวญี่ปุ่นคนหนึ่ง ซึ่งความไม่รู้ของผู้แต่งนี้เองที่ทำให้มีการใช้คำ สร้างประโยค และการใช้ไวยากรณ์ที่ผิดพลาดอย่างมาก และเป็นเหตุให้ผู้อ่านหัวเราะสนุกสนานได้มากเช่นกัน)

นอกจาก อีสต์แมน (Eastman 1936 : 148-210) จะกล่าวถึงการใช้อย่างที่สื่ออารมณ์ขันโดยตรงแล้ว เขายังได้อธิบายถึงกลวิธีที่ทำให้เกิดอารมณ์ขัน ซึ่งกลวิธีเหล่านี้สามารถเชื่อมโยงไปถึงการเลือกใช้ภาษาที่ทำให้เกิดอารมณ์ขันได้เป็นอย่างดี โดยผู้เขียนแบ่งกลวิธีการสร้างอารมณ์ขันไว้ในหัวข้อ Laughing at Too-much and Not-enough ไว้ออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1) Exaggeration (การพูดเกินความจริง) เป็นกลวิธีหนึ่งที่ทำให้เกิดอารมณ์ขัน โดยทำให้บางสิ่งบางอย่างดูเกินความเป็นจริงจนผิดธรรมดา เช่น

How beautiful are your steps in sandals
 O rapturous maiden!
 The curves of your hips are like necklaces,
 The handicraft of an artist.
 Your navel is round bowl,
 In which liquor is never lacking.
 Your belly is a heap of wheat,
 Fenced in with hyacinths.
 Your two breasts are like two fawns,
 Twins of a gazelle.
 Your neck is like a tower of ivory,
 Your head upon it is like Carmel.
 Your eyes are pools in Heshbon,
 At the gates of Bath-rabbim.
 Your nose is like a peak of Lebanon,
 Overlooking Damacus.

หรือ

Colonel G.K. Cooper went swimming in the hot water pool at the hot water pool at Manitou late Sunday afternoon, and the place was used for a skating rink in the evening.

อีสต์แมน (Eastman) ได้เสนอว่า การพูดเกินจริง (Exaggeration) เป็นวิธีการหนึ่งสามารถที่นำไปใช้ในงานที่ทำให้เกิดอารมณ์ขัน ซึ่งได้แก่ งานประเภท Caricature, Burlesque และ Parody
 Caricature หมายถึง การ์ตูนล้อเลียน ภาพล้อ ภาพหรือการ์ตูนเสียดสี
 Burlesque เป็นงานล้อเลียนที่เป็นงานละคร บทกวี นิยาย ซึ่งทำให้เกิดอารมณ์ขัน จัดเป็นงานล้อเลียนที่ไม่ถูกกาลเทศะ (an incongruous imitation) เพราะเป็นการล้อเลียนที่มีลักษณะเข้ชยหัน โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ประเภทแรกเป็นการล้อเลียนงานเก่าซึ่งอาจจะเป็นงานทั่วไปหรือที่มีคุณค่าแต่มีรูปแบบการนำเสนอที่หยาบไม่เหมาะสม จึงเรียกว่า Low Burlesque ส่วนอีกประเภทหนึ่ง เป็นงานล้อเลียนงานเก่าที่บางครั้งอาจมีเนื้อหาไม่เหมาะสม แต่มีรูปแบบการนำเสนอที่ดี จึงจัดว่าเป็น High Burlesque (Abrames , 1993 :17-19)

Parody เป็นงานล้อเลียนซึ่งจัดว่าเป็น High Burlesque เป็นการล้อเลียนและเลียนแบบงานที่มีเนื้อหาหนักสมอง แต่เอามาทำให้ดูเหลวไหลไม่เป็นแก่นสาร หรือไม่ก็วิจารณ์งานต้นฉบับด้วยวิธีการแบบคายฉลาดหลักแหลม เช่น การเปลี่ยนตัวเองให้มีลักษณะตรงกันข้ามกับตัวเองในต้นฉบับเดิม หรือใช้รูปแบบถ้อยคำที่ต่อต้านรูปแบบถ้อยคำของงานชิ้นเดิม ซึ่งบางครั้งก็อาจทำให้งานล้อเลียนกลายเป็นงานที่วิจารณ์งานเก่าทางอ้อมก็ได้ (กอบกุล อิงคุทานนท์, 2540 : 64)

2) Digression เป็นการพูดนอกเรื่อง วกวนออกนอกประเด็น ทำให้ความหมายสับสนคลุมเครือชวนให้สงสัย เป็นเหตุให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ขันได้เช่นกัน ยกตัวอย่างเช่น

“What makes you hate America so?

“Hate it?” he said. “I don’t hate America, I regret it. I regret that Columbus ever made the mistake of discovering it!”

3) Understatement (การพูดน้อยกว่าความเป็นจริง) ผู้เขียนให้เหตุผลว่าถ้าหากสามารถนำสิ่งที่มากเกินไปจนความเป็นจริงมาสร้างสรรค์ทำให้คนเกิดความสุขสนานได้ ดังนั้นการนำสิ่งที่น้อยกว่าความเป็นจริงมาแกเล้งขั้วเข้าก็ทำให้เกิดอารมณ์ขันได้เหมือนกัน การพูดน้อยกว่าความเป็นจริงไม่ใช่ว่าหาคำพูดมาอธิบายไม่ได้ เพียงแต่พูดให้น้อยกว่าที่มีอยู่จริงเท่านั้นเอง เช่น

The patient in Room 18 had been almost fatally burned in an apartment house fire. A crowd of twenty other patients and nurses gathered outside his door and yelled “Fire!” till he jumped the window. As Room 18 was on the fifth floor, you can imagine his surprise.

(ผู้เขียนกล่าวถึงเหตุการณ์ไฟไหม้ ซึ่งโดยธรรมดาแล้วเป็นเหตุการณ์ที่น่ากลัวและตื่นเต้นน่าตกใจ แต่ผู้เขียนกลับใช้คำสรุปสุดท้ายเพียงคำว่า “surprise” (ประหลาดใจ) ซึ่งที่จริงต้องใช้คำที่มีให้อารมณ์และความรู้สึกรุนแรงกว่านั้น)

สำหรับวิธีการพูดน้อยกว่าความเป็นจริง (Understatement) ก็นำมาใช้ในงานเสียดสีได้เช่นกัน แต่เป็นการเสียดสีที่เรียกกันว่า “Irony” ซึ่งกอบกุล อิงคุทานนท์ (2540 : 40) เรียกเป็นคำในภาษาไทยว่า “ถ้อยคำขั้วล้อ หมายถึงภาพพจน์ หรือคำพูดที่มีนัย หรือมีทัศนคติที่ตรงกันข้ามหรือขัดกันกับคำที่แสดงออกมาเพื่อให้เสียดสีประชดประชัน” ตัวอย่างเช่น

Mr. Coe – says Artemus Ward – unintentionally dislocated his neck a few years since by falling from a scaffold in Illinois, a rope being twined about his neck at the time. There was a large crowd present, including the sheriff of the country.

(ผู้พูดเล่าเรื่องชายคนหนึ่งซึ่งเป็นนักโทษประหารถูกแขวนคอ แต่แทนที่จะเล่าเหตุการณ์ที่รุนแรงเช่นนี้ที่น่าสะพรึงกลัว เขากลับค่อยๆ เล่าเรื่องราวเหมือนเป็นเรื่องธรรมดาแล้ว ในที่สุดผู้อ่านก็เห็นเรื่องจริงทั้งหมดได้ในประโยคสุดท้าย)

4) Sarcasm and the Irony of fate คำว่า “Sarcasm” ตามความหมายของพจนานุกรมหมายถึง การถากถาง การเหน็บแนม การเสียดสี การพูดกระทบกระแทก การหัวเราะเยาะเย้ย คำนี้มีลักษณะแตกต่างกับ “Irony” ในแง่ที่ว่า “Irony” ประชดประชันรุนแรงน้อยกว่า มีลักษณะเป็นการพูดขอกย้อน อาจจะเป็นคำตำหนิตัดเยียนหรือชื่นชมก็ได้ ในขณะที่ “Sarcasm” เป็นคำพูดที่ผู้พูดตั้งใจต่อว่า หรือตำหนิให้ผู้ฟังรู้สึกผิด รู้สึกไม่ดี หรือเจ็บปวด (กอบกุล อิงอุทานนท์ 2540 : 50)

วิธีการเสียดสี เหน็บแนมอย่างที่เรียกว่า “Sarcasm” สามารถทำให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์ขันได้ เนื่องจากคำพูดที่เปล่งออกมามีลักษณะเสแสร้ง ไม่ว่าจะเป็นการสรรเสริญเยินยอบ้าง พูดเกินจริงบ้าง พูดถ่อมตัวจนเกินไปบ้าง หรือพูดจาไม่มีเหตุผล ไม่เหมาะกับกาลเทศะซึ่งฟังแล้วทำให้เกิดอารมณ์ขันก็จริงแต่ในที่สุดความหมายที่แท้จริงของผู้พูดก็เพื่อว่ากระทบอีกฝ่าย เช่น

Are you lost daddy I asked tenderly.

Shut up he explained.

(คำว่า “shut up” ซึ่งเป็นประโยคที่มีลักษณะเป็นคำสั่งและไม่เหมาะสมกับคำที่ใช้ข้างหลังคือคำว่า “explain” ซึ่งหมายถึงเพียงแต่การอธิบาย)

ส่วน “Irony of fate” มีลักษณะเสียดสีเพื่อให้รู้สึกในทางลบเช่นเดียวกับ “Sarcasm” แต่เป็นการเสียดสีความเป็นจริงของชีวิตที่บ่อยครั้ง โชคชะต้ามักเล่นตลกให้ชีวิตผกผันไม่แน่นอน เช่น การเสียดสีเรื่องราวการมาเยือนของภรรยาของท่านดยุกแห่งรัสเซียท่านหนึ่ง ซึ่งผู้สื่อข่าวเขียนข้อความไว้ดังนี้

When the good ship of Paris reached New York the duchess disembarked by way of the steerage gangplank and most folks said how clever she was to outwit the newspaper boys and etc., but some of the deeper thinkers suspect that the reason she disembarked by way of the steerage gangplank was, well, on account of it being right there.

2.3.3 แนวคิดจากการใช้ภาษาสื่ออารมณ์ขันในงานภาษาไทย

ฉลวย สุรสิทธิ์ (2523 : 215-216) แสดงความเห็นว่าการเขียนหนังสือเพื่อให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ขันนั้นไม่ใช่เรื่องที่จะทำกันได้ง่ายๆ เหมือนกับการเขียนหนังสือทำนองอื่น ผู้เขียนหนังสือประเภทขำขันไม่จำเป็นต้องมีลักษณะนิสัยที่มีอารมณ์ขัน เพียงแต่เป็นผู้รู้จักสังเกตเหตุการณ์อันเป็นเรื่องขำขัน แล้วนำมาเขียนเป็นเรื่องขึ้นตามความเป็นจริง ตามที่ตนเองได้พบเห็นหรือได้ยินจริงๆ หรืออาจจะเขียนปรุงแต่งเรื่องขึ้นเองก็ทำได้ ฉลวย สุรสิทธิ์ ได้แบ่งลักษณะการเขียนหนังสือประเภทขำขันออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่

- 1) เรื่องธรรมดาที่คนอื่นไม่เคยคาดฝันถึง
- 2) เรื่องที่ล้อเลียนจากอากัปกริยาจริงๆ หรือล้อเลียนคำพูด
- 3) เรื่องที่เกินเหตุผล หรือเกินความเป็นจริง หรือเรื่องโกหก
- 4) คัดแปลงเรื่องที่เคยเคียด รุนแรง ให้เป็นเรื่องธรรมดา
- 5) คัดแปลงเรื่องธรรมดาให้เป็นเรื่องคอขาดบาดตาย

ฉลวย สุรสิทธิ์ แบ่งประเภทของการเขียนเพื่อความรู้สึขำขันออกได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้

- 1) เขียนแบบผู้เล่าเรื่องแบบบรรยาย
- 2) เขียนแบบมีตัวละครสนทนากัน
- 3) เขียนแบบเล่าเรื่องผสมแบบตัวละครสนทนา
- 4) เขียนแบบประกาศข้อความ

นอกจากนี้ผู้เขียนแนวอารมณ์ขันอาจจะต้องมีลักษณะการเขียนที่มีลีลาเฉพาะตัวไม่ซ้ำแบบใคร โดยมีลักษณะการใช้ถ้อยคำ ดังนี้

- 1) ใช้ภาษาพูดอย่างอิสระ ไม่ต้องคำนึงถึงไวยากรณ์ หรือระเบียบของภาษา
- 2) ใช้ถ้อยคำโบราณ พันสมัย ทั้งที่เป็นเหตุการณ์สมัยใหม่
- 3) ใช้ถ้อยคำภาษาปัจจุบันที่ทุกคนเข้าใจดี
- 4) ใช้ถ้อยคำภาษาถิ่น หรือภาษาตลาด

ฉลวย สุรสิทธิ์ (2523 : 221-222) ได้นำตัวอย่างการเขียนแนวอารมณ์ขันของนักเขียนไทย โดยคัดคัดตอนเรื่องขำขันของนายตำรา ณ เมืองใต้ จากหัตถนิยาย ชุดนายเลาะกะงังข์ ดังนี้

“ผู้เข้ามาข้างใน เมื่อกลับออกไป ย่อมปราศจากความขุ่นข้องทั้งมวล”

นายสมรรถ โยคาคม M.Y.E. (Debs.)

แพทย์แผนอนาคต

... “ปริญา M.Y.E. (Debs.) อวดไวนั้น มหาวิทยาลัยประเทศไทยกัน ตั้งแต่เกิด
มาไม่เคยพบ”

“อ้อ ไม่ต้องไปใส่ใจอะไรกับมัน ข้อสำคัญอยู่ที่ว่าขอให้อักษรย่อต่อท้ายเป็นใช้ได้
ไม่มีใครเอาใจใส่ว่าปริญาอะไร มหาวิทยาลัยไหนยังเป็นอักษรแปลกๆ ยิ่งเป็นของดิ
อะไรที่คนไม่เข้าใจยอมเป็นของขลังและมีราคา”

“แปลว่าแกเขียนส่งเศษไปอย่างนั้น”

อ้อเปล่า การกระทำทุกอย่างย่อมมีเหตุผล นี่เป็นหลักประจำของกัน”

“ถ้าอย่างนั้น M.Y.E. (Debs.) นี่อะไรกัน”

“ก็ MATAYOM EIGHT DEBSIRINDR นะซี กันได้ ม. 8 จากเทพฯ แก่ก็รู้
แล้ว...”

อุบลรัตน์ ศิริวุศักดิ์ (2536 : 33-35) ได้อธิบายการใช้ภาษาที่มีอารมณ์ขันว่า “เป็นการเล่น
ตลกกับภาษา ซึ่งโดยทั่วไปแล้วการใช้ภาษาจะมีไวยากรณ์ และรูปแบบคอยกำกับให้เป็นแบบแผน
เดียวกัน แต่ถ้าหากว่าเราพูดถึงแหกไปจากแบบแผนที่เคยกำหนดไว้ สิ่งที่เราพูดจะเป็นเรื่องน่าขัน
ไปทันที รูปแบบหนึ่งในการเล่นตลกกับภาษา คือ การเล่นถ้อยคำ หรือการเล่นสำนวนต่างๆ วิธี
การก็คือ การนำโครงสร้างเดิมของภาษา เช่น ประโยค หรือ กลุ่มคำ มาเรียงใหม่ จากซ้ายไปขวา
หรือ ขวาไปซ้าย เช่น

ครูภาษาอังกฤษ : “คำว่า เฟล แปลว่าอะไร นายมั่ง”

นายมั่งโงเงลุกขึ้นยืน “แปลว่า คุณใหม่ครับ?”

ครูภาษาอังกฤษ “เห็นจะเป็นภาษาที่โลกพระอังกการพูดกันกระมัง?”

นายมั่ง “มิได้ครับ คุณใหม่ก็คือไข่มุก ไข่มุกก็คือ “เฟล”

บทละครเรื่องพระมะเหลเถไถ ของคุณสุวรรณ ก็เป็นการเล่นตลกกับภาษาในรูปแบบหนึ่ง
โดยการเขียนสัมผัสนอกสัมผัสในตามฉันทลักษณ์ของกลอน แต่เป็นการเขียนแบบที่เล่นกับเสียง
ของคำ เมื่ออ่านออกเสียงแล้วฟังดูน่าขัน

เมื่อนั้น

พระมะเหลเถไถมะไหลเถ

สถิตย์ยังแท่นทองกะโปลา

คู่ขาปาละกะเปเล

วันหนึ่งพูดจึงมะหลักคึก

มะเหลไลไพรพริกมะริกเข
 แล้วจะไปเที่ยวชมมะลมเต
 มาโลโตโปเปมะลูตุ
 ตรีแล้วพระมะเหลจิงเป๊ะ
 มะละไตโคกละมะหรุจู้
 จรจรัดตันตัดปลัดพลู
 ไปสู่ปราสาทท้าวโปลาฯ”

2.3.4 แนวคิดทางด้านภาษาศาสตร์ในการใช้ภาษาสื่ออารมณ์ขัน

แนช (Nash 1985 : 124-172) ได้กล่าวถึง ภาษาอารมณ์ขันในแง่ภาษาศาสตร์ ภายใต้หัวข้อ Language in its humor โดยอธิบายไว้ดังนี้

1) Layering ภาษาที่สื่ออารมณ์ขันมีลักษณะและการทำงานอย่างเป็นลำดับขั้นตอนโดยพิจารณาตั้งแต่เสียง คำศัพท์ ไวยากรณ์ และการสร้าง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- A. My watch fell into the river.
- B. My timepiece toppled into the Thames.
- C. Into the Thames toppled my timepiece.

(จากตัวอย่างข้างต้น ประโยค A เป็นประโยคทั่วไปมีความหมายว่า “นาฬิกาของฉันตกลงไปในแม่น้ำ” ในขณะที่ประโยคที่ B และ C มีความหมายคล้ายคลึงกับประโยคแรกแต่มีการเปลี่ยนแปลงในด้านรายละเอียด กล่าวคือ ในประโยค B มีการเลือกใช้คำที่พ้องเสียงกัน ซึ่งได้แก่คำว่า timepiece, toppled และ Thames และแทนที่จะใช้คำว่า watch ซึ่งเป็นคำกลาง เป็นคำที่ใช้กันปกติทั่วไป กลับใช้คำว่า timepiece รวมทั้งเลือกใช้คำกริยาว่า toppled แปลว่า หกล้มหกคะม้า มาใช้แทนคำว่า fell ซึ่งไม่เหมาะสมกับประธานที่เป็นสิ่งของอย่างนาฬิกา

ส่วนประโยค C มีลักษณะเหมือนประโยค A ทางด้านเสียงและคำศัพท์ แต่มีการเรียงลำดับคำในประโยคแตกต่างไปจากประโยค A และ B คือ เอาส่วนที่เป็นกรรม Into the Thames มาไว้ข้างหน้ากริยา และกลับเอาส่วนที่เป็นประธานไปไว้ด้านหลัง ด้วยเหตุนี้จึงกล่าวได้ว่าภาษาที่สื่อถึงอารมณ์ขันมีลักษณะเป็น Layer ซึ่งมีองค์ประกอบต่างๆ ทางด้าน

ภาษาที่มีลักษณะแปลกใหม่ ผิดเพี้ยนหลายประการร่วมกันซึ่งสามารถพิจารณาได้อย่างเป็นขั้นตอน)

แนช (Nash 1985 : 125-126) เสนอว่า สำหรับประโยค A จะเห็นได้ว่าไม่มีรูปแบบประโยคที่ผิดแปลกแต่อย่างใด ไม่มีการสร้างคำหรือเสียงให้มีลักษณะคล้องจองหรือสอดคล้องกัน ไม่มีการใช้คำศัพท์ที่สะกดตา อีกทั้งการเรียงประโยคก็ปกติธรรมดา รวมทั้งไม่มีความหมายที่บ่งบอกให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ขัน แต่นั่นก็ไม่ได้หมายความว่าประโยคนี้จะไม่มีความหมายที่สร้างความขบขันได้เลย เพราะหากมีการเพิ่มคำบรรยายก่อนหน้าประโยคดังกล่าว จะทำให้มีการเปลี่ยนแปลงไปดังนี้

The dandy strolls by the river - hears a cry for help - sees the floundering bather - is torn between the laws of humanity and the levies of vanity - oh! My handmade shirt! My Jaegar socks! - hesitates - decides at least to remove his 24-carat solid gold multijewelled Swiss action thirty day wrist-watch before taking the merciful plunge - lays it down on the bank near his straw hat and Irish linen handkerchief - leaps into the water - is greatly encumbered by his doeskin blazer and Italian leather shoes - kicks off the footwear - sloughs the haberdashery - is half-way to his objective when the police launch arrivers and rescues the distressed swimmer - gives a wave and a comradely shout - is curtly informed that bathing is prohibited - begins to swim back - clothing sill an impediment - is obliged himself of his good grey cavalry twill trousers - reaches bank at last - quite exhausted - hauls himself up, hand over hand - reaches the top with one last wild sweep on the arm - hand strokes something solid, and-

My watch fell into the river.

จากตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่าการใช้ภาษาที่สื่อถึงอารมณ์ขันในทางภาษาศาสตร์มีอยู่ 2 ประเภท ประเภทแรกมาจากองค์ประกอบทางด้านภาษาดังตัวอย่างประโยค 3 ประโยคข้างต้น เรียกว่า “humorous language” ส่วนอีกประเภทมาจากอารมณ์ขันที่เกิดจากเนื้อเรื่องซึ่งเรียกว่า “the language of comedy”

2) The Extrinsic definition of humorous language เป็นการใชภาษาที่ทำให้เกิดอารมณ์ขันอันเนื่องมาจากปัจจัยภายนอก โดยทั่วไปแล้วนักเขียนแนวอารมณ์อาจเลือกถ้อยคำธรรมดา มาสร้าง

ความขบขัน หรือบางครั้งก็เลือกคำบางประเภทที่โดยตัวมันเองดูแล้วน่าขัน หรือฟังแล้วสะดุดหู ที่เรียกกันว่าเป็นคำประเภท “Intrinsically humorous” เช่น เสียง *clank, squelch* หรือคำที่มีรูปแบบแปลกๆ ไม่ค่อยพบเห็นบ่อยนัก เช่น *skulduggery, ramshackle, shenanigans, malfeasance, disgruntlement* หรือคำพ้องสัมผัสอย่างเช่น *notwithstanding, whomsoever, be it know* ซึ่งความแปลกใหม่ของมันนั่นเองที่ทำให้บ่อยครั้งนักประพันธ์เลือกนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของประโยคเพื่อทำให้เกิดอารมณ์ขัน แต่คำว่า “Extrinsic” เป็นคำหรือวลีธรรมดาซึ่งไม่มีลักษณะหรือรูปแบบที่แปลกตา และไม่ได้มีความหมายที่บ่งบอกถึงความตลกขบขันแต่อย่างใด แต่สามารถทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ขันได้ เมื่อนำมาเชื่อมโยงกับความหมายคำรอบข้าง เช่น

The lank sergeant sighed lugubriously.

(คำว่า “lank” แปลว่า ผอมสูง กึ่งก้าง และคำว่า “lugubriously” หมายถึง โศกเศร้า ละห้อย ซึ่งทั้งสองคำเป็นคำปกติทั่วไป แต่ผู้อ่านเกิดความขบขันได้เนื่องจากการใช้คำที่ให้ความรู้สึก และสร้างจินตภาพไปในทิศทางเดียวกัน และมีการพ้องเสียงในตัวอีกด้วย)

3) Sequences and sets (การจัดหมวดหมู่ของคำ) ผู้เขียนแนวอารมณ์ขันมักใช้ลักษณะโครงสร้างของประโยคที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน ซึ่งมีหลายวิธี ไม่ว่าจะเป็นการสร้างประโยคที่มาจากคำหรือเสียงที่สอดคล้องกันหรือตรงกันข้าม เช่น

- A. เสียงพ้องกัน (continuous): “two terribly tired toads” t-t-t-t
- B. เสียงพ้องกันเป็นคู่ (alternating): “torpid toads and failing frogs” t-t / f-f
- C. เสียงพ้องแบบสลับกัน (transverse): “fat toads and frisky terrapins” f-t-f-t
- D. เสียงพ้องแบบสลับนอกใน (inverse): “fierce toad, timid frog” f-t-t-f

หรือใช้เป็นการสร้างประโยคที่ให้ความขบขันซึ่งมาจากการเลือกสรรคำที่มีความหมายสัมพันธ์กัน เช่น

Mr. Brown’s bull mastiff barracked at the bread man.

Mrs. Thompson’s Terrier taunted a passing tramp.

Mr. Dempster’s Great Dane denounced the dustman.

Mr. Harris’s hound harangued a hawker.

Mr. Carter’s Corgi cursed all callers.

(ความหมายและรูปแบบของประโยคตัวอย่างข้างต้นนี้มีลักษณะผิดแปลกคล้ายคลึงกันไป ในทางเดียวกัน กล่าวคือ มีการเลือกสรรคำให้มีเสียงพ้องกันระหว่างชื่อคน ชื่อสุนัข คำกริยา และกรรม และคำกริยาของทุกประโยคไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้กับอาการทำทาง

ของสุนัข อย่างเช่นคำว่า “barracked” เป็นการประจาน ชั่วเข้า คำว่า “taunted” หมายถึง คำว่า เหน็บแนม คำว่า “denounced” หมายถึง ปรีกปรีา ตีเตียน คำว่า “harangued” เป็นการใช้คำพูดเผ็ดร้อน และคำว่า “cursed” เป็นการด่าว่า หรือสบถ ซึ่งทั้งหมดนี้ทำให้ประโยคมีลีลา มีชีวิตชีวามากขึ้น การสร้างประโยคที่ทำให้เกิดอารมณ์ขันบางครั้งอาจเกิดจากการสร้างคำพ้องรูปหรือเสียง หรือบางครั้งก็มีการเพิ่มรูปแบบ กล่าวคือ มีการสร้างความสัมพันธ์ของความหมาย โดยใช้ความหมายโดยนัย หรือเลือกคำที่มีความหมายไม่น่าจะเหมาะสมกับคำบริบทนั้นๆ)

4) Set & Scale (คำเข้าชุด) นักเขียนแนวขบขันก็เหมือนนักเขียนแนวสร้างสรรค์ประเภทต่างๆ ที่พยายามใช้จินตนาการถ่ายทอดคำโดยหลีกเลี่ยงการใช้คำหรือสำนวนเดิมๆ แล้วหันมาใช้คำที่อยู่ในชุดหรือประเภทเดียวกันแทน ซึ่งอาจมีลักษณะเหมือนกันบ้าง ตรงข้ามกันบ้าง หรือเลือกคำที่เป็นส่วนย่อยบ้าง เช่น

Shall we proceed to my pad for a spot of liquid refreshment?; Let us sally forth to my domicile and imbibe a few snorts; We'll trek to my shack and put a few back; Haste with locomotive zeal to yon mansion, where possets of fermented liquor shall be our portion; Let's skedaddle to my seat and rape the grape; Leg it, lads, to my residence, where the bonny booze awaits; We'll push off to poppa's palace and ingurgitate the odd potation.

(ข้อความนี้มีลักษณะเด่น คือ กล่าวถึงคำที่หมายถึงที่อยู่อาศัยอยู่หลายครั้ง และบางคำอธิบายถึงสถานที่เดียวกันแต่ใช้คำที่แตกต่างกัน และความแตกต่างนี้เองที่ทำให้เกิดความขบขันได้ อย่างเช่นคำว่า “pad” เป็นห้องหรือบ้านพัก ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่ใช้กันระหว่างเพื่อนสนิท ไม่เป็นทางการ ในขณะที่คำว่า “domicile” และ “residence” แปลว่าบ้านพัก เป็นคำที่ใช้อย่างเป็นทางการ ส่วนคำว่า “shack” หมายถึงบ้านโกโรโกโส ในส่วน “palace” เป็นพระราชวัง หรือสิ่งปลูกสร้างที่ใหญ่โต)

5) Puns rule (การเล่นคำ) เป็นกลวิธีหนึ่งที่น่าสนใจในการถ่ายทอดอารมณ์ขัน โดยการสร้างให้คำหรือวลีนั้นมีความหมายสับสน หรือคลุมเครือ ซึ่งแบ่งออกเป็น 11 ประเภท ได้แก่

a) Homophones หมายถึงคำพ้องเสียง เป็นคำ 2 คำที่มีเสียงเหมือนกัน แต่ความหมายต่างกัน ซึ่งทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจผิดได้ เช่น

When does the baker follow his trade?

Whenever he needs (kneads) the dough.

(เล่นเสียงของคำว่า needs กับ kneads เมื่อนำมารวมกับกรรมคือคำว่า dough จะได้สองความหมาย ความหมายแรกหมายถึง นวดแป้ง และบางคนอาจจะนึกถึงความหมายที่สองซึ่งหมายถึง เงิน)

- b) Homophonic phrases หมายถึงวลีพ้องเสียง วลีบางวลีเมื่อเปล่งเสียงออกมาแล้วคล้ายกัน แต่ความหมายต่างกัน วลีที่มีการพ้องเสียงนี้ไม่ค่อยปรากฏมากนัก เช่น

Where did the Humpty Dumpty leave his hat?

Humpty dumped 'is 'at on a wall.

(เป็นการตอบปริศนาคำทาย โดยในประโยคที่สองเลียนแบบเพลงเด็กที่ว่า

Humpty Dumthy sat on a wall

Humpty Dumthy had a great fall

All the king's horses,

And all the king's men

Couldn't put Humpty together again (Iona & Peter Opie, 1951: 214)

(เป็นการเล่นความหมายจากการออกเสียงระหว่างวลีที่ว่า Humpty dumped 'is 'at on a wall กับ Humpty Humpty Dumthy sat on a wall)

- c) Mimes หมายถึงการเลียนเสียงคำ เช่น

What do cats read?

The Mews of the World.

(เล่นคำระหว่าง Mews กับ News โดยใช้วิธีการเลียนเสียงแมว)

- d) Mimetic phrases หมายถึง การเลียนเสียงวลี เช่น

Hollywood, land of milk and money.

(เลียนเสียงวลีที่กล่าวในคัมภีร์ไบเบิลที่ว่า 'land of milk and honey')

- e) Homonyms เป็นคำๆ เดียวกันแต่มีหลายความหมาย เช่น

Where do fish learn to swim?

In a school.

(เล่นความหมายของคำว่า school ซึ่งความหมายแรกหมายถึง โรงเรียน ความหมายที่สองบางคนอาจจะนึกไปถึง ผู่ปลา)

- f) Homonymic phrases เป็นวลีที่มีความหมายหลายนัย เช่น

"I have designs on you", as the tattoist said to his girl.

(เล่นความหมายของวลีที่ว่า I have designs on you ซึ่งความหมายแรกหมายถึง ฉันจะ ออกแบบลวดลายสักบนตัวเธอให้ ส่วนวลีที่สองเป็นประโยคที่พูดกับคนรักว่า เธอ เป็นของฉัน

g) Contacts and Blends เป็นวลี 2 วลี หรือ ส่วนวน 2 ส่วนวน ที่มีการผสมผสานและ เรียบเรียงเป็นวลีหรือส่วนวนใหม่ ซึ่งการเรียบเรียงโดยใช้คำศัพท์ผิดๆ หรือไม่เหมาะสมอาจทำให้ เกิดความขบขันได้ เช่น

So they decided to leave it where sleeping dog lie.

(เป็นประโยคที่มีความหมายสับสน มาจากการรวมของวลี 2 วลี คือ let sleeping dogs lie กับวลีที่ว่า leave it where it lies

h) Pseudomorphs เป็นการเล่นคำโดยแยกคำและแปลความหมายตรงตามตัวอักษร เช่น

A: In his exposition, he took a very firm stand on spending cuts.

B: How can you stand in an ex-position.

(เป็นการเล่นคำว่า exposition ซึ่งในประโยคแรกหมายถึง คำบรรยาย แต่คำที่สอง หมายถึง ที่ตั้งที่เขายืนอยู่ ซึ่งเป็นของเก่าใช้งานไม่ได้แล้ว จึงเป็นเหตุให้คนที่สองย้อน ถามกลับไปว่า ยืนอยู่ได้อย่างไรบน ex-position)

i) Portmanteaux เป็นการรวมเอาคำ 2 คำที่มีความหมายในตัวมันเองให้เป็นคำใหม่ที่มี ความหมายเทียบเคียงกับคำเดิม เช่น

lithe + slimy = slithy

(คำว่า 'lithe' หมายถึง อ่อนนิ่ม โค้งงอง่าย ส่วนคำว่า 'slimy' หมายถึง ลื่นไหล ดังนั้น 'slithy' จึงเป็นลักษณะที่อ่อนนิ่ม และลื่นไหลได้)

J) Etymological puns เป็นการเล่นความหมายของคำโดยตีความจากรากศัพท์เดิม ทั้งนี้ เนื่องจากภาษาอังกฤษที่ใช้ในด้านวรรณคดี หรือการเรียนรู้ในแขนงวิชาต่างๆ มีรากศัพท์มาจาก ภาษากรีก หรือละติน และเมื่อเวลาเปลี่ยนไป คำๆ เดียวกันจึงมีความหมายในภาษาอังกฤษและใน ภาษาละติน หรือกรีก ไม่เหมือนกัน เช่น

Nero made Rome the focus of his artistic attention.

(ในที่นี้คำว่า 'focus' ในภาษาอังกฤษหมายถึง แหล่งศูนย์กลาง ในขณะที่ภาษา ละตินหมายถึง ที่ตั้งเตาไฟ ซึ่งทำให้ประโยคนี้มีความหมายผิดไปจากเดิม นอกจากนี้ ความขำขันมิได้มาจากภาษาเพียงอย่างเดียวแต่เป็นการขำขันจากการเสียดสีบุคคลที่ชื่อ เนโรอีกด้วย เนื่องจากในสมัยประวัติศาสตร์โรมัน เนโรเป็นจักรพรรดิที่ขึ้นชื่อว่าป่าเถื่อนโหดร้าย และสร้างความปั่นป่วนวุ่นวายให้อาณาจักรโรมัน พระองค์ไม่ชอบ

พวกคริสเตียนจึงพยายามดึงความสนใจจากประชาชนโดยการเข้าร่วมแข่งขันดนตรีและแสดงละคร และมักแอบอ้างอยู่เสมอว่าพวกคริสเตียนเคยจุดไฟเผากรุงโรมเมื่อ ค.ศ. 64 ในท้ายที่สุดพระองค์ทรงทำอัศวินบาตกรรมเพื่อหนีภพ และกล่าววลีสุดท้ายว่า ‘What an artist disappears with me’ (Bahr, 1991: 165-166)

k) Bilingual puns เป็นการเล่นคำโดยตีความหมายที่แตกต่างกัน ระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาต่างประเทศ เช่น

A: That's a dolly bird! EH?

B: I believe she comes from the Seychells.

C: Aha! A Seychelloise.

D: A Seychelloiseau.

(ผู้พูดเอ่ยถึงหญิงสาวที่มาจากเมือง Seychells โดยเปรียบกับนกน้อยในประโยคสุดท้าย ผู้พูดอีกคนจึงแปลลงเป็นภาษาฝรั่งเศสที่ว่า Seychelloiseau ซึ่ง oiseau แปลว่า นก

l) Pun-metaphors เป็นการเล่นความหมายของสำนวนเปรียบเทียบ เช่น

Council puts brake on progress of cycle path scheme.

(เป็นหัวข้อข่าวในหนังสือพิมพ์ที่กล่าวถึง สถาปัตยกรรมโครงการหนึ่ง ซึ่งแทนที่ผู้เขียนจะใช้คำทั่วไป หรือตรงไปตรงมา กลับเลือกใช้คำที่ทำให้ประโยคนี้น่าสนใจมากขึ้น โดยใช้คำว่า brake แปลว่า ห้ามล้อ แต่เมื่อนำมาใช้ในประโยคนี้ผู้อ่านจะสามารถคิดไปถึงความหมายว่า หยุด หรือ ยกเลิก ได้ นอกจากนี้ยังมีการเลือกคำแวดล้อมที่มีความหมายสอดคล้องกับคำว่า brake ซึ่งได้แก่ cycle (รอบ) และ path (เส้นทาง)

6) Anagrams เป็นการเล่นตัวอักษรในประโยคโดยเอาคำหรือวลีมาจัดวางสลับกันไปมา ซึ่งอาจไม่ได้ทำให้ผู้อ่านรู้สึกถึงขั้นหัวร่ออหายนะ แต่ก็สามารถสร้างอารมณ์ขันที่สร้างสรรค์ได้ เช่น

O, Man's Great Games - Get Some Anagrams

Pun rule - Spun lure

7) Lucky Lapses การสร้างสรรค์คำประเภทนี้ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว โดยผู้เขียนตั้งใจใช้วิธีการเสนอเรื่องราวโดยใช้ความไม่รู้ จำไม่ได้ หรือแกล้งทำให้ผิดมาถ่ายทอดบางสิ่งบางอย่าง จนทำให้ข้อความที่ปรากฏมีความหมายที่ดูเหมือนไม่ชัดเจน คลุมเครือ หรือมีโครงสร้างประโยคที่ผิดไปจากเดิม เช่น

Would you rather an elephant attacked you or gorilla?

I'd rather he attacked the gorilla.

9) Ironies (ถ้อยคำประชดประชัน) เป็นรูปแบบการนำเสนออารมณ์ขันวิธีหนึ่งที่ใช้กันมาก โดยทั่วไปแล้ว Irony หมายถึง การให้ความหมายที่ตรงกันข้าม แต่ถ้าหากพิจารณาในเชิงวรรณศิลป์แล้ว เราไม่สามารถหาคำจำกัดความที่แน่ชัดได้ เนื่องจากผู้อ่านจะไม่สามารถรู้ได้อย่างแน่ชัดว่าผู้เขียนที่เจตนาจะสื่อความให้ตรงกันข้ามในแง่ใด และการที่ความหมายคลุมเครือ ไม่ชัดเจน ก็เป็นวิธีการสร้างสรรค์อย่างหนึ่งที่น่ามาใช้ในการงานอารมณ์ขันได้อย่างดี เช่น

Adolf Hitler, noted benefactor of mankind.

นอกจากนี้ แนช (Nash 1985 : 155-172) เสนอวิธีที่สื่อถึงอารมณ์ขันโดยแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1) Rhyme and Rhythm จังหวะและการสัมผัสสระหรืออักษรนั้น โดยตัวมันเองแล้ว ถือว่าเป็นการสร้างรูปแบบประโยคให้มีความวิจิตรสวยงาม แต่บางครั้งก็สามารถสร้างความสนุกสนานเพลิดเพลินใจให้ผู้อ่านได้อีกด้วย การเสนออารมณ์ขันในรูปแบบของฉันทลักษณ์จะมีรูปแบบที่แตกต่างจากโคลงกลอนทั่วไปอยู่บ้าง กล่าวคือ มีกฎเกณฑ์การสัมผัสไม่ตายตัว เนื้อหาไม่จริงจัง ซึ่งโดยแบ่งได้ออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1.1 Predicting the rhyme เป็นโคลงที่มีการสัมผัสซ้ำๆ กัน ซึ่งผู้อ่านสามารถคาดเดาได้ว่ารูปแบบและเนื้อหาจะเป็นอย่างไร นอกจากนี้ยังมีโคลงประเภทที่มีการสัมผัสในประโยคสุดท้าย ซึ่งมีลักษณะตรงกันข้ามกับประเภทแรก คือ ผู้อ่านคาดเดาตอนจบไม่ได้ เพราะมีการเลือกใช้คำสัมผัสสุดท้ายที่คาดไม่ถึง ซึ่งทำให้ตอนจบลงเอยอย่างหักมุม

1.2 The rarity feminine rhyme คำว่า "feminine rhyme" เป็นคำสัมผัสที่มีเสียงสัมผัสคู่ เช่น beholders-moulders ซึ่งไม่ค่อยพบเห็นเพราะเลือกคำมาใช้ได้ยาก ผู้แต่งพยายามหลีกเลี่ยงไม่ใช้ และมักหันไปใช้ 'masculine rhyme' ซึ่งเป็นคำที่มีเสียงสัมผัสเดี่ยว อย่างคำว่า moon-June, mouse-house เพราะหาได้ง่ายกว่า แต่นักเขียนแนวอารมณ์ขันกลับยังคงใช้คำที่มีเสียงสัมผัสคู่ เพราะถึงแม้จะมีการบังคับตัวอักษรคู่และเสียงให้มีการสัมผัสคล้องจองกัน แต่คำที่เกิดขึ้นจะทำให้ผู้อ่านได้พบเจอคำใหม่ๆ และอาจมีความหมายที่ไม่คาดคิด ทำให้เกิดความจำขำได้

1.3 Comic density of rhyme เป็นการสัมผัสคล้องจองทั้งสระและอักษร ที่มีจำนวนมากหลายแห่ง การสัมผัสคล้องจองที่มากทำให้ดูจริงจัง แต่ถ้ามากเกินไปก็ทำให้เกิดอารมณ์ขันได้

1.4 Humorous rhythms เป็นอารมณ์ขันที่เกิดจากการสัมผัสสอดคล้องของจังหวะ แบ่งออกเป็น การสร้างประโยคที่มีรูปแบบสัมผัสซ้ำที่เดิม การสร้างประโยคที่ไม่มีกฎเกณฑ์การสัมผัสตายตัว หรือการใช้รูปแบบจังหวะในสมัยโบราณที่ไม่ค่อยใช้กันแล้ว

2) Frames ผู้เขียนในแนวอารมณ์ขันจะมีการกำหนดกรอบและเลือกสรรรูปแบบต่างๆ ลงในงานเขียน โดยแบ่งเป็น 3 วิธี ดังนี้

2.1 Prosodic frames (การแต่งในรูปแบบฉันทลักษณ์) อาจกล่าวได้ว่าความขบขันและการสัมผัสคล้องจองเป็นสิ่งเดียวกัน หรือควบคู่กันเสมอ เพราะเรามักจะเห็นผู้เขียนแนวอารมณ์ขันมักใช้จังหวะและเสียงของคำให้มีสัมผัสสอดคล้องมาสร้างงานอยู่บ่อยครั้ง

2.2 Syntactic frames (การแต่งในรูปแบบร้อยแก้ว) งานประเภทร้อยแก้วสามารถสร้างสรรค์ความขบขันได้โดยผ่านการจัดวางองค์ประกอบในประโยคให้มีรูปแบบแปลกใหม่ แตกต่างไปจากเดิม ไม่ว่าจะเป็นการผสมผสานคำจนกลายเป็นอนุประโยค การเรียงร้อยคำภายในประโยค หรือแม้แต่การเชื่อมคำระหว่างประโยค

2.3 The “inquit” รูปแบบของวลีหรือประโยคประเภทนี้เป็นคำบรรยายที่อยู่หลังคำพูดของตัวละคร ซึ่งทำให้ผู้อ่านได้ทราบถึงความรู้สึกนึกคิด ความเป็นไป และลักษณะนิสัยของตัวละครได้เพิ่มมากขึ้น และลักษณะการบรรยายดังกล่าวจะทำให้ผู้อ่านสงสัย ไม่แน่ใจในความรู้สึกที่แท้จริงของตัวละคร ซึ่งการคาดเดาความหมายที่ไม่ชัดเจนนี้เองทำให้เกิดอารมณ์ขันได้ เช่น

“Come out,” said the manager, his eyes gleaming.

“Come out,” said the manager. His spectacles glittered balefully as he spoke.

“Come out,” The manager spoke in coldly measured tones, his spectacles shining with a cheerless light, like November dawn on a frozen duck-pond.

3) Overstatement, understatement, counterstatement การเปรียบเทียบสามารถนำมาใช้ในการบอกเล่าให้เกิดอารมณ์ขันได้ โดยเฉพาะการเปรียบที่เกินกว่าความเป็นจริง หรือให้น้อยกว่าความเป็นจริง ส่วน counterstatement เป็นการเปรียบที่มีลักษณะขัดแย้งในตัวเอง ซึ่งวิธีนี้ทำให้ผู้อ่านไม่แน่ใจว่าสิ่งใดเป็นจริง

4) The performance element การใช้ภาษาที่สื่ออารมณ์ขันไม่ได้มาจากความขบขันที่มาจากคำพูดหรือเนื้อเรื่องเพียงเท่านั้น แต่บางครั้งอาจมาจากองค์ประกอบอื่นๆ เช่น น้ำเสียง วิธีการบอกเล่า ท่าทาง และการกะจังหวะ

2.3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศเกี่ยวกับการใช้ภาษาในการสื่ออารมณ์ขัน ส่วนมากจะมีการศึกษาอารมณ์ขันในเชิงจิตวิทยา หรือวิเคราะห์อารมณ์ขันในด้านรูปแบบและเนื้อหา มากกว่าด้านภาษา ไม่ค่อยจะมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาที่สื่ออารมณ์ขันโดยตรง สำหรับงานวิจัยเรื่องการวิเคราะห์การใช้ภาษาที่ทำให้เกิดอารมณ์ขันในงานภาษาไทย ผู้วิจัยได้นำงานวิจัยของ ชลดฯ เรื่องรักษ์ลิขิต ซึ่งศึกษาวิเคราะห์เรื่องอักษรวิจิตร และการใช้ภาษาของนักเขียนไทยแนวอารมณ์ขัน คือ ฮิวเมอริสต์ ซึ่งชลดฯ เรื่องรักษ์ลิขิต เห็นว่า ฮิวเมอริสต์ หรือ อป ไชยวสุ เป็นนักเขียนแนวอารมณ์ขันที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทย ภาษาของเขามีลักษณะทั้งเหมือนและแตกต่างจากภาษาที่คนใช้ทั่วไป แต่ความแตกต่างของเขานี้เองที่ถือเป็นลักษณะเด่นเฉพาะตัว กล่าวคือ สามารถนำเอาภาษามาสร้างความสนุกสนาน และความบันเทิงให้กับผู้อ่าน โดยใช้การเล่นภาษาและการพลิกแพลงภาษาในรูปแบบต่างๆ ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดความขำขันแล้ว ยังถือว่ามีศิลปะในการใช้ภาษาได้อย่างยอดเยี่ยมอีกด้วย

การวิจัยการใช้ภาษาของฮิวเมอริสต์ โดย ชลดฯ เรื่องรักษ์ลิขิต (2528 : 96-157) มีการเสนอผลการวิจัยภาษารูปแบบแตกต่างกันหลายหัวข้อ แต่ผู้วิจัยจะนำเสนอเพียงหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาที่ทำให้เกิดอารมณ์ขันเท่านั้น ได้แก่ การใช้คำ การเล่นคำ และ การใช้สำนวน การเล่นสำนวน

1. การใช้คำ การเล่นคำ

การใช้คำของฮิวเมอริสต์มีการใช้คำศัพท์ต่างๆ หรือบางครั้งก็ตั้งใจใช้คำศัพท์ยาก มีทั้งคำศัพท์ทั่วไป และมีคำศัพท์ที่สร้างขึ้นใหม่ เช่น

...ผมว่าท่านกวีเขย่าหอกหรือท่านกวีเพื่อนยาวหรือใครก็ไม่รู้ที่เขียนไว้นั้น คงจะจนปัญญาเข้าเต็มที หอะอะไรเขียนไม่ได้เลยเอาบ้ำบ้ำยังงี้มาเขียน
(นักเขียนสามารถทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ขันเพราะความขำกิด นำคำศัพท์ซึ่งเป็นชื่อของกวีชาวต่างประเทศที่รู้จักกันดีมาแยก จนเกิดความหมายใหม่ กล่าวคือ คำว่า “เขย่าหอก” มาจากกวีชาวอังกฤษที่ชื่อ Shakespeare แยกเป็น 2 คำ ได้แก่ shake (เขย่า, สั่น) กับ speare (หอก) และคำว่า “เพื่อนยาว” มาจากชื่อของกวีชาวอเมริกัน Longfellow)

นอกจากนี้มีการสร้างคำศัพท์แปลกๆ ใหม่ๆ และคำศัพท์เหล่านั้นสามารถแปลความหมายได้ด้วย โดยอาศัยคำอื่นเป็นแนวเทียบ เช่น แท็กซีกร มวยะศาสตร์ เหริยญาทะบุรุษ สารวัตริ อุปทุติ กวินี ตำรวจี

หรือแม้แต่การใช้คำซ้ำ โดยตัดแปลงการใช้ภาษาจนทำให้เกิดสำนวนภาษาที่ไม่เหมือนใคร ทำให้ผู้อ่านเห็นความแปลกแหวกแนวของภาษาและทำให้เกิดอารมณ์ขันได้ด้วย เช่น

ทั้งนี้ทฤษฎีซึ่งค่อนข้างจะเป็นทฤษฎีแล้ว มีอยู่ว่าผู้ชายที่แรกจำเป็นต้องเอาใจผู้หญิง เพื่อที่จะให้ผู้หญิงมาเอาใจผู้ชายทีหลัง หรือทีหลังหลัง ซึ่งตีความว่า ผู้ชายเอาใจผู้หญิงทีแรกทีเดียวเท่านั้น ทีหลัง หรือทีหลังหลัง หรือทีหลังหลังหลังหลังเป็นธุระของผู้หญิงที่จะต้องเอาใจผู้ชาย...

นอกจากนี้บ่อยครั้งก็มีการใช้คำพวนซึ่งเป็นภาษาที่แสดงปฏิภาณไหวพริบของผู้พูดและผู้ฟัง มาใช้ในงานเขียนแนวอารมณ์ขันอยู่บ่อยครั้งเช่นกัน เช่น เลื่อยอินกำ ซึ่งพวนมาจากเลื่อยทำกิน หมายถึง เลื่อยที่ทื่อมาก ใช้การอะไรไม่ได้ หรือนิทานอันสะบ เป็นนิทานที่ฮิวเมอริสต์เขียนเลียนแบบนิทานอีสป พวนมาจากนิทานอบนะซี หมายถึงนิทานของนายอบ

หรือมีการใช้คำที่มีความหมายหลายนัย กล่าวคือ เป็นคำๆ เดียวกันแต่มีความหมายได้หลายอย่าง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการและความสามารถในการพลิกแพลงความหมายของผู้ใช้ภาษาว่าจะให้เป็นไปในรูปแบบใด การใช้คำประเภทนี้แสดงให้เห็นถึงความช่างคิดช่างตีความของผู้ใช้ และบางครั้งก็ทำให้เกิดความขำขันได้เป็นอย่างดี เช่น

รถที่เรานั่งไปด้วยกันจะสวนกับรถยนต์ เฮียอ้ายผีทำไมไม่หลีกเขา รถจี๊ปทหารฝรั่งเศสหมวดแดงหน่วยกล้าตายเสียด้วย มันกล้าตายเอง หรือมันกล้าทำให้คนอื่นตายก็ยังไม่รู้เลย

ชลดดา เรื่องรักภัยลิจิต แบ่งการเล่นคำของฮิวเมอริสต์ออกเป็น 6 หัวข้อ คือ

- ก. การเล่นคำที่มีความหมายสัมพันธ์กัน
- ข. การเล่นคำที่มีเสียงสัมผัสกัน
- ค. การเล่นคำพ้อง
- ง. การเล่นคำโดยแปลความหมายตรงตามตัวอักษร
- จ. การเล่นคำอุทานเสริมบท

ฉ. การเล่นคำๆ เดียวกัน แต่เรียงลำดับคำต่างกัน

ก. การเล่นคำที่มีความสัมพันธ์กัน

การเล่นคำที่มีความสัมพันธ์กันแสดงให้เห็นว่าผู้แต่งมีความรู้ในเรื่องศัพท์และความหมายของศัพท์เป็นอย่างดี จึงสามารถเลือกคำและความหมายพลิกแพลงไปได้ต่างๆ นานา อีกทั้งแสดงให้เห็นกลวิธีการใช้คำที่สื่อความหมายบางอย่างได้แนบเนียน และขณะเดียวกันก็ให้อารมณ์ขันได้ดีอีกด้วย การเล่นคำประเภทนี้แบ่งออกได้เป็น 3 ชนิด คือ การเล่นคำที่มีความหมายในกลุ่มเดียวกัน การเล่นคำที่มีความหมายตรงกันข้าม และการเล่นคำที่มีความหมายอย่างเดียวกัน แต่ใช้คำต่างกัน ตัวอย่างเช่น

ทั้งเนื้อตัวท่วมคของผู้หญิง ให้จัดสร้างขึ้นด้วย วัตถุดิบ ที่พ้นภัยจากความเหี่ยว
ย่นหย่อนยาน ... อย่าใช้วัตถุดิบที่เสื่อมคุณภาพ อย่าใช้วัตถุดิบดิบสูงสูง หรือ วัตถุห้าม
หรือ วัตถุสูงงอม หรือ วัตถุละเมาะ หรือวัตถุหน้าเป็นอันขาด
(เป็นการเล่นคำที่มีความหมายในกลุ่มเดียวกัน ซึ่งเป็นคำที่บอกสภาพของผลไม้ตั้งแต่แรก
เริ่มจนถึงสภาพสุดท้าย)

หรือ ป่านี้อัตถ์คตเสือกันคารข้างผิดเคืองแรดขัดสนหมีเหลือเกิน
(เป็นการเล่นคำที่มีความหมายไปในทางเดียวกันแต่เขียนต่างกัน)

ข. การเล่นคำที่มีเสียงสัมผัสกัน แบ่งออกเป็น การเล่นคำที่มีสัมผัสสระ การเล่นคำที่มีสัมผัสอักษร และการเล่นคำที่มีสัมผัสสระและสัมผัสอักษร เช่น

ภาพยนตร์พิเศษยอดเยี่ยมยิ่งใหญ่นี้จะพิสูจน์ตัวให้โลกภาพยนตร์เห็นว่าเราได้
กล้าลงทุนสร้างขว้างทุนเสียงเหวียงทุนเสนอ เพื่อให้เป็นอย่างของภาพยนตร์ชิ้นที่เรียกได้
ว่าดีจริงจริง

หรือ ...ผมเคยเป็นเพียงครูเล็กเล็กคนหนึ่ง ซึ่งตอนลาออกจากอาชีพสอนหนังสือ ก็ได้
เงินเดือนเพียงเก้าสิบบาท ... เป็นค่าเฉพาะกับข้าวเลี้ยงครอบครัวขนาดเกือบสิบบาทอย่าง
ประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือยฟุ้งเฟ้อ แต่ไม่ถึงแก่ฟุบแฟบฟอกฟามได้สามเดือน
(การเล่นคำที่มีสัมผัสกันนี้แสดงถึงความสามารถถึงการเลือกใช้คำ ทำให้ได้เสียงคำที่
ไพเราะ และได้จังหวะของคำหรือข้อความเป็นห่วงๆ หรือช่วงๆ ที่ใกล้เคียงกันหรือมี
จังหวะคำอย่างเดียวกัน และยังทำให้เกิดความขบขันได้

ค. การเล่นคำพ้อง แบ่งออกเป็น การเล่นคำที่มีเสียงพ้องหรือเสียงใกล้เคียงกัน และการเล่นคำพ้องรูป การเล่นคำประเภทนี้จะต้องเลือกคำที่มีเสียงหรือรูปที่สอดคล้องกับเนื้อหาและใจความดังกล่าวมาอธิบายให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ขึ้นได้ ตัวอย่างเช่น

ทุกคนมีสิทธิโดยชอบธรรม และชอบทำ ที่จะจัดบรรจુตัวเองและคนที่ชอบพอกัน
เข้าพวกพอคี และจับบรรจुकคนอื่นที่เราไม่ชอบหรือไม่รู้จักเข้าพวกเลว
(เป็นการเล่นคำที่มีเสียงพ้องหรือเสียงใกล้เคียงกันระหว่างคำว่า ชอบธรรม และชอบทำ)

ง. การเล่นคำโดยแปลความหมายตรงตามตัวอักษร การเล่นคำประเภทนี้เป็นการตีความหมายของคำหรือข้อความต่างไปจากผู้อื่น คือตีความหมายตรงตามตัวอักษร แบ่งเป็น การเล่นคำเดี่ยว และการเล่นคำคู่ ตัวอย่างเช่น

งานเขียนซึ่งสร้างชื่อเสียงให้แก่เขา นับได้ว่าไม่มี เพราะชื่อเขาพ่อก็ตั้งให้แก่เด็ก
แล้ว เสียงก็มีแต่กำเนิดเกิดมาโน่นแล้ว เป็นอันไม่ต้องสร้างอีก

จ. การเล่นคำอุทานเสริมบท เช่น

ที่เกริ่นนำเสียหลายวรรคหลายเวรนั้น ก็เพราะว่าผมบอกไว้ว่าผมจะเล่าเรื่องไป
สถาน “รำพระรังรำต้น” หรือสถานลีลาศรำวง
(เป็นการเล่นคำอุทานเสริมบทคำว่า “เป็นวัคเป็นเวร” เป็นคำว่า “หลายวรรคหลายเวร”
หมายถึง กล่าวนำเสียยืดยาว)

ฉ. การเล่นคำๆ เดียวกัน แต่เรียงลำดับคำต่างกัน การเล่นคำประเภทนี้มีพบไม่บ่อยนัก
เพราะแต่งได้ยาก เพราะต้องสับลำดับคำให้มีความหมายทั้งหมดกลมกลืนกับใจความส่วนรวมของ
เรื่อง เช่น

เมื่อใครอ่านแล้วจะเว้นการที่ผมว่าควรประพฤติ หรือจะประพฤติการที่ผมว่าควร
เว้นนั้นก็ตามใจ ผมไม่ขัดข้อง

2. การใช้สำนวน และการเล่นสำนวน

การใช้สำนวนของฮิวเมอริสต์ แบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ การใช้สำนวนเดิม การใช้
สำนวนที่ดัดแปลงจากสำนวนเดิม และการใช้สำนวนที่สร้างขึ้นใหม่ การใช้สำนวนในงานเขียนทำ
ให้งานชิ้นนั้นมีชีวิตชีวา ไม่แห้งแล้งน่าเบื่อ และช่วยให้สื่อความหมายได้รวดเร็ว สำนวนใหม่บาง

สำนวนอาจมีความหมายแจ่มแจ้งชัดเจนยิ่งกว่าสำนวนเดิม นอกจากนี้ยังทำให้ผู้อ่านได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินอีกด้วย ตัวอย่างเช่น

...และข้าพเจ้าเองก็เชื่อว่า จะรับปากสู้มตีสู้มห้า ไม่ดูหน้าดูหลังหาไม่ได้ ข้าพเจ้าย่อมจะเลือกช่วยเหลือแต่เฉพาะที่เป็นความถูกต้อง ตามทำนองคลองยุติธรรม (เป็นการใช้สำนวนเดิมแต่มีการดัดแปลงให้เป็นสำนวนที่ใช้กันในปัจจุบัน จาก ทำนองคลองธรรม เป็นตามทำนองคลองยุติธรรม)

หรือ ผมพออ่านภาษาฝรั่ง ได้ งามแปลปลาหามาหมาแมวแมว (เป็นการใช้สำนวนที่ดัดแปลงจากสำนวนเดิม โดยการเพิ่มคำหรือข้อความต่อท้ายสำนวนเดิม)

หรือ ยายแหม่มแรงทึ่งไม่ไหวเพราะอ้วนและหนังเหนียวคนหนึ่ง แต่งชุดอาบน้ำไปตั้งแต่ฝั่งเมืองเอาเสื้อคลุมเข้าตัวหนึ่ง หมวกปีกใหญ่ใบหนึ่ง ก็ลงเรือข้ามฟากเที่ยวเดียวกับเราไปอาบน้ำ เหมือนอย่างเราถุงผ้าจะม้าผืนหนึ่งห้อยไหลผืนหนึ่งลงเรือทำเตียนข้ามฟากไปอาบน้ำที่วัดแจ่งยังงั้นแหละ เสื้อนั่นแกคลุมไหลโอบมาข้างหน้าเอามือรวบไว้กระชับอก ทำัยกะอายุเลยจะตาย อู๊ย หนูอายุอะไรทำนองนั้น...ไม่มีใครเค้ามองแกหรือก ยายแหม่มหลายตัวถึงจะทึ่งไหว (เป็นการใช้สำนวนที่ดัดแปลงจากสำนวนเดิม โดยการเพิ่มคำหรือข้อความทั้งตรงกลางและต่อท้ายสำนวนเดิม)

หรือ คุณให้ดูลักษณะ คุณฐานะให้ดูรองเท้า (เป็นสำนวนที่สร้างขึ้นใหม่)

สำหรับการเล่นสำนวน เป็นการนำเอาสำนวนที่มีมาอยู่แต่เดิมมาอธิบายหรือเรียบเรียงหรือตีความเสียใหม่ นอกจากจะมีผลทำให้งานเขียนมีชีวิตชีวาแล้ว ยังมีประโยชน์ในแง่ให้ความรู้แก่ผู้อ่าน ทำให้รู้จักสำนวนดั้งเดิมบ้าง รู้ความหมายของสำนวนแจ่มแจ้งชัดเจนยิ่งขึ้นบ้าง นอกจากนี้ยังเกิดผลดีแก่ผู้อ่าน นั่นคือ ทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ขัน ตัวอย่างเช่น

ถ้าใครจะขัดเขียดบรรจุมผมเข้าไว้ในระวางนักประพันธ์ให้จงได้โดยผมไม่สามารถจะขัดขวางได้แล้ว ผมก็ไม่ไ้ส้แห้งเพราะผมทำให้เปียกอยู่เสมอ (เป็นการเล่นสำนวนโดยตีความหมายตรงตามตัวอักษร)

หรือ ...เพราะเราต่างมีกระดุกสันหลัง...ยาวบ้างสั้นบ้างแล้วแต่ความซื่อเกียจขยันของแต่ละคน

(เป็นการเล่นสำนวนโดยไม่ได้กล่าวถึงสำนวนเดิม แต่ให้คำอธิบายช่วยให้ผู้อ่านทราบว่ากำลังกล่าวถึงสำนวนใดอยู่ จากตัวอย่างนี้เป็นเล่นสำนวน จี้เกียจสันหลังยาว)

หรือ มีผู้สัมภาษณ์ข้าราชการแก่คนหนึ่งที่ “คุณรับราชการมานานเท่าไรแล้ว” ข้าราชการผู้นั้นเอาระคายปากกาทมิฬแก้มักแก่งขึ้นมาคิดเลขอยู่ครู่หนึ่ง จึงตอบว่า “คำนวณได้หนึ่งหมื่นหนึ่งพันเจ็ดร้อยยี่สิบสามครับ” ผู้สัมภาษณ์ถามว่า “คุณคำนวณวิธีไหน ช่วยชี้แจงหน่อยครับ” ข้าราชการอ่านในเศษชีแจงว่า “ก็คิดตามสูตรครับ ปีหนึ่งหักวันต่างต่างออกหมดแล้ว เหลือวันทำงานสองร้อยเก้าสิบสามวัน เข้าสามเย็นสาม ก็เป็นห้าร้อยแปดสิบหกสาม ยี่สิบปีเป็นหนึ่งในหมื่นหนึ่งพันเจ็ดร้อยยี่สิบสาม”
(เป็นการเล่นสำนวน โดยนำสำนวนเดิมมาเรียบเรียงใหม่)

แนวคิดในการแปลทั้งศาสตร์และศิลป์ การปรับบทแปล และการใช้ภาษาสื่ออารมณ์ขัน มีข้อเสนอที่น่าสนใจที่สามารถนำไปศึกษาวิเคราะห์การใช้ภาษาในบทแปลเรื่องสั้นแนวขบขัน รวมทั้งกลวิธีการแปลเฉพาะตัวของเทศกาลก็ นิยมเหตุได้ในบทต่อๆ ไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอวิธีดำเนินการวิจัยซึ่งกล่าวถึง รูปแบบการวิจัย และวิธีดำเนินการวิจัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 รูปแบบของการวิจัย

รูปแบบของการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยศึกษาเรื่อง การศึกษาบทแปลเรื่องสั้นแนวخببขัน กรณีเรื่อง “หลายรักของโดบี้” ของ เทศภักดี นิยมเหตุ (2539) จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์มติชน ซึ่งนำมาจากต้นฉบับเรื่อง “The Many Loves of Dobie Gillis” ของ Max Shulmann (1983) โดยสำนักพิมพ์ Garden City Book ผู้วิจัยนำข้อมูลจาก บทแปลภาษาไทยมาวิเคราะห์เพื่อศึกษาแนวทางการเลือกใช้คำและสำนวนที่ใช้ในงานแปลเรื่องสั้นแนวخببขัน และศึกษากลวิธีการแปลเฉพาะตัวในระดับคำของผู้แปล

3.2 วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 การเลือกข้อมูล

ผู้วิจัยเลือกงานแปลของเทศภักดี นิยมเหตุ เพราะมีการใช้ภาษาที่กระชับ เข้าใจง่าย ทำให้ผู้อ่านรู้สึกขำขัน ได้ตลอดเรื่องเสมือนได้อ่านวรรณกรรมไทยเรื่องหนึ่ง ไม่ใช่แปลจากวรรณกรรมต่างประเทศ และปัจจุบันนี้ถึงแม้ว่าผู้แปลจะเสียชีวิตแล้ว ผลงานแปลหลายเล่มยังคงมีการนำมาพิมพ์ซ้ำอย่างต่อเนื่องจากสำนักพิมพ์อมรินทร์พริ้นติ้งแฉะมติชน ซึ่งเป็นสำนักพิมพ์ที่รู้จักกันดี

จากผลงานการแปลทั้งหมด 10 เล่ม มีผลงานแปลแนวخببขัน 7 เล่ม เป็นนวนิยาย 6 เล่ม และมีเรื่องสั้นขำขันเพียงเล่มเดียว ซึ่งก็คือเรื่อง “หลายรักของโดบี้” ที่ผู้วิจัยเลือกนำมาศึกษาวิเคราะห์ การที่ผู้วิจัยเลือกบทแปลเรื่องสั้นเรื่องนี้เพราะ โดยทั่วไปเรื่องสั้นมีความยาวจำกัดในการบอกเล่าเหตุการณ์แฉะเรื่องราวต่างๆ ดังนั้นการเลือกใช้คำจึงต้องมีการเลือกสรรคำที่สามารถอธิบาย

ได้อย่างกระชับได้ใจความ และในเมื่อเป็นเรื่องแนวขบขันผู้แปลจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถที่จะเลือกใช้คำและนำคำเหล่านั้นมาเรียบเรียงให้เข้าใจง่ายและทำให้เกิดอารมณ์ขันได้เป็นอย่างดี

3.2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.2.2.1 ศึกษาแนวคิดการแปลในเชิงศาสตร์และศิลป์ และการปรับบทแปล จากข้อเขียนของ Eugene A. Nida หอมหวล ชื่นจิตร สิทธา พินิจภูวดล สัญฉวี สายบัว เหวง จันทระ-เขตต์ วรรณาด วิมลเฉลา และค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากหนังสือ บทความ วิทยานิพนธ์

3.2.2.2 ศึกษาแนวคิดจากการใช้ภาษาสื่ออารมณ์ขันจากข้อเขียนของ Walter Nash, Max Eastman ฉลวย สุรสิทธิ์ และงานวิจัยของชลดา เรื่องรักย์ลิขิต รวมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้อง

3.2.2.3 อ่านต้นฉบับและฉบับแปล เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ภาษาในระดับคำและสำนวน และกลวิธีการแปล

3.2.2.4 ตรวจสอบข้อมูลที่เก็บรวบรวมอีกครั้ง และแยกเป็นหมวดหมู่ ซึ่งได้แก่ การใช้คำที่ไม่นิยมใช้ในงานเขียนทั่วไปแต่ใช้ในงานแปลแนวขบขันเรื่องนี้ การเล่นคำ การใช้สำนวนโวหาร และรูปแบบการแปล

3.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวโดยอาศัยแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

3.2.3.1 วิเคราะห์การใช้ภาษาในบทแปลเรื่องสั้นแนวขบขันของเทศภักดิ์ นิยมเหตุ ซึ่งมีหัวข้อในการวิเคราะห์ ดังนี้

1) พิจารณาการเลือกใช้คำที่ไม่นิยมใช้ในงานเขียนทั่วไปแต่ใช้ในงานแปลแนวขบขันว่ามีการดัดแปลงปรับเปลี่ยนจากต้นฉบับจนกลายเป็นคำประเภทใดที่สามารถให้ความหมายได้ถูกต้องเหมาะสมตรงตามต้นฉบับเดิม หรือมีความหมายสอดคล้องใกล้เคียงกับต้นฉบับ อีกทั้งให้ อรรถรสเทียบเท่าอารมณ์ บรรยากาศของเรื่อง ซึ่งพิจารณาได้เป็น การใช้คำผิดระดับ การสร้างศัพท์ใหม่ให้หรูหรา การใช้คำผิดบริบท การใช้คำที่มีความหมายเกินจริง คำที่มีความหมายน้อยกว่าความจริง และการใช้คำผิดหน้าที่

2) วิเคราะห์การเล่นคำทั้งที่ถ่ายทอดตรงตามต้นฉบับและไม่มีในต้นฉบับว่าผู้แปลใช้การเล่นคำโดยที่ยังคงรักษาความหมายและอรรถรสทัดเทียมกับต้นฉบับ และสามารถทำให้ผู้อ่าน

เข้าใจได้อย่างไร ซึ่งแบ่งหัวข้อเป็น การเล่นคำโดยการซ้ำคำ การเล่นคำที่มีความหมายสัมพันธ์กัน และการเล่นคำโดยการแยกคำ

3) พิจารณาการใช้สำนวนโวหารอุปมาอุปไมยว่ามีการถ่ายทอดโดยคำนี้ถึงความหมาย ทำให้ผู้อ่านที่เป็นคนไทยเข้าใจได้อย่างไร ซึ่งแบ่งเป็นการใช้สำนวนโวหารไทย และการใช้สำนวนเทียบเคียงกับต้นฉบับ

3.2.3.2 วิเคราะห์การแปลเฉพาะตัวของเทศกัณฑ์ นิยมเหตุ ว่ามีการปรับบทแปล โดยรักษาทั้งความหมายและอรรถรสได้ทัดเทียมกับต้นฉบับได้หรือไม่ ซึ่งแยกพิจารณาตามกลวิธีการแปล ได้แก่ การทับศัพท์ การเพิ่มความ การใช้คำหรือสำนวนแทนการอธิบายความ การใช้คำหรือสำนวนในเชิงวัฒนธรรมไทย การสร้างคำใหม่ การเปลี่ยนความหมาย และการไม่แปล

3.2.4 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์การใช้ภาษาในบทแปลเรื่องสั้นแนวขบขันเบื้องต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปและอภิปรายการใช้ภาษาและกลวิธีการแปลเฉพาะตัวของเทศกัณฑ์ นิยมเหตุ ที่สามารถถ่ายทอดโดยยังคงสามารถรักษาความหมายและอรรถรสใกล้เคียงและถูกต้องเหมาะสมกับบริบทได้ และมีข้อเสนอแนะต่างๆ สำหรับใช้ในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไป

บทที่ 4

ลักษณะของเรื่องสั้น เรื่อง “หลายรักของโดบี้”

ในบทนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงลักษณะของเรื่องสั้น เรื่อง “หลายรักของโดบี้” ของ เทศภักดิ์ นิยมเหตุพอเป็นสังเขป เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการนำไปศึกษาวิเคราะห์ในบทต่อไป

4.1 ลักษณะเรื่องสั้นทั่วไป

จากข้อเขียนของ ปริญญา เกื้อหนุน (2537 : 11-12) และธวัช ปุณโณทก (2527 : 70-71) ได้สรุปไว้ว่า เรื่องสั้นเป็นงานบันเทิงคดีที่ผู้แต่งใช้ประสบการณ์ และความสามารถทางด้านภาษารูปแบบ โครงสร้าง มาถ่ายทอดเป็นเรื่องราวต่างๆ เรื่องสั้นมีลักษณะเฉพาะ กล่าวคือ 1) เนื้อเรื่องมีความยาวตั้งแต่ 1,000-15,000 คำ 2) ตัวละครมีไม่มาก อาจเพียง 2-3 คน 3) การพัฒนาเปลี่ยนแปลงของตัวละครมีน้อย 4) เหตุการณ์ในเรื่องมีเพียงเหตุการณ์เดียว 5) ฉากสถานที่เกิดเหตุการณ์มีเพียงไม่กี่แห่ง 6) โครงเรื่องไม่สลับซับซ้อน 7) ช่วงเวลาเกิดเหตุการณ์มักจะสั้น

4.2 ลักษณะของเรื่องสั้น เรื่อง “หลายรักของโดบี้”

สำหรับ เรื่องสั้น “หลายรักของโดบี้” แปลโดย เทศภักดิ์ นิยมเหตุ นี้ มีหัวข้อพิจารณาซึ่งแยกเป็นประเด็นได้ดังนี้

4.2.1 โครงเรื่อง (Plot)

เรื่องสั้น “The Many Loves of Dobie Gillis” เป็นเรื่องสั้นที่แต่งขึ้นในปี 1953 โดย Max Shulman ผู้แปลคือ เทศภักดิ์ นิยมเหตุ ซึ่งถ่ายทอดเป็นภาษาไทยในปี 2539 โดยให้ชื่อว่า “หลายรักของโดบี้” เนื่องจากตัวละครเอกในแต่ละเรื่องนี้ต่างมีชื่อว่า “โดบี้ กิลลิส” เรื่องสั้นนี้ประกอบด้วยเรื่องสั้นแนวขบขันทั้งหมด 10 เรื่อง ได้แก่

1. ความรักไม่ต้องหลีกตรรกวิทยา	Love is a fallacy
2. ผู้ว่าการรัฐโดยสมมติ	The mock governor
3. เธอมากับเสียงดนตรี	She shall have music

4. หน้าเธอก็คุ้นๆ	The face is familiar but...
5. ความรักของสองนักเคมี	Love of two chemists
6. สนามบินในหนอง	Boy bites men
7. ผู้ปรารถนาความปราชัย	The unlucky winner
8. สุดที่รัก(ของใครต่อใคร)	Everybody loves my baby
9. จากส่วนลึกของโถน้ำตาล	The sugar bowl
10. ความยุ่งยากของนักโอบุญต์ศาสตร์	You think you got trouble?

เรื่องสั้นเหล่านี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักที่โคบี้ต้องต่อสู้เพื่อพิชิตใจหญิงสาว ซึ่งกว่าชายหญิงที่มีบุคลิกนิสัยแปลกประหลาดพิลึกพิลั่นแต่ละคู่จะลงเอยกันได้ ต่างก็ต้องเผชิญกับเหตุการณ์ปั่นป่วนวุ่นวายโกลาหลจนเกิดความสนุกสนานเฮฮา และสุดท้ายผู้แต่งจบเรื่องด้วยวิธีการหักมุมซึ่งทำให้ผู้อ่านรู้สึกขบขันอีกครั้งเพราะไม่เคยคิดว่าเรื่องจะจบลงแบบนั้น

4.2.2 แก่นเรื่อง (Theme)

แนวคิดและทศนะที่ผู้เขียนต้องการแสดงให้เห็นในเรื่องนี้ คือ เรื่องราวความรักสดใสของวัยรุ่นหนุ่มสาวที่ทำให้ผู้อ่านรู้สึกความสนุกสนานเพลิดเพลินและขบขันร่วมไปกับเหตุการณ์นั้นๆ

4.2.3 ตัวละคร (Character)

ตัวละครสำคัญ ได้แก่ โคบี้ กิลลิส ซึ่งเป็นนักศึกษาหนุ่มปีที่หนึ่งและหญิงสาวซึ่งเป็นคู่รัก นอกนั้นจะเป็นตัวละครที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแต่ละเหตุการณ์ ซึ่งได้แก่ เพื่อน พ่อแม่ อาจารย์ ฯลฯ

4.2.4 ฉาก (Setting)

ฉากที่ใช้ดำเนินเหตุการณ์ส่วนใหญ่อยู่ในมหาวิทยาลัยมินนิโซต้าแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา และฉากอื่นๆ เป็นฉากที่ใช้ในการลำดับเหตุการณ์ทั่วไป เช่น บ้านของตัวละคร สถานีวิทยุที่โคบี้พาหญิงสาวไปชมรายการตอบปัญหา หนังสือพิมพ์ที่โคบี้ไปฝึกงาน เป็นต้น

4.2.4 สีสานการใช้ภาษา (Style and Tone)

สีสันการใช้ภาษาที่ใช้ในเรื่องสั้นเรื่องนี้จัดเป็นภาษาระดับไม่เป็นทางการ เนื่องจากตัวละครส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่น การใช้ภาษาไม่ว่าจะเป็นการบรรยาย การพรรณนา หรือการสนทนา จึงมีภาษาสแลงและภาษาคะนองปากปะปนอยู่มาก อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าตัวละครจะเป็นวัยรุ่นแต่มีการศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย ดังนั้นบางครั้งจึงมีการใช้ภาษาที่มีการพลิกแพลง มีการใช้ถ้อยคำที่มี

การมคมคายชวนให้ชวนขบคิดและเกิดความจำขึ้น หรือมีการใช้คำและสำนวนโวหารที่สร้างขึ้นใหม่ และมีการใช้ถ้อยคำเกินจริงเพื่อเสียดสีประชดประชัน

ในด้านการแปล ผู้แปลได้ถ่ายทอดจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยโดยมีการเลือกใช้คำหรือสำนวนที่มีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะกับรูปแบบภาษาไทย และสอดคล้องกับวัฒนธรรมไทย บางครั้งผู้แปลมีการเลือกใช้คำหรือสำนวนที่เกินจริง สะดุดหูผู้อ่าน หรือมีการสร้างคำหรือวลีใหม่ๆ เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วความกล้าริเริ่มของผู้แปลและถ้อยคำแปลกใหม่ทำให้งานแปลแนวขบขันเรื่องนี้มีสีสันมากขึ้น นอกจากนี้ยังให้ความรู้ลึกและอรรถรสเหมาะกับบรรยากาศของเรื่อง

บทที่ 5

การใช้ภาษาในบทแปลเรื่องสั้นแนวขบขันของเทศภักดิ์ นิยมเหตุ

ดังที่ได้กล่าวในบทนำแล้วว่า ทั้งนักคิดและทฤษฎีการแปลจากต่างประเทศและในประเทศไทย ซึ่งได้แก่ ไนดา (Nida 1964 อ้างในสัญญาวิ สายบัว 2538) เซวง จันทรเขตต์ (2528) วรรณวิมลฉลา (2529) ต่างเห็นพ้องต้องกันว่าการผลิตงานแปลต้องอาศัยความสามารถทั้งเชิงศาสตร์และศิลป์ กล่าวคือ มีความรู้ในด้านศาสตร์ รู้จักใช้ภาษา รู้จักเลือกคำศัพท์ และสำนวนให้สอดคล้องกับภูมิหลังและจุดประสงค์ของเรื่องนั้นๆ สามารถเลือกคำมาใช้ได้อย่างถูกต้อง และในขณะที่เดียวกันต้องเป็นผู้มีศิลปะ มีความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ สามารถเลือกสรรคำมาใช้ได้อย่างเหมาะสมและสละสลวยตรงตามรูปแบบ และท่วงทำนองของต้นฉบับ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ศึกษาวิเคราะห์งานแปลในเชิงศาสตร์และศิลป์ของ เทศภักดิ์ นิยมเหตุ โดยพิจารณาการแปลในระดับของคำ และสำนวน เนื่องจากคำเป็นหน่วยที่สำคัญในการสื่อความหมายในประโยค หากผู้แปลสามารถเลือกสรรคำได้เหมาะสมถูกต้อง สามารถกล่าวได้ว่างานแปลเรื่องนั้นประสบความสำเร็จเกินไปกว่าครึ่ง เซวง จันทรเขตต์ (2528 : 79) กล่าวว่า “คำ เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลมากในการสื่อสาร เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของภาษาซึ่งเป็นเครื่องมือสื่อความหมาย คำก่อให้เกิดความรู้สึกสะท้อนอารมณ์ ความตื่นเต้นเร้าใจ บางครั้งปลุกเร้าให้เกิดความคึกคัก ฮึกเหิม กระตือรือร้น บางครั้งอาจจะทำให้เกิดความรู้สึกมีชีวิตชีวา รู้สึกสดชื่นกระชุ่มกระชวย เป็นสุข บางครั้งคำอาจทำให้ผู้อ่านเกิดความเศร้า สะเทือนใจ ปวดร้าว หรือทุกข์ระทม แล้วแต่ความสามารถของผู้นำไปใช้ว่าจะเอาคำไปปรุงแต่งโดยมีเจตนาธรรมณ์อย่างไร”

โดยทั่วไปต่างก็ทราบกันดีอยู่แล้วว่าการแปลแนวขบขัน ผู้แปลต้องมีความสามารถเฉพาะตัว เนื่องจากต้องเลือกใช้คำหรือภาษาที่ถูกต้องสอดคล้องกับต้นฉบับแล้ว ยังต้องปรับเปลี่ยนและเรียบเรียงภาษาให้ผู้อ่านที่ต่างวัฒนธรรมเข้าใจและเกิดอารมณ์ขันได้อีกด้วย และบทนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอวิธีการแปลที่ทำให้เกิดอารมณ์ขันของเทศภักดิ์ นิยมเหตุ โดยศึกษาวิเคราะห์ภายใต้หัวข้อชื่อว่า “การใช้ภาษาในบทแปลเรื่องสั้นแนวขบขัน”

ผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์โดยพิจารณาตามทฤษฎีที่สอดคล้องกับการใช้ภาษาเพื่อนำไปเขียนงานประเภทแนวขบขัน ซึ่งได้แก่ แนช (Nash 1985) ที่อธิบายเกี่ยวกับการใช้ภาษาสื่ออารมณ์ขันในเชิง

ภาษาศาสตร์ อีสต์แมน (Eastman 1936) บรรยายวิธีการใช้ภาษาสื่ออารมณ์ขึ้นจากงานภาษาต่างประเทศ ฌวลย สุรสิทธิ์ (2523) สรุปวิธีการเขียนแนวבחขันของนักเขียนไทย และงานวิจัยของชลดดา เรืองรักษ์ลิขิต (2528) เกี่ยวกับการศึกษาการใช้ภาษาของนักเขียนไทยแนวอารมณ์ขันซึ่งมีนามว่า ฮิวเมอริสต์ ผู้วิจัยได้ศึกษาและพิจารณาโดยแบ่งหัวข้อการวิเคราะห์การใช้ภาษาในบทแปลเรื่องสั้นแนวבחขันของเทศภักดิ์ นิยมเหตุ ออกเป็น 3 ประเด็นดังนี้

- 5.1 การใช้คำ
- 5.2 การเล่นคำ
- 5.3 การใช้สำนวนโวหาร

5.1 การใช้คำ

แนช (Nash 1985) อธิบายว่า “อารมณ์ขันมาจากองค์ประกอบทางด้านภาษา โดยพิจารณาตั้งแต่หน่วยย่อยที่สุดของประโยค ซึ่งได้แก่ การเลือกใช้คำจนถึงการเรียบเรียงคำในประโยค โดยทั่วไปแล้วนักเขียนแนวอารมณ์ขันอาจเลือกคำธรรมดาสร้างคามขบขัน หรือบางครั้งอาจเลือกคำที่โดยตัวมันเองฟังแล้วดูน่าขำ ฟังแล้วสะดุดหู หรือเป็นคำพินสมัย (Intrinsically humorous) หรือมีการเล่นคำพ้องรูป พ้องเสียง หรือใช้คำประชดประชัน” เช่นเดียวกับ อีสต์แมน (Eastman 1936) ที่ให้ความเห็นว่า “การใช้ภาษาแนวבחขันมาจากคำที่เขียนผิดๆ ถูกๆ เป็นคำสะกดผิดหรือออกเสียงผิดๆ (Distorted word) หรือ มาจากการเรียบเรียงประโยคผิดหลักไวยากรณ์จนทำให้ความหมายคลุมเครือไม่ชัดเจน (Bad Grammar) หรือใช้คำที่มีลักษณะเสียดสีเหน็บแนม รวมไปถึงการใช้ถ้อยคำเกินจริง และการสร้างคำใหม่ๆ ที่มีความแปลกแหวกแนว” ฌวลย สุรสิทธิ์ (2523) กล่าวว่า “ผู้เขียนแนวבחขันมีลักษณะการใช้ถ้อยคำภาษาเฉพาะตัว ไม่จำเป็นต้องใช้ถ้อยคำทั่วไปเสมอไป อาจใช้ถ้อยคำที่เป็นภาษาพูดไม่ต้องคำนึงถึงไวยากรณ์หรือระเบียบของภาษาได้” สำหรับบทแปลเรื่อง “หลายรักของโดบี” นี้ เทศภักดิ์ นิยมเหตุ มีการเลือกสรรถ้อยคำจากต้นฉบับจากภาษาอังกฤษเป็นบทแปลในภาษาไทยในรูปแบบคำ โดยแบ่งออกเป็น 6 หัวข้อ ดังนี้

- 5.1.1 การใช้คำผิดระดับ
- 5.1.2 การสร้างศัพท์ใหม่ให้หรุหร่า
- 5.1.3 การใช้คำผิดบริบท
- 5.1.4 การใช้คำที่มีความหมายเกินจริง
- 5.1.5 การใช้คำที่มีความหมายน้อยกว่าความจริง
- 5.1.6 การใช้คำผิดหน้าที่

5.1.1 การใช้คำผิดระดับ

คำผิดระดับ เป็นคำที่มีระดับสูงกว่าหรือต่ำกว่าคำอื่นๆ ที่ปรากฏอยู่ในประโยคเดียวกัน เทศกศักดิ์ นิยมเหตุ นำคำผิดระดับนี้มาใช้ทั้งที่สามารถหาคำไทยมาแทนได้โดยทันที แต่ทั้งนี้ความหมายยังคงสอดคล้องกลมกลืนกับต้นฉบับดั้งเดิม โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น

5.1.1.1 การใช้คำศัพท์สูง

5.1.1.2 การใช้คำหยาบ

5.1.1.1 การใช้คำศัพท์สูง

คำศัพท์สูงเป็นคำที่ไม่ค่อยใช้ในภาษาทั่วไป ส่วนมากมักพบในการประพันธ์งานประเภทร้อยแก้วและร้อยกรอง เทศกศักดิ์ นิยมเหตุ เลือกใช้คำศัพท์สูงถ่ายทอดลงเป็นภาษาไทยทั้งที่คำในต้นฉบับภาษาอังกฤษเป็นคำปกติธรรมดา เพื่อเป็นการเสริมความคิด ความรู้สึกของตัวละคร หรือเพื่อแสดงถึงการเสียดสีประชดประชันให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ตัวอย่างที่ 1 : จากเรื่อง “ความรักไม่ต้องหลกตรรกวิทยา”

“Would you like it?” I asked

“Oh yes!” he cried, **clutching** the greasy pelt to him. Then a canny look came into his eyes. What do you want for it?” (P. 51)

“ชอบไหมล่ะ” ผมถามกระตุ่น

“โห้ ถ้ามได้” เปตี๋ครางพลางตระกองกอดวัตถุมีขนชิ้นนั้นแน่นยิ่งขึ้นอีก แต่แล้วหมอกก็กลับส่องแวววาวออกมาทางดวงตา “แจะเอาอะไรเป็นของแลกเปลี่ยน” หมอถามขลาดๆ (น. 20)

สิ่งที่ตัวละครกำลังถืออยู่ในมือเป็นเสื้อขนเรีอกุนที่อยากได้มานานแล้ว เทศกศักดิ์สามารถใช้คำว่า “กอด” หรือ “กอดรัด” (clutching) ก็สามารถอธิบายความหมายได้ชัดเจนและครบถ้วนแล้ว แต่เทศกศักดิ์เลือกใช้คำศัพท์สูงว่า “ตระกองกอด” การเลือกใช้คำนี้ทำให้ประโยคนี้นี้มีสีสันมากขึ้น อีกทั้งสามารถบ่งบอกอารมณ์ความรู้สึกเสียดสีประชดประชันของตัวละครได้เป็นอย่างดี

ตัวอย่างที่ 2 : จากเรื่อง “สุดที่รัก(ของใครต่อใคร)”

Now I have a little confession to make. Preparing myself to take over the Argus

was only part of the reason. I wanted to go to college; the rest of the reason was romantic. (P. 84)

มาถึงตอนนี้ผมมีความจริงนิดหน่อยที่ต้องสารภาพ กล่าวคือการเตรียมตัวเองให้พร้อมเพื่อจะรับช่วงการทำหนังสืออาร์กัทรายสัปดาห์ในวันหนึ่งข้างหน้าเป็นเพียงเลี้ยวเดียวของเหตุผลที่ผมอยากจะไปเรียนในมหาวิทยาลัย สำหรับส่วนที่เหลือของเหตุผลนั้นเกี่ยวข้องกับความจริงที่มีจิตพิสมัยในอิสตรี (น. 178-179)

คำว่า “romantic” หมายถึง “เรื่องราวความรักใคร่” ซึ่งหากเทศกัคดีใช้คำนี้ก็ให้ความหมายที่ชัดเจนเพียงพอแล้ว แต่กลับใช้คำศัพท์สูงสองคำมาร้อยเรียงรวมเป็นวลีว่า “จิตพิสมัยในอิสตรี” ซึ่งทำให้ความหมายแคบลงและเด่นชัดยิ่งขึ้น และเนื่องจากคำนี้ปรากฏอยู่ในตำแหน่งท้ายในประโยค จึงเสมือนเป็นการสรุปที่เน้นความคิดและความรู้สึกของตัวละครยิ่งขึ้นว่าการเข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยเพื่อหาความจริงๆ ดังนั้นการเลือกใช้คำศัพท์สูงในประโยคนี้ทำให้ได้ถ้อยคำที่กระชับและยังมีความสละสลวยยิ่งขึ้น

ตัวอย่างที่ 3 : จากเรื่อง “ความขุ่นยากของนักโอบคุปต์ศาสตร์”

I was not despondent. I still left confident that something good was going to happen to me. It had to; I had certainly used up my full quota of bad luck. (P.204)

จนถึงขณะนี้ผมยังไม่นึกท้อเพราะยังมีใจอยู่ว่า โชคดีกำลังบังเกิดแก่ผม มันจำเป็นที่จะต้องเป็นเช่นนี้เนื่องจาก โควต้าสำหรับ โชคร้ายของผมน่าจะหมดไปนานแล้ว (น.242)

เทศกัคดีเลือกใช้คำศัพท์สูงที่แตกต่างจากคำอื่นๆ ในประโยคเดียวกันจากคำว่า “เกิด” หรือ “เกิดขึ้น” (happen) เป็นคำว่า “บังเกิด” จากการใช้คำพิเคราะห์นี้ผู้อ่านจะรู้สึกสะอึก ซึ่งสามารถเน้นอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครที่อยากจะพ้นเคราะห์และบังเกิดความโชคดีบ้าง

ตัวอย่างที่ 4 : จากเรื่อง “ความขุ่นยากของนักโอบคุปต์ศาสตร์”

I walked up the street looking for Bonnie Willet's house. A host of fears were swarming like bees through my mind. What if Bonnie refused to help me? What if she were not home? What if she had left the country? Had I come so far, suffered so much, only to meet defeat? (P. 213)

ผมเดินมองหาบ้านของบอนนี่ด้วยความรู้สึกหวั่นใจอยู่ไม่น้อย ถ้าหากบอนนี่ปฏิเสธ ไม่ยอมช่วยกู้หน้าผมล่ะ หรือถ้าหากว่าเธอไม่อยู่บ้าน หรือว่าไปต่างประเทศเสียแล้ว นี่ผมคืบคั้นมาไกลแสนไกล เผอิญกับความทุกข์ทรมานร้อยสีพันอย่าง เพียงเพื่อจะมาพบกับความปราชัยกระนั้นหรือ (น. 252)

ผู้เขียนบรรยายถึงความทุกข์ทรมานและความมานะบากบั่นของตัวละครในการหาตัวหญิงสาวอย่างลำบากแสนเข็ญ ในขณะที่ผู้แปลพยายามสรรหาคำที่แสดงถึงอารมณ์ได้ทัดเทียมกับต้นฉบับ ซึ่งได้แก่ “คืบคั้นมาไกลแสนไกล ทุกข์ย่ำกร้อยสีพันอย่าง” ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับตัวละครในงานประพันธ์ของไทยที่ต้องพบความทุกข์ยากลำบากจนต้องพำพรณาด้วยความน้อยเนื้อต่ำใจ และการที่ตัวละครแสดงอารมณ์มากเกินไปจนจริงอย่างนี้ จึงดูไม่ผิดแปลกที่จะเลือกใช้คำพิศพรรณนา คำศัพท์สูงแทนคำ “defeat?” (พ่ายแพ้) ว่า “ปราชัย”

ตัวอย่างที่ 5 : จากเรื่อง “หน้าเธอก็ดูคุ้นๆ”

“I am going to pay ten times as much as I ordinarily pay contestants. Instead of a \$64 maximum, you have a chance to win \$640”

“I may have to pay \$640 to learn this girl’s name,” I thought, and waves of blackness passed before my eyes. (P. 129)

“ผมจะจ่ายรางวัลให้คุณหนูเป็นรางวัลถึงสิบเท่าตามปกติที่เคยให้กับผู้แข่งขันตอบปัญหา แทนที่เงินรางวัลสูงสุดจะเป็น 64 เหรียญตามธรรมดา คุณมีโอกาสดำเนินรางวัลมากถึง 640 เหรียญ”

“แล้วเราก็อาจสูญรายได้ไปถึง 640 เหรียญ เพื่อจะได้รู้ชื่อผู้หญิงเพียงคนเดียว” ผมบอกตัวเองพร้อมๆ กับรู้สึกตาลายขึ้นมาในบัดดลนั่นเอง (น. 97)

เรื่องราวความเป็นมาก่อนหน้านี้ ชายผู้นี้ต้องการรู้ชื่อของหญิงสาวแต่ไม่ยอมถามตรงๆ กลับใช้วิธีเอ่ยชื่อหลายๆ ชื่อที่นิยมนำมาตั้งชื่อแล้วแปลความหมายให้หญิงสาวฟัง โดยหวังว่าหญิงสาวคงจะมีชื่ออยู่ในคำที่ยกมา และด้วยความบังเอิญที่มีการตอบปัญหาความหมายของชื่อคน หญิงสาวออกไปเล่นและประจวบเหมาะที่ชื่อต่างๆ ที่ฝ่ายชายยกขึ้นมาต่างอยู่ในคำถามทั้งสิ้น ด้วยเหตุนี้ฝ่ายชายจึงรู้สึกตาลายจะเป็นลมขึ้นมาในทันใดเพราะอดได้เงินรางวัลถึง 640 เหรียญ ดังนั้นผู้แปลเติมคำว่า “ในบัดดล” ลงในตอนท้ายของประโยคก็ไม่ทำให้ความหมายผิดแต่อย่างใด แต่กลับเป็นการเสริมอารมณ์ ความรู้สึกของตัวละครได้เป็นอย่างดี

ตัวอย่างที่ 6 : จากเรื่อง “สนามบินในหนอง”

But she never get a chance to answer. Because suddenly blazing across the city room in a whirl of paper and overturning typewriters came Mr. Oliver and Mr. O'Toole.

(P. 165)

แต่โกล่าไม่มีโอกาสได้ตอบเสียแล้ว เพราะว่าในบัดนั้นเองกระดาศในห้องข่าวในกรุงปลิวกันกระจัดกระจาย เครื่องพิมพ์ดีดล้มระเนระนาดด้วยการปรี่เข้ามาอย่างไม่มี การห้ามล้อของมิสเตอร์โอลิเวอร์กับมิสเตอร์โอทูล

(น.147)

เทศกัคดีปรับเปลี่ยนคำแปลจาก “ทันใดนั้น” (suddenly) เป็นคำว่า “ในบัดนั้น” ซึ่งเป็นคำที่ใช้ในการประพันธ์ประเภทร้อยกรอง การใช้คำพิเคราะห์คำนี้ยังคงมีความหมายและบรรยากาศใกล้เคียงกับต้นฉบับ คำนี้อาจไม่ได้รับการเสริมหรือเน้นสิ่งใดเป็นพิเศษ แต่ก็เป็นการแสดงถึงการรู้จักเลือกสรรถ้อยคำให้แตกต่างไปจากเดิม

5.1.1.2 การใช้คำหยาบ

คำหยาบ เป็นคำที่ต่ำกว่าภาษาพูดและคำคำ เช่น แดก ชัด เลือก ฉิบหาย กวนดิน (ชวนเพชรแก้ว และคณะ , 2522 : 197) คำเหล่านี้ไม่ค่อยนิยมใช้ในภาษาเขียน หรือภาษาทางการ และโดยทั่วไปในภาษาพูดก็ไม่ค่อยใช้ ยกเว้นจะเป็นคำคำ หรือพูดหยาบคาย แต่บทแปลในเรื่อง “หลายรักของโดบี” บางครั้งเทศกัคดี นิยมเหตุ เลือกเอาคำหยาบมาใช้ในการแปลในประโยคทั่วไป ซึ่งในต้นฉบับก็ไม่มีการบ่งบอกว่ามีการต่อว่าคำทอ เมื่อผู้อ่านพบเห็นจะรู้สึกสะอูด แต่เมื่อพิจารณาพร้อมกับบริบทรอบข้างแล้ว ปรากฏว่าไม่ได้สื่อถึงความหมายที่หยาบคาย แต่กลับเป็นคำที่สามารถสรุปความเกินจริงของเรื่องราวได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ตัวอย่างที่ 7 : จากเรื่อง “ส่วนลึกของโถน้ำตาส”

If you could but see her, you would not need to ask. One look at her expensive hair, her costly eyes, her exorbitant skin, her overpriced torso, bankrupting legs, and you would understand. You would cry, even as I, “Hang the expense! I got to have this dame!”

(P. 63)

แต่ถ้าคุณได้เพียงเห็นเธอ คุณก็ไม่มี ความจำเป็นที่จะต้องถามให้เสียเวลา เพียงคุณได้เห็นเส้นผมอันมีค่ามหาศาลของเธอ ดวงตามากมุลค่าของเธอ ผิวอันแพงลิบลิ่วของเธอ

ทรวดทรงที่สามารถโก่งราคาได้ของเธอ ท่อนขาที่สามารถทำให้ผู้คนล้มละลายของเธอแล้ว คุณจะเข้าใจ คุณคงจะร้องออกมาเหมือนอย่างที่ผมได้ร้องออกมาแล้วว่า “ฉิบหายเท่าไร ไม่ว่าจะขอให้ใครผู้หญิงคนไหนมาแล้วกัน” (น. 198)

อันที่จริงเทศกัคค์เลือกใช้สำนวนไทยที่ว่า “สิ้นเนื้อประดาตัว” หรือ “หมดเนื้อหมดตัว” แทนคำต้นฉบับว่า “Hang the expense” ก็ได้ แต่กลับเลือกใช้คำว่า ‘ฉิบหาย’ ซึ่งแม้จะมีความหมายไปในทิศทางเดียวกัน แต่คำว่า ‘ฉิบหาย’ คำสบถและเป็นถ้อยคำที่มักไม่นิยมใช้อธิบายหรือการพรรณนาทั่วไป ถ้าหากพิจารณาโดยรวมจากบริบทข้างเคียงแล้ว การแปลคำสรูปในประโยคสุดท้ายโดยใช้คำนี้กลับเน้นอารมณ์ความรู้สึกของชายหนุ่มที่ปรารถนาในตัวหญิงสาวได้อย่างชัดเจน

ตัวอย่างที่ 8 : จากเรื่อง “ความยุ่งยากของนักโอยคุปต์ศาสตร์”

My father laid his hand on my arm – very gently “Dobie,” he said, soft and pleasant, “please tell me why in the hell are you taking Egyptology.”

“Pa, I’ve told you a million times.”

“Tell me again. I’m a dumbbell. I’m just an ignorant grocer. Tell me again.”

“Very well,” I sighed. “Egypt is the cradle of civilization.” (P. 189)

พ่อเอื้อมมือมาจับแขนผมไว้อย่างสุภาพนุ่มนวล “โดบี้” พ่อพูดอย่างอ่อนโยนด้วยเสียงเรียบๆ “บอกพ่อหน่อยได้มั๊ยว่า ด้วยเหตุผลอับริย์อะไรแกถึงได้เลือกจะเป็นนักโอยคุปต์ศาสตร์”

“โห่ พ่อก็ ผมบอกพ่อเป็นหมื่นๆ ครั้งแล้วนี่นา”

“บอกพ่อใหม่อีกหนก็แล้วกัน ไอ้พ่อนะมันคนโง่ มัวบ๊อคขบอยู่แต่กับการขายเครื่องชำ เพราะฉะนั้นแกช่วยสงเคราะห์บอกพ่อใหม่ที นี้กว่าเอาบุญเถอะวะ”

“เขาก็เอา ผมถอนหายใจ “อียิปต์คือแหล่งกำเนิดแห่งอารยธรรม” (น. 224)

จะเห็นได้ว่าผู้แปลเลือกคำสบถว่า “อับริย์” แทนคำศัพท์จากต้นฉบับว่า “hell” การที่ผู้แปลใช้คำนี้สามารถแสดงให้เห็นถึงอารมณ์ของตัวละครที่เป็นพ่อได้อย่างชัดเจนอย่างยิ่ง แม้ในการบรรยายข้างต้นจะอธิบายว่าพ่อจับแขนลูกอย่างสุภาพและนุ่มนวล และใช้น้ำเสียงเรียบ แต่ที่จริงตัวละครที่เป็นพ่อไม่พอใจมากที่ลูกชายเลือกเรียนวิชาโอยคุปต์ศาสตร์

ตัวอย่างที่ 9 : จากเรื่อง “ผู้ปรารถนาความปราชัย”

Tomorrow I'm going to Mr. Hambrick and confess everything. There's nothing else to be done, no matter what you say.”

“Dobie, you really work hard at being stupid, don't you? That's the silliest thing I ever heard. Really, I don't see what you have to worry about. If Mr. Hambrick, a professional English instructor, didn't suspect anything, what makes you think that the members of the State Board of Education are going to get wise?” (P. 23)

ผมจะไปหาซิสเตอร์แฮมบริคพรุ่งนี้เช้า แล้วก็ส่งสารภาพทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่มีหนทางอื่นใดที่จะเลือกได้อีกแล้ว ไม่ว่าคุณจะใช้กรรมยังงี้ก็ตาม”

“โดบี คุณนี่พยายามอย่างเอาเป็นเอาตายจริงๆ นะที่จะแสดงความโง่ออกมา ความคิดของคุณเป็นสิ่งที่บัดซบที่สุดเท่าที่ฉันเคยได้ยินได้ฟังมา ความจริงฉันไม่เห็นมีอะไรเลยที่คุณจะดื้ออวดก๊วเป็นทุกข์ ถ้าหากซิสเตอร์แฮมบริคซึ่งเป็นถึงอาจารย์ภาษาอังกฤษโดยอาชีพไม่สงสัยอะไรเลยแม้แต่น้อย คุณคิดออกมาได้อีท่าไหนกันว่าพวกสมาชิกคณะกรรมการกองการศึกษาจะได้ระแคะระคาย (น.168)

คำที่นำมาใช้ในการแปลสำหรับคำว่า “silliest” ควรเป็นคำว่า “โง่งงที่สุด” ในขณะที่เทศภักดิ์กลับใช้คำแทนว่า “บัดซบที่สุด” ซึ่งสามารถเน้นความรู้สึกไม่พอใจและดูถูกของตัวละครฝ่ายหญิงได้อย่างชัดเจน อีกทั้งหลีกเลี่ยงการใช้คำซ้ำกับคำว่า “stupid” (โง่) ในประโยคแรกได้อีกด้วย

5.1.2 การสร้างศัพท์ใหม่ให้หรูหรา

คำศัพท์ที่สร้างขึ้นให้หรูหรา คือ คำที่พยายามตั้งขึ้นให้แปลกหู คนฟังต้องตีความ อาจมีประโยชน์ในการเขียนเรื่องเล่าซึ่งต้องการสำนวนแปลกๆ แต่ไม่เกิดประโยชน์ในการสื่อสารทั่วไป เพราะไม่อาจช่วยให้เข้าใจได้ทันทีเหมือนคำเดิม เช่น “วรรณกรรมเร่ร่อน” หมายถึง “หนังสือพิมพ์” “การกระทำที่ไม่เป็นมิตร” หมายถึง “การพูดโจมตี” คฤหาสน์เคลื่อนที่ หมายถึง “รถยนต์” (ชวน เพชรแก้ว และคณะ, 2522 : 191-192) ซึ่งเทศภักดิ์ นิยมเหตุ ก็มีการใช้ภาษาลักษณะนี้ โดยนำเอาถ้อยคำต่างๆ มาประกอบกันเป็นคำใหม่ กลายเป็นคำศัพท์ที่เข้าใจยาก เป็นคำหรูหราที่ไม่สามารถเข้าใจทันที แต่อย่างไรก็ตามความหมายยังคงสอดคล้องใกล้เคียงกับต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 10 : จากเรื่อง “สุดที่รัก(ของใครต่อใคร)”

A thought occurred to me “Would you say that running a country weekly is complicated, the governor?” I asked (P. 83)

ความคิดที่รู้สึกว่าจะเข้าทำอย่างหนึ่งอุบัติขึ้นในหัวอกของผม “ผู้ว่าการคิดว่าการทำหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ประจำตำบลนี้เป็นงานยุ่งยากมั๊ยครับ” ผมถาม (น. 177-178)

ความคิดเข้าทำที่ตัวละครพยายามจะเกลี้ยกล่อมจากบิดาอยู่นั้น ไม่ใช่การไปเรียนต่อในมหาวิทยาลัย เพื่อกลับมารับช่วงทำหนังสือพิมพ์แต่เพื่อจะเจอเจออหญิงสาว เทศกัณฑ์ นิยมเหตุ สร้างคำขึ้นใหม่ฟังดูแล้วคลุมเครือชวนให้ขบคิดแทนคำ “occurred” (เกิดขึ้น) ว่า “อุบัติขึ้นในหัวอก” ซึ่งเข้ากับแนวคิดอันมีเล่ห์เหลี่ยมของชายหนุ่มที่พยายามจะโน้มน้าวหลอกล่ออีกฝ่าย

ตัวอย่างที่ 11 : จากเรื่อง “ความรักไม่ต้องหลักรรกรวิทยา”

“Look,” I said to Peter when I got back Monday morning. I threw open the suitcase and revealed the huge, hairy, gamy object that my father had worn in his Stutz Bearcut 1925. (P. 51)

“ดูนี่เนอะ” ผมเชิญชวนเปิดในทันทีที่กลับถึงห้องพักเช้าวันจันทร์ พร้อมกับกางกระเป๋าเดินทางเผยให้เห็นวัตถุมีขนขนาดใหญ่เทอะทะและท่าทางสมบุกสมบันที่พ่อเคยใช้เป็นเครื่องห่อหุ้มร่างกายเมื่อปี 1925 (น. 19)

เทศกัณฑ์สร้างคำให้ทัดเทียมกับต้นฉบับแต่ไม่ใช่คำง่ายๆ อย่างคำว่า “เสื้อขนสัตว์” แต่กลับสร้างคำให้ดูแปลกใหม่อีกทั้งยังต้องตีความอีกครั้งว่า “เครื่องห่อหุ้มร่างกาย” ซึ่งสังเกตได้ว่าคำหุรหุรานี้บอกความนัยให้ผู้อ่านว่าตัวละครไม่ได้ชอบเสื้อขนสัตว์แรกคุณนี้ จึงแสดงออกด้วยการเสียดสีโดยใช้คำพูดที่ผิดธรรมดา

ตัวอย่างที่ 12 : จากเรื่อง “ความรักไม่ต้องหลักรรกรวิทยา”

The girl simply had a logic-proof head. (P. 56)

ผู้หญิงคนนี้มีอะไรเลยในสมองนอกจากเยื่อต่อต้านเหตุผล (น. 26)

จะเห็นได้ว่าในต้นฉบับภาษาอังกฤษผู้เขียนพยายามที่จะสร้างคำใหม่คือคำว่า “a logic-proof head” และในขณะเดียวกันเทศกัณฑ์ก็สรรหาคำใหม่ที่แปลกตาซึ่งได้ความหมายและอารมณ์ทัดเทียมได้เช่น

กัน ที่จริงหากผู้แปลไม่สามารถหาคำเฉพาะในภาษาไทยก็สามารถสร้างคำใหม่โดยใช้คำที่เข้าใจง่ายมาใช้แทนได้ อย่างเช่น “สมองต่อต้านเหตุผล” หรือ “สมองไร้เหตุผล” แต่ผู้แปลกลับใช้คำว่า “เยื่อ” ซึ่งย่อมาจากคำว่า “เยื่อสมอง” แล้วนำมารวมกันจนกลายเป็นคำว่า ‘เยื่อต่อต้านเหตุผล’ ทำให้เกิดเป็นคำใหม่และฟังดูไพเราะมากกว่า นอกจากนี้วิธีการที่ใช้คำเข้าใจยากต้องแปลความหมายซ้ำอีกครั้งเหมาะสมกับการประชดประชันซึ่งในประโยคนี้ต้องการบอกว่าผู้หญิงคนนี้ว่าโง่เหลือเกิน

ตัวอย่างที่ 13 : จากเรื่อง “ความรักไม่ต้องหลักรรทวิทยา”

But then I got to thinking about her abundant physical charms and about the way she entered a room and the way she handled a knife and fork, and I decided to make an effort. (P. 53)

แต่บังเอิญมาคิดได้ถึงเสน่ห์ทางกายภาคต่างๆ ของพอลลี ตลอดจนท่วงทีเวลาเธอเอียงกรายไปไหนๆ วิธีที่เธอจับช้อนส้อม และอะไรต่างๆ นานา ผมจึงตัดสินใจได้ว่าถึงอย่างไรผมก็ต้องลองพยายามดู (น.22)

จากต้นฉบับผู้เขียนใช้คำว่า “abundant physical charms” ในขณะที่ผู้แปลแปลตรงตามตัวอักษรแต่ไม่แปลคำส่วนหน้าที่เป็นคำว่า “abundant” (อุดมสมบูรณ์ ล้นเหลือ) จนกลายเป็นคำศัพท์ใหม่ว่า “เสน่ห์ทางกายภาค” การใช้คำนี้ทำให้ความหมายกระชับ ไม่เยิ่นเย้อ และสอดคล้องกับต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 14 : จากเรื่อง “เธอมากับเสียงดนตรี”

Buttressed by the musical Amazons, we were able to hold fast until the crowd got their money out. Then we stood aside and let them rush through, throwing currency at us as they passed. (P. 47)

และด้วยกำลังหนุนของผู้หญิงรูปร่างเป็นยักษ์ปีกหลังนั่นแหละเอง เราจึงสามารถขวางทางไว้ได้จนกระทั่งนักศึกษาทุกคนต่างชูเงินกันคนละสองเหรียญเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จากนั้นเราจึงได้เปิดทางให้คลื่นมนุษย์ทยอยกันเข้าไป โดยโยนเงินส่งมาให้เราขณะที่ผ่านประตู (น. 81)

คำสรรพนาม “them” มาจากคำว่า “crowd” โดยทั่วไปแปลว่า “ฝูงชน” เทศกศักดิ์สร้างคำศัพท์ใหม่เป็นคำว่า “คลื่นมนุษย์” ซึ่งสามารถทำให้ผู้อ่านเห็นภาพความเนืองแน่นของผู้คนที่ทยอยเดินกันเข้ามาได้ชัดเจนมากขึ้น

ตัวอย่างที่ 15 : จากเรื่อง “ความรักของสองนักเคมี”

Mr. Obispo's outbursts were making her more and more miserable, and before long I knew she would be at the end of her tether. (P.108)

คำพูดที่มีสเตอร์โอบิสโปกล่าวออกมาโดยไม่กลั่นอารมณ์กำลังทำให้เธอเป็นทุกข์ยิ่งขึ้นทุกขณะ และผมรู้ว่าในเร็วๆ นี้แหละ สายป่านเส้นสุดท้ายที่โยงเธอไว้กับวิชาเคมีจะต้องขาดสะบั้นลง (น.114)

คำว่า “tether” หมายถึง “เชือก โซ่” เทศกัณฑ์ปรับเปลี่ยนคำและสร้างเป็นคำใหม่ที่สละสลวยและผู้อ่านสามารถตีความได้ง่ายกว่า เป็นคำว่า “สายป่านเส้นสุดท้าย”

ตัวอย่างที่ 16 : จากเรื่อง “จากส่วนลึกของโถน้ำตาล”

A bolt of fear stabbed into my heart. “Thalia,” I cried in anguish, “you wouldn't go with anybody but me, would you?” (P.65)

หนามแหลมของความหวาดกลัวอกเข้ามาในหัวใจผม “ธาเลีย” ผมร้องออกมาอย่างปวกฉ้าว “คุณจะไม่ไปกับใครอื่นนอกจากผมไม่ใช่หรือ” (น.202)

เช่นเดียวกับตัวอย่างที่ 15 ผู้แปลไม่ใช่คำว่า “ลูกศร ธนู สลักประตู่” (bolt) แต่สร้างเป็นคำใหม่โดยใช้คำที่เป็นนามธรรมและให้ความรู้สึกที่แหลมคมกลายเป็นคำว่า “หนามแหลมของความหวาดกลัว” ซึ่งยังคงให้ความหมายสอดคล้องกลมกลืนกับต้นฉบับได้เป็นอย่างดี

ตัวอย่าง 17 : จากเรื่องสุดที่รัก(ของใครต่อใคร)

I did not look forward to becoming a member of a convoy for Sally. Perhaps I could stand it for a short while, but if it dragged on for any length of time I feared my love for her would drive me mad. It would have been different if I were a stronger man; then if things became intolerable, I could truss her in a sack and carry her off to the tall timber. But with my meager physique that was not possible. (P. 90)

เนื่องจากตัวผมเองไม่มีเจตนาหรือฝักใฝ่ที่จะร่วมเป็นสมาชิกอยู่ในคณะผู้ติดตามซอลลี บางทีผมอาจจะทนได้สำหรับระยะเวลาจริง ๆ แต่ถ้าหากมันยืดเยื้อออกไปเป็นเวลานานผมก็เกรงเหลือเกินว่าความรักที่ผมมีในตัวเธออาจทำให้ผมเป็นบ้าไปเสียก่อน ถ้า

หากผมเป็นคนร่างกายแข็งแรงก็คงจะไม่สู้กระไรนัก เพราะถ้าสถานการณ์ถึงขั้นแสนจะทันทาน ได้ขึ้นมาเมื่อไหร่ ผมก็อาจจับเธอขุดใส่ถุงและแบกขึ้นไปทำพิธีวิวากับคนธรรมดาเสียให้รู้แล้วรูดออกไป แต่นี่เนื่องจากความบอบบางแห่งสังขารของผม เรื่องจึงเป็นเช่นนั้นไม่ได้

(น. 187-188)

คำว่า “meager physique” แปลว่า “ผอมแห้งแรงน้อย” เทศภักดิ์สร้างคำใหม่ที่มีความหมายสอดคล้องกับต้นฉบับเดิม และสามารถเสริมอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครที่ท้อแท้ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น กลายเป็นคำว่า “ความบอบบางแห่งสังขาร”

ตัวอย่างที่ 18 : จากเรื่อง “ความรักของสองนักเคมี”

So much for hedonism. Now to get back to the woman who drove me to chemistry. Her name was Helen Frith. She was sixteen years old, actually a little too young for me. I prefer women closer to my own age, which is eighteen. In view, however, of her extravagant development, I was willing to stretch a point. (P.99)

มาถึงตอนนี้ ผมก็อยากจะย้อนกลับมาเล่าถึงเรื่องผู้หญิงที่เป็นต้นเหตุชักพาให้ผมต้องมาเรียนวิชาเคมี เธอคนนั้นชื่อเฮเลน ฟริท อายุ 16 ปี ซึ่งความจริงก็นับว่าเด็กเกินไปหน่อยสำหรับผม ตัวผมเองชอบผู้หญิงอายุรุ่นราวคราวเดียวกับหรือใกล้เคียงกับผมซึ่งอายุถึง 18 แล้ว อย่างไรก็ตามในทรรศนะของรูปสมบัติที่เจริญรุ่งเรืองอย่างไม่น่าเชื่อของเธอ ผมจึงยอมยกเว้นปัญหาเรื่องอายุให้สำหรับกรณีของเฮเลน

(น.103)

เทศภักดิ์เลือกใช้คำที่สามารถเน้นความงามของหญิงสาวได้อย่างชัดเจนมากขึ้น โดยการสร้างคำใหม่จากต้นฉบับผู้เขียนใช้คำว่า “her extravagant development” และผู้แปลใช้คำว่า “รูปสมบัติที่เจริญรุ่งเรืองอย่างไม่น่าเชื่อ”

ตัวอย่างที่ 19 : จากเรื่อง “จากส่วนลึกของโถงน้ำตาดล”

I felt life and hope returning to me. Here, if I was not mistaken, here in my darkest hour I had found my salvation.” (P. 68)

ผมรู้สึกตัวเหมือนกับว่าชีวิตและความหวังได้กลับคืนมาถึงตัวอีกครั้งหนึ่ง ถ้าหากผมคิดไม่พลาด ในช่วงโมงแห่งความมืดสนิททั้งแปดด้านนี้ ผมได้พบแล้วซึ่งแสงสว่างที่ส่องให้เห็นทางเดินออกจากห้วงหายนะ

(น. 205)

จะเห็นได้ว่า แทนที่เทศกัคคีจะแปลตรงตัวเป็นคำว่า “ช่วงเวลาแห่งความมืดมนที่สุด” กลับสร้างคำใหม่และเพิ่มคำขยาย ซึ่งทำให้คำนี้สละสลวยกว่าเดิม เพราะสามารถหลีกเลี่ยงไม่ต้องใช้คำที่ฟังแล้วเป็นสำนวนต่างประเทศว่า “ที่สุด” อีกทั้งยังได้ความหมายสอดคล้องใกล้เคียงกับต้นฉบับด้วย

5.1.3 การใช้คำผิดบริบท

เชวง จันทระเชตต์ (2528 : 152-153) ได้เสนอปัญหาและแง่คิดเกี่ยวกับการเลือกใช้คำในการแปลว่า “ให้ใช้คำให้เหมาะกับบริบท เช่น คำในภาษาอังกฤษที่ใช้บอกจำนวนในความหมายว่า ‘มาก’ อย่างคำว่า many, much, a lot of, lots of, a great deal of, etc. ในภาษาไทยก็มีคำประเภทนี้ที่ใช้ในกรณีต่างกัน เช่น ถิ่นจืดก มีลูกมาก ยุงชุม ข้าวปลาอุดมสมบูรณ์ หรือคำบอกลักษณะประกอบก็มีหลายคำ เช่น สีแดงแจ๋ สีเหลืองอ้อ” ซึ่งเห็นได้ว่าการเลือกคำใดคำหนึ่งที่จะแปลเป็นภาษาไทยต้องคำนึงถึงความถูกต้องตรงตามต้นฉบับ และปรับเข้ากับหลักเกณฑ์การใช้ภาษาของไทยให้เหมาะสมกับบริบท แต่เทศกัคคี นิยมเหตุกลับเลือกคำที่ไม่เข้ากันกับบริบท ซึ่งผู้วิจัยเรียกว่า คำผิดบริบท กล่าวคือ เลือกใช้คำที่ไม่สอดคล้องกับคำบริบทในประโยคเดียวกัน ถ้าหากพิจารณาในงานเขียนอย่างเป็นทางการแล้วอาจถือได้ว่าไม่ถูกต้องเหมาะสม แต่การใช้คำผิดบริบทในบทแปลฉบับนี้มีข้อยกเว้น เพราะเป็นเรื่องเล่าและบทสนทนาของชายหนุ่มวัยรุ่นที่อาจมีการสร้างคำแปลกใหม่มีภาษาที่ค่อนแคะและเป็นระดับภาษาที่เป็นกันเอง มีความสนิทสนมชั่วเข้าหยอกล้อกัน และเกิดความขบขันจากการภาษาที่ผิดบริบทนี้ได้ นอกจากนี้ยังเป็นการเสริมเนื้อเรื่อง และบุคลิกของตัวละครที่ผู้เขียนได้สร้างให้เกินจริง หรือมีพฤติกรรมที่แปลกประหลาดได้เป็นอย่างดี และเพิ่มสีสันให้กับประโยคและงานแปลให้มีความโดดเด่น มีความพิเศษเฉพาะตัว

ตัวอย่างที่ 20 : จากเรื่อง “ความรักไม่ต้องหลักรรกรวิทยา”

‘Listen,’ he said, clutching my arm eagerly, “while you’re home, you couldn’t get some money from your old man, could you, and lend it to me so I can buy a raccoon coat?”

(P. 51)

“เออ...โคบี” เบตีกระตุกแขนผมอย่างกระตือรือร้น “ตอนแกอยู่บ้านแกหาทางไถเงินพ่อแกให้มากหน่อยได้ไหม แล้วมาให้เราขืมเอาไปซื้อเสื้อขนแร็กดูน”

(น. 19)

คำว่า “ไถเงิน” หมายถึงการเอาเงินโดยการบังคับขู่เข็ญ ซึ่งจากต้นฉบับตัวละครไม่ได้มีบุคลิกนิสัยเลวร้ายที่ต้องการจะบังคับเอาเงินมาจากพ่อของเพื่อน การใช้คำคิดบริบทนี้สามารถแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครได้เด่นชัดว่ามีความสนิทสนมเป็นกันเองอย่างมาก

ตัวอย่างที่ 21 : จากเรื่อง “ความรักไม่ต้องหลักรรกรวิทยา”

This loomed as a project of no small dimension, and at first I was tempted to give her back to Petey. (P. 53)

ซึ่งนี่ก็เป็น โครงการที่ไม่ใช่จะทำได้โดยง่าย ในตอนแรกผมคิดว่าจะตัดหางปล่อยวัด โดยคืนเธอกลับไปให้เป็ดเสียด้วยซ้ำ (น. 21-22)

คำว่า “ตัดหางปล่อยวัด” เป็นการตัดขาดสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูกซึ่งคนที่มีสายเลือดเดียวกัน ไม่ใช่ชายหนุ่มกับหญิงสาวที่เป็นคนรัก เทศภักดิ์นำคำนี้มาใช้ทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ว่าตัวละครไม่ได้รู้สึกจริงใจเคร่งเครียดกับพฤติกรรมของฝ่ายหญิงนัก

ตัวอย่างที่ 22 : จากเรื่อง “จากส่วนลึกของโถน้ำตาล”

Everything she liked ran into staggering figures. If I took her to a movie, it could not be at a soberly priced neighborhood house; It had to be at a plushy downtown theater, and, moreover, we had to sit in the loges. (P. 62)

ทุกสิ่งทุกอย่างที่เธอชอบล้วนมีราคาเป็นตัวเลขที่น่ากลัวทั้งนั้น ถ้าหากผมพาเธอไปดูภาพยนตร์ก็ต้องไม่ใช่โรงหนังแถวบ้านซึ่งค่าดูไม่ดูเคียด แต่ต้องเป็นโรงหนังหรูหราข้างในเมืองและมีหน้าซ้ำเธอยังจะต้องนั่งที่ราคาแพงที่สุดเสียอีกด้วย (น. 198)

คำว่า “staggering” แปลว่า “เป็นที่ตกตะลึง หรือน่าสะอึ้งตกใจ” ในขณะที่ “sobely” แปลว่า “มีสติ พอประมาณ” แต่เทศภักดิ์ไม่เลือกใช้คำที่เหมาะสมกับบริบทข้างเคียง กลับเลือกคำมาเข้าคู่ที่ไม่นิยมใช้ด้วยกันกลายเป็น “ตัวเลขที่น่ากลัว” แทนที่จะเป็น “ตัวเลขที่มากมายจนน่าสะอึ้งตกใจ” และเลือกถ้อยคำที่ว่า “ค่าดูไม่ดูเคียด” แทนที่จะใช้ว่า “ค่าดูพอประมาณ” การใช้คำเหล่านี้สามารถเน้นบุคลิกที่ฟุ้งเฟ้อของหญิงสาวได้อย่างชัดเจน

ตัวอย่างที่ 23 : จากเรื่อง “สุดที่รัก(ของใครต่อใคร)”

For a moment I toyed with the idea of going around campus banging my head into statues on the chance that she would find me again. But I abandoned the idea shortly; I didn't have the stamina for it. (P. 94)

ชั่วขณะหนึ่งผมครุ่นคำนึงอยู่กับความคิดที่ว่า จะชมชานไปให้ทั่วมหาวิทยาลัย เห็นอนุสาวรีย์อะไรที่ไหนก็พุ่งหัวเข้าชนจะไปเลย โดยหวังใจว่าโอกาสคงมีที่เธอจะพบผม ในลักษณะเจ็บปวดอีก อย่างไรก็ตาม ผมสละความคิดที่วันนี้ทิ้งไปโดยรวดเร็ว เพราะแน่ใจว่าหัวผมยังไม่แข็งแรงพอ (น. 193)

ในเนื้อเรื่องชายหนุ่มเจอหญิงสาวครั้งแรกและเกิดความประทับใจเพราะเดินไปชนรูปปั้น และหญิงสาวเข้ามาช่วยเหลือ ฝ่ายชายพยายามสร้างความสนิทสนมกับผู้หญิงแต่มีอุปสรรคต่างๆ นานา เพราะฝ่ายหญิงเป็นคนสวยเป็นที่ต้องตาชายหนุ่มอื่นๆ อีกหลายคน และเธอมีพฤติกรรมที่แปลกประหลาดไม่เหมือนคนทั่วไปอีกอย่างหนึ่งคือ เห็นใครลำบากจะต้องเข้าไปช่วยเหลือจนสุดความสามารถ แม้กระทั่งอาจยอมรับปากแต่งงานด้วยเพื่อให้อีกฝ่ายหายเจ็บปวด ดังนั้นตัวละครในเนื้อเรื่องจึงคิดจะเอาศิระะไปชนกับหุ่นอนุสาวรีย์เพื่อให้เธอเห็นใจ เทศกศักดิ์ใช้คำว่า “ชมชาน” ซึ่งหมายถึง “การกระเสือกกระสนอย่างสิ้นคิด” และการใช้คำนี้ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพและอารมณ์ของชายหนุ่มที่สิ้นหวังเพิ่มขึ้นกว่าการใช้คำธรรมดาที่ถูกบริบท

ตัวอย่างที่ 24 : จากเรื่อง “ความรักของสองนักเคมี”

After class at the Kozy Kampus Korner Marie was brimming with joy. “Isn't it wonderful, Pierre?” She gushed. (P. 106)

หลังจากหมดชั่วโมงเรียนแล้วเราเข้าไปคุยกันที่ร้านอาหารของโรงเรียน “น่าสนุกเหลือเกินนะคะ” มารีพุ่งชานออกมาอย่างตื่นเต้น (น. 112)

คำว่า “gush” ในประโยคนี้หมายถึง “พูดพล่าม” แต่เทศกศักดิ์ใช้คำว่า ‘พุ่งชาน’ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงลักษณะอาการที่มีการไหลพรั่งพรูออกมาเช่นกัน แต่เป็นอาการเกี่ยวกับทางจิตใจที่วุ่นวายไม่สงบ แต่การใช้คำนี้สามารถเน้นย้ำบุคลิกของหญิงสาวได้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากตามเนื้อเรื่อง ตัวละครที่เป็นชายมองผู้หญิงคนนี้เป็นหญิงสาวที่สวยงามมากแต่ยังไม่ค่อยรู้เรื่องราวอะไร ชีวิตไม่มีแก่นสารสาระ เห็นชีวิตเป็นเรื่องง่ายและสนุกสนานเหมือนไม่มีความคิด

ตัวอย่างที่ 25 : จากเรื่อง “ความรักไม่ต้องหลีกดรกรวิทยา”

This was in the nature of the survey; I wanted to find out just how much work I had to do to get her mind up to the standard I required. (P. 52)

นี่เป็นเพียงการทดลองหั่งลาดเลาเสียก่อน เนื่องจากผมอยากจะกะดูว่าผมจะต้องพจญกับงานหนักแค่ไหนในการเลี่ยมสอนให้พอล्लीมีคุณสมบัติทางสมองตามที่ผมต้องการ (น. 21)

ตัวอย่างดังกล่าวนี้ขยมาจากรเรื่องเดียวกันกับตัวอย่างข้างต้น ฉะนั้นตัวละครที่ผู้วิจัยอธิบายข้างต้นเป็นคนเดียวกันกับหญิงสาวที่ชื่อ “พอล्ली” ผู้แปลใช้คำว่า ‘เลี่ยมสอน’ แทนที่จะใช้คำให้ถูกกับบริบทว่า “สอน” เพราะเลี่ยมสอนเป็นการสอนให้ฉลาดขึ้นก็จริง แต่มักใช้ในทางยุยงส่งเสริมให้ฉลาดในทางอูบาย ในเรื่องที่ไม่ดี ซึ่งตามเนื้อเรื่องฝ่ายชายต้องการให้หญิงสาวฉลาดและเข้าใจอะไรเป็นเหตุเป็นผลมากขึ้นเท่านั้น แต่การเลือกใช้คำที่ผิดบริบทนี้สามารถทำให้ผู้อ่านตระหนักได้ถึงความลำบากของชายหนุ่มได้อย่างชัดเจนมากกว่าการใช้คำถูกต้องตามหลักเกณฑ์

ตัวอย่างที่ 26 : จากเรื่อง “ความรักของสองนักเคมี”

Her opinion of Mr. Obispo deteriorated progressively in succeeding weeks as he made comment on her destruction of various tubes, retorts, beakers, burettes, funnels, pipettes, pestles, Liebig condensers, and Erlenmeyer flasks. (P. 107)

ความเห็นของมารีเกี่ยวกับมิสเตอร์โอบิสโปเค็ดค่อยๆ ขึ้นเรื่อยๆ ในสัปดาห์ต่อๆ มา ในขณะที่ผู้ควบคุมงานในห้องทดลองผู้นี้ออกปากพร้อมกับแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับการที่มารีได้ล้างผลาญหลอดทดลองหลายชนิด ตลอดไปจนถึงปากแก้วปากพวย หลอดต้มกลั่น กรวย หลอดดูดของเหลว ถ้วยบด คอนเดนเซอร์ไลบิก ขวดแก้วเออร์เลนเมเยอร์ หลอดวัดปริมาตร และอะไรต่อมิอะไรหลายอย่าง (น. 113)

คำว่า “destruction” หมายถึง “การทำลาย” ซึ่งเป็นการทำลายสิ่งของให้เสียหาย เทศภักคี่เลือกใช้คำว่า “ล้างผลาญ” ซึ่งควรใช้กับการใช้ทรัพย์สินสมบัติจนหมดสิ้นมากกว่า การใช้คำที่ไม่ตรงกับบริบทนี้ทำให้ผู้อ่านสะดุดในตอนแรก แต่เมื่ออ่านบริบทแวดล้อมซึ่งเห็นการบรรยายถึงสิ่งของที่เสียหายมากมาย ทำให้ผู้อ่านเข้าใจและรับรู้ถึงบุคลิกที่แปลกไม่เหมือนใครตัวละครได้เด่นชัดยิ่งขึ้น

ตัวอย่างที่ 27 : จากเรื่อง “สุดที่รัก (ของใครต่อใคร)”

Once at college I proceeded slowly. There was plenty to choose from; the campus was swarming with coeds-beautiful, well favored, and obviously intelligent, or else why would they be at college? (P. 84)

ทันทีที่ไปถึงมหาวิทยาลัย ผมเริ่มต้นดำเนินโครงการหาคู่อย่างช้าๆ และด้วยความระมัดระวัง ผมเห็นได้ว่ามีที่เลือกอยู่มากเหลือเกินเพราะทั้งมหาวิทยาลัยกลาดเกลื่อนไปด้วยนักศึกษาหญิงที่ทั้งสวย ทั้งหวาน และก็คงจะมีสติปัญญาเฉลียวฉลาดด้วย (น.179)

คำว่า “swarming” หมายถึง “ฝูงใหญ่ กลุ่มใหญ่” ซึ่งในประโยคนี้อาจใช้คำแทนได้ว่า “เต็มไปด้วย” แต่ผู้แปลกลับใช้คำว่า “กลาดเกลื่อน” ซึ่งแม้จะแสดงถึงจำนวนที่มากมาย แต่ใช้กับสิ่งของที่กระจายอยู่ตามพื้น ไม่ได้ใช้กับคน การใช้คำผิบริบทดังกล่าวนี้สามารถแสดงให้ผู้อ่านเห็นถึงลักษณะการใช้ภาษาของตัวละครได้อย่างชัดเจนว่าเป็นวัยรุ่นซึ่งถ้อยคำเป็นกันเองแฝงท่าทีล้อเล่น

ตัวอย่างที่ 28 : จากเรื่อง “เธอมากับเสียงดนตรี”

He swished into action and in a trice he had fashioned a corsage that made me limp with rapture. “That will be one hundred dollars,” he said.

I turned ashen. (P. 37)

หมอบจัดแจ่งกับดอกกล้วยไม้อย่างรวดเร็ว และเพียงในชั่วอึดใจเดียว ผมก็ได้เห็นช่อดอกไม้ที่ทำให้ผมถึงกับตื่นตันใจในความงามของมัน “ทั้งหมดเป็นเงินร้อยเหรียญ” คนขายดอกไม้บอก ผมรู้สึกเหมือนจะเป็นลม (น. 69)

ลักษณะท่าทางของผู้เขียนที่ใช้บรรยายตัวละครว่า “limp with rapture” เป็นอาการหลงใหลในความงามจนตัวอ่อนปวกเปียก เทศกัคคีเลือกใช้เป็นคำว่า “ตื่นตันใจ” ซึ่งเป็นความรู้สึกซาบซึ้งในบุญคุณความดีไม่ใช่ในความงาม แต่การใช้คำนี้ แม้เป็นคำสั้นๆ แต่สามารถเน้นความงดงามของดอกไม้ได้อย่างชัดเจนเช่นกัน

ตัวอย่างที่ 29 : จากเรื่อง “จากส่วนลึกของโถงน้ำตาล”

I sat nervously in the lounge of the girls’ dormitory, waiting for Thalia to come downstairs and nursing a pale hope that she would consent to devote this evening to a long walk. (P.63)

ผมนั่งหวาดผวายุ่งในห้องนั่งเล่นของหอพักนักศึกษาหญิง ขณะรอให้ชาเลียลงมา จากข้างบน พร้อมกับหวังอย่างลมๆ แล้งๆ ว่า บางทีเธออาจจะยอมตกลงอุทิศเวลาของเรา สำหรับคำนี้ให้แก่การเดินกินลมเล่นเฉยๆ (น.199)

คำว่า “nervously” หมายถึง “ความรู้สึกหวาดหวั่น” เทศภักดิ์กลับใช้คำว่า “หวาดผวา” ซึ่งเป็น ความหวาดวิตกที่เกี่ยวพันกับอาการทางจิตไม่ใช่ความรู้สึกหวาดหวั่น วิตกเท่านั้น แต่หากพิจารณา ตามเนื้อเรื่องจะพบว่าการใช้คำพิศมัยบริบทดังกล่าวนี้เหมาะสมกับตัวละครได้เป็นอย่างดี เนื่องจากตัวละครกู่หนียืมเงินจนไม่มีใครเชื่อถือ และไม่มีเงินเหลือจะปรนเปรอหญิงสาวแล้ว

5.1.4 การใช้คำที่มีความหมายเกินจริง

วรรณธ วิมลฉลา (52529 : 67-69) อธิบายว่า “คำแต่ละคำมีระดับความหมายที่แตกต่างกัน อย่างในภาษาไทย คำว่า โกรธ โมโห เคือง ชุน รำคาญ ล้วนเป็นคำที่มีความหมายไปทางด้าน “โกรธ” ทั้งสิ้น แต่ระดับของความหมายต่างกัน หรือในภาษาอังกฤษคำว่า “dislike, hate, loathe” ถึงจะมีความหมายไปในทางเดียวกันคือ “ไม่ชอบ” แต่ก็ไม่เหมือนกันทีเดียวในด้านระดับความหมาย (dislike – ไม่ชอบ hate -เกลียด loathe -รังเกียจขยะแขยง) ดังนั้นในการพิจารณาเลือกใช้คำ แปลให้มีความหมายอยู่ในระดับที่เท่าเทียมกันกับต้นฉบับมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการแปล เพราะอาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดได้ แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาถึงความหมายที่แฝงไว้ด้วย” ผู้วิจัยพบว่าบางครั้งเทศภักดิ์ นิยมเหตุ มีการเลือกใช้คำที่มีความหมายเกินจริงจากคำในต้นฉบับ แต่เมื่อพิจารณาร่วมกับบริบทข้างเคียงสามารถเน้นความรู้สึกเสียสปีประชดประชันของตัวละครได้อย่างชัดเจน

ตัวอย่างที่ 30 : จากเรื่อง “สนามบินในหนอง”

It was natural that Lola and I should stick together when it came time to go to work for two weeks on a downtown Minneapolis paper. We chose the Minneapolis Sentinel, a fine old newspaper and entirely worthy of my talents. (P. 153)

เป็นธรรมชาติอยู่เองที่ผมกับโลล่าจะต้องเคียงคู่กันอยู่เช่นเดิมเมื่อถึงกำหนดเวลาที่นักศึกษาได้รับมอบหมายให้ออกไปทำงานเป็นเวลาสองสัปดาห์กับหนังสือพิมพ์ที่ออกในมินนิอาโพลิส เซนต์เนล เราตัดสินใจเลือกหนังสือพิมพ์มินนิอาโพลิส เซนต์เนลในฐานะที่เป็นหนังสือพิมพ์ที่มีชื่อเสียงมานานและคู่ควรอย่างยิ่งกับอัจฉริยะของผม (น. 131)

เทศกัคดีใช้คำว่า “ความสามารถพิเศษ หรือพรสวรรค์” ก็สามารถอธิบายให้ผู้อ่านเข้าใจในความหมายในประโยคนี้ชัดเจนได้พอสมควรแล้ว แต่กลับใช้คำที่มีความหมายเกินจริงเป็นคำว่า “อัจฉริยะ” แทนคำจากต้นฉบับคือ “talent” ซึ่งสามารถทำให้เห็นบุคลิกนิสัยของตัวละครที่มีความมั่นใจในใจได้อย่างชัดเจน

ตัวอย่างที่ 31 : จากเรื่อง “สนามบินในหนอง”

For two weeks out of every years, students were required to go to work as cub reporters on the downtown Minneapolis newspaper, where they covered real new stories and helped to put out a real metropolitan daily. This type work, as I had so ably demonstrated at the Salmon P. Chase high school in Blue Earth, Minnesota, was all grist for my mill. (P. 152)

ในหลักสูตรการศึกษาของทุกๆปีนักเรียนจะได้รับมอบหมายให้ออกไปทำงานเป็นผู้สื่อข่าวฝึกงานกับหนังสือพิมพ์ชั้นนำในเมืองมินนิอาโพลิส นักเรียนจะมีโอกาสติดตามข่าวที่เกิดขึ้นจริงๆ และมีส่วนร่วมในการจัดทำหนังสือพิมพ์รายวันจริงๆ ที่ออกขายในท้องตลาดด้วย งานประเภทนี้เหมาะกับผมราวกับกิ่งทองใบหยก ดังที่ผมได้แสดงให้เห็นเป็นที่ประจักษ์แก่สายตาชาวโลกมาแล้วที่โรงเรียนมัธยม ซัลมอน พี. เซส แห่งตำบลบลูเอิร์ท มินนิโซต้า (น. 130)

เช่นเดียวกันกับตัวอย่างที่ 30 ที่ได้กล่าวไปแล้วว่าตัวละครมีความมั่นใจในตนเองเป็นอย่างมาก ดังนั้นการใช้คำแปลที่เสริมถ้อยคำที่ว่า “แสดงให้เห็นเป็นที่ประจักษ์แก่สายตาชาวโลก” แทนคำว่า “แสดงให้เห็น” จึงสอดคล้องกับเรื่องราวและบุคลิกของตัวละครได้เป็นอย่างดี

ตัวอย่างที่ 32 : จากเรื่อง “หน้าเธอก็คู๋นๆ”

“Where’d you find her?” I drooled.

“Just met her the other night. She’s new around here. (P. 120)

“แกไปพลิกแผ่นดินหาเธอมาได้จากไหนกันนะ” ผมถามพลางกลืนน้ำลาย

“ได้รู้จักกันเมื่อไม่กี่วันมานี้เองแหละ เธอเพิ่งย้ายมาอยู่เมืองนี้ได้ไม่นาน (น. 85)

ต้นฉบับในภาษาอังกฤษใช้คำว่า “find” เป็นคำที่ใช้กันบ่อยและมีคำแปลในภาษาไทยที่สามารถเลือกนำมาใช้ได้มากมายไม่ว่าจะเป็นคำว่า “หา พบ เจอ” แต่ผู้แปลกลับใช้คำว่า “พลิกแผ่นดิน

คินหา” ซึ่งก็มีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า ‘หา’ แต่เป็นการค้นหาที่ต้องใช้ความพยายามที่ยากมากกว่า การที่ผู้แปลเลือกใช้คำนี้ทำให้ผู้อ่านรับรู้ได้ว่าผู้หญิงคนนี้ไม่ใช่แค่ผู้หญิงธรรมดา แต่ต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งที่สะดุดตาเป็นที่น่าสนใจโดยเฉพาะกับผู้ชายอย่างมาก

ตัวอย่างที่ 33 : จากเรื่อง “ผู้ปรารถนาความปราณี”

“Come along, said Clothilde. “The essay collections are in the seventh tier of the fourth bank. Hurry. We haven’t much time.” (P. 18)

“มาทางนี้” คลอธิลด์บงการ “หมวดเรียงความอยู่ในชั้นเจ็ดของแถวสี่ เร็วๆ เข้าเถอะ เราไม่มีเวลามากเท่าไรแล้ว” (น. 162)

คำว่า “said” โดยทั่วไปมักใช้คำแปลว่า “พูด บอก กล่าว เล่า เอ่ย” ในขณะที่เทศกัคดีใช้คำว่า “บงการ” ซึ่งเป็นคำสั่งไม่ใช่เป็นคำพูดบอกเล่าธรรมดา แต่คำเกินจริงคำนี้ก็เหมาะสมกับตัวละครฝ่ายหญิงที่คอยชี้แนะ และสั่งชายหนุ่มมาตลอด

ตัวอย่างที่ 34 : จากเรื่อง “จากส่วนลึกของโถน้ำตาล”

“As I walked miserably away from the dormitory, a girl came running up behind me and grabbed my arm. An unnerving sight she was. Her black hair stood out like a bramblesh. Her untidy dress seemed to be fashioned of material closely resembling burlap. On her feet she wore ragged objects made of rope and canvas. “Yes?” I said uneasily. (P.66)

ขณะที่ผมเดินไกลออกมาจากหอพักนักศึกษาหญิงด้วยความรู้สึกกั๊กกั๊กม้อย่างบอกไม่ถูก ก็เกิดมีสาวรุ่นๆ วิ่งมาจากทางข้างหลังและคว้ามือผมไว้ ภาพที่ผมเห็นเรียกไม่ได้เลยว่าน่าดู ผมสีดำของผู้หญิงคนนี้เหยียดตรงออกมาจากหัวอย่างกับกอไม้มีหนาม เสื้อผ้าม่อหลอกม่อแลกของเธอดูเหมือนกับว่าตัดแปลงมาจากกระสอบ และที่ห่อหุ้มเท้าของเธออยู่ก็ได้แก่วัตรูปร่างพิกลที่ทำจากเชือกและผ้าใบ

“อะไรเธอ” ผมถามอย่างหวาดๆ (น. 203)

คำว่า “uneasily” แปลว่า “หงุดหงิด ไม่สบายใจ” ผู้แปลใช้คำที่มีความหมายเกินจริงว่า “หวาดๆ” ซึ่งเป็นความรู้สึกไม่สบายใจที่แฝงความกลัวเข้าไปด้วย ซึ่งเมื่อพิจารณาจากเนื้อความที่ยกมาอ้างนี้

จะพบว่าเหมาะสมกลมกลืนกับการใช้คำนี้ เพราะบุคลิกการแต่งกายของหญิงสาวคนนี้แปลกพิกลจนรู้สึกหวั่นใจว่ามาดีหรือมาร้าย

ตัวอย่างที่ 35 : จากเรื่อง “หน้าเธอคุณๆ”

I took both her hands and looked deep into her eyes. “Lola, do you know what you have done?” I asked.

But she never got a chance to answer. Because suddenly blazing across the city room in a whirl of paper and over-turning typewriters came Mr.Oliver and Mr. O’Toole.

“You!” screamed Mr. Oliver.

“You!” screamed Mr. O’Toole.

Lola leaped on my lap. (P.165)

“I’ll have you thrown in jail,” bellowed Mr.O’Toole. “I’ll have you run out of town. I’ll sue. I’ll prosecute. I’ll put you tarred and feathered”

“I’ll drum you out of the business,” roared Mr.Oliver. “I’ll see to it that you never set foot in a newspaper office again. I’ll put you on every blacklist in the country.”

ผมจับมือทั้งสองข้างของโลล่าไว้แน่นพร้อมกับขึงตักไปในดวงตาของเธอ “โลล่า คุณรู้หรือเปล่าว่าคุณได้ทำอะไรลงไป” ผมถาม

แต่โลล่าไม่มีโอกาสได้ตอบเสียแล้ว เพราะว่าในบัดนั้นเองกระดาษในห้องข่าวในกรุงปลิวกันกระจัดกระจาย เครื่องพิมพ์ดีดล้มระเนระนาดด้วยการปรีเข้ามาอย่างไม่มีการห้ามล้อมของมิสเตอร์โอลิเวอร์กับมิสเตอร์โอทูล

“คนสารเลว” มิสเตอร์โอลิเวอร์ร้องพลางชี้หน้าโลล่า

“คนระยำ” มิสเตอร์โอทูลร้องพลางชี้หน้าโลล่า

โลล่ากระโจนขึ้นนั่งพับเพียบอยู่บนตักผม

“ฉันจะเอาแกขังคุกให้ได้” มิสเตอร์โอทูลกล่าวพรูสวาท “ฉันจะส่งแกขึ้นศาล ฉันจะให้เขาเล่นเนื้อแกออกมาเอาเกลื่อทา”

“ฉันจะไม่ยอมให้คนอย่างเธออยู่ในวงการหนังสือพิมพ์เป็นอันขาด” มิสเตอร์โอลิเวอร์สอด “ฉันจะทำให้เธอก้าวเข้าไปในโรงพิมพ์ไหนๆ ไม่ได้อีกเลยในชาตินี้ ฉันจะไล่ชื่อเธอไว้ในบัญชีแกะคำของวงการหนังสือพิมพ์ทั่วประเทศ” (น.147)

ในประโยคนี้ตัวละครฝ่ายชายชี้หน้าคำหญิงสาวโดยใช้คำว่า “you” หากมีการถ่ายทอดเป็นคำแปล จะใช้คำว่า “แก” ก็ได้ความหมายถูกต้องครบถ้วนแล้ว ในขณะที่เทศกัณฑ์ใช้คำเกินจริงเป็นคำว่า “คนสารเลว” กับ “คนระยำ” ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าการใช้คำนี้เหมาะสมกลมกลืนกับประโยคต่อไปที่ แสดงถึงความจงเกลียดจงชังของฝ่ายชายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ตัวอย่างที่ 36 : จากเรื่อง “จากส่วนลึกของโถน้ำตาล”

One day-I had a date with Thalia that evening – I went around to everybody I knew to try to borrow a few dollars. They all said no. They also said other things, too painful to repeat here, but the gist was that my credit was as exhausted as credit can get.

(P. 63)

ต่อมาวันหนึ่งซึ่งผมมีนัดกับธาเลียในตอนเย็น ผมเที่ยวตระเวนไปหาผู้คนทุกผู้ทุกนามที่ผมรู้จัก โดยหวังจะขอยืมเงินสักสองสามเหรียญ แต่ทุกคนก็บอกเป็นเสียงเดียวกันว่าไม่ให้ ความจริงทุกคนบอกอย่างอื่นต่อไปด้วย แต่มันเจ็บปวดเกินกว่าที่ผมจะนำมากล่าวทวนในที่นี้ อย่างไรก็ตาม ข้อใหญ่ใจความนั้นสรุปได้ว่าเครดิตของผมนั้นบรลั้ยไปนานแล้ว

(น. 199)

คำสรุปในประโยคสุดท้ายเป็นคำเกินจริงที่สะดุดหูผู้อ่าน เทศกัณฑ์เลือกใช้คำแปลในภาษาไทยว่า “บรลั้ย” แทนคำจากต้นฉบับในภาษาอังกฤษ “exhausted” (ใช้หมด, หมดเกลี้ยง) ซึ่งคำนี้มีความหมายคล้ายคลึงกันกับการใช้จนหมด แต่ให้ความรู้สึกที่มากกว่า การใช้คำที่มีความหมายเกินจริงนี้สามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจและรับรู้ความรู้สึกของตัวละครได้อย่างชัดเจนยิ่งกว่าการใช้คำธรรมดา

ตัวอย่างที่ 37 : จากเรื่อง “ความรักของสองนักเคมี”

“It got so all the students in her vicinity moved to other tables except me of course. Such was the greatness of my love.

(P.107)

“ความบรลั้ยและนำหวาดเสียวที่เกิดขึ้น โดยฝีมือของมันทำให้นักเรียนคนอื่นๆ ในละแวกนั้นพากันย้ายโต๊ะไปอยู่ให้ห่างไกลที่สุดเท่าที่จะทำได้ ยกเว้นผมคนเดียวที่ยังคงอยู่ที่เดิม และนั่นก็แสดงให้เห็นถึงความใหญ่ยิ่งแห่งความรักของผม

(น.114)

คำว่า “it” ในที่นี้หมายถึง “อาการซุ่มซ่ามและเหม่อลอยของหญิงสาวจนทำให้อุปกรณ์ทดลองทางเคมีแตกหักเสียหาย” เทศกัณฑ์ใช้คำแทนว่า “ความบรลั้ยและนำหวาดเสียว” ซึ่งออกจะให้ความ

หมายเกินจริงไปจากต้นฉบับ แต่ถ้าพิจารณาให้ถี่จจะพบว่าอุปกรรมที่เสียหายนั้นมีมากมายอย่างที่ไม่มีใครทำได้ถึงขนาดนี้มาก่อน ลักษณะนิสัยที่เกินไปนี้ก็มักจะเหมาะสมสอดคล้องกับคำเกินจริงอย่างคำนี้

ตัวอย่างที่ 38 : จากเรื่อง “สุดที่รัก (ของใครต่อใคร)”

To be blunt, I was getting nowhere with the girl back home. The trouble was that I am a smallish, weakish fellow, and in my town the **feminite** taste runs to athletic types. All the plums were falling to the baseball and hockey teams. All I could get was what nobody else wanted, including me. Since I was a warm-blooded man of eighteen summers, the situation was not tolerable. (P.84)

ผมบอกความจริงเลยให้ก็ได้ ผมประสบความพลาดหวังแบบไม่เอาไหนเลยในการจีบผู้หญิงที่บ้าน และปัญหาที่ยุ่งยากก็ได้แก่การที่ผมเป็นคนตัวเล็ก ผอมแห้งแรงน้อย ในเมืองที่ผู้หญิงชอบผู้ชายประเภทนักกีฬา ด้วยเหตุนี้เองบรรดาสาวงามชั้นหัวกะทิทั้งหลายในเมืองเกิดของผม จึงไปจับคู่กับนักกีฬาในทีมเบสบอลหรือฮอกกี้เสียหมด เหลือถึงผมแต่เฉพาะคนที่ไม่มีใครเลยซึ่งรวมถึงตัวผมเองจะแยแสด้วยได้ และเนื่องจากผมเป็นหนุ่มเลือดระอุที่ผ่านหน้าร้อนมาแล้วถึงสิบแปดหน สถานการณ์เช่นว่าจึงเป็นที่สุดแสนจะทนได้

(น.179)

ผู้เขียนใช้คำว่า “feminite” หมายถึง “ผู้หญิงทั่วไป” แต่ผู้แปลกลับใช้คำว่า “สาวงามชั้นหัวกะทิ” การใช้คำที่มีความหมายเกินจริงในประโยคนี้ไม่ได้เป็นการแสดงอารมณ์เสียดสีประชดประชันหรือเน้นสิ่งใดที่สอดคล้องเกี่ยวข้องกับต้นฉบับ อาจเพียงแต่ต้องการเพิ่มอรรถรสให้กับผู้อ่านเท่านั้น

ตัวอย่างที่ 39 : จากเรื่อง “หน้าเธอก็ดูคูนๆ”

“So you’re the one who hung up on me this afternoon.” He placed a **very firm** hand on my shoulder. “Come inside, please, young man,” he said. (P.127)

“นั่นก็เธอนี่เองที่เป็นคนวางหูโทรศัพท์ใส่ฉันเมื่อตอนบ่ายนี้” แกว้บหัวไหล่ผมด้วยมือที่ค่อนข้างทรงพลังเกินไปหน่อย “เข้ามาข้างในซีพ่อหนุ่ม” แกว้บออก (น.93)

เทศภักดิ์แปลคำ “very firm” โดยนำคำที่มีความหมายเกินกว่าความเป็นจริงมาอธิบายว่า “มือที่ค่อนข้างทรงพลังเกินไปหน่อย” จะเห็นได้ว่าการใช้คำลักษณะนี้ในประโยคนี้เป็นการสร้างความหมายที่

แฝงนัย ซึ่งสามารถแสดงการเสียดสีประชดประชันได้อย่างชัดเจนยิ่งกว่าการแปลตรงไปตรงมา

5.1.5 การใช้คำที่มีความหมายน้อยกว่าความเป็นจริง

วิธีหนึ่งที่น่าไปใช้ในการเขียนแนวอารมณ์ขันควบคู่กับการใช้ถ้อยคำเกินจริง คือ การใช้คำที่มีความหมายน้อยกว่าความเป็นจริง การใช้คำลักษณะนี้ไม่ใช่เพราะไม่สามารถหาคำพุดมาอธิบายได้ เพียงแต่ต้องการพูดให้น้อยกว่าที่มีอยู่จริง ซึ่งมักใช้เพื่อการขำเยาะล้อเล่น หรือเพื่อเสียดสีประชดประชัน และ เทศภักดิ์ นิยมเหตุนำคำน้อยกว่าความเป็นจริงมาถ่ายทอดลงในบทแปลเรื่อง “หลายรักของโคบี” เพื่อเหตุผลดังกล่าวนี้เช่นกันแต่เป็นส่วนน้อย เหตุผลที่นำมาใช้ส่วนใหญ่เพื่อให้ผู้อ่านที่เป็นคนไทยมีความต่างทางวัฒนธรรมเข้าใจง่ายขึ้น

ตัวอย่างที่ 40 : จากเรื่อง “ความยุ่งยากของนักโอยคุปต์ศาสตร์”

My father hit me in the eye with a fried egg.

I didn't cried out. I merely looked at him reproachfully with one eye while I swabbed the yolk out of the other. (P. 188)

ถึงตอนนี้เองที่พ่อปาหน้าผมด้วยไข่ดาว

ผมไม่ได้ส่งเสียงร้องออกมาสักแอะ หากเพียงมองดูพ่ออย่างน้อยใจด้วยตาข้างหนึ่ง ขณะที่เอามือปาดไข่แดงออกจากอีกข้างหนึ่ง (น. 223)

ในประโยคนี้เทศภักดิ์ใช้คำที่มีความหมายน้อยกว่าความเป็นจริงเพื่อต้องการปรับคำให้เข้ากับวัฒนธรรมไทยโดยใช้คำว่า “น้อยใจ” แทนที่จะเป็นคำว่า “ตำหนิ” (reproachfully) เนื่องจากลักษณะท่าทางมองอย่างตำหนิ เป็นท่าทางที่ไม่เหมาะสมสำหรับคนไทยโดยเฉพาะคนที่เป็นลูกจะทำกับพ่อ

ตัวอย่างที่ 41 : จากเรื่อง “ผู้ปรารถนาความปราศัย”

I had long been worried about Mr.Hambrick. Mr.Hambrick was one of those college English instructors who had taken a teaching job thirty years before they could have an income while they worked on their novels. Now they were still teaching English and they were still on the first chapters of their novels. They vented their frustration on their students. (P. 13)

ผมมีความรู้สึกไม่ไว้วางใจเกี่ยวกับมิสเตอร์แฮมบริกมานานแล้ว เพราะแกเป็นอาจารย์สอนภาษาอังกฤษจำพวกที่ยึดอาชีพนี้มาตั้งแต่เมื่อสามสิบปีที่แล้ว เพื่อว่าจะได้มีราย

ไต่ระหว่างที่ตนมุ่งหน้าแตงนวนิยายชายดี และครั้นมาถึงบัดนี้อาจารย์จำพวกนี้ก็ยังคงคิด
 แห่งก็อยู่แค่บทที่หนึ่ง อาจารย์พวกนี้ถึงได้หาทางผ่อนคลายความงุ่นง่านด้วยการเล่นเกม
 นักเขียน (น.155)

ผู้เขียนบรรยายถึงอารมณ์ความรู้สึกของมิสเตอร์แฮมบริกโดยใช้คำว่า “frustration” หมายถึง “ความ
 รู้สึกท้อแท้จากความพ่ายแพ้ผิดหวัง ในขณะที่ผู้แปลใช้คำว่า “ความงุ่นง่าน” ซึ่งเป็นลักษณะอาการ
 เพียง “หงุดหงิดกระวนกระวายใจ ไม่ได้ตั้งใจหวัง” การใช้คำที่มีความหมายน้อยกว่าความเป็นจริง
 นี้เหมาะสมกับตัวละครที่เป็นชายหนุ่มกำลังพูดอยู่นี้เพราะแสดงถึงความไม่พอใจแต่ไม่จริงจังกนัก

ตัวอย่างที่ 42 : จากเรื่อง “หน้าตาเธอก็ดูคู้ๆ”

“And when I got back in the car, there was more grief. The sudden stop had
 thrown the girl against the windshield head first, and her hat, a little straw number with
 birds, bees, flowers and a patch of real grass, was now a heap of rubble. She howled all
 the way home. (P.123)

“หลังจากที่ผมกลับเข้าไปในรถก็พบเรื่องไม่งามเพิ่มขึ้นอีก กล่าวคือ การหยุดชะงัก
 อย่างกระทันหันของรถเพราะเจอเครื่องกีดขวางที่ใหญ่กว่าได้ทำให้ผู้โดยสารของผมถูก
 เหวี่ยงเอาศีรษะไปกระแทกกระจกหน้ารถ ยังผลให้ผมวกฟางซึ่งทำเป็นรูปนกรูปดอกไม้ไว้
 อย่างสวยงามสิ้นความสวยงามไปถนัดใจ เธอถึงกับโอดครวญไปตลอดทาง (น.89)

ในต้นฉบับอธิบายถึงเหตุการณ์รถหยุดกระทันหันจนทำให้ผมวกฟางเสียหายหมดความสวยงาม
 และใช้คำกริยาที่เกินความเป็นจริงว่า “grief” แปลว่า “เรื่องโศกเศร้า ทุกข์ใจ” แต่เทศก๊กี้
 กลับใช้คำที่น้อยกว่าต้นฉบับเป็นคำว่า “เรื่องไม่งาม” ซึ่งสามารถแสดงความรู้สึกประชดประชัน
 ของชายหนุ่มเกี่ยวกับผมวกฟางของหญิงสาวได้อย่างชัดเจนเช่นกัน

ตัวอย่างที่ 43 : จากเรื่อง “ความรักไม่ต้องหลักตรรกวิทยา”

“Nuts,” I muttered. Doggedly I pressed on. “Next we’ll try hypothesis contrary to
 fact.” (P.57)

“ทุทโธ” ผมพึมพำก่อนจะมุ่นมันต่อไปอย่างไม่พิน “ต่อไปก็จะลองกันดูในข้อไฮ-
 ไปเทวิส คอนทรารี ทู แฟคต์” (น.27)

ในประโยคนี้คำว่า “nut” เป็นคำสบลที่ตัวละครฝ่ายชายเอ่ยคำนี้ขึ้นเนื่องจากหงุดหงิดที่หญิงสาวสวยแต่ไม่ฉลาดจนต้องสอนหลักสูตรกวีวิทยาที่ละเอียด ซึ่งควรใช้คำแทนว่า “บ้า โธ่เอ๊ย” ในขณะที่บทแปลภาษาไทยกลับเลือกใช้ชู้ชานที่ให้ความรู้สึกรุนแรงน้อยกว่าเป็นคำว่า “พุทโธ” แต่ก็เหมาะสมกับการต่อว่าหญิงสาวที่ยังไม่สนิทสนมกันมากพอ

ตัวอย่างที่ 44 : จากเรื่อง “ความรักไม่ต้องหลักสูตรกวีวิทยา”

I handed her a handkerchief and tried to keep from screaming while she wiped her eyes. (P.56)

ผมส่งผ้าเช็ดหน้าให้ พร้อมกับพยายามห้ามตัวเองไม่ให้ร้องว๊ากออกมา ขณะที่พอลลีสาละวณกับการซับน้ำตา (น.27)

ตัวอย่างนี้มาจากเรื่องสั้นเรื่องเดียวกันกับตัวอย่างที่ 43 เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับชายหนุ่มที่พยายามทำให้แฟนสาวสวยแต่โง่ให้ฉลาดทันคน ซึ่งในประโยคนี้แสดงให้เห็นถึงความอดทนของชายหนุ่มจนถึงกับต้องข่มอารมณ์ไม่ให้ร้องโวยวายโดยต้นฉบับใช้คำว่า “screaming” แต่เทศกาลก็ใช้คำให้ความน้อยกว่าความเป็นจริงว่า “ร้องว๊าก” ซึ่งเป็นคำที่กระชับ เข้าใจง่ายและเหมาะสมกับชายหนุ่มมากกว่าการใช้คำว่า “กรี๊ดร้อง” หรือ “ร้องโวยวาย”

ตัวอย่างที่ 45 : จากเรื่อง “เธอมากับเสียงดนตรี”

“He’s got accomplices. He’s a fiend. I knew he should have been locked up the minute I laid eyes on him. I’m calling the police.” (P.44)

“มันมีผู้สมรู้ร่วมคิด” มิสเตอร์แฮมเมอร์ยื่นยันคอเป็นเอ็น “เจ้านี่มันเป็นมารสังคมนั่นรู้ตั้งแต่จับตาคุณมันเป็นครั้งแรกแล้วว่า คนพรรคนี่เหมาะที่จะอยู่ในห้องขังมากกว่า และฉันก็จะเรียกดตำรวจเดี๋ยวนี้แหละ (น.73)

คำว่า “fiend” หมายถึง “ปีศาจ ซาตาน มาร” หรือ “บุคคลที่ชั่วช้าที่สุด” ผู้แปลเลือกสำนวนไทยว่า “มารสังคม” ซึ่งหมายถึง “คนเลวที่เป็นอันตรายต่อผู้อื่นและสังคม โดยเฉพาะกับผู้หญิง” จะเห็นได้ว่าความหมายน้อยกว่าต้นฉบับ แต่ทำให้ผู้อ่านที่เป็นคนไทยเข้าใจง่ายขึ้นและอ่านแล้วไม่รู้สึกรังเกียจ

5.1.6 การใช้คำผิดหน้าที่

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า การใช้คำผิดหน้าที่เป็นวิธีหนึ่งที่นำมาใช้ในการสร้างงานเขียนแนวขบขัน ซึ่งทำให้ความหมายผิดแปลกไปจากเดิมหรือสร้างความคลุมเครือสับสนจนเกิดความขบขัน สำหรับการใช้อำผิดหน้าที่ในบทแปลภาษาไทยนี้กลับพบว่า ส่วนใหญ่ความหมายยังคงสอดคล้องกับต้นฉบับ บางครั้งอาจสามารถเสริมอรรถรสให้กับเนื้อเรื่องหรือเน้นบุคลิกตัวละครได้ แต่บางครั้งเป็นเพียงการแสดงให้เห็นถึงการใช้อ้อยคำได้โดยไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงความถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ตามรูปแบบภาษาของกลุ่มวัยรุ่น และบางครั้งการใช้อำผิดหน้าที่อาจทำให้ความหมายคลุมเครือหรือผิดไปจากเดิม แต่ไม่เกิดความขบขันเพราะผู้อ่านสับสนไม่เข้าใจความหมาย

ตัวอย่างที่ 46 : จากเรื่อง “ผู้ว่าการรัฐ โดยสมมุติ”

It was all on the front pages the next morning, and I drove to Pearl's house
whistling all the way. (P.150)

รายละเอียดการเลือกตั้งของเราได้ขึ้นหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ทุกฉบับในวันรุ่ง
ขึ้น ผมเบิกบานถึงขนาดผิวปากไปตลอดทางที่ขับรถ ไปยังบ้านเพิร์ล (น.56)

ในต้นฉบับตัวละครแสดงกริยาผิวปากโดยใช้คำว่า “whistling” เทศกัณฑ์ถ่ายทอดคำนี้โดยการเพิ่มคำกลายเป็นคำว่า “เบิกบานถึงขนาดผิวปาก” ซึ่งควรเป็นคำว่า “รู้สึกเบิกบานถึงขนาดผิวปาก” หรือ “ผิวปากอย่างเบิกบาน” ซึ่งการใช้อำผิดหน้าที่นี้ความหมายยังคงสอดคล้องใกล้เคียงเหมือนเดิม แต่แสดงให้เห็นถึงการใช้อำผิดอย่างไม่เป็นทางการของหมู่วัยรุ่น

ตัวอย่างที่ 47 : จากเรื่อง “ความรักของสองนักเคมี”

“During your long absence,” said Mr. Obispo pleasantly, each member of the
class was given an unidentified solution. You are supposed to analyze your solution and
turn in a report on its content.”

How do you analyze a solution?” I asked in honest ignorance. (P. 110)

“ระหว่างที่เธอเห็นห่างไปจากห้องเรียนเสียนาน” มิสเตอร์โอบิสโปชี้แจงอย่าง
อารมณ์ดี “นักเรียนแต่ละคนจะได้รับแจกสารละลายกันคนละขวด งานที่เขาหวังจะให้เธอ
ทำก็คือ วิเคราะห์สารละลายของเธอและรายงานมาว่ามีส่วนประกอบอะไรบ้าง”

“เขาวิเคราะห์สารละลายกันยังไงไม่ทราบ” ผมถามด้วยความบัดซบ (น. 118)

สำหรับตัวอย่างนี้ความหมายที่สอดคล้องกับต้นฉบับ ควรเป็นคำว่า “ถามด้วยความโง่อย่างบัณฑิต” (honest ignorance) แต่เทศกาลก็ยืมคำเหลือเพียงคำว่า “บัณฑิต” ซึ่งทำให้คำวิเศษณ์คำนี้ทำหน้าที่เป็นคำนาม ผู้อ่านอาจรู้สึกสะอึกและคลุมเครือ แต่เป็นความสับสนคลุมเครือจากการไม่เข้าใจมากกว่าทำให้เกิดความขบขัน

ตัวอย่างที่ 48 : จากเรื่อง “ผู้ปรารถนาความปราณี”

“Without all this social life, you could never become a well-round-out personality. (P.12)

“ถ้าหากชีวิตนี้ขาดการสังคมคุณก็จะไม่มีวันได้มีบุคลิกโอ่อ่าน่านิยม” (น.154)

คำว่า “การ” ใช้นำหน้าคำกริยาเพื่อทำให้เป็นคำนามกลายเป็นคำนาม แต่เทศกาลก็นำคำนี้มานำหน้าคำนามกลายเป็นคำว่า “การสังคม” แทนที่จะเป็นคำว่า “การเข้าสังคม” จะเห็นได้ว่าถึงแม้คำนี้ฟังแล้วไม่คุ้นหูแต่ความหมายยังคงสอดคล้องเหมือนเดิม และยังคงเหมาะสมกับลักษณะการพูดจาของหญิงสาวที่พยายาม โน้มน้าวอย่างเกินจริง

ตัวอย่างที่ 49 : จากเรื่อง “ผู้ปรารถนาความปราณี”

“I wish,” I said honestly, “That I had never set eyes on you.”

“Don’t be vile, Dobic. Let’s figure something out.” (P. 23)

“ไม่ควรเลยที่ผมจะต้องกรรมถึงขั้นได้รู้จักคบหากับคุณ” ผมบ่นด้วยความจริงใจ

“อย่ามานั่งโทษบุญโทษกรรมอยู่เลยน่าโคบี้ เรามาหาทางแก้ไขกันเถอะ (น.168)

หากผู้แปลต้องการจะเพิ่มความหมายว่าตัวละครนี้มีกรรมน่าจะใช้คำว่า “ไม่ควรเลยที่ผมจะต้องมีกรรม” แต่กลับเทียบเคียงกับสำนวนที่ว่า “ต้องโทษ” เป็นคำว่า “ต้องกรรม” ซึ่งไม่ได้กลายเป็นสำนวนในภาษาไทยแต่กลับเป็นคำผิดหน้าตาที่ ซึ่งคำว่า “ต้อง” เป็นเพียงคำกริยาช่วยบอกลักษณะกริยาอื่นๆ ไม่ได้เป็นคำกริยาหลัก แต่อย่างไรก็ตาม การใช้คำผิดธรรมดานี้ประกอบกับคำอธิบายที่ว่า “ผมบ่นด้วยความจริงใจ” ก็สามารถเน้นอารมณ์ของตัวละครฝ่ายชายที่รู้สึกท้อแท้ สลดหดหู่ได้อย่างชัดเจน

ตัวอย่างที่ 50 : จากเรื่อง “หน้าเธอกี่คู่นๆ”

At this point I ran into the rear end of a bus. There followed a period of unpleasantness with the bus driver, during which I got a pithy lecture on a traffic regulations (P.123)

มาถึงจังหวะนี้ผมก็บังเอิญวิ่งรถโครมเข้าไปชนท้ายรถโดยสารเข้าพอดิบพอดี จากนั้นก็ติดตามด้วยระยะของการพุดจาไม่น่าฟังโดยคนขับรถโดยสาร อันเป็นระยะที่หูทั้งสองข้างของผมเต็มไปด้วยคำบอกเล่าเกี่ยวกับกฎของการจราจร (น. 88)

ในประโยคนี้เทศก๊กคือต้องการใช้ภาษาโดยวิธีประยุกต์พลิกแพลง แต่กลับกลายเป็นการใช้คำพุ่มเพื่อยาระหว่างคำว่า “วิ่ง” กับ “ชน” และใช้คำพิดหน้าทีโดยนำคำว่า “โครม” ซึ่งเป็นคำวิเศษณ์ไปทำหน้าที่เป็นคำกริยา ซึ่งที่จริงควรใช้เพียงว่า “ชนท้ายรถโดยสารดังโครม”

ตัวอย่างที่ 51 : จากเรื่อง “เรอมากับเสียงดนตรี”

“We are a riot, hey,” confessed Stella, prodding me with her outsized forefinger. “We wear funny hat. We black out teeth. We play washboards, gaspipes, pots and pans, all kind of funny stuff. We fracture the people.” (P. 41)

“วงดนตรีเราเคล็ดเปิดเปิงมาก” สเตลล่ายอมรับออกมาขณะที่จิ้มหน้าอกผมด้วยนิ้วที่ใหญ่ผิดปกติ “เราใส่หมวกทรงขอทาน ทาฟันดำแล้วก็ใช้พวกกระดานซกผ้า ท่อน้ำหม้อ กระทะ กระละมั่ง แล้วยังของกระจุกกระจิกอีกหลายอย่างเป็นเครื่องดนตรี ฉันทรับรองได้ว่าคนดูรายไหนที่รายนั้นจะต้องปวดใจ (น. 73-74)

จะเห็นได้ว่าจากตัวอย่างที่ผ่านมาการใช้คำพิดหน้าทีไม่ได้เน้นความหมาย หรืออารมณ์ความรู้สึกได้ชัดเจนมากนัก แต่สำหรับตัวอย่างนี้สามารถเพิ่มอรรถรสรวมทั้งความขบขันได้อย่างเด่นชัด ทั้งจากการใช้คำและจากเนื้อความที่บอกเล่าถึงลักษณะวงดนตรีที่มีความแปลก โดดเด่นไม่เหมือนใคร กล่าวคือ จากคำว่า “เคล็ดเปิดเปิง” (riot) ซึ่งเป็นคำวิเศษณ์ที่ใช้คู่กับอาการวิ่งเป็นคำว่า “วิ่งหนีเคล็ดเปิดเปิง” เทศก๊กก็นำคำนี้มาใช้ที่แทนคำกริยาจนกลายเป็นคำว่า “วงดนตรีเคล็ดเปิดเปิง”

5.2 การเล่นคำ

อีสต์แมน (Eastman 1936) แนช (Nash 1985) จลวย สุรสิทธิ์ (2523) และ ชลดา เรืองรักษ์ลิขิต (2528) ต่างเสนอว่ารูปแบบหนึ่งของการใช้ภาษาสื่ออารมณ์ขัน คือ การเล่นคำ เพราะว่าคำแต่ละคำไม่ได้มีเพียงความหมายเดียว หากมีความสามารถรู้จักพลิกแพลงความหมายให้เปลี่ยนแปลงไปตามความต้องการก็จะได้คำรูปแบบใหม่ การเล่นคำที่พบเห็นบ่อยๆ ได้แก่ การเล่นคำให้มีสัมผัสคล้องจอง ทั้งคำพ้องรูป พ้องเสียง การใช้คำซ้ำ ฯลฯ เช่นเดียวกันกับ เทศภักดี นิยมเหตุ ที่นำวิธีการเล่นคำมาใช้ในบทแปลเรื่องสั้นนี้ โดยพิจารณา แบ่งออกเป็น

5.2.1 การเล่นคำโดยการซ้ำคำ

5.2.2 การเล่นคำที่มีความหมายสัมพันธ์กัน

5.2.3 การเล่นคำโดยการแยกคำ

5.2.1 การเล่นคำโดยการซ้ำคำ

เทศภักดีเล่นคำโดยการซ้ำคำ โดยซ้ำคำตรงตามต้นฉบับและซ้ำคำทั้งที่ต้นฉบับไม่มี ผู้แปลใช้วิธีนี้เพื่อสร้างให้ประโยคมีสีสันมากขึ้น หรือเพื่อนำอารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร หรือเพื่อเล่นความหมาย

ตัวอย่างที่ 52 : จากเรื่อง “ความรักของสองนักเคมี”

Certainly It was not my natural inclination. My natural inclination is not toward chemistry; It is, however, toward women. (P. 98)

แน่เสียยิ่งกว่าแน่ที่ว่า ผมไม่ได้เรียนเคมีเพราะนึกพิศواسวิชานี้ อย่งไรก็ตามผมยอมรับว่าผมมีความพิศวาสในตัวผู้หญิงเป็นสำคัญ (น. 103)

คำว่า “พิศวาส” เป็นคำศัพท์ที่ใช้กับคนไม่ใช้กับสิ่งของ แต่เมื่อนำมาใช้กับคำในตัวอย่างเป็นคำว่า “พิศวาสวิชา” และ “พิศวาสในตัวผู้หญิง” เมื่ออ่านแล้วไม่รู้สึกรัดใจ แต่สนุกกับการใช้ภาษาของผู้แปลที่รู้จักคัดแปลง และพลิกแพลงได้เป็นอย่างดี

ตัวอย่างที่ 53 : จากเรื่อง “ผู้ว่าการรัฐโดยสมมุติ”

Pearl beamed. McBride beamed. I beamed. We beamed on three. (P. 135)

เฟิร์ลยัมเบิกบาน แม็กไบรด์ยัมเบิกบาน ผกกียัมเบิกบาน เราสามคนต่างพากันยัม
เบิกบาน (น. 37)

สถานการณ์ในขณะนี้ ตัวละครในเรื่องคือ เฟิร์ลรู้สึกลึกลับใจที่แฟนหนุ่มคุยกับลุงของเธออย่างถูกคอกทั้ง
ที่ลุงของเธอเป็นคนดุเข้มงวดมาก ส่วนชายหนุ่มรู้สึกดีใจที่เอาชนะใจคุณลุงได้ ในขณะที่ลุงชอบอก
ชอบใจที่มีคนมาประจบยกยอ ซึ่งทั้งสามแสดงความพอใจด้วยอาการ “ยัมเบิกบาน” ผู้เขียนใช้คำว่า
“beamed” ซ้ำกันถึงสามครั้ง และเทศกัคดีเลือกแปลโดยใช้คำซ้ำคำเดิมซึ่งสามารถรักษาความหมาย
และบรรยากาศได้เท่าเทียมกับต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 54 : จากเรื่อง “ผู้ว่าการรัฐ โดยสมมติ”

“Not that I miss it,” he continued. “I live a very simple life—plain, wholesome
food, a good book in the evening, fishing in the summer in our glorious lakes, hunting in
the fall in our glorious woods...”

“What do you hunt?” I asked.

“Glorious deer,” replied McBride.

“That must be fun,” I said. “All I’ve ever shot are glorious pheasants.

“Ah,” he said passionately, “this state abounds with glorious game.”

“It’s got people too,” I said.

“Glorious people,” he said.

“Who deserve a glorious governor,” I said.

“Dobie,” he said.

“Mr. McBride,” I said.

“Dinner” Pearl said.

We sat down to a plain wholesome meal of vichyssois, lobster Newburgh,
artichoke hearts, sirloin Chateaubratnd, button mushrooms, and peach melba. (P. 137)

“ไม่ใช่ว่าฉันจะรู้สึกอยากอะไรนะ” แกพูดแก้ตัว “ฉันใช้ชีวิตอย่างง่ายๆ กินอาหาร
ธรรมดา ตกเย็นก็อ่านหนังสือดีๆ พอถึงหน้าร้อนก็ไปนั่งตกปลาที่ทะเลสาปอันประเสริฐ
ของเรา ล้วงเข้าฤดูใบไม้ร่วงก็ออกล่าสัตว์ในป่าอันประเสริฐ...”

“ท่านล่าสัตว์อะไรครับ” ผมถาม

“กวางอันประเสริฐ” แม็กไบรด์ตอบ

“คงจะสนุกมาก” ผมออกความเห็น “ผมเองไม่ค่อยได้ทำอะไรเลย นอกจากไปป่า
อันประเสริฐ”

“จริงๆ นา โคบี้” แม็กไบรด์พูดด้วยความซาบซึ้ง “อันรัฐของเรานี้ล้วนเต็มไปด้วย
เกมกีฬาอันประเสริฐ”

“นอกจากนั้นก็ยังมีประชาชนอีกด้วย” ผมบอก

“ประชาชนอันประเสริฐ” แม็กไบรด์ให้ความเห็น

“ผู้สมควรจะได้มีผู้ว่าการอันประเสริฐ” ผมต่อเข้าไป

“โอ้ โคบี้” มิสเตอร์แม็กไบรด์บอก “โอ้ มิสเตอร์...” ผมบอก

“อาหารเย็นเรียบร้อยแล้วค่ะ” เฟอร์ลบอก

เรานั่งรับประทานอาหารธรรมดาๆ ซึ่งประกอบด้วยซูปครีมมันฝรั่งโรยหน้าด้วย
ผงกระเทียม กุ้งทะเลนิวยอร์ก สลัดขอกผัก เนื้อสันในอบหึ่งหอม และลูกพีชแช่เย็นกับ
ไอศกรีม”

(น. 38)

ผู้เขียนเล่นคำโดยการซ้ำคำ 2 คำที่มีความหมายตรงกันข้าม ได้แก่ คำว่า “plain” และคำว่า
“glorious” ซึ่งเทคนิคนี้ใช้การแปลตรงตัวเป็นคำว่า “ธรรมดา” และ “ประเสริฐ” จะเห็นได้ว่าผู้
แปลไม่ใช้วิธีการปรับคำทั้งที่บางประโยคฟังแล้วเป็นสำนวนต่างประเทศ แต่ผู้อ่านก็สามารถรับรู้
เรื่องราวและอารมณ์สท่าเทียบกับต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 55 : จากเรื่อง “ความยุ่งยากของนักโอยคุปต์ศาสตร์”

“No really. You’re generous and kind and helpful, and you’ve got a lot of **spunk**
too. I mean it takes a lot of **spunk** to be a dancer when your mother wants you to go to
Bryn Mawr.”

“I think it takes even more **spunk** to be an Egyptologist when your father wants
you to work in a grocery store.”

“No Question about it; we’ve both got plenty of **spunk**.”

She drove along **spunkily**, and, I sat and thought some **spunky** thoughts.

“I sure hope,” I said, mustering up all my **spunk**, “that we see each other again.”

“Such things are possible,” she replied.

I detected no encouragement in this answer. My **spunk** ebbed away. “If you’ve
ever dancing in Egypt,” I said lamely, “be sure to look me up.”

“Couldn’t we” she asked with a maidenly blush, “make it sooner?”

My spunk came running back. “How about tonight?” said I.

“Solid,” said she.

(P. 223)

“จริงๆ คุณมีใจเมตตา เอื้อเพื่อเพื่อแม่ แล้วนอกจากนั้นคุณยังเป็นคนเด็ดอีกด้วย คือผมหมายความว่า คนเราหากไม่เด็ดจริงละก็ คงยึดอาชีพเดินรำทั้งที่แม่ต้องการให้ไปเรียนที่บรินมอร์ไม่ได้หรอก”

“คุณเองก็เด็ดหยอกอยู่เมื่อไหร่ล่ะที่จะเป็นนักโศกฤษศาสตร์ ขณะที่พ่อต้องการให้ดูร้านเครื่องชำ”

“ตกลงก็เป็นอันว่าเราเด็ดด้วยกันทั้งสองคน” ผมสรุป

เรานั่งรถต่อไปอย่างเงียบๆ จนถึงมหาวิทยาลัย

“ผมหวังจริง” ผมพูดขึ้นหลังจากพยายามรวบรวมความเด็ดทั้งปวงที่มีอยู่ “ว่าเราจะได้พบกันอีก”

“ของแบบนี้มันก็อาจเกิดขึ้นได้”

“เมื่อไม่มีวีแววของการทอดสะพาน ความเด็ดของผมก็ค่อยๆ ละลายหายไป “ถ้าเมื่อไหร่คุณบังเอิญไปเดินรำแถวอียิปต์ละก็” ผมบอกอย่างเจียมตน “อย่าลืมแวะไปทักทายกันบ้างก็แล้วกัน”

“เราพบกันก่อนหน้านั้นหน่อย ไม่ดีกว่าหรือคะ” เธอพูดด้วยใบหน้าสีแดงระเรื่อด้วยความขวยเขิน ความเด็ดทั้งปวงของผมก่อตัวขึ้นเป็นกลุ่มเป็นก้อนโดยฉับพลัน “ถ้าจิ้งจอกนี่เป็นไง” ผมออกความคิด

“ตกลง” เธอบอก

(น. 263)

ในประโยคนี้ต้นฉบับใช้คำว่า “spunk” ซึ่งเป็นคำสแลงแปลว่า “เด็ด ใจเด็ด กล้า ใจกล้า” ผู้เขียนนำคำนี้มาใช้ซ้ำประโยคต่างๆ โดยเปลี่ยนหน้าที่เป็นคำนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ หรือคำขยายกริยา เทศกัคดีใช้เพียงคำว่า “เด็ด” แปลลงในทุกประโยคซึ่งผู้อ่านอ่านแล้วสะดุดหูบ้าง แต่เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วเหมาะสมกับระดับภาษาของตัวละครที่เป็นวัยรุ่น และแสดงถึงความสามารถของผู้แปลในการใช้คำคำเดียวแต่มีลีลาท่วงทำนองที่แตกต่างกันไป

ตัวอย่างที่ 56 : จากเรื่อง “สนามบินในหนอง”

“Now how about some news.”

“Well,” said Mr. O’Toole, “we just got a new motor for our snow plow.”

“That’s real nice,” I said, “but don’t you have something a little more sensational?”

Mr. O’Toole chuckled. I’m afraid not, son. Nothing much ever happens in this office.”

“Yes,” I said sadly.

“I just try to do my job with quiet efficiency and selfless devotion to the needs of the people.”

We shook hands silently.

(P. 155-156)

“คราวนี้เราหันมาพูดถึงเรื่องที่ผมจะเป็นข่าวบ้างซีครับ”

“จันก็ได้” มิสเตอร์โอทูลบอก “ที่แผนกเรานี้เพิ่งได้รับอนุมัติให้เปลี่ยนเครื่องรถกวาดหิมะได้คันหนึ่ง”

“ผมยินดีด้วยมาก” ผมบอก “ว่าแต่ไม่มีข่าวอื่นที่ครีก โครมกว่านี้บ้างเลยเชียหรือครับ”

มิสเตอร์โอทูลหัวเราะหึๆ “เห็นท่าจะไม่มีหรอก พ่อหนุ่ม ไม่ค่อยเคยมีอะไรครีก โครมเกิดขึ้นในแผนกนี้เลย”

“นั่นนะซี” ผมพูดเศร้าๆ

“ฉันอยู่ในตำแหน่งนี้ก็เพียงเพื่อพยายามที่จะทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ทว่าเรียบๆ ไม่อ้อฉล และอุทิศตนให้แก่ความสุขของประชาชน โดยไม่คิดถึงตัวเอง”

เราเขย่ามือกันอย่างเงียบๆ ไม่อ้อฉล

(น. 134-135)

เทศกัณฑ์เล่นคำว่า “ครีก โครม” กับคำว่า “ไม่อ้อฉล” ซึ่งสังเกตได้ว่าการเลือกใช้คำภาษาไทยแทนคำในต้นฉบับนั้นไม่ได้เลือกคำแปลตรงตัวโดยใช้การอธิบาย แต่กลับเลือกใช้คำไทยมาเทียบเคียงเป็นว่า “ครีก โครม” แทน “a little more sensational” และ “nothing much” และคำว่า “ไม่อ้อฉล” แทน “quiet” และ “silent” แต่การที่ผู้แปลเลือกใช้คำสะกดหูและพูดซ้ำอย่างนี้ นอกจากจะแสดงให้เห็นถึงความสามารถของผู้แปลที่ใช้คำๆ เดียวกันแต่สามารถพลิกแพลงใช้ในบริบทต่างกันแล้ว ยังสามารถเน้นย้ำเรื่องราวว่าการทำงานของแผนกนี้เงียบและเรียบอย่างมาก

ตัวอย่างที่ 57 : จากเรื่อง “ผู้ว่าการรัฐ โดยสมมุติ”

I prodded him playfully in the ribs. “Now don’t pretend,” I said with a smile, “that you haven’t heard about.”

He **chucked**, causing the dinner plates in the next room to **rattle**. (P. 136)

ผมสัพพอกด้วยการเอานิ้วกระทุ้งชายโครงแก พลังพุดยืมๆ ว่า “อย่าไก่อเสียให้ยาก
เลยครับว่าท่านไม่เคยได้อินเขาพวกกัน”

แม็กไบรด์หัวเราะพุงกระเพื่อมอย่างชอบอกชอบใจ ซึ่งยังผลให้จานในห้องถัดไป
พลอยกระเพื่อมไปด้วย (น. 37)

เช่นเดียวกับตัวอย่างก่อนหน้านี้ เทศกศักดิ์สามารถใช้คำๆ เดียวกันมาใช้ในประโยคที่บริบทต่างกัน
ในประโยคแรกผู้แปลเพิ่มหลังคำหัวเราะว่า “พุงกระเพื่อม” ซึ่งคล้องจองกับประโยคที่สองว่า
“จานกระเพื่อม” ทั้งที่คำที่ถูกต้องการเป็น “จานสั้น” แต่การใช้คำซ้ำเช่นนี้ความหมายก็ไม่ได้ผิด
หรือเปลี่ยนไป แต่กลับเพิ่มความแปลกใหม่ และประโยคดูมีลีล่าน่าสนใจมากขึ้น

ตัวอย่างที่ 58 : จากเรื่อง “ความรักของสองนักเคมี”

“On, Dobie, what’ll we do? wailed Helen.

“The important thing is to keep our **heads**, “ I said, although I didn’t know what
I would do with **mine** even it I kept it. It contained not one iota of information about
chemical analysis. (P. 111-112)

“โฮ โดบี้เราจะทำไงกันคีนี่” เฮเลนครวญ

“สิ่งที่สำคัญที่สุดคือเราต้องไม่ยอมเสียหัว” ผมบอกทั้งๆ ที่ไม่รู้เหมือนกันว่าจะเก็บ
หัวของตัวไว้ทำประโยชน์อะไรได้ เนื่องจากในนั้นไม่ได้มีความรู้แม้แต่กระพิกเดียวเกี่ยวกับ
การวิเคราะห์สารละลาย (น. 119)

เทศกศักดิ์เล่นความหมายโดยการซ้ำคำว่า “หัว” ทั้งที่ต้นฉบับใช้คำต่างกันเป็นคำว่า “head” กับ
“mine” คำแรกมีความหมายว่า “ศีรษะ” คำหลังหมายถึง “สมอง” การใช้คำซ้ำของผู้แปลใน
ประโยคนี้ไม่ได้ทำให้ความหมายผิดไปจากต้นฉบับ และยังทำให้ผู้อ่านได้สนุกกับการเล่นภาษา
และชวนให้ขบคิดอีกด้วย

ตัวอย่างที่ 59 : จากเรื่อง “ผู้ว่าการรัฐ โดยสมมติ

“You got **rocles** in your head,” she said.

“I got a **convertible** too.”

“A **convertible** head?”

“No, a convertible coupe. Let’s go.

(P. 133)

“หัวคุณ ไม่มีอะไรอยู่ข้างใน”

“ผมมีประทุน”

“ในหัวคุณนั่นหรือ”

“เปล่า ไม่ใช่ยังงั้น ผมหมายถึงรถเปิดประทุนของผม เราไปนั่งรถกินลมเล่น

กันเถอะ

(น. 34)

คำว่า “convertible” มี 2 ความหมาย คือ “รถประทุน” และ “การสับเปลี่ยน พลิกแพลง” ผู้เขียนเล่นคำและเล่นความหมายโดยการซ้ำคำนี้ และผู้แปลก็สามารถถ่ายทอดโดยสามารถรักษาความหมายและอรรถรสได้เป็นอย่างดีแต่อาจมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการใช้คำซ้ำไม่ตรงกับต้นฉบับบ้าง กล่าวคือ ผู้แปลแปลคำนี้ในประโยคแรกและประโยคที่สามเป็น “ผมมีประทุน” (รถประทุน) โดยให้ความหมายและซ้ำคำตรงตามต้นฉบับ ในขณะที่ประโยคที่สองต้นฉบับใช้คำว่า “A convertible head?” ผู้แปลกลับแปลเพียงใช้คำว่า “ในหัวคุณนั่นหรือ” แต่ก็สามารถทำให้ผู้อ่านนึกไปถึงคำว่า “หัวมีประทุน” ซึ่งเป็นคำที่แสดงถึงคนที่ฉลาดได้

5.2.2 การเล่นคำโดยที่มีความหมายสัมพันธ์กัน

การเล่นคำประเภทนี้ เป็นการเลือกคำศัพท์หรือสร้างคำศัพท์ใหม่โดยให้ความหมายความหมายสัมพันธ์กัน ทำให้รูปแบบประโยคมีความแปลกใหม่และมีสีสันที่แตกต่างไป แต่ความหมายยังคงสอดคล้องกับต้นฉบับเช่นเดิม และบางครั้งสามารถเสริมเนื้อความและอารมณ์ความรู้สึกได้มากขึ้น

ตัวอย่างที่ 60 : จากเรื่อง “ความรักไม่ต้องหลัดดรกรวิทยา”

I perceived that his trouble was not physical, but mental. “Why do you want a raccoon coat?”

(P. 49)

ผมหลับตาเล็งเห็นได้ในทันทีว่า ปัญหายุ่งยากของเปตี้ไม่ใช่กายปัญหาเสียแล้ว แต่สงสัยจะเป็นจิตปัญหาเสียมากกว่า “ทำไมแกถึงนี่ก็อยากจะได้เสื้อขนแร้กนขึ้นมามีได้นะ”

ผมถาม

(น. 16)

เทศกัก็ไม่ได้เลือกใช้คำปกติทั่วไปว่า “ปัญหาทางกายภาพ” แทนคำในต้นฉบับว่า “physical” และไม่นำคำว่า “ปัญหาทางด้านจิตใจ” แทนที่คำว่า “mental” แต่การที่ผู้แปลสร้างคำแปลกใหม่โดยมี

ความหมายสัมพันธ์กันนี้ ทำให้ประโยคนี้มีสีสันมากและความหมายไม่แตกต่างไปจากเดิม อีกทั้งยังแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกประชดประชันของตัวละคร ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ตัวอย่างที่ 61 : จากเรื่อง “ความยุ่งยากของนักไวยากรณ์ศาสตร์”

Even if I escaped a jail sentence for stealing the loving cup - and that seemed hardly likely - I could not escape my father's punishment. I knew what that would be: life imprisonment in his grocery store. (P. 208)

ถึงหากว่าผมอาจจะเลี่ยงโทษจำคุกในข้อหาขโมยถ้วยไปได้ ซึ่งนั่นก็รู้สึกว่าจะเป็นไปได้ยาก ผมก็คงไม่มีทางเลี่ยงการลงโทษของพ่อ ซึ่งผมรู้ว่ามันจะได้แก่โทษจำขังตลอดชีวิตในร้านขายเครื่องชำ (น. 247)

คำต้นฉบับภาษาอังกฤษ จากคำว่า “a jail sentence, punishment, imprisonment” เป็นคำที่มีความหมายที่เกี่ยวข้องกับการถูกทำโทษ และในภาษาไทยก็มีคำเฉพาะเพื่อแทนคำเหล่านี้ แต่เทศกัคคี มีความสามารถในการพลิกแพลงในด้านภาษา นำเอาคำว่า “โทษ” มาใช้ร่วมกับคำต่างๆ ได้อย่างแนบเนียน จนได้คำว่า “โทษจำคุก ลงโทษ โทษจำขัง” ซึ่งทำให้ประโยคนี้มีสีสันและเพิ่มความสละสลวยได้มากขึ้น

ตัวอย่างที่ 62 : จากเรื่อง “ความยุ่งยากของนักไวยากรณ์ศาสตร์”

My panic mounted with each passing block. It was no small panic, you must understand. It was the large economy-size panic, complete with head noises, icy perspiration, dry mouth, burning eyeballs, knotted stomach, obsessive clutching spasms in the extremities, and pinwheels around the ears. (P.208)

และเมื่อระยะทางใกล้สถานีตำรวจเข้าไป ความหวั่นหวาดของผมนักยิ่งเพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ มันไม่ใช่ความหวั่นหวาดขนาดจิ๋วหรือขนาดกลาง หากแต่เป็นขนาดยักษ์ที่เพียบพร้อมด้วยเสียงอื้ออึงในสมอง เหงื่อท่วมท้นทั้งที่หนาวจนตัวสั่น ปากแห้ง ตัวสวบ ปวดท้อง หูอื้อ ผมรู้สึกเหมือนกับว่าสติสัมปชัญญะกำลังจะผละจากตัวออกไป (น. 247)

ผู้เขียนเปรียบเทียบความหวาดกลัวให้มีลักษณะเป็นสิ่งที่มีความเล็กและขนาดใหญ่ โดยใช้คำว่า “small panic” และ “large economy-size panic” และผู้แปลเลือกใช้คำที่เป็นภาษาพูดและเพิ่มคำที่มี

ความหมายในกลุ่มเดียวกัน โดยวางเรียงกันตามลำดับเป็นคำว่า “ขนาดจิ๋ว” “ขนาดกลาง” และ “ขนาดยักษ์” ซึ่งสามารถแสดงถึงอารมณ์ความรู้สึกที่หวาดกลัวของตัวละครได้อย่างชัดเจน

ตัวอย่างที่ 65 : จากเรื่อง “จากส่วนลึกของโถน้ำตาล”

If you could but see her, you would not need to ask. One look at her **expensive** hair, her **costly** eyes, her **exorbitant** skin, her **overpriced** torso, **bankrupting** legs, and you would understand. You would cry, even as I, “Hang the expense! I got to have this dame!” (P. 63)

แต่ถ้าคุณได้เพียงเห็นเธอ คุณก็ไม่มี ความจำเป็นที่จะต้องถามให้เสียเวลา เพียงคุณได้เห็นเส้นผมอันมีค่ามหาศาลของเธอ ดวงตามากมูลค่าของเธอ ผิวอันแพงลิบลิ่วของเธอ ทรวดทรงที่สามารถโก่งราคาได้ของเธอ ท่อนขาที่สามารถทำให้ผู้คนล้มละลายของเธอแล้ว คุณจะเข้าใจ คุณคงจะร้องออกมาเหมือนอย่างที่ผมได้ร้องออกมาแล้วว่า “ฉิบหายเท่าไรไม่ว่าขอให้ได้ผู้หญิงคนนีมาแล้วกัน” (น. 198)

เช่นเดียวกับตัวอย่างที่ 64 ในประโยคนี้ผู้เขียนบรรยายความงามของหญิงสาวกับมูลค่าของเงินที่มีค่ามากมาย โดยใช้คำที่มีความหมายในกลุ่มเดียวกันเป็นคำว่า “expensive, costly, exorbitant, overpriced, bankrupting” และผู้แปลถ่ายทอดโดยเลือกใช้คำตรงตามรูปแบบเดียวกับต้นฉบับเป็นคำว่า “มีค่ามหาศาล มากมูลค่า แพงลิบลิ่ว โก่งราคา ล้มละลาย”

ตัวอย่างที่ 66 : จากเรื่อง “ความรักไม่ต้องหลัดตรกรวิทยา”

It was like digging a tunnel. At first everything was work, sweat, and darkness. I had no idea when I would reach the light, or even if I would. But I persisted. I **pounded** and **clawed** and **scraped**, and finally I was rewarded. (P. 58)

งานของผมไม่ผิดอะไรกับการขุดอุโมงค์ ในตอนแรกทุกอย่างเต็มไปด้วยการออกแรง ความเหน็ดเหนื่อย และความรู้สึกมืดแปดด้าน ไม่รู้เลยว่าอีกเมื่อไหร่จะเจอแสงสว่าง ไม่รู้ด้วยซ้ำว่าจะมีวันได้เจอแสงสว่างนั้นหรือเปล่า แต่ผมก็ไม่ละความพยายาม ผม **ขุด** **เขี่ย** และ **คลาน**ต่อไป จนกระทั่งในที่สุดผมก็ได้รับรางวัลตอบแทน (น. 29)

จะเห็นได้ว่าเทศกาลดีปรับเปลี่ยนความหมายคำจากต้นฉบับ จากคำว่า “pounded” (ทุบ เคาะ ตอก) “clawed” (ปีนป่าย คลาน) และ “scraped” (คว้าน ขูด) แล้วนำมาเรียบเรียงใหม่เป็น “ขุด เขี่ย

กลาน” ซึ่งอาจไม่ถูกต้องตรงตามต้นฉบับเลขที่เคียว แต่ความหมายยังคงสอดคล้องกับความหมายเดิมได้ และยังสามารถเล่นคำโดยการพ้องเสียง เพิ่มอรรถรสและความสนุกสนานเพลิดเพลินในการอ่านมากขึ้นด้วย .

ตัวอย่างที่ 63 : จากเรื่อง “จากส่วนลึกของ โถน้ำตาล”

My pretty girl was like a melody, but she wouldn't play for a nickle. In fact, I believe she was only dimly that nickles were being minted. (P. 62)

ขอดีสมัชชของพมลีลาไม่ผิดกับเสียงคนตรี เสียแต่ว่าเธอไม่ยอมบรรเลงด้วยเงินเพียงแค่เศษสตางค์ อันที่จริงผมเชื่อด้วยซ้ำว่าเธอคงไม่รู้หรือกว่ารัฐบาลได้ผลิตเศษเงินออกมาใช้ด้วยเหมือนกัน (น. 197)

ผู้เขียนเล่นคำว่า “melody” ที่แปลว่า “เสียงคนตรี” ให้สัมพันธ์กับคำว่า “play” ที่แปลว่า “เล่นคนตรี” ผู้แปลเลือกใช้คำที่เหมาะสมและสละสลวยยิ่งกว่าเป็นคำว่า “บรรเลง”

ตัวอย่างที่ 64 : จากเรื่อง “จากส่วนลึกของ โถน้ำตาล”

Fannie and I wedged our way into the circle. I assumed a listening attitude. I intended to stay in this position for a half hour or so, just to make things look right, and then I would head for the sugar bowl. It stood, as advertised, on the mantel. Peeking over the top of it was the lovely green of U.S. currency. I had a sudden impulse to leap up and lunge at the bowl, but I held myself sternly in check. This operation had to be conducted slowly and with finesse; a premature move could louse up everything. (P.70)

แฟนนี่กับผมแทรกเข้าไปนั่งร่วมวง และต่อจากนั้นผมก็ตั้งท่าว่าสนใจฟังเต็มที่ ผมตั้งใจว่าจะอยู่ในท่านี้นั่งครึ่งชั่วโมงเพื่อกันไม่ให้มีพิรุณ แล้วจึงจะมุ่งหน้าเข้าโคมติโถน้ำตาล มันตั้งเด่นอยู่บนหิ้งเหนือเตาผิง จริงดังคำโฆษณาของแฟนนี่และที่เห็นแหลมๆ ขึ้นมาเหนือขอบโถน้ำตาลก็ได้แก่สีเขียวอันยั่วชวนของธนบัตรที่ใช้ชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย ผมนึกอยากจะลุกพรวดพราดและถลาเข้าไปหาโถน้ำตาลในทันทีทันใดนั้นแล้ว แต่สามารถสะกดกลืนตัวเองไว้ได้ทันท่วงที ผมเตือนสติตัวเองว่าปฏิบัติการณ์ขึ้นนี่จำเป็นจะต้องค่อยเป็นค่อยไปด้วยความระมัดระวัง เพราะการเดินแต่้มถ้ำพลาดไปนิดเดียวก็อาจทำให้แผนทุกอย่างล้มเหลวหมด (น.208)

ผู้เขียนสร้างเหตุการณ์การชวงชิงเงินในโลเสมือนการต่อสู้ทางทหาร และใช้คำที่มีความหมายสัมพันธ์กับการต่อสู้ดังกล่าวนี้มาเล่นคำ เป็นคำว่า “head” กับคำว่า “operation” และผู้แปลถ่ายทอดโดยเลือกคำให้สอดคล้องกับต้นฉบับเป็นคำว่า “โจมตี” และ “ปฏิบัติการ”

5.2.3 การเล่นคำโดยการแยกคำ

เทศก๊กก็แปลโดยใช้คำศัพท์เดิม และพลิกแพลงนำคำศัพท์นั้นมาแยกกลายเป็นอีกคำหนึ่งซึ่งมีความหมายแตกต่างออกไป หรือสอดคล้องสัมพันธ์กัน ทำให้ประโยคมีสีสันและผู้อ่านได้รับอรรถรสมากขึ้น

ตัวอย่างที่ 67 : จากเรื่อง “สุดที่รัก(ของใครต่อใคร)”

“I want you to have dinner with me tonight.”

“Of course, poor boy. Of course.”

I beamed.

“I’m going to dinner with a few boys. You come along.”

I un-beamed. “A few boys?”

(P. 85)

“ผมอยากให้คุณรับประทานอาหารค่ำกับผมในวันนี้”

อ้อ เท่านั้นเองนะหรือ ได้ซีคะ ได้แน่นอน”

ผมยิ้มกริ่ม

“ฉันมีนัดทานอาหารค่ำกับเพื่อนผู้ชายสองคน คุณไปทานอาหารด้วยกันเลยก็แล้วกัน”

ยิ้มที่กริ่มอยู่เมื่อตะกี้เลื่อนไปจากหน้าของผม “เพื่อนผู้ชายอีกสองคนยังงั้นหรือ”

ผมถาม

(น. 181)

จากตัวอย่างนี้ ผู้เขียนเล่นคำโดยแยกคำว่า “beam” กับคำว่า “un-beamed” และผู้แปลถ่ายทอดตรงตามต้นฉบับเป็นคำว่า “ยิ้มกริ่ม” กับคำว่า “ยิ้มที่กริ่มเลื่อนหายไป”

ตัวอย่างที่ 68 : จากเรื่อง “สนามบินในหนอง”

Our romance budded. When I started to do her homework, it bloomed. (P.153)

ความรักของเราเริ่มผลิดอกขึ้นตั้งแต่ตอนนั้นแล้ว และก็เริ่มออกผลในทันที หลัง

จากที่ผมเริ่มต้นทำการบ้านให้เธอ

(น.131)

จะเห็นได้ว่าในตัวอย่างผู้เขียนใช้คำที่มีความหมายสัมพันธ์กันในทางตรงกันข้ามเป็นคำว่า “budded” (แรกแย้ม) กับคำว่า “bloomed” (เบ่งบาน) ในขณะที่ผู้แปลนำสำนวนมาแยกเป็นสองคำ และนำมาใช้แปลแทนเป็นคำว่า “ผลิดอก” และ “ออกผล” ซึ่งความหมายอาจแตกต่างกับต้นฉบับ อยู่บ้างแต่ยังมีบางส่วนที่สัมพันธ์กัน และผู้อ่านอ่านแล้วรู้สึกถิ่นไหลไม่เป็นที่สำนวนต่างประเทศ

5.3 การใช้สำนวนโวหาร

ในการประพันธ์งานประเภทบันเทิงคดีทั้งร้อยกรองและร้อยแก้ว มีการใช้คำเปรียบเทียบบน เพื่อสื่อให้ผู้อ่านเข้าใจและสามารถจินตนาการเห็นภาพตามความคิดของผู้เขียนได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ซึ่งส่งผลต่อเนื้อเรื่องให้ผู้อ่านรับอารมณ์ความสะเทือนใจและอรรถรสได้ตรงจุดประสงค์ของผู้เขียน สำหรับการ ใช้ภาษาในบทแปลเรื่องสั้นนี้มีการใช้สำนวนโวหารเช่นกัน โดยเฉพาะการเปรียบเทียบประเภทอุปมาอุปไมยที่พบมากที่สุด ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบระหว่างของสองสิ่งที่มีสภาพแตกต่างกันแต่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งที่เหมือนหรือคล้ายกันแล้วนำมาเทียบโดยเชื่อมด้วยคำว่า “เหมือนดั่ง ประดุจ ราวกับ” ผู้วิจัยศึกษาโดยแบ่งออกเป็น 2 หัวข้อ ดังนี้

5.3.1 การใช้สำนวนโวหารไทย

5.3.2 การใช้สำนวนที่มีความหมายเทียบเคียงกับต้นฉบับ

5.3.1 การใช้สำนวนโวหารไทย

เป็นการเปรียบเทียบโดยนำสำนวนโวหารเฉพาะของไทยมาใช้แทนการอธิบายความในต้นฉบับภาษาอังกฤษ ซึ่งยังคงมีความหมายที่สอดคล้องใกล้เคียงกับต้นฉบับ ซึ่งทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายเห็นภาพจนได้ชัดเจนยิ่งขึ้นและไม่รู้สึกติดขัด

ตัวอย่างที่ 69 : จากเรื่อง “จากส่วนลึกของ โถน้ำตาล”

“Very well. Meet me in the library at three o'clock. If you don't have the ticket then, I'm going to accept another date. Now go.” She pointed a peremptory forefinger at the door. (P.65)

“นั่นก็คิดแล้ว” เธอว่า “คุณพบฉันที่ห้องสมุดตอนบ่ายสองโมงและถ้าเมื่อถึงตอนนั้นคุณยังไม่มียบัตร ฉันก็จะตอบรับคำชวนของคนอื่น สำหรับคืนนี้คุณออกไปได้แล้ว” เธอหัวเราะอย่างกับนางพญาไปที่ประตู (น. 202)

ในด้านฉบับผู้เขียนเปรียบเทียบโดยใช้คำว่า “pointed a peremptory forefinger” หมายถึง “ชี้นิ้วด้วยอาการวางอำนาจ” ผู้แปลใช้สำนวนโวหารที่คุ้นเคยแลกระชับเข้าใจง่ายเป็นคำว่า “ชี้ตัวอย่างกับนางพญา”

ตัวอย่างที่ 70 : จากเรื่อง “ความรักไม่ต้องหลกักรรภวิทยา”

He was a torn man. First he looked at the coat with the expression of a waif at a bakery window then he turned away and set his jaw resolutely. (P.52)

หมอกำลังทนทุกข์ทรมานอยู่เหลือทน ตอนแรกก็จ้องมองดูเสื้อขนเร่กุนด้วยอาการของกระต่ายหมายจันทร์ จากนั้นก็เบือนหน้าหนีพร้อมกับกัดฟันระงับสติ (น.20)

ในด้านฉบับอธิบายภาพตัวละครมองดูเสื้อด้วยความอยากได้เหมือนเด็กเร่ร่อนยืนพิงกระจกร้านขนมปังด้วยความอยากกิน โดยใช้คำว่า “expression of a waif at a bakery window” ผู้แปลเปลี่ยนมาใช้สำนวนโวหารของไทยเป็นคำว่า “กระต่ายหมายจันทร์” สำนวนนี้แสดงถึงความปรารถนาอยากได้เช่นกัน แต่เป็นความต้องการของชายหนุ่มที่ชอบหญิงสาวที่มีฐานะสูงกว่า ถึงแม้ความหมายอาจไม่ตรงตามต้นฉบับนักแต่มีความใกล้เคียงและผู้อ่านที่เป็นคนไทยเข้าใจง่ายขึ้น

5.3.2 การใช้สำนวนที่มีความหมายเทียบเคียงกับต้นฉบับ

เป็นการแปลความหมายโดยการนำคำหรือสำนวนทั่วไปมาใช้โดยสามารถเทียบเคียงได้กับความหมายเดิม ซึ่งทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวได้ชัดเจนและรวดเร็วยิ่งขึ้นอีกทั้งยังได้ความหมายและอรรถรสใกล้เคียงกับต้นฉบับเดิม

ตัวอย่างที่ 71 : จากเรื่อง “ผู้ว่าการรัฐ โดยสมมุติ”

Then I saw him. Or, rather, I saw a garage door racing toward me like an express train. (P.143)

ตอนนี้เองที่ผมเพิ่งได้เห็นลุงของเฟิร์ล โดยที่ถูกแล้วจะว่าผมเห็นแก่ที่ไม่เชิง ความจริงนะผมเห็นประตูโรงรถวิ่งรี่เข้ามาหาผมอย่างรวดเร็วยิ่งกักรอด่วนสายเหนือ (น.47)

ในด้านฉบับผู้เขียนเปรียบเทียบความเร็วกับคำว่า “express train” แปลว่า “รถไฟด่วน” เทศกัคดีใช้คำที่คนไทยคุ้นเคยเป็นคำว่า “รถด่วนสายเหนือ”

ตัวอย่างที่ 72 : จากเรื่อง “ผู้ว่าการรัฐ โคยสมมุติ”

McBride came bounding out the door like a big fat jack-in-the box. “What happened” he roared. (P.139)

แม็กไบร์ดถลาออกมาออกประตูอย่างรวดเร็วเหมือนดังโคนไฟจี “เกิดอะไรขึ้น”
แกกระโดด (น. 41)

ในตัวอย่างนี้ก็เป็นกรเปรียบเทียบกับความเร็วยโดยใช้คำว่า “a big fat jack-in-the box” หมายถึง “ดอกไม้ไฟขนาดใหญ่พุ่งขึ้น” และเทสท์คัลปรับมาใช้คำที่เข้าใจได้ง่ายขึ้นซึ่งเป็นคำที่เกี่ยวกับไฟเหมือนกันเป็นคำว่า “เหมือนดังโคนไฟจี”

ตัวอย่างที่ 73 : จากเรื่อง “ความยุ่งยากของนักโอบออบุต์ศาสตร์”

“Hold on,” she warned, and zoomed like a projectile away from the curb. (P. 202)

“เกาะไว้ให้ดี” เธอร้องสั่งและพุ่งรถออกไปราวกับจรวดนำวิถี (น. 240)

เช่นเดียวกับตัวอย่างที่ 72 และ 73 ที่มีการเปรียบเทียบความเร็วกับสิ่งต่างๆ ในประโยคนี้มีการเปรียบเทียบความเร็วกับคำว่า “a projectile away from the curb” ซึ่งแปลว่า “จรวดพุ่งขึ้นออกจากฐาน” และผู้แปลถ่ายทอดโดยเทียบเคียงกับคำว่า “จรวด” แต่ปรับเปลี่ยนให้คนไทยเห็นภาพที่ชัดเจนมากขึ้นเป็นคำว่า “พุ่งออกไปเหมือนจรวดนำวิถี”

ตัวอย่างที่ 74 : จากเรื่อง “เธอมากับเสียงดนตรี”

Suddenly a large, purple-faced man came running wildly into the gymnasium- Mr. Hammer, Pansy’s father. (P.44)

แต่ขณะนั้นเอง ผมก็เห็นชายร่างใหญ่หน้าออกสีม่วงผู้หนึ่งกำลังวิ่งห้อยงกับกระทั่งเปลี่ยนเข้ามาในสนามกีฬาในร่ม ชายผู้นั้นได้แก่ มิสเตอร์แฮมเบอร์ พ่อของแพนซี (น. 77)

คำว่า “came running wildly” หมายถึง “วิ่งมาด้วยอาการดุคันโมโหร้าย” ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบที่เกี่ยวพันกับการวิ่งและอารมณ์ที่รุนแรง ผู้แปลหันมาใช้คำที่กระชับและคนไทยเห็นภาพได้ชัดเจนมากขึ้นเป็นคำว่า “วิ่งห้อยงกับกระทั่งเปลี่ยน”

ตัวอย่างที่ 75 : จากเรื่อง “ผู้ว่าการรัฐ โดยสมมุติ”

“Don’t try. Run along now and be sure to have Pearl home by ten. Or else, “he chuckled. “I will drive you into the ground like a wicket.” (P.138)

“อย่ามัวเสียเวลามานั่งขอบคุณอยู่เลย จะไปไหนก็รีบไปกันเถอะ แล้วพาพิร์ลกลับมาส่งที่บ้านให้ทันสี่ทุ่มก็แล้วกัน ไม่ยั้งงั้นละก็” แกหัวเราะอยู่ในคอ “ฉันจะทุบเธอให้จมลงไปโนดินเหมือนอย่างเสาเข็มที่เคียว” (น.40)

คำว่า “wicket” เป็นคำที่มีความหมายเกี่ยวกับเสาเช่นกันแต่เป็น “เสาไม้ขนาดเล็กสามอันที่ปักไว้สำหรับเป็นที่ขว้างลูกในกีฬาคริกเก็ต” ซึ่งเป็นคำที่ไม่คุ้นเคยในสังคมไทย ผู้แปลจึงปรับมาใช้คำที่มีความใกล้เคียงเป็นคำว่า “เสาเข็ม”

ตัวอย่างที่ 76 : จากเรื่องสุดที่รัก(ของใครต่อใคร)

“Well, let’s get going,” said Ellis. They threw a cordon around her and escorted her out of the house, I scampering around the edges like the odd pig in a litter. (P. 91)

“เอาละ เราไปกันเถอะ” เอลลิสและทุกคนก็ล้อมวงระวังหน้าระวังหลังและระวังข้าง ซอลลือออกไปจากบ้าน โดยมีผมกระเชือกกระแย่งติดกลุ่มไปด้วยเหมือนลูกหมาเกินจำนวนเต็มแม่ (น. 189)

คำอธิบายที่ผู้แปลนำมาใช้ในประโยคนี้นี้ คือ ‘กระเชือกกระแย่งติดกลุ่มไปด้วยเหมือนลูกหมาเกินจำนวนเต็มแม่’ จะเห็นได้ว่าผู้แปลพยายามจะรักษาความหมายและความคิดให้เท่าเทียมกับต้นฉบับมากที่สุด แต่รายละเอียดของคำมีการปรับเปลี่ยนบ้างเล็กน้อยโดยเฉพาะเลือกใช้คำว่า ‘ลูกหมา’ แทนที่จะเป็นจะเป็น ‘ลูกหมู’ (pig) และเพิ่มคำอธิบายเพิ่มเติมลงไปว่า ‘เกินจำนวนเต็มแม่’ ซึ่งทำให้ผู้อ่านที่เป็นคนไทยเข้าใจได้ง่ายขึ้น และจินตนาการเห็นภาพได้ชัดเจนดีกว่าการใช้ข้อความตรงตามต้นฉบับที่ว่า ‘กระเชือกกระแย่งตามไปเหมือนลูกหมูที่เป็นส่วนเกิน’

ตัวอย่างที่ 77 : จากเรื่อง “ผู้ปรารถนาความปราศรัย”

I didn’t enjoy the show one bit. I enjoyed even less handing in my theme on Friday morning. As I laid the sheets on Mr. Hambrick’s desk, visions of policemen and hanging judges and prison gates sped through my head. My forehead was a Niagara of perspiration. (P. 21)

ผมไม่ได้รู้สึกสนุกกับภาพยนตร์เรื่องที่เราดูในคืนนั้นเลยแม้แต่นิดเดียวและยิ่งหดหู
ยิ่งไปกว่านั้นอีกเมื่อตอนส่งเรียงความในเช้าวันรุ่งขึ้น ขณะที่ผมวางกระดาษลงบนโต๊ะของ
มิสเตอร์แฮมบริก ภาพหลอนของตำรวจ ผู้พิพากษา และลูกกรงห้องขังทยอยกันผ่านเข้า
มาในความคิดของผม หน้าผากผมดูไม่ผิดกับทะเลเหวี่ยง (น. 164-165)

ผู้เขียนเปรียบเทียบความรู้สึกหวาดวิตกของตัวละครจนเหวี่ยงแตกและเป็นเหวี่ยงที่มากมายเทียบเท่า
กับน้ำตกในแอนการาเป็นคำว่า “หน้าผากของผมเต็มไปด้วยเหงื่อจำนวนมากเป็นเหวี่ยงแห่งน้ำตก
ในแอนการา” (a Niagara of perspiration) ที่จริงผู้แปลสามารถนำคำนี้มาใช้เปรียบเทียบได้ทันทีเพราะผู้
อ่านที่เป็นคนไทยส่วนมากรู้จักน้ำตกในแอนการาอยู่แล้ว แต่การใช้คำนี้ทำให้ประโยคดูยาวรุงรัง
และไม่เป็นสำนวนไทย ผู้แปลจึงเปลี่ยนรูปแบบการใช้สำนวนจากอุปลักษณ์เป็นอุปมาและใช้คำ
ใหม่โดยความหมายยังเทียบเคียงกับต้นฉบับได้เป็นคำว่า “ทะเลเหวี่ยง”

ตัวอย่างที่ 78 : จากเรื่อง “จากส่วนลึกของโถน้ำตาล”

“Sure, sure, I said with what I helped would be a reassuring chuckle, but it turned
out to be a hysterical giggle. (P. 65)

“แน่ซี แน่ยิ่งกว่าแน่เสียอีก” ผมบอกระคนกับเสียงหัวเราะเบาๆ ซึ่งผมหมายจะให้
ฟังดูเหมือนเสียงหัวเราะของคนที่มีใจในตนเอง แต่มันกลับดังออกมาเหมือนเสียงหัวเราะ
ของคนวิกลจริต (น. 201)

เช่นเดียวกับตัวอย่างที่ผ่านมา ผู้แปลเปลี่ยนจากการเปรียบเทียบแบบอุปลักษณ์เป็นอุปมาแล้วใช้คำที่
กระชับและเข้าใจง่ายจากคำว่า “a hysterical giggle” ซึ่งแปลว่า “เสียงหัวเราะของคนเป็นโรค
ประสาทหลอน” เป็นคำว่า “เหมือนเสียงหัวเราะของคนวิกลจริต”

จากการวิเคราะห์ศึกษาบทแปลเรื่องสั้นแนวขบขันของเทศภักดิ์ นิยมเหตุ” นี้ อาจกล่าวได้
ว่ามีการเลือกคำและสำนวนทั้งที่เป็นคำธรรมดาปกติทั่วไปมาเรียบเรียงใหม่ หรือนำคำที่ไม่ค่อย
นิยมใช้ทั่วไปในงานเขียนกลับมาดัดแปลงและพลิกแพลงตามจินตนาการ ทั้งนี้เพราะเป็นงานแปล
แนวขบขันที่สามารถเลือกใช้คำและสำนวนได้อย่างอิสระโดยไม่ต้องคำนึงถึงความถูกต้องตามหลัก
ไวยากรณ์ แต่อย่างไรก็ตามผู้แปลพยายามที่จะรักษาความสำคัญทั้งในด้านความหมายและลีลา
ท่วงทำนองให้เท่าเทียมกับต้นฉบับมากที่สุด

บทที่ 6

การปรับบทแปล

ในบทนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอการปรับบทแปลเรื่องสั้นแนวขบขันของ เทศภักดิ์ นิยมเหตุ ซึ่งเป็นการศึกษาวิเคราะห์การปรับบทแปลในระดับคำ โดยพิจารณาตามแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการแปลของ สัตยฉวี สายบัว (2540) เสงว จันทรเขตต์ (2528) และ หอมหวล ชื่นจิตร 2527)

การศึกษายบทแปลเรื่องสั้นแนวขบขันนี้ เทศภักดิ์ถ่ายทอดความหมายโดยใช้การแปลแบบอิสระเป็นส่วนใหญ่ และใช้การปรับบทแปลเพื่อให้ผู้อ่านที่เป็นคนไทยมีความแตกต่างทางความคิดและวัฒนธรรมเข้าใจได้ง่ายขึ้น เป็นการแปลที่ให้ความสำคัญกับการรักษาความหมายพอกๆ กับการลีลา ท่วงทำนอง และบรรยากาศให้เทียบเท่ากับต้นฉบับคล้ายคลึงกับแนวคิดทางด้าน การแปลของ สัตยฉวี สายบัว (2540 : 75) ที่กล่าวถึงการปรับบทแปลไว้ว่า “ขอบเขตของการปรับบทแปลทำต่อเมื่อมีความจำเป็นให้บทแปลนั้นอ่านเข้าใจง่ายขึ้นโดยที่คำนึงถึงความหมายเป็นสำคัญ และมีการเปลี่ยนแปลงแบบบ้างตามความเหมาะสม แต่สำหรับการแปลงานเขียนประเภทจินตนาสารนั้น การปรับเปลี่ยนรูปแบบมีความสำคัญเท่าๆ กับความหมาย” และผลจากการวิเคราะห์ เทศภักดิ์มีกลวิธี การปรับบทแปลในระดับคำโดยพิจารณาแบ่งออกได้ 7 ประเด็น ดังนี้

- 6.1 การทับศัพท์
- 6.2 การเพิ่มความ
- 6.3 การใช้คำหรือสำนวนแทนการอธิบายความ
- 6.4 การใช้คำหรือสำนวนในเชิงวัฒนธรรมไทย
- 6.5 การสร้างคำใหม่
- 6.6 การเปลี่ยนความหมาย
- 6.7 การไม่แปล

6.1 การทับศัพท์

การทับศัพท์คำ ผู้แปลยืมคำจากภาษาต้นฉบับมาถ่ายทอดตัวอักษรในภาษามันแปลเนื่องจากไม่สามารถหาคำไทยมาเทียบเคียงได้ ส่วนมากใช้กับการแปลคำเฉพาะ ซึ่งบทแปลเรื่อง “หลายรักของโดบี” นี้ เทศภักดิ์ใช้กลวิธีการแปลทับศัพท์ 3 วิธี ได้แก่

6.1.1 การทับศัพท์คำ

6.1.2 การทับศัพท์คำและใช้คำศัพท์เดิมหรือสร้างคำ

6.1.3 การทับศัพท์คำและเติมคำนามข้างหน้า

6.1.4 การทับศัพท์คำและเติมคำอธิบาย

6.1.1 การทับศัพท์คำ

เป็นกลวิธีการแปล โดยการยืมคำจากต้นฉบับมาใช้ ซึ่งสามารถรักษาบรรยากาศและรสชาติของต้นฉบับได้เหมือนเดิม

ตัวอย่างที่ 79 : จากเรื่อง “ความรักไม่ต้องหลักตรรกวิทยา”

“**Dicto Simpliciter** means an argument based on an unqualified generalization. For example : Exercise is good. Therefore everybody should exercise.” (P.54)

“ดิคโต้ ซิมพลิซิตี หมายถึงข้อโต้เถียงที่ตั้งอยู่บนหลักเกณฑ์ของข้อคิดเห็นที่คลุมเครือไม่มีอะไรเจาะจง ยกตัวอย่างอย่างเราพูดว่า...การบริหารเป็นของดี เพราะฉะนั้นทุกๆ คนควรออกกำลังกาย (น. 23)

ตัวอย่างที่ 80 : จากเรื่อง “ความรักไม่ต้องหลักตรรกวิทยา”

“Here’s an example of **Contradictory Premises** : If God can do anything, so He make a stone so heavy that He won’t be able to lift it?” (P. 55)

“อันนี้เป็นตัวอย่างในข้อคอนทราดิกทอรี **พรีมิสเซส** หากพระเจ้าเป็นเจ้าทรงสามารถทำอะไรได้ทุกอย่าง ถ้างั้นพระเจ้าเป็นเจ้าก็ทรงสามารถทำก้อนหินให้นักงนเกินกว่าที่พระองค์เองจะทรงยกไหว ไซม์บี้” (น. 25)

ประโยคตัวอย่างที่ 79 และ 80 มาจากเรื่อง “ความรักไม่ต้องหลักตรรกวิทยา” ตอนที่ได้นำกำลังสอนวิชาหลักตรรกวิทยาให้หญิงสาว ผู้แปลใช้กลวิธีการทับศัพท์คำ “Dicto Simpliciter” และ “Contradictory Premises” การแปลวิธีนี้ทำให้ความหมายไม่ซ้ำซ้อนเพราะมีข้อความอธิบายเพิ่มเติมในประโยคต่อมา

ตัวอย่างที่ 81 : จากเรื่อง “ความยุ่งยากของนักโอยคุปต์ศาสตร์”

I sat down, sipped my orange juice and opened my book on the table beside my plate. For a little while I read silently, then looked up and said, “**Patha. Amon. Horus. Kem. Ket. Reshpu. Bes. Ra. Osiris. Sebek.**” (P.188)

ผมนั่งลงที่โต๊ะและเริ่มจิบน้ำส้มคั้น พลางเปิดหนังสือออกกางไว้บนโต๊ะข้างจานอาหาร ผมนั่งอ่านเงียบๆ อยู่ครู่หนึ่งแล้วจึงเงยหน้าขึ้นจากหนังสือและทบทวนความจำในสิ่งที่ได้อ่านไปแล้วออกมาดังๆ “**พาทาห์ อามอน โฮรัส เคมเค็ช เรชปู โอซิริส ซีเบก**” (น. 223)

คำศัพท์เหล่านี้เป็นคำย่อที่ตัวละครท่องจำเพื่อนำไปใช้สอบวิชาโอยคุปต์ศาสตร์ และไม่มีคำในภาษาไทยที่สามารถนำมาเทียบเคียงได้ เทศกฤดีใช้การทับศัพท์คำซึ่งทำให้สามารถรักษาความหมายและท่วงทำนองได้เท่าเทียมต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 82 : จากเรื่อง “เธอมากับเสียงดนตรี”

Ski-U-Ma was in a bad way.

“Something’s got to be done,” said Dewey Davenport, the editor. (P. 30)

สกียูม่า กำลังถึงคราวคับขัน

“เราจะต้องหาทางทำอะไรสักอย่างเพื่อแก้ไขสถานการณ์” เดวี แดเวนพอร์ต ผู้ดำรงตำแหน่งบรรณาธิการเอ่ยขึ้น (น. 58)

คำว่า “สกียูม่า” เป็นชื่อเฉพาะของชมรมหนังสือพิมพ์ในมหาวิทยาลัย ผู้เขียนใช้คำนี้เปิดเรื่อง และผู้แปลก็ถ่ายทอดคำนี้โดยการทับศัพท์โดยไม่มีข้อความใดอธิบายเพิ่มเติมซึ่งทำให้ผู้อ่านสงสัยและอยากติดตามเนื้อเรื่องในตอนต่อไป

6.1.2 การทับศัพท์คำและใช้คำศัพท์เดิมหรือสร้างคำ

เป็นการปรับคำโดยใช้ทั้งการทับศัพท์และใช้คำในภาษาไทยเทียบเคียงหรือสร้างคำใหม่ ซึ่งวิธีนี้ยังคงสามารถรักษาความหมายและอรรถรสใกล้เคียงกับต้นฉบับ และผู้อ่านเข้าใจได้ชัดเจนมากขึ้นด้วย

ตัวอย่างที่ 83 : จากเรื่อง “ความข่งยากของนักไอบยคุปต์ศาสตร์”

I am told that at the Indianapolis Speedway they have developed a tire-change technique that is unsurpassed for its rapidity. I feel sure, however, that on this occasion I cut the Indianapolis time by at least half (P. 202)

ผมเคยได้ยินได้ฟังมาว่า ที่สนามแข่งรถที่อินเดียนาโปลิส เขามีวิธีเปลี่ยนยางได้อย่างรวดเร็วอย่างไม่มีที่ใดเสนอเหมือน อย่งไรก็ตาม ผมรู้สึกแน่ใจว่าในครั้งนี ผมทำเวลาได้รวดเร็วกว่าที่อินเดียนาโปลิสอย่างน้อยก็ครึ่งหนึ่ง (น. 239)

ผู้แปลทับศัพท์คำว่า “Indianapolis” และแปลตรงตัวคำว่า “speedway” เป็น “สนามแข่งรถ” เมื่อนำมารวมกันเป็นคำว่า “สนามแข่งรถที่อินเดียนาโปลิส”

ตัวอย่างที่ 84 : จากเรื่อง “สนามบินในหนอง”

Nothing like an education, I always say. My own boys are students at the Ingelbretsvold Manual Training School. Here's their picture.” (P.155)

ฉันเองก็ยังคงเคยพูดอยู่เสมอว่าไม่มีอะไรเหมือนการศึกษา ตอนนีลูกชายของฉันสองคนก็ยังเรียนอยู่ที่โรงเรียนอาชีพศึกษาอิงเกิล เบิร์ตสวอลด์ นี้ในรูปเขา (น.133)

เช่นเดียวกับตัวอย่างข้างต้น ผู้แปลถ่ายทอดคำนี้โดยการทับศัพท์และใช้คำศัพท์ผู้อ่านเข้าใจง่ายขึ้น จากคำว่า “Ingelbretsvold Manual Training School” ให้กลายเป็นคำว่า “โรงเรียนอาชีพศึกษาอิงเกิล เบิร์ตสวอลด์”

ตัวอย่างที่ 85 : จากเรื่อง “ผู้ปรารถนาความปราชัย”

They were doing the “Airborne Samba,” the latest dance craze at the university. In the “Airborne Samba,” the girl locks her hands behind the fellow’s neck and he carries her all through the dance. She never touches the floor, she just lashes out rhythmically with her feet. (P.11)

ทั้งคู่กำลังเต้นจังหวะ “แซมบ้าลอยฟ้า” อันเป็นจังหวะเต้นรำที่เป็นที่เลื่องชื่อล่าสุดในมหาวิทยาลัย ในการเต้นรำนี้ผู้หญิงใช้มือทั้งสองข้างเหนี่ยวกันเอาไว้ข้างหลังคอผู้ชายและ

ก็ปล่อยให้ฝ่ายชายหิ้วเธอไปตลอดทั้งเพลง โดยเท้าของฝ่ายหญิงไม่จำเป็นต้องแตะพื้นเลย
แม้แต่น้อย เธอเพียงแต่กระดิกเท้าที่ห้อยอยู่ตามจังหวะเพลงไปเท่านั้นเอง (น.153)

เทศกาลก็ใช้กลวิธีการแปลโดยการทับศัพท์คำ และสร้างคำใหม่จากคำว่า “Airborne” จนกลายเป็น
คำว่า “นวมบ่าลอยฟ้า” ซึ่งเหมาะสมกับรูปแบบการเดินราชชนิดนี้ที่ฝ่ายหญิงเหนี่ยวคอฝ่ายชายจน
ลอยตัวอยู่โดยที่เท้าไม่แตะพื้น

6.1.3 การทับศัพท์คำและเติมคำนามข้างหน้า

กลวิธีการแปลนี้ทำให้คำที่นำมาอ้างอิงนั้นมีความหมายชัดเจนยิ่งขึ้นและสามารถรักษาสี
ของประโยคได้เท่าเทียมกับฉบับแปล

ตัวอย่างที่ 86 : จากเรื่อง “ผู้ปรารถนาความปราชัย”

“C’ mon, Dobie, let’s go down to the kozy Kampas Kave and hear E-String
Eddie and his T.N.T. Trio” (P.13)

“ถ้ายังงั้นเราจะมัวชักช้าอยู่ทำไมกันล่ะ โดบี้ รีบไปสโมสรนักศึกษากันเถอะ เตียว
จะไม่ทันคู่อิสตรีง เอ็ดดี้กับคณะดนตรีสามคืนระเบิด” (น.154)

ตัวอย่างที่ 87 : จากเรื่อง “ผู้ปรารถนาความปราชัย”

And Thursday afternoon there was a Suhlite Dance in the Union with a
jitterbug contest for which Clothilde and I had been rehearsing for weeks. (P.14)

จากนั้นพอถึงเวลาบ่ายวันพฤหัสบดี ก็มีงานทิวาลีลาที่สโมสรนักศึกษา ซึ่งผมกับ
คลอธิลด์ได้ฝึกซ้อมกันมาเป็นอาทิตย์ๆ แล้วสำหรับที่จะเข้าแข่งขันเต้นรำจังหวะจิตเตอร์บั๊ก
(น. 157)

ตัวอย่างที่ 88 : จากเรื่อง “ความรักของสองนักเคมี”

Nobody in the long history of the university had ever broken a carboy. Even at
Dupont, I understand where thousand of carboys are handled daily. It is a rare event. It is
by no means easy to break a carboy; they stand as high as a man’s waist and their glass is
like steel. But Marie did it. (P.108)

ในประวัติศาสตร์อันยาวนานของมหาวิทยาลัย ไม่ปรากฏว่ามีใครทำขวดแก้วชนิดนี้แตก แม้แต่ที่บริษัทกูปอนด์ซึ่งผมเข้าใจว่ามีการเคลื่อนย้ายขวดแบบนี้กันวันละหลายพันขวด เหตุการณ์ในทำนองนี้หากจะเกิดขึ้นก็เพียงนานปีทีหนึ่ง มันไม่ใช่ของง่าย ๆ เลยที่จะทำให้ขวดชนิดนี้แตก เพราะมันสูงเทียมเอวคน ช้ำเนื้อแก้วก็เหนียวปานเหล็กกล้า แต่มาริทำมันแตกได้สำเร็จ (น. 155)

ตัวอย่างที่ 89 : จากเรื่อง “สนามบินในหนอง”

“Always happy to receive the press. You’re new on the Sentinel, aren’t you, son? I haven’t seen you before.” (P. 155)

“ยินดีเสมอที่ได้ต้อนรับผู้แทนหนังสือพิมพ์ เธอจะทำจะเพียงทำงานกับหนังสือพิมพ์เซนต์อินมาได้ไม่นานละซี พ่อหนุ่ม รู้สีกว่าฉันเพิ่งได้เห็นเธอหน้านี้เป็นหนแรก (น. 133)

ตัวอย่างที่ 90 : จากเรื่อง “ความยุ่งยากของนักโศกุปต์ศาสตร์”

I longed to take his work-gnarled hand in mine and lead him among the splendors of the Nile—the silent Sphinxes, the brooding pyramids, the magnificent temples that were built when Abraham’s people were still a tribe of rude nomads. (P. 191)

ผมสงสารและเห็นใจพ่อเป็นที่สุดและพร้อมกันนั้นก็อยากงมมืออันสมบุกสมบันจากการทำงานของแก เพื่อนำแกไปสู่ความงดงามของแม่น้ำไนล์ ความเจียบสงบของรูปปั้นสฟิงส์ ความมืดทะมึนของของพระมิด ความมีสง่าของปูชนียสถานต่างๆ ที่สร้างขึ้นตั้งแต่เมื่อครั้งที่คนของอับราฮัมยังเป็นชาวเขาที่เร่รอนพเนจรอยู่อย่างไม่มีหลักแหล่ง (น. 227)

จะเห็นได้ว่า ตัวอย่างที่ 86 ถึง 90 ใช้กลวิธีการแปลแบบทับศัพท์และเติมคำนามข้างหน้า ซึ่งสามารถทำให้ผู้อ่านที่เป็นคนไทยที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรมเข้าใจคำเหล่านี้ได้มากขึ้น

6.1.4 การทับศัพท์คำและเติมคำอธิบาย

การทับศัพท์คำและเติมคำอธิบายทำให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายได้มากขึ้น โดยเฉพาะคำในต้นฉบับที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรมอย่างมาก

ตัวอย่างที่ 91: จากเรื่อง “ความรักของสองนักเคมี”

I become a practitioner of **hedonism** quite by chance a few years ago when I happened to run across the word in the dictionary. (P.90)

ผมเริ่มต้นฝึกฝนและยึดมั่นในลัทธิวิชาความพอใจ ที่เขาเรียกกันว่า “เฮเดอนิซั่ม” นี้ เมื่อ 2-3 ปีมาแล้วโดยบังเอิญ เนื่องจากผมบังเอิญพบคำคำนี้เข้าในพจนานุกรม

เทศกัก็ถ่ายถอดคำว่า “hedonism” โดยการทับศัพท์คำและเพิ่มคำอธิบายอีกว่า “ลัทธิวิชาความพอใจ” ซึ่งทำให้ผู้อ่านเข้าใจคำนี้มากขึ้น เพราะคำนี้เป็นคำเฉพาะและไม่ปรากฏในงานเขียนทั่วไป

ตัวอย่างที่ 92: จากเรื่อง “ความรักไม่ต้องหลกักรรภวิทยา”

It must not be thought that I was without love for this girl. Quite the contrary. Just as **Pygmalion** loved the perfect woman he had fashioned, so I loved mine. (P.59)

ที่ผมพูดมาข้างต้นนี้ไม่ได้หมายความว่าผมไม่มีความรักสำหรับแม่สาวคนนี้ เพราะมันกลับตรงกันข้าม พิกเมเลียนในเรื่อง มาย แฟร์ เลดี รักกุลสตรี ที่เขาปลุกปั้นขึ้นยังงั้น ผมก็รักลูกศิษย์คนสวยของผมไม่ได้ยิ่งหย่อนกว่ากัน (น.29-30)

ผู้แปลเติมคำอธิบายว่า “ในเรื่อง มาย แฟร์ เลดี” ซึ่งทำให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายของคำว่า “Pygmalion” ได้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่าเป็นชื่อของตัวละครตัวหนึ่งในภาพยนตร์ และมีความตั้งใจคล้ายคลึงกับโดบีที่จะอยากทำให้คนรักสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

6.2 การเพิ่มความ

การเพิ่มเนื้อความเข้าไปในบทแปล เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้กระจ่างชัดเจนมากขึ้น หรือเพื่อเพิ่มน้ำหนัก เน้นความหมายของคำ หรือเพื่อเสริมให้ได้ใจความและดูเป็นสำนวนไทย

ตัวอย่างที่ 93: จากเรื่อง “สุดที่รัก(ของใครต่อใคร)”

“When Sally was old enough to start having dates, it was clear that she needed some kind of protection. We couldn’t keep her locked in the house. (P. 89)

“เมื่อซอลลีมีอายุมากพอสำหรับการเข้าสังคมกับเพื่อนต่างเพศ เราตระหนักได้ดีว่าเราจำเป็นต้องจัดการอะไรบางอย่างเพื่อป้องกันเธอ เราไม่อาจจับเธอขังไว้ในบ้านไม่ให้เห็นเดือนเห็นตะวัน (น. 186)

ผู้แปลเพิ่มความจากคำว่า “จ้ง” (locked) เป็นคำว่า “จ้งไม่ให้เห็นเดือนเห็นตะวัน” ซึ่งสามารถเน้นความหมายและทำให้ประโยคไม่ห้วนจนเกินไป

ตัวอย่างที่ 94 : จากเรื่อง “ผู้ปรารถนาความปราจัย”

“Of course I see them. Think I’m blind? Impudence from public servants. What’s the world to? Howdy, boys.” He nodded vigorously at a hall tree. “Sit down.” (P. 27)

“เห็นชีวะ ทำไมจะไม่เห็น แกกคิดว่าฉันตาบอดหรือยังงัยกัน ไอ้พวกข้าราชการสมัยนี้ดูมันทะลึ่งสิ้นดี ิง สบายดีหรือไอ้หนู” แกหันไปทักกับต้นไม้ประดับในห้องประชุม “เฮ้ นั่งลงซี ยืนกันเป็นเบืออยู่ทำไมอีกล่ะ” (น. 173)

ตัวละครที่พูดประโยคนี้เป็นชายชรานิสัยขูดขันและปากร้าย เทศภักดิ์เพิ่มความว่า “ยืนกันเป็นเบืออยู่ทำไมอีกล่ะ” แทนที่จะแปลเพียงว่า “นั่งลงซี” (Sit down) ซึ่งสามารถเสริมบุคลิกลักษณะของตัวละคร ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ตัวอย่างที่ 95 : จากเรื่อง “เธอมากับเสียงดนตรี”

I had met Pansy the year before at the University of Minnesota where we had both been freshmen. I had been immediately smitten. And who would not have been? (P. 31)

ผมได้รู้จักกับแพนซีตั้งแต่ปีที่แล้วที่มหาวิทยาลัยมินนิโซต้าสในระหว่างที่เราต่างก็เป็นนักศึกษาปีที่หนึ่งด้วยกัน ผมรู้สึกตัวอ่อนปวกเปียกไปหมดด้วยความรู้สึกทรมานหัวใจในทันทีที่ได้พบเธอ แต่ใครเล่าที่จะฝืนความรู้สึกเช่นนั้นได้ (น. 60)

คำว่า “smitten” แปลว่า “ทรมานหัวใจเพราะความหลงใหล” เทศภักดิ์เพิ่มคำอธิบายโดยแสดงความเป็นเหตุเป็นผลที่ทำให้รู้สึกทรมานหัวใจว่า “ตัวอ่อนปวกเปียก” ซึ่งมีความหมายเข้ากันได้ดีกับข้อความต่อไป และทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้มากขึ้น

ตัวอย่างที่ 96 : จากเรื่อง “จากส่วนลึกของโถน้ำตาด”

This dollar, he had told me, had saved his life during the Spanish-American War. This had seem odd to me, since Grandpa had spent the Spanish-American War as a

recruiting sergeant in Omaha, but one does not argue with an old gentleman in his last hours, so I had made the required pledge. (P. 63)

แก่เล่าให้ผมฟังว่าเหรียญอันนี้ช่วยชีวิตแก่ไว้ระหว่างสงครามสเปน คำกล่าวอ้างของคุณปู่ออกจะฟังขัดหูอยู่บ้างสำหรับผม ซึ่งบังเอิญรู้ว่าแก่ประจำการอยู่ที่โอมฮาตลอดสงครามสเปน และไม่ได้เคยออกรบเลยแม้แต่ครั้งเดียว แต่ก็นั่นแหละ ผมเห็นว่าผู้น้อยไม่สมควรจะขัดคอผู้ใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะที่ผู้ใหญ่กำลังใกล้จะถึงกาลอวสาน ผมจึงตบปากให้คำมั่นสัญญาไปตามที่แก่ต้องการ (น. 199)

จะเห็นได้ว่าผู้แปลแปลคำว่า “a recruiting sergeant” เป็น “ประจำการ” และเพิ่มความว่า “ไม่ได้เคยออกรบเลยแม้แต่ครั้งเดียว” ซึ่งผู้อ่านจะเข้าใจความหมายได้ชัดเจนมากกว่าการแปลตรงตามต้นฉบับว่า “เพิ่งเข้าประจำการขสลิบเอก”

ตัวอย่างที่ 97 : จากเรื่อง “หน้าเธอก็ดูคุ่นๆ”

You can never tell. Citizen, You can never tell. Take the week end of May 18.

(P. 119)

พ่อแม่พี่น้องที่รักทั้งหลาย คุณไม่มีวันจะบอกบอกได้หรือกว่าจะมีอะไรเกิดขึ้น ทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้ไม่มีอะไรเที่ยงแท้แน่นอน ดูอย่างเมื่อวันศุกร์สัปดาห์ที่ 18 พฤษภาคมเป็นตัวอย่างก็ได้ (น. 83)

ประโยคที่นำมาอ้างอิงนี้เป็นประโยคเปิดเรื่อง ผู้เขียนเริ่มด้วยคำพูดที่ว่า “you can never tell” ผู้แปลเพิ่มคำเกริ่นเพื่อไม่ให้ประโยคห้วนจนเกินไปเป็นคำว่า “พ่อแม่พี่น้องทั้งหลาย” และเติมคำอธิบายหลังประโยคเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายที่แฝงอยู่ว่า “ทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้ไม่มีอะไรเที่ยงแท้แน่นอน”

ตัวอย่างที่ 98 : จากเรื่อง “สนามบินในหนอง”

For two weeks out of every years, students were required to go to work as cub reporters on the downtown Minneapolis newspaper, where they covered real new stories and helped to put out a real metropolitan daily. This type work, as I had so ably demonstrated at the Salmon P. Chase high school in Blue Earth, Minnesota, was all grist for my mill. (P. 152)

ในหลักสูตรการศึกษาของทุกๆปีนักศึกษาจะได้รับมอบหมายให้ออกไปทำงานเป็นผู้สื่อข่าวฝึกงานกับหนังสือพิมพ์ชั้นนำในเมืองมินนิอาโพลิส นักศึกษามีโอกาสติดตามข่าวที่เกิดขึ้นจริงๆ และมีส่วนรวมในการจัดทำหนังสือพิมพ์รายวันจริงๆ ที่ออกขายในท้องตลาดด้วย งานประเภทนี้เหมาะกับผมราวกับกิ่งทองใบหยก ดังที่ผมได้แสดงให้เห็นเป็นที่ประจักษ์แก่สายตาชาวโลกมาแล้วที่โรงเรียนมัธยม ซัลมอน พี. เซส แห่งตำบลบลูเอิร์ท มินนิโซต้า

(น. 130)

ตัวละครที่อ้างอิงอยู่นี้มีนิสัยมั่นอกมั่นใจในตัวเองอย่างมาก การที่ผู้แปลเสริมถ้อยคำว่า “แสดงให้เห็นเป็นที่ประจักษ์แก่สายตาชาวโลก” แทนคำว่า “แสดงให้เห็น” สามารถเสริมบุคลิกของตัวละครให้เห็นเด่นชัดยิ่งขึ้น

6.3 การใช้คำหรือสำนวนไทยแทนการอธิบายความ

เทคนิคที่ใช้คำหรือสำนวนแทนการอธิบายความ ทำให้ความหมายกระชับได้ใจความ และฟังดูเป็นสำนวนไทย ผู้อ่านสามารถเข้าใจเนื้อความได้ง่ายขึ้น

ตัวอย่างที่ 99 : จากเรื่อง “เธอมากับเสียงดนตรี”

“He’s got accomplices. He’s a fiend. I knew he should have been locked up the minute I laid eyes on him. I’m calling the police.” (P.44)

“มันมีผู้สมรู้ร่วมคิด” มิสเตอร์แฮมเมอร์ยืนยื่นคอเป็นเอ็น “เจ้านี่มันเป็นมารสังคมนั่นรู้ตั้งแต่จับตาดูมันเป็นครั้งแรกแล้วว่า คนพรรคนี้เหมาะที่จะอยู่ในห้องขังมากกว่า และฉันก็จะเรียกตำรวจเดี๋ยวนี้แหละ” (น.73)

คำว่า “fiend” หมายถึง “ปีศาจ ซาตาน มาร” หรือ “บุคคลที่ชั่วช้าที่สุด” ผู้แปลเลือกใช้คำว่า “มารสังคม” ซึ่งหมายถึง “คนเลวที่เป็นอันตรายต่อผู้อื่นและสังคม โดยเฉพาะกับผู้หญิง” จะเห็นได้ว่าความหมายอาจไม่ตรงตามต้นฉบับนัก แต่มีความใกล้เคียงอยู่บ้างในเรื่องของ “คนเลว ชั่วช้า” ซึ่งทำให้ผู้อ่านที่เป็นคนไทยเข้าใจง่ายขึ้นและอ่านแล้วไม่รู้สึกลึกลับ

ตัวอย่างที่ 100 : จากเรื่อง “ความยุ่งยากของนักโอบคุปต์ศาสตร์”

“You lied,” said Mrs. Willet to her daughter in a heart-broken whisper. “You lied.”

Bonnie stood erect. She set her jaw. Her eyes flashed. “Yes, I lied,” she declared stoutly.

“How could you?” whimpered Mrs. Willet. “How could you?”

My father stopped shaking me and turned to stare, open-mouthed, at the drama in front of the fireplace. (P. 219)

“ลูกพูดเท็จ” มิสซิสวิลเลตต์ว่าลูกสาวด้วยเสียงสะอื้น “ลูกพูดปดกับแม่”

บอนนี่ยืนค้ำตัวตรง ตาของเธอเป็นประกายวาว “ถูกแล้วค่ะ ลูกพูดปด”

ทำไมลูกถึงทำกับแม่ได้ถึงเพียงนี้” มิสซิสวิลเลตต์ดัดพ้อ “ทำไม”

พ้อหุคเขย่าหน้าอกเสื้อผมและหัน ไปห้องดูโศกนาฏกรรมที่หน้าเตาผิง (น. 259)

ในประโยคนี้ คำว่า “drama” แสดงถึง “ภาพชีวิตที่เหมือนดั่งละครของสองแม่ลูก” ผู้แปลใช้คำแทนการอธิบายความเหล่านี้ว่า “โศกนาฏกรรม” ซึ่งเป็นคำที่ให้ความหมายกระชับ และสามารถแสดงภาพออกเล่าเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นนี้ได้อย่างชัดเจน

ตัวอย่างที่ 101 : จากเรื่อง “สุดที่รัก (ของใครต่อใคร)”

She returned in a moment with a male quartet. They said good evening to Mr. and Mrs. Bean and circled me warily. I noted with sinking heart that they were all **great, strapping fellows**. (P.91)

ในเวลาไม่นานต่อมา เธอก็กลับมาพร้อมกับชายฉกรรจ์ 4 นาย ทุกคนกล่าวสวัสดิการ มีสเตอร์กับมิสซิสบีนก่อน แล้วจึงยืนห้อมล้อมผมอย่างระแวดระวัง ผมตั้งข้อสังเกตอยู่ในใจที่หนักอึ้งไปด้วยความท้อแท้ ว่าผู้เข้ามาใหม่ทั้งหมดล้วนแต่เป็นคนรูปร่างสมชายชาตรีด้วยกันทั้งนั้น (น.188)

ผู้เขียนบรรยายรูปร่างของชายหนุ่มเหล่านี้ว่า “รูปร่างสูงใหญ่ได้สัดส่วน” (great, strapping fellows) และผู้แปลเลือกสำนวนไทยมาถ่ายทอดแทนว่า “รูปร่างสมชายชาตรี” ซึ่งได้ความหมายถูกต้องตรงตามต้นฉบับและเกิดความสละสลวยยิ่งขึ้น

ตัวอย่างที่ 102 : จากเรื่อง “ผู้ปรารถนาความปราณี”

“This is all very well,” I said one night, “but I don’t feel that I’m learning anything.”

“To the contrary, Dobie,” she replied, taking my hands in hers. “Without all this social life, you could never become a well-rounded-out personality. “What’s more important, Dobie to know a lot of old facts and figures or to become a well-rounded-out personality?” (P. 12)

“ทั้งหมดที่ผ่านมานี้ก็รู้ดีกว่าสะดวกดี” ผมปรารภขึ้นในคืนวันหนึ่ง” แต่ผมรู้สึก เหมือนกับว่าผมไม่ได้เรียนรู้อะไรขึ้นมาเลย”

“ไม่จริงหรอก โดบี้” กลอฮิลด์ตอบพร้อมกับจับมือผมเอาไว้ “ถ้าหากชีวิตนี้ขาด การสังคมคุณก็จะไม่มีวันได้มีบุคลิกโอ่อ่าที่น่านิยมนะ โดบี้ คุณบอกมาหน่อยสิว่าคุณอยากจะมี ข้อมูลร้อยแปดเกี่ยวกับดึกดำบรรพ์ต่างๆ หรือว่าอยากจะเป็นคนมีบุคลิกโอ่อ่าที่น่านิยมนะ

(น.155)

คำว่า “facts and figures” หมายถึง “ข้อเท็จจริงและข้อมูลทางตัวเลข” ผู้แปลนำสำนวนไทยมาถ่ายทอดเป็นสำนวนว่า “ข้อมูลร้อยแปด” และนำคำว่า “ดึกดำบรรพ์” ซึ่งหมายถึง “เก่าแก่โบราณ” มาแทนคำว่า “old” (เก่า) รวมเป็นคำว่า “ข้อมูลร้อยแปดเกี่ยวกับดึกดำบรรพ์” ซึ่งทำให้ความหมาย กระชับและสามารถเน้นอารมณ์ประชดประชันของตัวละครฝ่ายหญิงได้อย่างชัดเจน

ตัวอย่างที่ 103 : จากเรื่อง “ผู้ปรารถนาความปราณี”

Tuesday Mr. Hambrick said to me, “Good news, Mr. Gillis, Your essay has advanced into the quarter-finals.

I nodded mutely and went out into the hall and twitched some more.

Wednesday Mr. Hambrick said to me, “Great news, Mr. Gillis. Your essay is now in the semi-finals.”

I tried to confess everything to him then, but all that came out of my throat were hoarse croaks

And Thursday the walls came tumbling down. (P.24)

พอถึงวันอังคาร มิสเตอร์แฮมบริกก็บอกกับผมว่า “ข่าวดี มิสเตอร์กิลลิส เรียงความ ของเธอผ่านเข้ารอบสองไปแล้ว”

ผมพยักหน้ารับทราบอย่างงงๆแล้วจึงแอบไปนั่งเส้นกระตุกอยู่อีกพักใหญ่ได้ต้นไม้

ในวันพุธ มีสเตอร์แฮมบริกปรี่เข้ามาหาผม “ข่าววิเศษ มีสเตอร์กิลลิส เรียงความของเธอได้เข้ารอบรองชนะเลิศแล้ว”

ผมพยายามจะสารภาพทุกสิ่งทุกอย่าง แต่เสียงเคียวที่ออกมาจากคอกผม คือ เสียงสำคัญ

พอถึงวันพฤหัสบดี นาทีวินาศก็มาถึง

(น.169)

วลีที่ว่า “the walls came tumbling down” (กำแพงใกล้จะล้มครืน) แฝงความหมายนัยที่ว่า “มีการสูญเสียพังทลาย” ซึ่งผู้เขียนใช้บรรยายความรู้สึกของตัวละครที่มีความหวาดกลัวว่าจะถูกลงโทษเนื่องจากเรียงความนั้นมาจากการลอกไม่ได้ทำด้วยฝีมือตนเอง และด้วยความบังเอิญที่เจ้าของเรียงความนั้นได้เป็นผู้ตัดสินอีกด้วย เทศกัณฑ์เลือกใช้สำนวนไทยว่า “นาทีวินาศ” ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีความหมายใกล้เคียง กระชับไม่เย็นแฮ่ และเข้าใจง่าย

ตัวอย่างที่ 104 : จากเรื่อง “สุดที่รัก(ของใครต่อใคร)”

I went to my room and beat the pillow until my little first were red. Bilked, outwitted, bypassed. And nothing could be done about it. I pitched and tossed until dawn.

(P.93)

ผมกลับไปห้องพักและทุบหมอนอยู่จนกระทั่งมือไม้ที่ค่อนข้างจะแบบบางอยู่แล้วระบมไปหมด ผมถูกเลือกไล่ไล่ส่งกลับมาอย่างไม่มีทางที่จะต่อสู้ได้เถียงได้ ผมถูกตัดหางปล่อยัดไปแล้วอย่างที่ไม่มียันจะแก้ไขอะไรได้

(น. 192)

คำว่า “pitched” แปลว่า “ขว้าง เหวี่ยง” คำว่า “tossed” แปลว่า “โยน” เทศกัณฑ์เลือกใช้สำนวนไทยที่คุ้นหูและมีความหมายเทียบเคียงกับคำทั้งสองได้ เป็นคำว่า “ตัดหางปล่อยัด” แทนที่จะอธิบายว่า “ถูกทิ้งขว้างโยนทิ้ง”

6.4 การใช้คำหรือสำนวนในเชิงวัฒนธรรมไทย

ผู้แปลเลือกใช้คำหรือสำนวนที่มีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของไทยในเรื่องของความเชื่อขนบประเพณี และศาสนา มาใช้แทนคำแปลทั่วไป โดยเลือกคำที่ความหมายและอรรถรสทัดเทียมกับต้นฉบับ ซึ่งทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่างที่ 105 : จากเรื่อง “ผู้ว่าการรัฐโดยสมมุติ”

“You should have seen that disgraceful hole right in the middle of the street,” I said. “We’d have both been killed if I hadn’t had the presence of mind to drive into a nearby barbershop. (P.139)

“แหม ท่านน่าจะได้เห็นหลุมรูปร่างน่าเกลียดหลุมนั้น อยู่กลางถนนพอดีเลยครับ ท่าน” ผมบอก “นี่ผมกับเพิร์ลคงได้เป็นผีเฝ้าถนนไปแล้ว ถ้าหากผมไม่บังเอิญไหวทันและรีบหักหลบเข้าไปในร้านตัดผมอย่างนั้น ได้อย่างทันท่วงที (น.41)

เทศกัณฑ์นำคำที่มีความเกี่ยวข้องกับทางวัฒนธรรมไทยในเรื่องผีเฝ้าถนนมาถ่ายทอดลงในบทแปล จากตัวอย่างนี้ต้นฉบับใช้คำว่า “have been killed” หมายถึง “ตายเพราะอุบัติเหตุจากหลุมกลางถนน” เป็นสำนวนว่า “ผีเฝ้าถนน” ซึ่งอ่านแล้วกระหับ ได้ใจความ สามารถสอกล้องกลมกลืนกับบริบทรอบข้างได้อย่างดี

ตัวอย่างที่ 106 : จากเรื่อง “หน้าเธอก็ดูคูนๆ”

“Sometimes you’re so strange, and then sometimes you’re so sweet. I can’t figure you out”

“I am complex type” I admitted. (P. 127)

“บางทีคุณก็เป็นคนแปลกเหลือเกิน ไต่บี้ แต่บางทีคุณก็อ่อนหวานน่าคบ จันดูคุณไม่ออกจริงๆ”

“ผมเป็นคนผีเข้าผีออก” ผมยอมรับออกมาตรงๆ (น. 94)

เช่นเดียวกับตัวอย่างที่ 105 การที่เทศกัณฑ์ตัดสินใจเลือกคำว่า “ผีเข้าผีออก” แทนที่จะแปลว่า “คนซับซ้อน” ซึ่งจะตรงตามต้นฉบับมากกว่า แต่การใช้คำนี้ก็กลับทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายและจินตนาการท่าทางของตัวละครได้ดีกว่าคำที่ตรงตามต้นฉบับ เพราะจากเนื้อเรื่องตัวละครนี้มีพฤติกรรมที่แปลกๆ คือ มีอาการลูกลี้ลูกลอน สับสน ดูไม่ออกว่าต้องการอะไรกันแน่ เนื่องจากอยากรู้ชื่อของหญิงสาวแต่ไม่ยอมถามตรงๆ

ตัวอย่างที่ 107 : จากเรื่อง “เธอมากับเสียงดนตรี”

It seemed that there was nothing I could do to please him. My friendly grimaces only served to infuriate him. Whenever I gave him a jovial slap on the back, he recoiled in

horror. It got so that the mere sight of me would set him **whimpering.** “No good will come of all this,” I told myself darkly. (P. 33)

ผมรู้สึกได้ว่า ไม่มีสิ่งใดเลยที่ผมสามารถจะทำให้แกชอบอกชอบใจได้ การแสดงความเป็นมิตรของผมเพียงแต่ยังทำให้แกเป็นพินเป็นไฟยิ่งขึ้นเท่านั้น ทุกครั้งที่ผมตบหลังแกอย่างเป็นกันเอง แกจะต้องทำท่าเหมือนถูกผีหลอก เพียงแต่เห็นผมแกก็เริ่มครวญครางเรื่องเวรกรรมที่แกเคยสร้างมาแต่ชาติก่อนเสียแล้ว “เราเห็นจะหวังไม่ได้เสียแล้วว่าหนทางข้างหน้าจะแจ่มใส” ผมบอกตัวเองอย่างท้อแท้ (น. 62-63)

ความคิดความเชื่อในเรื่องผีตาง และเวรกรรมในชาติปางก่อน เป็นวัฒนธรรมและความคิดที่คนไทยยึดถือและให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เทศกติก์ยกเรื่องนี้มาถ่ายทอดคำว่า “horror” (น่าขนพองสยองเกล้า) เป็นคำว่า “ถูกผีหลอก” ส่วนคำว่า “whimper” (ครวญครางด้วยความกลัว) มีการเพิ่มคำอธิบายเพิ่มเป็นคำว่า “ครวญครางเรื่องเวรกรรมที่แกสร้างมาแต่ชาติก่อน” ซึ่งทำให้ผู้อ่านเห็นภาพได้อย่างชัดเจนและเข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครได้ดียิ่งขึ้น

ตัวอย่างที่ 108 : จากเรื่อง “ความรักของสองนักเคมี”

Now in my darkest hour a kind fate has succored me. $C_2H_2O_2$ in a five per cent solution! Now I knew what was in my bottle! Now I would pass chemistry! Now I wouldn't have to go to work in my father's bakery! (P. 117)

ในช่วงโมงแห่งความมืดมน บุญวาสนาที่ทำไว้แต่ปางก่อนได้มาช่วยผมไว้ได้ทันทั่วทั้งที่ เดียวนี้ผมรู้แล้วว่าในขวดของผมมีอะไรอยู่บ้าง แน่ใจที่ว่า มันคือกรดอะซิติกในสารละลายเข้มข้นห้าเปอร์เซ็นต์ ผมโล่งใจเพราะว่าผมจะไม่ต้องไปจมดักดานอยู่ในร้านทำขนมปังของพ่อ (น. 126)

จะเห็นได้ว่า จากตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นถึงความคิดทางวัฒนธรรมของชาติตะวันตกที่เชื่อว่าในเรื่องโชคชะตาหรือสวรรค์เป็นผู้ลิขิต โดยสังเกตจากคำว่า “kind fate” ซึ่งในภาษาไทยอธิบายได้ว่า “สวรรค์ยังคงเมตตา” เทศกติก์ก็นำเอาความคิดความเชื่อในเรื่องบุญกรรมของคนไทยมาใช้แทน ซึ่งทำได้อย่างกลมกลืนและแนบเนียนเป็นคำว่า “บุญวาสนาที่ทำไว้แต่ปางก่อน”

ตัวอย่างที่ 109 : จากเรื่อง “สุดที่รัก(ของใครต่อใคร)”

I did not look forward to becoming a member of a convoy for Sally. Perhaps I could stand it for a short while, but if it dragged on for any length of time I feared my love for her would drive me mad. It would have been different if I were a stronger man; then if things became intolerable, I could truss her in a sack and carry her off to the tall timber. But with my meager physique that was not possible. (P. 90)

เนื่องจากตัวผมเองไม่มีเจตนาหรือฝักใฝ่ที่จะร่วมเป็นสมาชิกอยู่ในคณะผู้ติดตามชอลลี บางทีผมอาจจะทนได้สำหรับระยะเวลาจริง ๆ แต่ถ้าหากมันยืดเยื้อออกไปเป็นเวลานานผมก็เกรงเหลือเกินว่าความรักที่ผมมีในตัวเธออาจทำให้ผมเป็นบ้าไปเสียก่อน ถ้าหากผมเป็นคนร่างกายแข็งแรงก็คงจะไม่สู้กระไรนัก เพราะถ้าสถานการณ์ถึงขั้นแสนจะทนทานได้ขึ้นมาเมื่อไหร่ ผมก็อาจจับเธอมัดใส่ถุงและแบกขึ้นบ้าไปทำพิธีวิวาห์กับคนธรรมดาเสียให้รู้แล้วรูดไป แต่เนื่องจากความบอบบางแห่งสังขารของผม เรื่องจึงเป็นเช่นนั้นไม่ได้

(น. 187-188)

ในสมัยอดีตเรื่องราวที่ปรากฏในวรรณคดีเกี่ยวกับชายหนุ่มที่ลักลอบพาตัวหญิงสาวไป ในชนชาติตะวันตกอาจคุ้นเคยกับการจับตัวหญิงสาวมัดใส่ถุงกระสอบแล้วแบกหนีลงมาจากหอคอย ซึ่งผู้เขียนบรรยายไว้ว่า ‘truss her in a sack and carry her off to the tall timber’ ในขณะที่เทศกัศคัยข้อความสั้นๆแต่สามารถอธิบายเรื่องราวนี้ได้พอดี และเป็นที่น่าสนใจของผู้อ่าน อีกทั้งสามารถรักษาบรรยากาศใกล้เคียงกับต้นฉบับซึ่งน้อยคนนักจะนำมาใช้และไม่ค่อยนึกถึง โดยใช้ถ้อยคำว่า ‘พิธีวิวาห์กับคนธรรมดา’ (คนธรรมดาเป็นตัวละครหนึ่งในเรื่องกาก็ ท้าวพรหมทัตสั่งให้คนธรรมดาตามหาแม่เหสี คือนางกาก็ แทนที่คนธรรมดาจะทำตามคำสั่งกลับลักลอบมีสัมพันธ์กับนางกาก็โดยแปลงเป็นตัวไรเกาะพญาครุฑไปหานาง)

ตัวอย่างที่ 110 : จากเรื่อง “เธอมากับเสียงดนตรี”

“You are a band?” I asked nervously.

“The best,” roared Happy Stella. “Ask Al”

“The best,” confirmed the man at the desk. “They play more Lithuanian weddings than any band on the entire Atlantic Seaboard.” (P. 41)

“พวกคุณนี่นะเธอเป็นนักดนตรี” ผมถามด้วยความรู้สึกหวาดเสียว

“ชั้นเยี่ยมที่สุดด้วย” แฮปปี สเตลล่าคำราม “ไม่เชื่อถามแอลดูก็ได้”

“ชั้นเยี่ยมที่สุด” ชายที่นั่งที่โต๊ะอินัน “วงดนตรีได้เล่นในงานแต่งงานแมวบ่อยกว่า
วงไหน ๆ ทั้งนั้นในคาบสมุทรแอตแลนติก (น. 73)

คำว่า “Lithuanian wedding” ซึ่งแปลว่า “งานแต่งงานในประเทศลิทัวเนีย” ในหนังสือสารานุกรม
ทางวัฒนธรรม (1997 : 231-237) อธิบายว่า “ประเทศลิทัวเนียเป็นประเทศที่มีชนพื้นเมืองอยู่หลาย
เผ่าและมีภาษาใช้เป็นของตนเอง มีการแต่งและขับร้องเพลงโดยใช้ภาษาเก่าแก่โบราณมีท่วงทำนอง
ที่แปลกและหลากหลายซึ่งนำไปใช้ในงานต่างๆ โดยเฉพาะในงานแต่งงาน” ผู้เขียนเอาความแปลก
แตกต่างของชนเผ่าและภาษาโบราณของเพลงในประเทศลิทัวเนียมาเปรียบเทียบกับวงดนตรีคณะนี้
ในขณะที่ผู้แปลเลือกนำเอาวัฒนธรรม “แห่แมว” ซึ่งมีการใช้ภาษาเฉพาะและมักทำในชนบท
มาใช้แทน จะเห็นได้ว่าความหมายอาจเปลี่ยนไปแต่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

6.5 การสร้างคำ

เทศกัณฐิ์นำเอาถ้อยคำที่มีความหมายเทียบเคียงกับต้นฉบับมาปรับเปลี่ยนสร้างให้เป็นคำ
ใหม่ ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่แปลกใหม่ชวนให้อ่านขบคิดและต้องตีความอีกครั้ง ทำให้ประโยคมีสีสัน
และบางครั้งสามารถเสริมอารมณ์ความรู้สึกประชดประชันของตัวละครได้มากขึ้นด้วย

ตัวอย่างที่ 111 : จากเรื่อง “ความรักไม่ต้องหลักตรรกวิทยา”

The girl simply had a **logic-proof head**. (P. 56)

ผู้หญิงคนนี้ไม่มีอะไรเลยในสมองนอกจากเยื่อต่อต้านเหตุผล (น. 26)

จะเห็นได้ว่าในต้นฉบับภาษาอังกฤษผู้เขียนพยายามที่จะสร้างคำใหม่คือคำว่า “a logic-proof head
และในขณะเดียวกันเทศกัณฐิ์ก็สรรหาคำใหม่ที่แปลกตาซึ่งได้ความหมายและอารมณ์ที่ค้เทียบได้เช่น
กัน เป็นคำว่า ‘เยื่อต่อต้านเหตุผล’ ทำให้เกิดเป็นคำใหม่และฟังดูไพเราะมากกว่า

ตัวอย่างที่ 112 : จากเรื่อง “ความรักไม่ต้องหลักตรรกวิทยา”

But then I got to thinking about her **abundant physical charms** and about the
way she entered a room and the way she handled a knife and fork, and I decided to make
an effort. (P. 53)

แต่บังเอิญมาคิดได้ถึงเส้นทางกายภาคต่างๆ ของพอลลี ตลอดจนท่วงทีเวลาเธอ
 เยื้องกรายไปไหนๆ วิธีที่เธอจับช้อนส้อม และอะไรต่างๆ นานา ผมจึงตัดสินใจได้ว่าถึง
 อย่างไรผมก็ต้องลองพยายามดู (น.22)

จากต้นฉบับผู้เขียนใช้คำว่า “abundant physical charms” ในขณะที่ผู้แปลแปลตรงตามตัวอักษรแต่
 ไม่แปลคำส่วนหน้าที่เป็นคำว่า “abundant” (อุดมสมบูรณ์ ล้นเหลือ) จนกลายเป็นคำศัพท์ใหม่ว่า
 “เสน่ห์ทางกายภาค” การใช้คำนี้ทำให้ความหมายกระชับ ไม่เอนเอื้อ และสอดคล้องกับต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 113 : จากเรื่อง “ความรักของสองนักเคมี”

I worried about it sometimes. I would get a sudden vision of flunking chemistry,
 being yanked out of college and stuck in my father's bakery. But this **disquieting**
thought did not come often. (P. 110)

ผมรู้สึกเป็นทุกข์อยู่บ้างเหมือนกันในบางครั้ง อย่างเช่นเวลาที่หลับตาเห็นภาพตัว
 เองสอบตกวิชาเคมี ถูกขับเป็จากมหาวิทยาลัย และกลับไปดักดานอยู่ในร้านทำขนมปัง
 ของพ่อ อย่งไรก็ตาม **ความคิดอันไม่เป็นมงคล**เช่นที่ว่ามีได้เกิดขึ้นบ่อยครั้ง (น. 117)

ผู้อ่านที่เป็นคนไทยคงคุ้นกับคำว่า “พูดอะไรไม่เป็นมงคล” ซึ่งจะกล่าวทักตักเตือนอีกฝ่ายที่พูดถึง
 เรื่องไม่ดีงาม เช่น เรื่องความตาย ผีसाงเทวดา หรือสัตว์ร้าย เทศภักดีนำคำนี้มาสร้างเป็นคำว่า
 “ความคิดอันไม่เป็นมงคล” เป็นการสร้างถ้อยคำที่กระชับได้ใจความและสามารถแสดงถึงความรู้สึก
 หวาดหวั่นของตัวละครได้ดีกว่าการใช้คำแปลตามพจนานุกรมว่า “ความคิดที่ทำให้ใจไม่สงบ เป็น
 กังวล”

ตัวอย่างที่ 114 : จากเรื่อง “สุดที่รัก(ของใครต่อใคร)”

Clearly I was licked. I was at the **bottom of a black pit of despondency** when I
 was suddenly exploded out by a great, brilliant, bursting idea. (P. 94)

เป็นที่เห็นได้ชัดแล้วว่าผมกำลังจนตรอก แต่ในขณะที่ผมตกอยู่ในห้วงลึกของ
 ความหมอดหวังอยู่นั่นเอง ความคิดที่ฉลาดปราดเปรื่อง ไสแจ้ว และไม่มีทางพลาดก็อุบัติ
 ขึ้นในสมองของผมได้อย่างทันท่วงทีพอดี (น. 193)

ผู้เขียนสร้างคำใหม่ว่า “the bottom of a black pit of despondency” แปลตรงตามต้นฉบับอธิบายได้ว่า “หลุมอันมืดดำที่อยู่ลึกสุดของความหมดหวัง” การใช้คำนี้อาจทำให้ผู้อ่านสับสนและไม่เข้าใจ เทศกศักดิ์สร้างคำใหม่ที่สั้นกว่า แต่กระชับได้ใจความและความหมายยังสอดคล้องกับต้นฉบับ เป็นคำว่า “ห้วงลึกของความหมดหวัง”

ตัวอย่างที่ 115 : จากเรื่อง “ความรักของสองนักเคมี”

Mr. Obispo's outbursts were making her more and more miserable, and before long I knew she would be at the end of her tether. (P.108)

คำพูดที่มีสเตอร์โอบิสโปกล่าวออกมาโดยไม่กลั่นอารมณ์กำลังทำให้เธอเป็นทุกข์ยิ่งขึ้นทุกขณะ และผมรู้ดีว่าในเร็วๆ นี้แหละ สายป่านเส้นสุดท้ายที่โยงเธอไว้กับวิชาเคมีจะต้องขาดสะบั้นลง (น.114)

คำว่า “tether” หมายถึง “เชือก โข” เทศกศักดิ์ปรับเปลี่ยนคำและสร้างเป็นคำใหม่ที่สละสลวยและผู้อ่านสามารถตีความได้ง่ายกว่า เป็นคำว่า “สายป่านเส้นสุดท้าย”

ตัวอย่างที่ 116 : จากเรื่อง “จากส่วนลึกของโถน้ำตาล”

I felt life and hope returning to me. Here, if I was not mistaken, here in my darkest hour I had found my salvation.” (P. 68)

ผมรู้สึกตัวเหมือนกับว่าชีวิตและความหวังได้กลับคืนมาถึงตัวอีกครั้งหนึ่ง ถ้าหากผมคิดไม่พลาด ในช่วงโมงแห่งความมืดสนิททั้งแปดด้านนี้ ผมได้พบแล้วซึ่งแสงสว่างที่ส่องให้เห็นทางเดินออกจากห้วงหายนะ (น. 205)

เทศกศักดิ์สร้างคำใหม่และเพิ่มคำขยายเป็นคำว่า “ช่วงโมงแห่งความมืดสนิททั้งแปดด้าน” แทนที่จะแปลตรงตัวเป็นคำว่า “ช่วงเวลาแห่งความมืดมนที่สุด” ซึ่งทำให้ความหมายเหมาะสมและสละสลวยกว่าเดิม เพราะสามารถหลีกเลี่ยงไม่ต้องใช้คำที่ฟังแล้วเป็นสำนวนต่างประเทศว่า “ที่สุด”

6.6 เปลี่ยนความหมาย

การใช้คำหรือสำนวนที่มีความหมายเปลี่ยนไปจากต้นฉบับ เนื่องจากวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ผู้แปลไม่สามารถกำหนดคำเทียบเคียงที่สามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ จึงหาคำหรือสำนวนที่มีความหมายแตกต่างไปจากเดิมถึง แต่ยังคงลีลา ท่วงทำนอง และอรรถรสเทียบเท่ากับต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 117 : จากเรื่อง “เธอมากับเสียงดนตรี”

“I’ve got it!” I cried, jumping up and down.

“I’ve got it!”

Dewey and Boyd looked at me askance. (P. 34)

“ฉันคิดได้แล้ว” ผมร้องพร้อมกับกระโดดขึ้นลงไปมา “ฉันคิดออกแล้ว” เค้กับบอยค้มมองดูผมอย่างสังเวช (น. 64)

ในต้นฉบับผู้เขียนบรรยายความรู้สึกของเพื่อนของตัวละครว่า “askance” เป็นการ “มองค้อนด้วยความสงสัย” ผู้แปลเลือกใช้คำว่า “สังเวช” ซึ่งเป็นการมองด้วยความสงสารเวทนา ซึ่งสังเกตได้ว่าถึงแม้ความหมายต่างกัน แต่ให้บรรยากาศ

ตัวอย่างที่ 118 : จากเรื่องเธอมากับเสียงดนตรี

“Well, what did they think of me?” I asked Pansy when I saw her on campus the next day.

“Mother seemed disinclined to discuss you,” Pansy replied, “but Daddy was quite frank. He said you ought to be locked up.” (P. 32)

“เป็นไงบ้าง แพนซี่” ผมส่งเสียงถามเธอในวันรุ่งขึ้นทันทีที่เราพบหน้ากันที่มหาวิทยาลัย พ่อแม่คุณเห็นผมเป็นคนยังไง

“แม่ปฏิเสธไม่ยอมออกความเห็นเกี่ยวกับคุณ” แพนซี่รายงาน “แต่พ่อออกความเห็นอย่างไม่มีการอ้อมค้อม แถบบอกว่าคนอย่างคุณไม่ควรถูปลดปล่อยออกมาพ้นพ่านนอกโรงพยาบาล (น. 62)

คำว่า “locked up” เป็นสำนวนที่หมายถึง “จับกุมขังอยู่ในคุก” แต่เทศกัณฑ์ปรับเปลี่ยนข้อความให้เป็น “ปลดปล่อยออกมาพ้นพ่านนอกโรงพยาบาล” ซึ่งผู้อ่านที่เป็นคนไทยจะจินตนาการภาพและเกิดความเข้าใจได้มากขึ้นกว่าการแปลตรงตามต้นฉบับเดิม ซึ่งการที่ผู้แปลปรับเปลี่ยนข้อความเช่นนี้ไม่ได้ทำให้ความหมายผิดไป เพราะจากเนื้อเรื่องทีเกริ่นก่อนหน้านี้นักเขียนสร้างตัวละครที่เป็นฝ่ายชายให้มีพฤติกรรมผิดแปลกดูพิกลไม่เหมือนใคร เหมาะแก่การอยู่บำบัดในโรงพยาบาล

ตัวอย่างที่ 124 : จากส่วนลึกของโถน้ำตาล

“How about going for a walk instead?” I said, blinking my eyes hopefully.

“A walk?” She gasped, as though I had suggested robbing a poor box. (P. 64)

“ลองเปลี่ยนเป็น ไปเดินเล่นกินลมกันเสียมั่ง ไม่ดีกว่าหรือ” ผมเสนอขึ้นบ้าง

“อะไรนะ” ธาเลียร้องถามด้วยความตกใจเหมือนอย่างกับว่าเธอได้ยินผมเสนอแนะให้เธอไปกระโดดน้ำตายหรืออะไรทำนองนั้น (น. 200-201)

จะเห็นได้ว่าสถานการณ์ในตอนนี้อยู่ที่ตัวละครฝ่ายหญิงเสียดสีเหน็บแนมฝ่ายชาย โดยเทศกัณฑ์เปลี่ยนคำจากต้นฉบับที่ว่า “robbing a poor box” (ขโมยเงินบริจาคคนยากจน) ให้เป็นคำว่า “กระโดดน้ำตาย” เนื่องจากการขโมยเงินบริจาคคนยากจนเป็นเรื่องที่ไม่มีใครคิดจะทำ เพราะเป็นการเอาเปรียบคนที่สุดแล้ว เช่นเดียวกับคนไทยที่จะยากจะยอมไปกระโดดน้ำตายถ้าไม่อับจนหนทางจริงๆ การเปลี่ยนความหมายนี้ทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายขึ้น และยังได้รับรู้อารมณ์ความรู้สึกของตัวละครได้ทัดเทียมกับต้นฉบับอีกด้วย

ตัวอย่างที่ 119 : จากเรื่องความยุ่งยากของนักโอยคุปต์ศาสตร์

“Egyptologist,” mumbled my father. “Of all the crazy damn things to be.”

“Cheer up,” said my mother. “It could be worse.”

“What,” he demanded, “could be worse than an Egyptologist?”

My mother thought for a minute. “A white slaver,” She said triumphantly.

(P. 191)

“นักโอยคุปต์ศาสตร์” พ่อยังบ่นไม่ขาดปาก “วิชาอื่นออกกลมเถไป ทำไมมันไม่เสือกเสือก”

“ใจเย็นๆ ไว้เถอะน่า” แม่ว่า “คิดเสียว่ายังมีโคบีไม่คิดเรียนวิชาอื่นที่แย่กว่านี้”

“มีอะไรอีกบ้าง” พ่อคาดคั้น “ที่ร้ายยิ่งไปกว่าวิชาโอยคุปต์ศาสตร์”

แม่นั่งหาคำตอบอยู่หนึ่งนาที “วิชาคุมช่องโสเภณี” แม่ตอบออกมาอย่างมีชัยในที่

สุด

(น. 226-227)

ในวัฒนธรรมไทย คนไทยอาจไม่คุ้นเคยและไม่เข้าใจเรื่องราวความเป็นมาของการขนถ่ายทาสชาวนิโกรไปขายในอเมริกาซึ่งมีคนคุมทาสเป็นชาวผิวขาว ซึ่งในปัจจุบันหากพิจารณาตามหลักมนุษยธรรมถือกันว่าเป็นเรื่องที่โหดร้ายอย่างมาก และผู้เขียนยกขึ้นมากล่าวอ้างเพื่อประชดประชันผ่านตัวละครที่เป็นแม่ โดยใช้คำว่า “A white slave” ผู้แปลหลีกเลี่ยงไปใช้ข้อมูลที่คนไทยเข้าใจ

และเกิดอารมณ์ขันได้ง่ายกว่า โดยใช้คำที่ให้ความรู้สึกที่รุนแรงทัดเทียมกับต้นฉบับว่า “คุมห้องโสเภณี”

ตัวอย่างที่ 120 : จากเรื่องสนามบินในหนอง

Sometimes, I'll confess, I would become a little irritated at Lola. Like the time she locked her keys inside her car for safekeeping. Or the time she tried to buy a ticket for the football game between Minnesota and Open Date. (P. 151)

ผมยอมรับสารภาพละว่า ในบางครั้งบางคราวผมก็ให้รู้สึกหงุดหงิดกับความโง่ของ โลล่าอยู่บ้างเหมือนกัน อย่างเช่นเมื่อตอนที่เธอล็อกกุญแจรถเอาไว้ในรถเพื่อกันหาย หรืออย่างเมื่อตอนที่เธอพยายามจะซื้อตั๋วเข้าไปชมภาพยนตร์เรื่อง “ปิดหัวคราวเพื่อการช่อมแซมและตกแต่ง” (น. 129)

เทศกดิ์ปรับเปลี่ยนเนื้อความให้เข้าใจง่ายขึ้น คือแทนที่จะแปลตรงตามต้นฉบับว่า “หญิงสาวซื้อตั๋วฟุตบอลนัดเปิดสนาม” ซึ่งมีการเปิดให้ชมฟรี เป็นการชมภาพยนตร์ที่มีชื่อเรื่องว่า “ปิดหัวคราวเพื่อการช่อมแซม” การเปลี่ยนความหมายทำให้ผู้อ่านเข้าใจข้อความนี้ชัดเจนและรู้ได้ทันทีว่าตัวละครฝ่ายชายกำลังประชดประชันฝ่ายหญิงว่าโง่เสียเต็มประดา

ตัวอย่างที่ 121 : จากเรื่อง “ความยุ่งยากของนักโอบอ้อมผู้ศรัทธา”

“About an hour ago this dirty rat” he pointed at me - “sneaked into our trophy room and ran off with it.” (P. 207)

“แล้วเมื่อราวๆ หนึ่งชั่วโมงมานี้ ไอ้หมาจิ้งจอกตัวนี้” เขาก็มีมือมาที่ผม “คอดเข้าไปในห้องเก็บถ้วยรางวัลของเรา” แล้วก็จกเอาถ้วยของเรามา (น. 245)

ในวัฒนธรรมต่างประเทศมีการด่าว่าคนคดโกง เนรคุณ โดยเปรียบเทียบกับสัตว์จำพวกหนู ในขณะที่คนไทยมักนำเปรียบเทียบกับใช้กับสัตว์ประเภทสุนัขจิ้งจอก ดังนั้นจากตัวอย่างนี้ผู้เขียนใช้คำว่า “dirty rat” ผู้แปลจึงเปลี่ยนไปใช้คำว่า “ไอ้หมาจิ้งจอก” ความหมายอาจเปลี่ยนไปแต่ผู้อ่านจะเข้าใจได้มากกว่า

6.7 การไม่แปล

ในกรณีที่มีการกล่าวซ้ำ หรือ ไม่มีในวัฒนธรรมไทยผู้แปลไม่สามารถอธิบายให้ผู้อ่านเข้าใจได้ หรือเป็นสิ่งที่ยากจนเกินไป ผู้แปลจึงปรับแต่งโดยเลือกที่จะตัดคำหรือสำนวนทิ้งไป

ตัวอย่างที่ 122 : จากเรื่อง “สนามบินในหนอง”

We were sun everywhere together : dances, shows, sleigh rides, hayrides, wiener roasts, night court. (P.131)

เราอยู่คู่เคียงกันตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็นที่เดินรำหรือโรงมหรสพ หรือระหว่างการ เล่นเลื่อน หรือย่างไส้กรอก (น.131)

เทศกัคือไม่แปลคำว่า “hayrides” (การลั่นไหลบนหญ้าแห้ง) “night court (ศาลกลางคืนที่มีการพิจารณาคดีอาญาที่จะต้องตัดสินทันที) เพราะกิจกรรมเหล่านี้ไม่มีในวัฒนธรรมไทยและไม่สามารถหาคำใดมาเทียบเคียงได้

ตัวอย่างที่ 123 : จากเรื่อง “ความยุ่งยากของนักโอยคุปต์ศาสตร์”

I had to persuade Mr. Harrison, my Egyptology professor, to let me take a make-up exam. This I recognized, would not be easy. Mr. Harrison was a typical professor-jaundiced, hungry and actively antagonistic toward undergraduates. (P. 203)

ผมจำเป็นจะต้องทำให้มิสเตอร์แฮริสัน อาจารย์วิชาโอยคุปต์ศาสตร์ของผมเห็นคล้อยตามและยอมให้ผมสอบแก้ตัว ผมตระหนักดีว่านี่ไม่ใช่ของง่ายเพราะมิสเตอร์แฮริสันเป็นอาจารย์ประเภทที่ไม่ยอมเห็นหัวอกนักศึกษาเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว (น. 240)

จะเห็นได้ว่า ผู้แปลไม่แปลคำว่า “jaundiced” (อิจฉา ริษยา) และคำว่า “hungry” (ละโมภ) และตีความคำว่า “actively antagonistic” (เป็นปฏิปักษ์ ต่อต้าน) ว่า “ไม่ยอมเห็นหัวนักศึกษา” ซึ่งที่จริงคำเหล่านี้ผู้แปลสามารถหาคำมาเทียบเคียงได้ การไม่แปลนี้ทำให้ผู้อ่านขาดอรรถรสและความเข้าใจ เนื้อความบางส่วนที่ขาดหายไป

ตัวอย่างที่ 124 : จากเรื่อง “ความรักของสองนักเคมี”

I felt my eyes bug, my jaw drop, and my kneecaps leap like hares. I tried vainly to compose myself. All I could do was to clutch the corner of the desk and blink rapidly at her. (P.101)

ผมรู้สึกว่าคุณตาตัวเองพยายามจะถลนออกมานอกเบ้า ขากรรไกรค้าง ลูกสะบ้าเต้น ผมพยายามอย่างสุดเหวี่ยงที่จะควบคุมตัวเอง แต่ก็ไม่เป็นผล สิ่งเดียวที่ผมทำได้ก็คือ เกาะมุมโต๊ะด้านหนึ่งเอาไว้แน่น ขณะจ้องดูเธอด้วยอาการที่ไม่เป็นตัวของตัวเอง (น.106)

ในต้นฉบับผู้เขียนบรรยายท่าทางของตัวละครไว้ว่า “my kneecaps leap like hair” ซึ่งอธิบายตรงตามต้นฉบับได้ว่า “สะบ้าหัวเข่าเต้นเหมือนกระต่ายกระโดด” เทศกักดิ์เลือกแปลเพียง “สะบ้าเต้น” เพราะในวัฒนธรรมไทยไม่คุ้นเคยกับการเปรียบเทียบเช่นนี้ การไม่แปลนี้อาจมีข้อเสียที่ทำให้ผู้อ่านขาดข้อมูลบางส่วนไปบ้าง แต่ก็มีข้อดีที่ทำให้ถ้อยคำฟังแล้วลื่นไหลตลอดทั้งประโยค

ตัวอย่างที่ 125 : จากเรื่อง “ผู้ปรารถนาความปราณี”

Not an idea came to me. Not a fragment of an idea. Not a teensy-weensy glimmer of an idea. I had just about decided to drop out of the university and enroll in a manual-training school when I heard Clotilde calling me outside my window. (P.15)

ไม่มีความคิดอะไรผ่านเข้ามาในหัวสมองของผมเลย ไม่มีแม้แต่สักนิดเดียว ผมกำลังตัดสินใจลาออกจากมหาวิทยาลัยแล้วไปสมัครเข้าโรงเรียนที่สอนเฉพาะวิชาหัตถกรรมอยู่แล้ว ก็พอดีได้ยินเสียงคลอริลด์ร้องเรียกอยู่นอกหน้าต่าง (น.157)

คำว่า “a teensy-weensy glimmer of an idea” หมายถึง “ความคิดแม้เพียงเศษเสี้ยวที่มีขนาดเล็กมาก” ผู้แปลไม่แปลคำนี้อาจเป็นเพราะความหมายซ้ำกับประโยคข้างหน้า

ตัวอย่างที่ 126 : จากเรื่อง “ผู้ปรารถนาความปราณี”

We raced through the catwalks. Our footsteps echoed metallically, and I expected to hear sirens and see spotlights at any moment. I felt like Jame Cogne in “White Heat.”

(P. 18)

เราก้าวไปตามทางเดินอย่างรวดเร็ว ขณะที่เสียงฝีเท้าที่กระทบกับเหล็กก็ดังก้อง
ทะลุเข้าไปในประสาท ผมรู้สึกเหมือนกับว่าตัวเองเป็นเจมส์ เคนนี่ในหนังสือ “ไฟเย็น”

(น. 162)

สถานการณ์ที่ตัวละครกำลังเผชิญอยู่ในขณะนี้คือ แอบใช้บัตรของนักศึกษาปริญญาโทเพื่อเข้ามาคั่น
หนังสือในเขตเฉพาะซึ่งนักศึกษาปีหนึ่งอย่างตัวละครคนนี้ไม่มีสิทธิ์ใช้ ดังนั้นระหว่างที่เดินตามทาง
ในห้องสมุดจึงรู้สึกหวาดวิตกกังวลว่าใครจะจับได้ และคิดเปรียบเทียบไปว่าจู่ๆ อาจมีสปอตไลท์
ขนาดใหญ่มาจับจ้องที่ตัวเขาและมีเสียงไซเรนร้องบอกว่ามีผู้ลักลอบเข้ามาในที่นี้ โดยผู้เขียน
บรรยายไว้ว่า “and I expected to hear sirens and see spotlights at any moment” แต่ผู้แปลเลือกที่จะ
ไม่แปล ทั้งที่ในประโยคนี้สามารถหาคำอธิบายให้ผู้อ่านเข้าใจได้

ตัวอย่างที่ 127 : จากเรื่อง “จากส่วนลึกของโลน้ำตาล”

What I heard might have been the conversation of Martian. “Sartre is a deviant,” cried one of the student. “Subjective idealism can be interpreted on four levels,” cried another. “Joyce’s conception of archetypes derives from Kant’s Ding an Sich,” cried a third. “Kafka negated the image-myth,” cried a fourth. “Rilke’s Zeitgeist was post-oedipal,” cried a fifth.

(P.71)

สิ่งที่ผมได้ยิน น่าจะเป็นการสนทนากันในภาษาของชาวโลกพระอังคารมากกว่า
ภาษาคน เพราะผมฟังเท่าไรก็ฟังไม่ออก

(น. 209)

ข้อความที่ว่า “Sartre is a deviant,” cried one of the student. “Subjective idealism can be interpreted on four levels,” cried another. “Joyce’s conception of archetypes derives from Kant’s Ding an Sich,” cried a third. “Kafka negated the image-myth,” cried a fourth. “Rilke’s Zeitgeist was post-oedipal,” cried a fifth.” เป็นข้อความที่กล่าวพาดพิงถึงนักคิดนักเขียนและนักปราชญ์ชาวตะวันตกหลายคน ซึ่งได้แก่ Sartre, Joyce, Kant, Kafka และ Rilke ผู้แปลเลือกที่จะไม่แปลข้อความเหล่านี้ เพราะเนื้อเรื่องยากและไม่สามารถหาข้อความอื่นมาเทียบเคียงได้ รวมทั้งผู้อ่านที่เป็นคนไทยเข้าใจได้ยาก จึงแปลสรุปเพียงในประโยคแรกที่ว่า “เป็นภาษาของชาวโลกพระอังคารมากกว่าภาษาคน เพราะผมฟังเท่าไรก็ฟังไม่ออก”

จะเห็นได้ว่าในการถ่ายทอดจากภาษาหนึ่งไปสู่อีกภาษาหนึ่ง ผู้แปลไม่สามารถหาถ้อยคำที่
มาแทนกันได้หมด ผู้แปลจะต้องปรับเปลี่ยนบทแปลโดยพยายามรักษาความหมายและอรรถรส
ทัดเทียมกับต้นฉบับมากที่สุด และการปรับบทแปลนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถเฉพาะตัวที่ต้องใช้ทั้ง
ศาสตร์และศิลป์ กล่าวคือ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถที่จะเข้าใจเนื้อหาอย่างถ่องแท้ในเชิงศาสตร์
และนำมาปรับเปลี่ยนเลือกใช้คำได้อย่างมีศิลปะ

บทที่ 7

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาบทแปลเรื่องสั้นแนวขบขันของเทศก๊กดี นิยมเหตุ นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ภาษา และศึกษากลวิธีการแปลเฉพาะตัวของเทศก๊กดี ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปผลการศึกษาอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

7.1 สรุปผลการศึกษา

งานวิจัยฉบับนี้ศึกษาบทแปลเรื่องสั้นแนวขบขันของ เทศก๊กดี นิยมเหตุ กรณีศึกษาเรื่อง “หลายรักของโคบี” ซึ่งเป็นเรื่องสั้นแนวอารมณ์ขันมีทั้งหมด 10 เรื่อง โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 หัวข้อ คือการใช้ภาษา และการปรับบทแปล

7.1.1 การใช้ภาษา เป็นลักษณะการใช้ภาษาในระดับคำและสำนวนของเทศก๊กดี ซึ่งแบ่งพิจารณาเป็นการใช้คำ การเล่นคำ และการใช้สำนวนโวหาร

7.1.1.1 การใช้คำ เทศก๊กดีมีการเลือกใช้คำที่ไม่นิยมนำมาใช้ในงานเขียนมาถ่ายทอดลงฉบับแปล ทั้งที่มีคำทั่วไปซึ่งสามารถนำมาเทียบเคียงได้ทันที แต่อย่างไรก็ตามยังคงสามารถรักษาความหมายสอดคล้องกับต้นฉบับ และรักษาลีลาท่วงทำนองไม่แตกต่างไปจากเนื้อความเดิมโดยแยกพิจารณาได้ดังนี้

1) การใช้คำผิดระดับ ผู้แปลใช้คำที่สูงกว่าหรือต่ำกว่าซึ่งแตกต่างกับคำอื่นๆ ที่อยู่ในประโยค ซึ่งได้แก่ คำศัพท์สูงที่มักใช้ในงานประพันธ์ และคำหยาบที่เป็นคำสบลคำค่า การใช้คำผิดระดับนี้ไม่ได้ทำให้รูปแบบการใช้ในประโยคผิดแปลกออกไป การใช้คำศัพท์สูงยังคงรักษาความหมายใกล้เคียงกับต้นฉบับและสามารถเน้นการประชดประชันได้อย่างชัดเจน การใช้คำหยาบก็ไม่ได้สื่อความหมายที่หยาบคายแต่กลับเน้นอารมณ์ความรู้สึกที่เกินจริงได้เป็นอย่างดี

2) การสร้างศัพท์ใหม่ให้หรูหรา เป็นการสร้างคำใหม่ที่ฟังแล้วไม่สามารถเข้าใจได้ทันทีต้องแปลความหมายอีกครั้ง และความหมายที่ได้ก็สามารถเทียบเคียงได้กับต้นฉบับเดิม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสามารถของนักแปลในการพลิกแพลงภาษา และทำให้ประโยคมีสีสันมากขึ้น

- 3) การใช้คำผิดบริบท เป็นการเลือกใช้คำที่ไม่สอดคล้องกับบริบทแวดล้อมทั้งที่ต้นฉบับก็มีการใช้ภาษาอย่างถูกต้อง การใช้คำผิดบริบทเช่นนี้สามารถเสริมเนื้อเรื่องและบุคลิกของตัวละคร โดยไม่ทำให้ความหมายผิดไปจากเดิม
- 4) การใช้คำที่มีความหมายเกินจริง เป็นการใช้คำที่มีระดับความหมายเกินไปจากต้นฉบับ ถ้อยคำเกินจริงเหล่านี้ทำให้ผู้อ่านเข้าใจถึงอารมณ์ประชดประชันเสียดสีได้อย่างชัดเจน
- 5) การใช้คำที่มีความหมายน้อยกว่าความจริง เป็นการอธิบายความหมายให้น้อยกว่าต้นฉบับเพื่ออธิบายให้ผู้อ่านที่เป็นคนไทยเข้าใจได้ง่ายขึ้น ไม่ได้ใช้เพื่อการเสียดสีประชดประชัน
- 6) การใช้คำผิดหน้าที่ ผู้แปลใช้คำผิดหน้าที่เพื่อแสดงถึงรูปแบบการใช้ภาษาในกลุ่มวัยรุ่นที่ใช้ภาษาพูดที่เป็นกันเอง

7.1.1.2 ปรับคำโดยการเล่นคำ เทศกัคดีใช้วิธีการเล่นคำโดยการตัดแปลงพยางค์ รูปแบบคำตรงตามต้นฉบับหรือเล่นคำทั้งที่ต้นฉบับใช้คำปกติธรรมดา ซึ่งได้แก่ การเล่นคำโดยการซ้ำคำ การเล่นคำที่มีความหมายสัมพันธ์กัน และการเล่นคำโดยการแยกคำ ถึงแม้การเล่นคำบางครั้งรูปแบบของคำจะเปลี่ยนไปแต่ความหมายยังคงสอดคล้องกลมกลืนกับต้นฉบับเป็นอย่างดี และทำให้ประโยชน์มีสืบมากขึ้นด้วย

7.1.1.3 การใช้สำนวนโวหาร การใช้สำนวนโวหารที่ปรากฏในงานแปลส่วนมากเป็นการใช้โวหารแบบอุปมาอุปไมย ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบระหว่างของสองสิ่งที่มีสภาพต่างกันแต่มีบางส่วนคล้ายคลึงกันและใช้คำเชื่อมด้วยคำว่า “เหมือน ราวกับ คัง” ผู้แปลปรับเปลี่ยนสำนวนดังกล่าวโดยใช้สำนวนไทยที่คุ้นเคย และบางครั้งใช้สำนวนเทียบเคียงกับต้นฉบับ ซึ่งผู้แปลสามารถรักษาความหมายได้ใกล้เคียงกับต้นฉบับและทำให้ผู้อ่านที่เป็นคนไทยมีความแตกต่างทางวัฒนธรรมสามารถจินตนาการเห็นภาพพจน์ได้ง่ายและรวดเร็วมากขึ้น

7.1.2 การปรับบทแปล

เทศกัคดีมีการใช้การปรับบทแปลซึ่งเป็นการปรับบทแปลในระดับคำและสำนวนเพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเรื่องราวและสาระได้ง่ายขึ้น ทั้งนี้ผู้แปลพยายามรักษาความหมายและบรรยากาศของต้นฉบับให้มากที่สุด โดยมีกลวิธีการแปลดังต่อไปนี้

7.1.2.1 การทับศัพท์คำ ในกรณีที่เป็นคำเฉพาะและไม่สามารถหาคำมาเทียบเคียงได้ผู้แปลจะใช้วิธีการถ่ายถอดตัวอักษร ซึ่งทำให้ผู้อ่านได้ข้อมูลที่มีความหมายและรูปแบบตรงตาม

ต้นฉบับ นอกเหนือจากทับศัพท์เพียงอย่างเดียวแล้ว ผู้แปลยังนำกลวิธีการแปลนี้ใช้ร่วมกับวิธีอื่นซึ่งเป็นการเสริมให้ได้ใจความและเป็นสำนวนไทยมากขึ้น และทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้กระจ่างชัดมากขึ้น ซึ่งได้แก่ การทับศัพท์คำและใช้คำศัพท์เดิมและสร้างคำ การทับศัพท์คำและเติมคำนามข้างหน้า การทับศัพท์คำและเติมคำอธิบาย

7.1.2.2 การเพิ่มความ ผู้แปลใช้การเพิ่มความเพื่อเพิ่มน้ำหนักและเน้นความหมายให้ชัดเจนยิ่งขึ้นและทำให้เนื้อความไม่ห้วนจนเกินไป

7.1.2.3 การใช้คำหรือสำนวนแทนการอธิบายความ ผู้แปลเลือกใช้คำหรือสำนวนที่มีความหมายใกล้เคียงกับต้นฉบับมาถ่ายทอดแทนการอธิบายความ ซึ่งทำให้ได้ถ้อยคำที่กระชับได้ใจความ ผู้อ่านที่เป็นคนไทยเข้าใจง่ายขึ้น

7.1.2.4 การใช้คำหรือสำนวนในเชิงวัฒนธรรมไทย เป็นการปรับบทแปลโดยนำคำหรือสำนวนที่มีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทยมาแปลแทนการใช้คำทั่วไป ซึ่งทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายชัดเจนและดูเป็นสำนวนไทย

7.1.2.5 การสร้างคำใหม่ ผู้แปลสร้างคำใหม่โดยยังคงรักษาความหมายใกล้เคียงสอดคล้องกับต้นฉบับ และทำให้ประโยคมีลีลาเพิ่มขึ้น

7.1.2.6 การเปลี่ยนความหมาย ผู้แปลใช้คำที่มีความหมายเปลี่ยนไปจากต้นฉบับแต่รักษาอรรถรสได้ทัดเทียมกับต้นฉบับและผู้อ่านเข้าใจง่ายขึ้น

7.1.2.7 การไม่แปล ในกรณีที่มีการพหูพจน์ หรือเป็นคำที่ไม่มีในวัฒนธรรมไทย และผู้แปลไม่สามารถหาคำมาเทียบเคียงได้โดยผู้แปลจะไม่แปล ซึ่งบางครั้งทำให้ความหมายบางส่วนขาดหายไป แต่ไม่ได้ทำให้บรรยากาศ รสชาติ และสาระสำคัญของต้นฉบับเสียไป

7.2 อภิปรายผลการศึกษา

จากการทบทวนวรรณกรรมทั้งจากแนวคิดในการเขียนด้านอารมณ์ขัน และจากงานวิจัยชี้ให้เห็นว่าการทำให้เกิดความขบขันนั้น บางครั้งมีการใช้ถ้อยคำภาษาพูดอย่างอิสระไม่คำนึงถึงไวยากรณ์หรือระเบียบของภาษา หรือใช้คำเกินจริงหรือน้อยกว่าต้นฉบับเพื่อเสียดสีประชดประชันหรือพลิกแพลงใช้คำโบราณพื้นสมัย ใช้การเล่นคำและสำนวนแปลกใหม่

เทศกัณฑ์ นิยมเหตุ มีการใช้ภาษาที่ไม่คำนึงถึงความถูกต้องตรงตามกฎเกณฑ์ของภาษา โดยการใช้คำผิดระดับ การสร้างศัพท์ใหม่ให้หรูหรา การใช้คำผิดบริบท การใช้คำที่มีความหมายเกินจริงและการเล่นคำ ซึ่งการใช้ภาษาดังกล่าวนี้น่าสามารถเน้นอารมณ์ความรู้สึก เสริมบุคลิกของตัว

ละคร และแสดงให้เห็นถึงการเสียดสีประชดประชันได้อย่างดี โดยที่ความหมายยังคงสอดคล้องใกล้เคียงกับต้นฉบับ นอกจากนี้ผู้แปลมีการใช้คำที่มีความหมายน้อยกว่าความจริง ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมได้อธิบายว่าคำลักษณะนี้ใช้เพื่อแสดงการเสียดสีประชดประชัน แต่ในบทแปลนี้ผู้แปลกลับนำมาใช้เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายขึ้น เช่นเดียวกับการใช้คำผิดหน้าที่ที่ผู้แปลใช้เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นถึงรูปแบบการใช้ภาษาวัยรุ่นที่เป็นภาษาพูดไม่ต้องถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ แต่จากแนวคิดในการทบทวนวรรณกรรม การใช้คำผิดหน้าที่นี้ในงานแนวขบขันเพื่อให้ความหมายคลุมเครือ ก้าวร้าวและทำให้ผู้อ่านเกิดความขำขัน

จากผลจากการศึกษาที่กล่าวมาก็ยิ่งพบว่าในการใช้ภาษานั้น คำมีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อการแปลมากอย่างยิ่ง โดยเฉพาะงานแปลประเภทขบขันที่ไม่สามารถใช้หลักเกณฑ์ใดมาถ่ายทอดได้อย่างชัดเจนตายตัวผู้แปลอาจต้องใช้การแปลที่คำนึงถึงสิ่งอื่นนอกเหนือไปจากความหมายบ้าง กล่าวคือ ในการแปลงานขบขันถ้าหากเลือกใช้คำที่ถูกต้องครบถ้วนตรงตามเนื้อความเพียงอย่างเดียว ผู้อ่านอาจได้รับข้อมูลเทียบเท่ากับต้นฉบับก็จริง แต่ก็อาจขาดอารมณ์ความรู้สึกและบรรยากาศที่แฝงอยู่ในต้นฉบับ ไม่ว่าจะเป็นความขำขันความคลุมเครือสับสนการเสียดสีประชดประชันและการขำแหย่เล่น แต่ถ้ารู้จักว่าคำใดเป็นคำกุญแจสำคัญในประโยคนั้น และรู้จักเลือกสรรคำที่เหมาะสมแล้วนำมาประยุกต์พลิกแพลงกับการใช้ภาษามาใส่แทนที่คำนั้นแทนที่จะเลือกใช้คำแปลตรงตัว อาจทำให้งานแปลชิ้นนั้นมีความถูกต้องและสละสลวยยิ่งขึ้นกว่าเดิม และได้บรรยากาศและอรรถรสใกล้เคียงกับต้นฉบับด้วย

อย่างไรก็ตามการแปลนั้นก็ต้องพิจารณาบริบทรอบข้างด้วยว่างานแปลชิ้นนั้นมีลักษณะอย่างไร เหมาะสมกลมกลืนกับการปรับเปลี่ยนในรูปแบบใด สำหรับงานแปลของนักแปล เทศภักดี นิยมเหตุ เรื่อง “หลายรักของโคบี” นี้ มีลักษณะพิเศษพอที่จะใช้แนวทางในการแปลดังที่กล่าวมานี้ได้ เนื่องจากเป็นงานอารมณ์ขันที่มีเนื้อเรื่องเกินจริง บุคลิกตัวละครมีพฤติกรรมที่แปลกประหลาด ขวนขวาย ใช้ภาษาพูดเป็นกันเอง บางครั้งมีการใช้ภาษาตลกค่อนอง และในขณะเดียวกันก็มีการใช้การมคมคายชวนให้ขบคิด เพราะเป็นเรื่องราวอยู่ในแวดวงของนักศึกษาอเมริกันในช่วงวัยรุ่น

ในส่วนของหัวข้อเรื่องกลวิธีการแปลเฉพาะตัวของ เทศภักดี นิยมเหตุ ผู้แปลมีการใช้การปรับบทแปลเช่นเดียวกับแนวคิดจากนักทฤษฎีที่กล่าวไว้ในบททบทวนวรรณกรรม ซึ่งเทศภักดีมีการแปลในระดับคำและสำนวนที่คำนึงถึงความหมายพอๆ กับการรักษารูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการทับศัพท์คำ หรือการทับศัพท์และเติมคำนามข้างหน้า หรือทับศัพท์และเติมคำอธิบายความ ซึ่งนำ

มาใช้กับคำเฉพาะและทำให้ผู้อ่านได้รับข้อมูลตรงตามต้นฉบับ รวมทั้งการเพิ่มความที่ให้ความหมายชัดเจนและถ้อยคำไม่ห้วนฟังดูเป็นสำนวนไทย

ในขณะที่เดียวกันก็มีการใช้การปรับบทแปลในระดับคำที่แตกต่างจากแนวคิดในบทบทวนวรรณกรรม คือ มีการใช้คำหรือสำนวนไทยแทนการอธิบายความ การใช้คำหรือสำนวนในเชิงวัฒนธรรมไทย กลวิธีการปรับบทดังกล่าวนี้ผู้แปลใช้เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายและรวดเร็วมากขึ้น และความหมายยังคงสามารถเทียบเคียงได้กับต้นฉบับ อีกทั้งบรรยากาศยังคงเดิม ยิ่งไปกว่านั้นยังมีการสร้างคำใหม่ซึ่งมีความหมายไม่แตกต่างจากต้นฉบับและสามารถเพิ่มให้ประโยชน์มีสีสันมากขึ้น

นอกจากนี้มีการใช้คำที่มีความหมายเปลี่ยนไปซึ่งไม่พบในแนวคิดจากการปรับบทแปล ผู้แปลใช้กลวิธีนี้เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายขึ้น ถึงแม้ความหมายเปลี่ยนแต่บรรยากาศและอรรถรสยังคงทัดเทียมได้กับต้นฉบับ และกลวิธีสุดท้ายคือ การไม่แปล ซึ่งผู้แปลใช้ในกรณีที่มีการกล่าวซ้ำ หรือเป็นคำที่ไม่มีในวัฒนธรรมไทยและไม่สามารถหาคำใดมาถ่ายทอดได้ กลวิธีนี้อาจทำให้ความหมายบางส่วนขาดหายไป แต่ทั้งนี้ผู้แปลได้พยายามรักษาความหมายที่เป็นสาระสำคัญและบรรยากาศเท่าเทียมกับต้นฉบับ

เมื่อพิจารณาโดยรวมการปรับบทแปลในระดับคำของเทศกัณฑ์ นิคมเหตุ ผู้แปลคำนึงถึงความหมายเป็นสำคัญ แต่เป็นการรักษาความหมายไม่ใช่ว่าเพียงให้สอดคล้องใกล้เคียงกับต้นฉบับเพียงอย่างเดียวแต่ต้องการให้ผู้อ่านเข้าใจด้วย ดังนั้นผู้แปลจึงมีการปรับบทโดยหันมาใช้คำหรือสำนวนไทย หรือมีการเปลี่ยนความหมายของคำ หรืออาจไม่แปลเลย อาจมีข้อเสียทำให้บทแปลในบางตอนขาดหายไปหรือเปลี่ยนแปลงไป แต่มีข้อดีที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจและสามารถติดตามเรื่องราวตั้งแต่ต้นเรื่องจนถึงปิดเรื่องและเกิดความขบขันในตอนท้ายที่มีการจบแบบหักมุม ซึ่งถือว่าตรงตามจุดประสงค์ของผู้เขียน โดยที่ยังคงรักษาลีลา ท่วงทำนอง และบรรยากาศได้เหมือนเดิม

จากการอภิปรายผลที่กล่าวมาข้างต้น อาจกล่าวได้ว่าเทศกัณฑ์ นิคมเหตุ เป็นนักแปลที่มีความสามารถทั้งเชิงศาสตร์และศิลป์ กล่าวคือ ในงานบันเทิงคดีนั้นผู้เขียนผลิตผลงานเพื่อให้ผู้อ่านได้รับรู้ประสบการณ์ ความคิด และสาระควบคู่ไปกับความบันเทิงใจ ผู้แปลอาจเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านศาสตร์ซึ่งมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างต้นฉบับและฉบับแปล มีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์และสำนวนรู้ภูมิหลังของเรื่อง และสามารถถ่ายทอดได้

ความหมายถูกต้องครบถ้วนตรงตามต้นฉบับทุกประการ แต่อาจขาดความบันเทิงที่เป็นอารมณ์ความรู้สึกและบรรยากาศที่แฝงเอาไว้ ซึ่งเทคนิคก็สามารถเลือกใช้คำและสร้างคำใหม่โดยรักษาความหมายและบรรยากาศได้ใกล้เคียงกับต้นฉบับ อีกทั้งสามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวและเกิดความชอบขึ้นได้

อย่างไรก็ตาม งานแปลฉบับนี้ยังมีบางส่วนที่บกพร่องบ้าง เช่น มีการใช้ถ้อยคำที่เป็นภาษาพูดมากเกินไป บางครั้งกลายเป็นคำย่อฟังแล้วห้วนสะดุดหู บางครั้งยาวจนดูใช้คำฟุ่มเฟือย และการที่ผู้แปลคำนึงถึงความเข้าใจของผู้อ่านมากเกินไปจนมีการตัดแปลงปรับเปลี่ยนความหมาย หรือไม่แปลซึ่งทำให้ข้อมูลส่วนนั้นขาดหายไป ทั้งที่ผู้วิจัยเห็นว่าบางครั้งผู้แปลสามารถให้การอธิบายความให้ผู้อ่านเข้าใจได้

7.3 ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป และข้อเสนอแนะทั่วไป ดังนี้

7.3.1 ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

สำหรับผู้สนใจการใช้ภาษาแนวฉบับนี้ ผู้วิจัยเห็นว่ายังมีหัวข้อที่เป็นปัญหาหรือน่าสนใจเพื่อนำไปศึกษาวิเคราะห์ได้อีก ดังนี้

7.3.1.1 ศึกษาการใช้ภาษาในการแปลแนวฉบับเชิงวัฒนธรรมว่ามีความแตกต่างทางด้านความคิดความเชื่อทางวัฒนธรรมอย่างไร และผู้แปลจะใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงวัฒนธรรมเหล่านั้นด้วยกลวิธีการแปลแบบใด

7.3.1.2 วิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาในงานแปลแนวฉบับเกี่ยวกับการเล่นคำ เนื่องจากการใช้ภาษาแนวฉบับส่วนใหญ่มักมีอุปสรรคในเรื่องคำเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการเล่นคำ ซึ่งอักษรและเสียงในภาษาอังกฤษไม่สามารถหาคำไทยมาเทียบเคียงได้ทุกครั้ง

7.3.1.3 งานแปลประเภทบันเทิงคดีที่มีอยู่มากมายหลายประเภท ทั้งวรรณกรรมละคร ภาพยนตร์ ซึ่งเป็นแนวอารมณ์ขัน หรือแม้แต่การ์ตูน การเล่าเรื่องโจ๊กขำขัน อาจเปิดโอกาสให้ผู้แปลได้ศึกษาวิเคราะห์และรู้จักการสร้างคำใหม่ๆ และคำหลากหลายรูปแบบ

7.3.1.4 งานแปลแนวخبชั้นของ เทศกัคดี นียมเหตุ ที่เป็นงานแปลนวนิยายจะมี บทพรรณนาและบรรยายมากมายซึ่งเหมาะแก่การศึกษาวิเคราะห์การแปลในแง่โครงสร้างของ ประโยค และการปรับเปลี่ยนประโยค

7.3.1.5 ศึกษากลวิธีการแปลแนวخبชั้นซึ่งเกี่ยวพันการใช้ถ้อยคำเกินจริงที่ให้ความรู้สึกเสียดสีประชดประชัน

7.3.2 ข้อเสนอแนะทั่วไป

ขอบเขตในการศึกษางานแปลแนวخبชั้นค่อนข้างจำกัดเป็นอย่างมาก ผู้วิจัยสามารถศึกษา วิเคราะห์ในแง่ของการใช้ภาษาว่าให้ความหมายครบถ้วนและได้รับบรรณรศทัดเทียมกับต้นฉบับ หรือไม่ แต่ไม่สามารถวิเคราะห์เปรียบเทียบว่าสื่ออารมณ์ขันได้มากน้อยเพียงใด ทั้งนี้เพราะการ พิจารณาในเรื่องของความขำขันของแต่ละคนไม่เท่ากัน บางคนอาจเสียดสีหัวเราะง่าย บางคนอาจ เพียงยิ้ม หรือบางคนอาจเฉยๆ ไม่รู้สึกว่าขบขันเลยสักนิด แต่หากมีผู้สนใจต้องการวิเคราะห์การใช้ ภาษาสื่ออารมณ์ขันจริงๆ อาจต้องศึกษาวิเคราะห์ในด้านการใช้ภาษาควบคู่ไปกับการสอบถามซึ่งใช้ กลุ่มคนที่มีความหลากหลายและมากพอสมควร

ผู้วิจัยเชื่อว่าจากการวิเคราะห์การใช้ภาษาบทแปลเรื่องสั้นแนวخبชั้นของ เทศกัคดี นียมเหตุ กรณีเรื่อง “หลายรักของโคบี” นี้ คงทำให้ผู้ที่สนใจเริ่มเข้าใจและตระหนักมากขึ้นแล้วว่าการแปลมิ ใช่เพียงการถอดคำเท่านั้น และการใช้เพียงศาสตร์อย่างเดียวอาจทำให้งานชิ้นนั้นแข็งไม่มีสีสัน และ ขาดความสละสลวยกลมกลืน ควรมีศิลปะเข้ามาใช้ควบคู่ในการเลือกใช้คำที่เหมาะสมในแต่ละ สถานการณ์หรือมีการสร้างสรรค์คำโดยคำนึงถึงบริบทต่างๆ ซึ่งอาจทำให้งานแปลชิ้นนั้นมีคุณภาพ มากยิ่งขึ้น และงานวิจัยนี้คงเป็นตัวอย่างหนึ่งที่พอจะเป็นแนวทางให้ผู้สนใจในแวดวงการศึกษาได้ นำไปประยุกต์ใช้กับงานแปลหรืองานที่เกี่ยวข้องต่อไป

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กรมวิชาการ. (2540). คู่มือการแปล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- กอบกุล อิงคทานนท์. (2540). ศัพท์วรรณกรรม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ษรฉัตร.
- ฉลวย สุรสิทธิ์. (2523). ศิลปะการเขียน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ชลดา เรืองรักษ์ลิขิต. (2528). อักขรวิธีและการใช้ภาษาของฮิวเมอริสต์. กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่ผลงานวิจัย ฝ่ายวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชวน เพชรแก้ว และคณะ. (2532). การใช้ภาษา. สงขลา : โรงพิมพ์มงคลการพิมพ์.
- เชวง จันทระเขตต์. (2528). การแปลเพื่อการสื่อสาร. พระนคร : บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- เทศภักดิ์ นิยมเหตุ นักแปลผู้ไม่รีบร้อน. (2521). โลกหนังสือ. ปีที่ 1 (ฉบับที่ 11). หน้า 15-18.
- ชวีช ปุณโณทก. (2527). แนวทางการศึกษาวรรณกรรมปัจจุบัน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช
- วรรณาด วิมลเจลา. (2529). คู่มือสอนแปล. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์.
- วรรณกร ทองเสริม. (2533). การสร้างสรรคัวรรณกรรมแปลของเทศภักดิ์ นิยมเหตุ. สารนิพนธ์วารสารศาสตรบัณฑิต, สาขาหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์.
- สุรชัย ศิลกวิลาศ. (2530). “เทศภักดิ์ นิยมเหตุ นักแปลเจ้าปัญหา...เอ๊ย...นักแปลเจ้าสำราญ”. ใน สู่ออนาคต, ปีที่ 7 (ฉบับที่ 337). หน้า 55-56”
- สัจฉวี สายบัว. (2540). หลักการแปล. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สิทธา พิณีจกวคค. (2529). รายงานการวิจัยเรื่องสภาพการแปลปัจจุบันในประเทศและแนวโน้มในอนาคต. เอกสารประกอบการสัมมนา วันที่ 8 มีนาคม 2559. กรุงเทพฯ : สำนักข่าวสารอเมริกัน.
- หอมหวล ซึ่งจิต. (2527). การแปล : อาชีพสู่ปวงชน. พระนคร : โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น.

ภาษาอังกฤษ

Abrams, M.H. (1993). A Glossary of literary Terms. Orlando: Harcourt Brace & Company.

Eastman, Max. (1936). Enjoyment of Laughter. New York: Simon and Schuster.

Gall, L. Timothy (1997). Wordmark encyclopedia of Cultures and Daily-life.(Vol.4, pp. 231-237)

Ohio: Eastward Publication Development Inc.

Nash, Walter. (1985). The language of Humor Style and Technique in comic discourse.

New York: Longman Inc.

Nida, Eugene A. (1975). Language Structure and Translation. California: Stanford University press.

ประวัติและผลงานของ เทศภักดี นิยมเหตุ

ข้อมูลต่างๆทางด้านประวัติและผลงานของ เทศภักดี ที่ปรากฏอยู่ในส่วนภาคผนวกนี้ รวบรวมมาจากการสนทนารับรองของ วรรณภกร ทองเสริม ที่ศึกษาความเป็นมา ผลงาน และการทำงานของนักแปล

1.1 ประวัติของนักแปล

เทศภักดี นิยมเหตุ เป็นชาวกรุงเทพฯ เกิดที่ริมคลองบางกอกใหญ่ เมื่อปี พ.ศ. 2482 เดิมมีพี่น้อง 8 คน แต่เสียชีวิตไปเหลือเพียง 5 คน บิดาคือพันตำรวจตรีเทียม มารดาชื่อทิพย์ นามสกุลเดิมของนักแปล คือ “เจียมวิจิตร” แต่เนื่องจากทางฝ่ายตาไม่มีบุตรชายสืบสกุลจึงขอรับไปเป็นบุตรบุญธรรม และเปลี่ยนนามสกุลเป็น “นิยมเหตุ”

ในวัยเด็กศึกษาที่โรงเรียนราชินีล่างเป็น โรงเรียนแรก ต่อมาเข้าเรียนที่โรงเรียนวชิราวุธ ปทุมคงคา และสุดท้ายโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาตามลำดับ ศึกษาระดับปริญญาตรีต่อที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะวิศวกรรมศาสตร์ แต่มีโอกาสนั้นเป็นนิสิตที่นั่นเพียงปีเดียวก็ถูก “รีไทร์” จึงต้องลาออกจากมหาวิทยาลัย ต่อจากนั้นเดินทางไปเรียนต่อที่ประเทศอังกฤษเป็นเวลาหนึ่งปี แล้วจึงย้ายไปเรียนที่ “สกูล ออฟ เอนจิเนียร์” ที่รัฐวิสคอนซิน ประเทศสหรัฐอเมริกา จนจบการศึกษา

จากการที่ได้ไปศึกษาต่อที่ต่างประเทศ ทำให้มีโอกาสสะสมประสบการณ์ทางด้านภาษาไว้มากมาย จากเดิมที่ผลการเรียนทางด้านภาษาอังกฤษได้คะแนนดีมาตลอด ประกอบกับมีความสนใจทางด้านกีฬา จึงได้ชวนขวหาพิงรายการกีฬาทางวิทยุ ศึกษาคำศัพท์ คำสแลงต่างๆ รวมทั้งอ่านหนังสือพิมพ์เป็นประจำ ซึ่งทำให้มีส่วนช่วยพัฒนาความรู้ทางการใช้ภาษาให้ดียิ่งขึ้นไปอีก

ระหว่างพักอยู่ที่สหรัฐอเมริกาได้พบรักและแต่งงานกับคุณภักดีฉิม ศรีวิจารณ์ เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2505 มีบุตร 2 คน เป็นบุตรสาวหนึ่งคน และบุตรชายคนเล็กหนึ่งคน หลังจากเรียนจบเดินทางกลับเมืองไทยพร้อมครอบครัว และพยายามหางานอยู่หลายเดือนก็ยังไม่ได้ จึงทดลองแปลนวนิยายเรื่องแรกในชีวิต คือเรื่อง “อเล็กซานเดอร์ บอททัส” ซึ่งต้นฉบับเรื่องนี้เป็นหนังสือที่คุณเทศภักดีซื้อไว้ตั้งแต่เรียนอยู่ที่ต่างประเทศแล้วนำติดตัวกลับมา เพราะติดใจในความ

สนุกสนานของเนื้อหา เมื่อแปลบทแรกเสร็จจึงนำผลงานไปให้อาจินต์ ปัญจพรรค์ ซึ่งขณะนั้นเป็นบรรณาธิการนิตยสาร “ไทยโทรทัศน์” ของสถานีโทรทัศน์ช่อง 4 บางขุนพรหม และรู้จักกับคุณเทศภักดิ์เมื่อตอนเป็นเด็ก คุณอาจินต์แนะนำให้ไปลงในนิตยสาร “ชาวกรุง” พร้อมกับแนะนำให้รู้จักบรรณาธิการนิตยสาร คุณนพพร บุญญฤทธิ์ ซึ่งทำให้ผลงานชิ้นแรกของเขาได้มีโอกาสตีพิมพ์ออกสู่สายตาประชาชนเป็นครั้งแรก รวมทั้งผลงานชิ้นต่อมาอีก 2-3 เรื่อง

ในระหว่างที่ทำงานแปลลงในนิตยสาร “ชาวกรุง” ก็ได้งานเป็นนักข่าวกีฬาให้กับหนังสือพิมพ์ “บางกอกเวิร์ด” ทำอยู่จนกระทั่งได้เลื่อนเป็นบรรณาธิการข่าวกีฬา แต่ไม่นานก็ลาออก แล้วไปเป็นนักแปลให้กับสำนักข่าวสารอเมริกา หรือที่รู้จักกันในนามของ “ยูซีเอส” ทำหน้าที่แปลข่าวจากรายการ “เสียงจากอเมริกา” เป็นภาษาไทยเพื่อแจกจ่ายไปยังสถานีวิทยุและโทรทัศน์ต่างๆ ในประเทศไทย ทำอยู่ที่นี้ 19 ปี จึงลาออกโดยตำแหน่งสุดท้ายที่ได้รับคือ Information Specialist

นักแปลเพื่อนพ้องของเขาขนานนามเขาว่า “นักแปลเจ้าสำราญ” เนื่องจากฐานะเดิมที่จัดอยู่ในระดับเศรษฐีและเป็นเจ้าของร้านหนังสือเล็ก ๆ ชื่อเดียวกับเจ้าของอยู่บริเวณปากซอยสุขุมวิท 79 ซึ่งใช้เป็นสำนักพิมพ์ของเขาไปด้วยในตัว ในปัจจุบันนี้เทศภักดิ์ นิยมเหตุ เสียชีวิตไปแล้วแต่ผลงานหลายชิ้นยังคงมีการนำมาตีพิมพ์อย่างต่อเนื่องจนถึงทุกวันนี้ หลายคนคงยังจำเขาได้ว่าเป็นนักแปลแนวอารมณ์ขันฝีมือเยี่ยมมีความประณีตและพิถีพิถัน อ่านแล้วสนุกสนานจนวางไม่ลง

1.2 ผลงานแปล

เทศภักดิ์ นิยมเหตุ เริ่มจับงานแปลเมื่ออายุราว 25 ปี มีผลงานแปลในส่วนที่เป็นนวนิยาย ซึ่งส่วนมากเริ่มมาจากการลงพิมพ์ในนิตยสาร แล้วนำมาตีพิมพ์เป็นนวนิยาย หรือเรื่องสั้น โดยสำนักพิมพ์ของเขาเอง มีทั้งหมด 10 เรื่อง ดังนี้

1. “อเล็กซานเดอร์ บอทท์ส” แปลจากเรื่อง “The Best of Botts ของ William Hazlett Upton” ตีพิมพ์เป็นตอนๆ ในนิตยสารชาวกรุง เป็นเรื่องราวของนักขายรถแท็กซี่ผู้เอาศรัทธาความซื่อผนวกกับความสามารถช่วยให้งานเขาประสบความสำเร็จ

2. “หลายรักของโดบี้” แปลจากเรื่อง “The Many Loves of Dobie Gillis” ของ Max Shulman ลงพิมพ์เป็นตอนๆ ในนิตยสารชาวกรุงต่อจากเรื่อง “อเล็กซานเดอร์ บอทท์ส” เป็นเรื่องราวสนุกสนานเฮฮาของชีวิตรักนักศึกษาวัยรุ่นอเมริกัน

3. “แผ่นดินนี้เราเอง” แปลจากเรื่อง “Pioneer, Go Home!” ของ Richard Powell ตีพิมพ์เป็นตอนๆ ในนิตยสารชาวกรุง เนื้อหาเกี่ยวกับครอบครัวหนึ่งที่อพยพไปตั้งถิ่นฐานใหม่ ต้องเผชิญกับอุปสรรคนานาชนิด แต่เอาชนะได้ด้วยความเชื่อไร้เดียงสา
4. “นายอำเภอคำ” แปลจากเรื่อง “Blazing Saddles” ของ Ted Richards แรกลงพิมพ์เป็นตอนๆ ในนิตยสารปีอาร์ เป็นเรื่องราวผจญภัยสนุกสนานของนายอำเภอเชื้อสายอเมริกันนิโกรที่ต้องทำงานพิสูจน์ตัวเอง
5. “พระจันทร์กระดาม” แปลจากเรื่อง “Paper Moon” ของ Joe David Brown เริ่มลงครั้งแรกในนิตยสารฟ้า กล่าวถึงเรื่องราวของชีวิตคู่หูต่างวัยที่ดำรงชีพด้วยการหลอกกลางดัมตุน
6. “ฟ้าใหม่ในซานมาร์โค” แปลจากเรื่อง “Don Quixote U.S.A.” ของ Richard Powell ลงพิมพ์เป็นตอนๆ ในนิตยสารระคะ กล่าวถึงนักการเกษตรที่ไม่รู้เรื่องราวทางการเมือง แต่บังเอิญต้องไปเป็นนักปฏิบัติในประเทศด้อยพัฒนาแห่งหนึ่งอย่างไม่รู้ตัว
7. “ลูกผู้ชาย” แปลจากเรื่อง “The Philadelphian” ของ Richard Powell ลงพิมพ์ครั้งแรกในนิตยสารแพรว เป็นเรื่องราวของคนในตระกูลหนึ่งที่ต้องผลักดันตัวเองและไต่เต้าขึ้นมาเป็นเวลาถึงสามชั่วคนจึงจะสามารถขึ้นหอคเป็นที่ยอมรับของคนในสังคมได้
8. “ชายชาติทหาร” แปลจากเรื่อง “The Solider” ของ Richard Powell ตีพิมพ์เป็นตอนๆ ในนิตยสารมอเตอร์วีคลี่ แต่ยังไม่ทันจบนิตยสารฉบับนี้ก็เลิกกิจการไปเสียก่อน จึงนำมารวมเล่มภายหลัง เป็นเรื่องของชีวิตการรบและความรักของนายทหารคนหนึ่งในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2
9. “เสรีภาพเจ้ากรรม” แปลจากเรื่อง “A Feast of Freedom” ของ Leonard Wibberley ตีพิมพ์ครั้งแรกในนิตยสารเรื่องแปล ต่อมาอย่างลงพิมพ์ในนิตยสารระคะ เนื่องจากนิตยสารแรกเลิกกิจการไป ซึ่งกล่าวถึงอดีตอาณานิคมแห่งหนึ่งที่ได้เสรีภาพมา เพราะเจ้าของอาณานิคมต้องการลดค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจให้กับอาณานิคมแห่งนี้
10. “น้ำวน” แปลจากเรื่อง “Shark River” ของ Richard Powell เริ่มตีพิมพ์ในนิตยสารแพรว เป็นเรื่องราวซบซ้อนซ่อนเงื่อนแฝงอารมณ์ขัน ควบคู่ไปกับการแก้ไขปริศนา

1. ความรักไม่ต้องหลักรกรวิทยา (Love is a fallacy)

โคบี้ กิลลิส นักศึกษาปีที่หนึ่งคณะนิติศาสตร์ เป็นชายหนุ่มที่เต็มไปด้วยความฉลาดหลักแหลม มองการณ์ไกล และมีเหตุผล เขาวางแผนชีวิตไว้ว่าจะจะเป็นนักกฎหมายที่ประสบความสำเร็จ และมีภรรยาที่มีคุณสมบัติเพียบพร้อมเหมาะสมเคียงคู่กับความก้าวหน้าในอาชีพนักกฎหมาย

และแล้ววันหนึ่งความปรารถนาของเขาเริ่มเป็นจริง เมื่อเพื่อนร่วมห้องชื่อ เปดี เบลโลว์ ซึ่งเป็นคนไม่มีความคิดเป็นของตนเองและชอบทำตามตามสมัยนิยมพร่ำบ่นอยากได้เสื้อขนแร้กควูน โคบี้จึงเสนอให้เสื้อขนแร้กควูนที่พ่อของเขามี โดยแลกกับการคบหากับแฟนสาวของเปดีนามว่า พอลลี่ ซึ่งเพื่อนของเขาก็ยินยอมอย่างเสียไม่ได้

พอลลี่ เป็นหญิงสาวที่มีคุณสมบัติครบถ้วนทั้งความงาม มีเสน่ห์ และอ่อนหวาน แต่ไม่มี ความฉลาดเลขสัณนิค โคบี้จึงสอนวิชาตรกรวิทยาซึ่งเป็นวิชาที่ว่าด้วยเหตุผลให้เธอทุกเย็นหลังเลิกเรียน เพียงการสอนวันแรกโคบี้ก็รู้สึกหงุดหงิด กระจุกกระจิกอ้วนและท้อแท้เพราะความโง่ไร้เดียงสาอย่างมากรของเธอ แต่เขาก็ไม่ละทิ้งยังคงพยายามสอนเธอต่อไป

ในที่สุดห้าวันผ่านไปหญิงสาวเริ่มฉลาดและมีความคิดมากขึ้นจนเป็นที่พอใจของโคบี้ เขาจึงเปลี่ยนการสนทนาจากครูกับลูกศิษย์เป็นคนรัก แต่การณ์กลับเป็นว่าไม่ว่าโคบี้จะพูดจาฝากรักอย่างไรหญิงสาวก็ไม่รับฟังและได้กลับไปด้วยหลักรกรวิทยาที่เขาสอนทุกข้อ เธอบอกเขาว่าไม่ต้องการเป็นคู่รักของเขา แต่ต้องการเป็นคู่รักของเปดีเพราะเขามีเสื้อขนแร้กควูน

2. ผู้ว่าการรัฐโดยสมมุติ (The mock governor)

เพียงครั้งแรกที่โคบี้ กิลลิส หน่อมคณะรัฐศาสตร์พบหญิงสาวนามว่า เวิร์ล เขาก็ตกหลุมรักทันที แต่ความรักของเขาก็ต้องมีอุปสรรคเพราะลูงแม็กไบร์ดของเธอเป็นคนคุดและเข้มงวดอย่างมาก

โคบี้จับจุก่อนลูงแม็กไบร์ดได้ว่าอยากเป็นผู้ว่าการรัฐ เขาจึงพยายามเอาชนะใจด้วยการขอยอป็นจนสามารถพาเวิร์ลออกไปเที่ยวนอกบ้านได้ แต่มีข้อตกลงว่าต้องส่งหญิงสาวกลับบ้านให้ทันสี่ทุ่ม แต่เขาไม่สามารถทำตามข้อตกลงได้เพราะเกิดเหตุการณ์ไม่คาดคิดทุกครั้ง เริ่มจากไปดูภาพยนตร์ซากลับรถวิ่งขึ้นเสยทางเท้า ครั้นไปเล่นเรือเรือก็ล่ม ไปงานเดินร่าจากลับรถเสยและด้วยเหตุบังเอิญชายกระโปรงเกี่ยวสายพานจนฉีกขาด ซึ่งเหตุการณ์เหล่านี้ทำให้ลูงแม็กไบร์ดไม่พอใจและโคบี้จึงต้องคบหากับคนรักอย่างหลบๆ ซ่อนๆ

วันหนึ่งเวิร์ลเสนอให้โคบี้สร้างสถานการณ์ให้ลูงแม็กไบร์ดได้เป็นผู้ว่ารัฐ ทั้งนี้เพื่อให้ลูงแม็กไบร์ดกลับมายอมรับในตัวเขา หญิงสาวโน้มน้าวอาจารย์วิชารัฐศาสตร์ให้มีการจัดเลือกตั้งในชั้นเรียนจนสำเร็จ โดยอ้างว่าเพื่อเป็นการฝึกหัดภาคปฏิบัติ ครั้นถึงวันเลือกตั้งโคบี้ตั้งตนเป็นประธานและเสนอลูงแม็กไบร์ดว่ามีคุณสมบัติที่เหมาะสมจะเป็นผู้ว่าการรัฐเพราะเป็นผู้มีความสำเร็จในอาชีพทั้งด้านก่อสร้างและนักธุรกิจ ซึ่งมีการนำเอาข้อมูลเกี่ยวกับผลกำไรมาอ้างอิงจริง และนักศึกษาที่เข้าประชุมต่างลงมติเป็นเอกฉันท์เลือกลูงแม็กไบร์ด

เช้าวันรุ่งขึ้นหนังสือพิมพ์ทุกฉบับลงข่าวการเลือกตั้งครั้งนี้ โคบี้ดีใจคิดว่าตนเองคงสมหวังแต่เรื่องราวกลับพลิกผัน ลูงแม็กไบร์ดถูกจับข้อหาเลียงภานีเนื่องจากรายงานผลกำไรที่เขานำมาใช้อ้างอิง

3. เธอมากับเสียงดนตรี (She shall have music)

โดบี้ กิลลิส หวนคิดถึงเหตุการณ์ในอดีตที่ทำให้เขาต้องเลิกรักกับ แพนซี่ คู่รักของเขา เขาไม่สามารถควบคุมความรู้สึกเวลาอยู่ต่อหน้าเธอได้ ร่างกายของเขาจะกระตุกมือไม้สั่น และกระโดดโลดเต้น ซึ่งทำให้พ่อแม่ของหญิงสาวย้ายเธอไปเรียนให้ไกลถึงนิวยอร์ก

แต่แล้ว โดบี้ก็มีโอกาสได้เจอคู่รักอีกครั้ง ขณะนั้นชมรมหนังสือพิมพ์โดบี้เป็นสมาชิกอยู่ กำลังอยู่ในภาวะช้ำแย่ เขาจึงเสนอให้จัดงานเต้นรำและขายบัตร โดยที่เขาจะเดินทางไปจ้างวงดนตรีชื่อดังที่นิวยอร์ก เขานำเงินสำรองก้อนสุดท้ายของชมรมคิดตัวไป แต่แทนที่เขาจะใช้จ่ายอย่างประหยัดเขากลับเดินทางโดยเครื่องบิน พาคู่รักไปเที่ยวในที่ราคาแพง และพักผ่อนในโรงแรมที่หรูหราจนในที่สุดเขาเหลือเงินเพียงเล็กน้อยซึ่งไม่มากพอที่จะจ้างวงดนตรีที่มีชื่อเสียงได้ อย่างไรก็ตาม โดบี้ก็สามารถหางวงดนตรีเงินได้ ซึ่งเป็นวงดนตรีหญิงล้วน ทุกคนใส่หมวกทรงขอทาน ทาฟันดำ และใช้กระดานซึกผ้า ท่อน้ำ หม้อ กระทะ ฯลฯ เป็นเครื่องดนตรี

เพื่อนๆ รู้สึกโกรธเคืองที่โดบี้ทำเช่นนั้น แต่ทุกคนก็พยายามลืมและขายบัตรให้ได้มากที่สุด เมื่อถึงวันงานมีเหตุการณ์อันไม่คาดคิดเกิดขึ้น พ่อของแพนซี่พร้อมด้วยตำรวจหลายนายเข้ามาภายในงานและกล่าวหาว่าโดบี้ลักพาตัวลูกสาวเขาไป แต่ที่จริงแพนซี่ปลอมตัวมากับวงดนตรีและยืนยันว่าตนเองจะคบหากับโดบี้ต่อไป ในระหว่างนั้นนักศึกษาเบียดเสียดกรูกันเข้ามาดูเหตุการณ์ดังกล่าว เพื่อนๆ ของโดบี้จึงฉวยโอกาสเก็บเงินค่าผ่านประตูจนนับเงินกันแทบไม่ทัน สุดท้ายชมรมหนังสือพิมพ์พ้นวิกฤตไปได้และโดบี้ก็สมหวังในความรัก

4. หน้าเธอก็คุ้นๆ (The face in familiar but...)

โคบีไปงานเดินร้านคนเดียวเพราะเพื่อนหญิงที่นัดไว้เป็นโรคหัด แต่โชคดี เปตี เพื่อนของเขาตัดสินใจอย่างกระทันหันไปลงสมัครทหารเรือและฝากให้โคบีดูแลเพื่อนหญิงแทนเขา ในคืนนั้นโคบีพยายามถามชื่อของเธอ แต่ก็มีเหตุขัดขวางทุกครั้ง ตั้งแต่ในงานเดินร้านเสียงทรัมเป็ตกลบเสียงของเขา ระหว่างทางไปส่งเธอรถของเขาชนรถโดยสารก่อนที่จะเอ่ยถาม ก่อนเข้าบ้านเธอนัดแนะไปชมรายการวิทยุกับเขาแล้ววิ่งกลับเข้าบ้านก่อนที่จะทันได้ถามอะไร โคบีพยายามถามชื่อของเธอจากเพื่อนๆ แต่ก็ไม่มีใครรู้ เขาเปิดชื่อหาในสมุดโทรศัพท์ก็ไม่เจอเพราะเธอเพิ่งย้ายเข้ามาอยู่ใหม่

วันรุ่งขึ้นขณะที่โคบีขับรถไปชมรายการพร้อมหญิงสาว เขาพยายามเอ่ยชื่อของหญิงสาวและอธิบายความหมายของชื่อนั้นๆ โดยหวังว่าชื่อใดชื่อหนึ่งคงจะเป็นชื่อของเธอแต่ก็ไม่มี และบังเอิญที่สถานีวิทยุนั้นก็มีการตอบปัญหาเกี่ยวกับความหมายของชื่อสตรีเช่นกัน โคบีมีโอกาสดำเนินคำถามแต่เขาสละสิทธิ์ให้หญิงสาวทั้งที่เสียค่าเงินรางวัลเป็นอย่างมากทั้งนี้ก็เพียงเพราะเขาต้องการรู้ชื่อของเธอ

แต่ในที่สุดโคบีก็ยังไม่รู้ชื่อของเธอ ถึงแม้พิธีการเอ่ยถามชื่อก่อนจบรายการและเธอกลับตอบไปแต่ก็เป็นชื่อสมมุติ เพราะเธอไม่อยากให้พ่อรู้ภายหลังหากบังเอิญเปิดฟังรายการนี้อยู่

5. ความรักของสองนักเคมี (Love of two chemists)

โคบี กิลลิส หนุ่มนักศึกษาปีที่หนึ่งกำลังเข้าแถวลงทะเบียน เขายังตัดสินใจไม่ได้ว่าจะลงเรียนวิชาอะไร แต่ฉับพลันเขาหันไปพบ เฮเลน หญิงสาวรูปร่างหน้าตาสดสวยงดงามกำลังเลือกลงวิชาเคมีเพราะต้องการเป็นนักเคมีที่ยิ่งใหญ่ และในเวลานั้นเองเขาจึงตัดสินใจเรียนเคมีเพื่อจะได้อยู่เคียงข้างเธอ

แต่แล้วโคบีเริ่มคิดว่าตนเองตัดสินใจผิด เพียงชั่ว โมงแรกที่เขาเข้าเรียนเขาก็ตระหนักได้ว่าวิชานี้สอบผ่านได้ยาก และพบว่าเฮเลนก็ไม่เหมาะสมจะเรียนวิชานี้เช่นกัน เธอเป็นคนขี้ขลาดและเหม่อลอยอย่างมากจนทำให้อุปกรณ์เคมีแตกหักเสียหายมากมาย แม้แต่ขวดแก้วขนาดยักษ์ที่ขึ้นชื่อว่าเหนียวปานเหล็กกล้าเธอก็ทำแตกจนได้

เหตุการณ์นี้ทำให้อาจารย์เคมีต่อว่าเธออย่างรุนแรง เธอจึงไม่เข้าเรียนและออกไปเที่ยวกับโคบีอยู่นาน จนเมื่อกลับเข้าห้องเรียนอีกครั้งอาจารย์มอบหมายให้ทั้งสองทำรายงานวิเคราะห์สารละลายซึ่งคนอื่นทำเสร็จกันหมดแล้ว และเมื่อเวลาเหลือไม่มากนักทั้งสองจึงแอบเข้าห้องทดลองในวันหยุดเพื่อให้ทันส่งงานในเช้าวันจันทร์ โคบีเป็นคนทำการทดลองในขณะที่เฮเลนเป็นคนบอกขั้นตอนจากสมุดจดของเพื่อน พอถึงวันอาทิตย์เย็นเขาสามารถวิเคราะห์สารละลายของเธอได้ แต่ด้วยความเหน็ดเหนื่อยแล้วทั้งสองจึงพลอยหลับไป เช้าวันรุ่งขึ้นอาจารย์เข้ามาในห้องและบ่นว่าได้กลิ่นจากกรดอะซิติก โคบีดีใจคิดว่านั่นคือสารละลายที่เขาวิเคราะห์อยู่

ท้ายสุดโคบีก็ต้องกลับไปทำงานอยู่ในร้านขนมปังของพ่อที่เขาเบื่อหน่ายต่อไป รายงานผลการวิเคราะห์สารละลายของเฮเลนที่โคบีทำให้อู้งาน แต่เขาสอบตกเพราะกรดอะซิติกที่อาจารย์พูดถึงเป็นกลิ่นแดงกวาดองที่ทั้งสองนำเข้าไปกิน

6. สนามบิในหนอง (Boy bites men)

โคบี กิลลิส นักศึกษาวิชาการหนังสือพิมพ์ เป็นคนมั่นใจอย่างมากและคิดว่าตนเองเกิดมาเพื่อเป็นนักหนังสือพิมพ์ เขาเคยเป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ตั้งแต่เรียนชั้นมัธยม และบุคลิกการแต่งกายของเขาก็ล้วนบ่งบอกว่าควรเป็นผู้สื่อข่าว โคบีมีคนที่รักชื่อ โลล่า ซึ่งเป็นคนสวยและร่ำรวย โคบีภูมิใจอย่างมากที่ได้เธอมาควงคู่แต่บางครั้งก็รู้สึกรำคาญเพราะความโง่ไม่ประสีประสาของเธอ

ทั้งสองมีโอกาสเข้าไปฝึกงานกับหนังสือพิมพ์ชั้นนำ โคบีอยู่แผนกบริหารงานโยธา ส่วนโลล่าฝึกงานเป็นคนเขียนข่าวมรณกรรม โคบีรู้สึกได้ว่ามิสเตอร์ไอทูลหัวหน้าแผนกของเขามีส่วนพัวพันกับคดีทุจริตในการสร้างสนามบิ เขาจึงพยายามค้นหาหลักฐานให้แน่ชัด ระหว่างนั้นโลล่าก็ทำงานที่ได้รับมอบหมายแต่ไม่เป็นที่ไม่พอใจและถูกเจ้านายต่อว่าอย่างรุนแรง เธอจึงแค้นใจโดยเขียนข่าวสร้างสนามบิที่โคบีบอกไว้ทั้งที่ข้อมูลยังไม่ชัดเจน

เจ้านายและมิสเตอร์ไอทูลต่อว่าและจับไล่เธอ โคบีจึงเข้ามาอธิบายและเปิดเผยหลักฐานที่บ่งบอกได้ว่ามิสเตอร์ไอทูลเป็นคนทุจริต โคบีได้รับคำชมเชยในขณะที่โลล่าถูกมองว่าเป็นคนไม่เอาไหน แต่ทว่าเธอไม่สนใจเพราะเธอเป็นเจ้าของที่ดินอีกผืนที่เหมาะสมแก่การสร้างสนามบิและทำให้เธอกลายเป็นมหาเศรษฐีได้โดยไม่ยากเลย

7. ผู้ปรารถนาความปราชัย (The unlucky winner)

โคบี กิลลิส รู้จักกับคลอธิด์ในงานลีลาศประจำปีของนักศึกษาปีที่หนึ่ง และนับตั้งแต่นั้นมาทั้งสองก็กลายเป็นคู่รักกัน คลอธิด์เป็นสาวสังคมและชักจูงให้โคบีหันมาสนใจการเข้าสังคมมากกว่าใส่ใจในการเรียน เธอจะคอยหาคู่มือย่อบทเรียนหรือวิธีการต่างๆ ให้โคบีทำการบ้านได้ง่ายและเร็วขึ้นเพื่อให้เขามีเวลาไปเที่ยวกับเธอ

แต่แล้ววันหนึ่งอาจารย์วิชาภาษาอังกฤษก็สั่งงานให้นักศึกษาเขียนเรียงความมาส่ง โคบีรู้ดีว่าครั้งนี้เขาต้องพยายามทำด้วยตนเอง แต่ในที่สุดคลอธิด์ก็สามารถให้เขาคัดลอกข้อความบางตอนจากหนังสือเก่าเล่มหนึ่งจนได้ โคบีรู้สึกวิตกกังวลกลัวอาจารย์จะจับได้ และเหตุการณ์ก็ยิ่งเลวร้ายไปอีกเมื่ออาจารย์นำเรียงความของเขาส่งเข้าประกวดและเรียงความของเขาได้เข้ารอบสุดท้าย

โคบีพยายามสละสิทธิ์แต่อาจารย์ไม่ยอม ขำร้ายผู้ทรงคุณวุฒิในการตัดสินชี้ขาดเป็นคนคนเดียวกับที่แต่งหนังสือที่เขาคัดลอกมา วันฟังผลการตัดสินเขาคิดว่าตนเองคงถูกจับข้อหาขโมยลิขสิทธิ์แน่นอน เขาบอกเลิกกับหญิงสาวเพราะไม่อยากให้เธอถูกจับข้อหาสมรู้ร่วมคิด

ในที่สุดผู้ชนะก็เป็นหนุ่มนักศึกษาอีกคน และไม่มีใครรู้ว่าโคบีทุจริต อีกทั้งเจ้าของหนังสือเล่มนั้นก็ไม่ต้องว่าเขา อีกทั้งแอบกระซิบบอกโคบีว่ารู้สึกดีใจที่มีคนอ่านงานของเขาอยู่

8. สุดที่รัก(ของใครต่อใคร) (Everybody loves my baby)

โคบี้ กิลลิส เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยโดยอ้างว่าเพื่อมาช่วยพ่อพัฒนาหนังสือพิมพ์แต่ที่จริงเขามาเรียนเพื่อมาหาคู่ เพราะเขาเป็นคนผอมบางและในเมืองที่เขาอยู่หญิงสาวทั้งหลายหันไปชอบชายหนุ่มหุ่นนักกีฬาทั้งหมด

วันหนึ่งขณะที่เขาเดินเตร็ดเตร่ในมหาวิทยาลัย เขาเผชิญไปชนรูปปั้นอนุสาวรีย์จนมีเงงตาลายและลงไปนอนกองอยู่กับพื้น ทันใดนั้นมีหญิงสาวคนหนึ่งวิ่งเข้ามาช่วย โคบี้ลืมตาขึ้นและตัดสินใจได้ทันทีว่าผู้หญิงคนนี้คือผู้หญิงที่เขาใฝ่ฝันมานานเพราะเธอมีทั้งความสวยและความดี เขาออกปากชวนหญิงสาวไปรับประทานอาหารค่ำ เธอตอบตกลงทันทีและบอกเขาอีกว่าจะมีเพื่อนชายไปด้วยสี่คนซึ่งทำให้โคบี้แปลกใจอย่างมาก

เมื่อไปถึงบ้านและได้พูดคุยกับพ่อแม่ของหญิงสาว โคบี้จึงคลายความสงสัย พ่อของเธออธิบายว่า หญิงสาวเป็นคนใจอ่อนและใจง่ายอย่างมาก เธอจะรู้สึกร้อนใจเมื่อเห็นคนอื่นทนทุกข์เวทนาและจะยอมทำทุกอย่างให้เขาหายเจ็บปวดแม้แต่ยอมแต่งงานด้วย พ่อแม่จึงออกกฎไม่ให้เธอไปเที่ยวกับใครตามลำพัง ห้ามคุยเรื่องรักใคร่ ห้ามให้จดหมาย ของขวัญ หรือโทรศัพท์มาหา และกฎนี้จะถือเป็นโมฆะถ้าเธอรู้จักใครจริงๆ

คำวันนั้น โคบี้ออกไปทานอาหารค่ำกับหญิงสาวและชายหนุ่มร่างยักษ์อีกสี่คน ทุกคนต่างแข่งกันปรนนิบัติเอาใจเธอ โคบี้ทนไม่ไหวจึงหาวิธีอื่นเพื่อพยายามใกล้ชิดเธอ เขาหว่านล้อมหาเหตุผลต่างๆ นานาให้เธอย้ายมาเรียนวิชาหนังสือพิมพ์กับเขาแต่เธอปฏิเสธ เขาจึงหันไปเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์กับเธอแทน และยังไม่ทันครบปีเขาก็สามารถพิชิตหัวใจของเธอได้

9. จากส่วนลึกของโถน้ำตาล (The sugar bowl)

คู่รักของโคบีชื่อว่า ธาเลีย มีรสนิยมฟูฟ่าหรูหราจนทำให้โคบีต้องกู้หนี้ยืมสินจนหมดตัว ถ้าธูธาเลียขอยากไปงานลีลาศและยื่นคำขาดว่าถ้าไม่สามารถซื้อบัตรได้ เธอจะตอบรับคำชวนคนอื่น และเขาก็ต้องยอมเพราะแพ้ความสวยของเธอ

หลังจากพาเธอส่งเข้าหอพัก ชูๆ ก็มีนักศึกษาสาวชื่อว่า แฟนซี่ แต่งตัวหอมช่อผมเผ้ารุงรัง วิ่งตรงมาหาโคบีและบอกว่าเธอเหมาะกับเขาพร้อมทั้งชวนเขาไปงานชุมนุมแลกเปลี่ยนความคิดเกี่ยวกับวรรณคดีที่บ้านอาจารย์วายุคลิฟ โคบีไม่อยากจะสนใจแต่เมื่อได้ยินเรื่องเงินเขาจึงเปลี่ยนท่าที เธอเล่าให้ฟังต่อว่าอาจารย์เป็นคนใจดีใส่เงินไว้ในโถน้ำตาลซึ่งนักศึกษาสามารถหยิบยืมและนำมาคืนเมื่อไรก็ได้โดยไม่ต้องบอกกล่าว

โคบีเข้าร่วมงานชุมนุมแต่ยังไม่ได้หยิบเงินจากโถเพื่อให้อาจารย์ตายใจ และรู้ว่ามีคนอื่นที่จ้องจะแย่งเอาเงินเช่นกัน ในวันต่อมาเขาจึงวางแผนให้อาจารย์ออกจากบ้านและบอกเพื่อนๆ ที่ชุมนุมว่าอาจารย์ขูดสนเงินทองและอยากให้ทุกคนช่วยกันบริจาค โคบีเอาเงินเหรียญสุดท้ายที่เขาถืออยู่ในโถเพื่อให้เพื่อนๆ เชื่อใจและทุกคนก็หลงกลเขา ต่อจากนั้นเขาหลอกล่อชายฮ้วนที่เขาสงสัยว่าจะจ้องเอาเงินในโถไปขังไว้ในห้อง และเมื่อกลับมาหยิบเงินปรากฏว่าเงินหายไปแล้ว

ในที่สุดโคบีก็ต้องสูญเสียธาเลียไป แต่เขาก็ได้คนรักคนใหม่คือ แฟนซี่ เธอเป็นคนเอาเงินในโถไปใช้เปลืองโฉมตัวเองให้สวยงามและยังพาเขาออกไปเที่ยวอีกด้วย

10. ความยุ่งยากของนักไอยคุปต์ศาสตร์ (You think you got trouble?)

ชายหนุ่ม โดบี กิลลิส ขอขีมรดกของพ่อขับไปมหาวิทยาลัยเพื่อสอบวิชาที่พ่อเกลียดอย่าง มากนั่นก็คือวิชาไอยคุปต์ศาสตร์ ระหว่างทางที่ขับไปเขามัวแต่ทบทวนเนื้อหาที่จะไปสอบจึงผลอ ขับรถไปชนเสาไฟฟ้าจนบังโคลนเสียหาย โดบีเสียเวลาพูดคุยต่อรองกับอยู่ซ่อมรถอยู่นานจนเหลือ เวลาอีกไม่มากนักก็จะถึงเวลาสอบ

แต่โดบียังโชคดีสามารถ โบการถหญิงสาวคนหนึ่งไปมหาวิทยาลัยได้ เขาารู้สึกว่าหญิงสาวคน นี้เป็นคนสวยแต่หญิงไม่สนใจพูดคุยกับเขา และพอถึงย่านการค้าเธอก็ลงไปซื้อรองเท้าที่เธอรู้ว่า เขารับร้อนจะไปสอบ พอใกล้ถึงมหาวิทยาลัยรถของเธอก็เกิดยางแบน โดบีจึงต้องตั้งใจช่วยเธอ เปลี่ยนยางรถยนต์ซึ่งทำให้เขาเข้าห้องสอบไม่ทัน โดบีจึงวางแผนให้ตัวเองป่วยโดยกินกาแฟให้มาก ที่สุดและวิ่งไปห้องพยาบาล ขณะที่โดบียังอยู่ที่มีชายคนหนึ่งเอาถ้วยรางวัลมาโยกใส่ในมือของเขา จากนั้นก็มีคนอีกกลุ่มหนึ่งจับตัวเขาส่งตำรวจ โดยกล่าวหาว่าเขา โหมถ้วยรางวัลมา

โดบีตามหาหญิงสาวคนนั้นเพื่อเป็นพยานยืนยันว่าเขาบริสุทธิ์ หญิงสาวก็เสนอให้เขาช่วย เธอให้บอกกับแม่ว่าเธอไม่ได้หนีไปเรียนเต็นร่า ทั้งสองต่างเห็นใจในความมุ่งมั่นของอีกฝ่ายที่จะ เรียนในสิ่งที่ตนเองรักไม่ใช่สิ่งที่พ่อแม่เลือกให้ จนในที่สุดก็กลายเป็นความรัก

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวเพ็รชลดา ชึ่งจิตสิริโรจน์

วัน เดือน ปีเกิด 18 มีนาคม 2514

สถานที่เกิด จังหวัดกรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

ประวัติการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, พ.ศ. 2532-2535
ปริญญาตรีอักษรศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาเอกภาษาไทย
มหาวิทยาลัยมหิดล, พ.ศ. 2539-2543
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสาร
และการพัฒนา

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน พ.ศ. 2541-ปัจจุบัน
บ้านวาดเขียน
ตำแหน่ง : ครูสอนศิลปะเด็ก